

FHS
A I 84

Pleni-protokoll
1889.

År 1889 den 26. Februari sammanträdde H. Finnska Hushållningsföreningen till Plenum, hvarvid tillstådeskommo Föreningens Ordförande Grefve Olmpelt, Bestyrelsens Ordförande Hofrättsrådet Björkman, äfvensom Krigskommissarien Uggla, Politierådsmannen Granström, Trädgårdsmästaren Gauffin, Hofrättskanslisten Juselius, Godsegaren Krusberg, Fabrikanten Jönsson, Godsegaren Kopberg, Konsuln Trenckell, Domkapitlets notarien Malmgren, Medicin doktor Spoof, Kaptenen Olsoni, Hofrättsnotarien Jägerskiöld, Godsegaren Allén, Länsveterinären Fabritius, Agronomen Reuter, Landthushållaren Bremer, Vice landshamraren Savander, Föreningens Kamrerare Direktorn Lechla samt underskrifven Sekreterare.

S. 1.

Sedan Ordföranden förklarar Plenum öppnadt upplästes först en från Jordbruket Expeditionen ankommen skrifselse af den 15. november 1888 med underriktelse att H. Penaten funnit godt utaf Statsanslaget af den 1. Maj 1881. för år 1889 till Hushållningsföreningens förfogande ställa: till bekostande af kurser för kvinnliga trädgårdselever 1000 mark, till bekostande af föredrag i landtbruk 2000 mark, till premier för ångsodning 1000 mark samt till bekostande af öfversättning af jordbrukslitteratur 1000 mark eller sammanlagt 5000 mark.

Medanledning af sistnämnda anslagspost redogjorde Bestyrelsen för den skriftställning, som förflutit med Direktörerna för Landbruksinstituten i Malmö.

ala och Kronoberg, hvilkas i Bestyrelsens ^{supplästa} protokoll för den 22. i denna månad intagna skrifvelser, och då följande de begge förnämnde fackmännen förordat utgifvandet af en ny omarbetad upplaga på finska språket af professor Arrhenius' Landtbrukspraktika och äfven Bestyrelsen för sin del ansåg en ny tidseftlig översättning af ifrågavarande arbete vara af behöfvat högstigen påkallad och bör kunna erhålla företräde framför öfriga till översättning föreslagna skrifter, föreflog Bestyrelsen att Sällskapet måtte besluta att söka åstadkomma en på förhållandena i Finland och Landtbrukets nuvarande utvecklings stadium tillämpad bearbetning af Arrhenius' Landtbrukspraktika. Tillika föreflog Bestyrelsen, enär det beviljades anslaget af 1000 mark icke kunde förslå till bekostande af ett sådant arbete, Bestyrelsen ofvannföre föreslagit, att behöfvat finge fyllas ur besparingarna i Statsanslaget af den 1. Maj 1861.

Under den diskussion, som med anledning häraf uppstod, yttrade Hr Gauffin att Arrhenius' Landtbrukspraktika icke ensam borde läggas till grund för det föreslagna arbetet, utan äfven andra författare anlitas.

Hr Bremer ansåg ifrågavarande Landtbrukspraktika vara alldeles olämplig att vidare översättas eller bearbetas, utan borde Sällskapet söka åstadkomma ett original arbete för undervisningen i Finlands jordbruk. Tillika händer borde ärendet ytterligare beredas genom skriftväxling med öfriga Landtbrukssällskap.

Hr Groop ansåg professor Jonstons i Direktör Längs bref omnämnda Katches i jordbrukets kemi och geologi böra, hellre än Arrhenius Landtbrukspraktika översättas. Understödde för öfrigt Hr Bremer, hvars förslag mening äfven af några andra

Talare erhöi understöd.

Sällskapets Sekreterare påpekade, att Bestyrelsen förslag icke stod i strid med den äskt Hr Gauffin uttalat, att Jonstons Katches vore ett special arbete som icke kunde fylla det behof Bestyrelsen afsedt att med den föreslagna bearbetningen af Arrhenius Landtbrukspraktika tillgodose; hvarjente tal. emot Hr Bremers förslag om utgifvande af ett original arbete invände, att det anslag om hvars användande nu öfverlades blifvit på förslag af Hr Bremer själf af Sällskapet begärdt till bekostande af översättningar samt i öfverensstämmelse der med beviljats till översättningar. Sällskapet kunde därför icke utan vidare besluta använda det samma till original arbeten.

Efter diskussionens slut anställdes ballotering och blef Bestyrelsens förslag godkändt med elfva hvita kulor emot 28a svarta.

§ 2.

Widare upplästes följande från H. Senaten ankomna skrifvelser:

a) Skrifvelse från Jordbruks Expeditionen af den 13. December förklarat är med tillstånd att utaf Jordbruksanslaget använda 1000 mark till resestipendier åt mejerister, med anledning af hvilken skrifvelse Bestyrelsen trädt i korrespondans med personer i Sverige och Danmark för erhållande af cleoptatver vid framstående andelsmejerier, hvilka underhandlingar dock ännu ej ledt till resultat, samt

b) Skrifvelse från Handels och Industri Expeditionen ^{af den 19. Dec. 1861} rörande Sällskapet beviljade anslag till följande kunnighetens främjande; och meddelades härjente hvad Bestyrelsen med anledning deraf vid sammanträde den 22. Januari innevarande är under § 2. tillgjordt och beslutit.

4
Slutligen meddelades att K. Senaten meddelat remissresolutioner anmodat Bestyrelsen afgifva utlåtanden rörande Landthushållaren L. Wikunds i Angelniemi, Årendatorn G. Peterzéns i Finby och Kantor C. Lundströms i Pemas anförningar om mejerilån äfvensom angående Köpingsstyrelsens i Skalis framställning om tvänne årliga kreatursmarknader i köpingen. De häröfver afgifna utlåtandena hade samtliga varit till styrkande.

§ 3.

Bestyrelsens förslag till redogörelse för användandet under förflutet år af Statsanstaget af den 1. Maj 1861, sådant det samman finnes intaget i Bestyrelsens protokoll för den 22. i denna månad under § 8., föredrogs och godkändes samt skulle till Jordbruks Expeditionen i K. Senaten insändas.

Härjemte meddelades Sällskapet till kännedom innehållit af de redogörelser Bestyrelsen vid sammanträde den 22. innevarande februari (under §§ 9 och 10) uppgjort och till Jordbruks samt Handels och Industri Expeditionen insändt beträffande användandet under år 1888 utaf Jordbruks och Högskoleanstagen.

§ 4.

Bestyrelsens vid sammanträde den 22. Januari under § 8. uppgjorda förslag till användandet under två år, räknadt från den 1. nästkommande November, af Thuliniska fondens räntemedel godkändes af Sällskapet.

§ 5.

Sällskapet budget för innevarande år, sådant den samman uppgjorts af Bestyrelsen vid sammanträdet den 22. innevarande Februari, godkändes oförändrad af Sällskapet och intages här sålydande:

Sign. Budget.

Sign. Budget.

Förslag till Stater

för

K. F. Hushållningssällskapets Fonder

Nr — 1889.

	Tranep.	11.982 24
Ränter i län	10.000	
d ^o obligationer	690	
Statsanflug till hemiska station	3.000	13.690
	<u>Tranep</u>	<u>25.672 24</u>

Utgifter

Aflönningar	2.056 40	
Bidrag till skolorna i Kangasala, Birkala, Lempäle, Ylöjärvi och Messuby	2.600	
Stipendiatu i slöjdskolan	1.000	
Fördrag i sammanförstrakten	400	
Bidrag till Enskilda Fonden	1.840	
Hjupa för slöjdskolans	1.000	
Anslag till invent i hem station	200	
d ^o åt ing Lohner	2.500	}
Hjupa för hem stationen	500	
Diversa	500	12.596 40
Överskott till bestridande af 1890 års utgifter		13.075 84
	<u>Tranep</u>	<u>25.672 24</u>

Bilmarkiska Fonds Stat

Grundfond	11.400	
Förköfran	383 22	
	<u>Tranep</u>	<u>11.783 22</u>

Kontra:

1 skuldsedel	6.800	
7 obligationer	4.287 53	
Kontant i kassan	695 69	
	<u>Tranep</u>	<u>11.783 22</u>

Inkomster

Kassabehållning fr. år 1888		695 69
Ränter i län	340	
d ^o oblig.	229	569
	<u>Tranep</u>	<u>1.264 69</u>

Utgifter:

Aflönningar	152 80	
Bidrag till Enskilda Fonden	370	522 80
Överskott		741 89
	<u>Tranep</u>	<u>1.264 69</u>

Travnska Fonds Stat

Grundfond	10.024	
Förköfran	26.878 73	
	<u>Tranep</u>	<u>36.902 73</u>

Kontra:

7 skuldsedlar	23.600	
12 obligationer	10.720 61	
Kassabehållning	2.582 12	
	<u>Tranep</u>	<u>36.902 73</u>

Inkomster:

Kassabehållning fr. år 1888		2.582 12
Ränter i län	1.300	
d ^o obligationer	535	1.835
	<u>Tranep</u>	<u>4.417 12</u>

Utgifter:

Spikkaset i Tavastehus	330 60	
Aflönningar	120	
Bidrag till Enskilda Fonden	490	
Skilnad mellan ink. och utg. för slöjdskol.	400	1.340 60
Överskott		3.076 52
	<u>Tranep</u>	<u>4.417 12</u>

Swahnska Lasarettets Stat

Grundfond	5840	
Förköfran	6560 71	
	<u>Sum</u>	<u>12400 71</u>

Kontra:

3 skuldsedlar	7100	
14 obligationer	4476 50	
Kontant i kassan	824 21	
	<u>Sum</u>	<u>12400 71</u>

Inkomster:

Kassabehållning fr. 1888		824 21
Ränta i län	426	
d: obligationer	211 50	637 50
	<u>Sum</u>	<u>1461 71</u>

Utgifter:

3 års län sjukhus fr. 1888 och 1889	300	
	600	
Bidrag till Enskilda Fonden	220	
Afföringar	100	920
Öfruskott		541 71
	<u>Sum</u>	<u>1461 71</u>

Muhlinska Fonds Stat

Grundfond	32000	
Förköfran	4557 78	
	<u>Sum</u>	<u>36557 78</u>

Kontra:

2 skuldsedlar	30920	
3 obligationer	3489 50	
Kontant i kassan	2148 28	
	<u>Sum</u>	<u>36557 78</u>

Inkomster

Kassabehållning fr. 1888		2148 28
Ränta i län	1566	
d: obligationer	170	1736
	<u>Sum</u>	<u>3884 28</u>

Utgifter:

Afföringar	120	
Underhåll af elden vid landtbl. läro	1500	2
Diverse	100	1720
Öfruskott		2164 28
	<u>Sum</u>	<u>3884 28</u>

Scharlinska Fonds Stat

Grundfond	20000	
Förköfran	20773	
	<u>Sum</u>	<u>40773</u>

Kontra

3 skuldsedlar	28100	
30 obligationer	10674 50	
Kontant i kassan	998 50	
Öfruskott ränta	1000	
	<u>Sum</u>	<u>40773</u>

Holmska Fonds Stat

Grundfond	1000	
Förköfran	26 38	
	<u>Sum</u>	<u>1026 38</u>

Kontra

1 obligation	1000	
Kontant	26 38	
	<u>Sum</u>	<u>1026 38</u>

Inkomster

Kassabehållning fr 1888	26 38
Ränta i öfver	45 -
Ting	<u>71 38</u>

Utgift

Premier åt slöjdare	45 -
Öfverskott	26 38
Ting	<u>71 38</u>

Hisingerska Fonds Stat

Grundfond	1800 -
Törkeföran	2434 59
Ting	<u>4234 59</u>

Kontra

2 skuldsedlar	4000 -
Kontant i kassan	234 59
Ting	<u>4234 59</u>

Inkomster

Kassabehållning fr 1888	234 59
Ränta i lin	240 -
Ting	<u>474 59</u>

Utgift

Bidrag till Eskilda Fonden	234 59
Öfverskott	240 -
Ting	<u>474 59</u>

Statsfondens Stat

Inkomst

Statsanslag för året	Ting <u>4928 80</u>
----------------------	---------------------

Utgift

Afleringar åt tjänstemännen	Ting <u>4928 80</u>
-----------------------------	---------------------

Anslaget af 1 Maj 1861
Inkomster

Kassabehållning fr 1888	4169 55
Statsanslag för året	5000 -
Ting	<u>9169 55</u>

Utgifter

Underhåll af kungliga trädgårdslösa	1000 -
Feridag i landbruk	2000 - ✓
Premier för anläggning	1000 - ✓
Reskostnader af mejerier	2000 - ✓
Till utg. af en skrift om andelsmejerier	600 - ✓
Till bekostnad af öfversättning af H. Arlenskiöld's berättelse om jordbrukslitteratur till finska	2000 - ✓
Annonsen, porto m m.	2569 55
Ting	<u>9169 55</u>

Jordbruksanslaget
Inkomster

Kassabehållning fr 1888	4685 99
Fonden hos Eskilda Fonden	600 -
Statsanslag för året	8000 -
Ting	<u>13285 99</u>

Utgifter

Trädgårdsmästarens aflering	1400 - ✓
Öms reskostningar m m.	600 - ✓
Extra mejerielösa	500 -
Till H. Ahlströms skolan	1000 - ✓
Till utdelning af mejerikart och andra	1000 - ✓
apprecieringar efter Beflygs befrämjande	1000 - ✓
Bidrag till inbudsfrämjande i Östergötland	2500 - ✓
Till öfriga med fonden afsedda	1000 - ✓
undantagna af landbruks gällan	8285 99
andamål	
Ting	<u>13285 99</u>

Stöjdanslagen
Inkomster

Kassabehållning fr 1888	546 36
Statsanslag för detta år	10500
<u>Inny</u>	<u>11046 36</u>

Utgifter

Afslut. & hyresmedel åt föreläsare för Stöjdskolan	1125
do åt biträ. lärare mm	1250
Stipendier för skolbatal	1500
Hyra för skolbatal	1100
Wad och lyse	200
Inventarier i skolor	600
Väpnadsprof, skrivor och medaljer	500
Tjänstensreform i Skiffad	1500
Förskottsmånad afh. och curre	500
Lån åt Stöjdskolan	1000
Underskott åt do	800
Diverse	1000
<u>Inny</u>	<u>11046 36</u>

Länemejersks Aflöningsfd

Kassabehållning fr 1888	2150 95
Statsanslag för året	2000
<u>Inny</u>	<u>4150 95</u>

Utgifter

Länemejerskars aflönningar	1000
Länemejerskars resor	1000
Diverse	2150 95
<u>Inny</u>	<u>4150 95</u>

Stogkarens Aflöningsfd

Kassabehållning fr 1888	456 56
Statsanslag för året	1800
<u>Inny</u>	<u>2256 56</u>

Utgift

Stogiinstruktörens aflönning	1800
Öfverkost	456 56
<u>Inny</u>	<u>2256 56</u>

Hofbestagsskolefonder
Inkomster

Statsanslag för året	3000
För förbrukningsanslaget	1000
<u>Inny</u>	<u>4000</u>

Utgift

Till Hofbestagsskolor	<u>Inny 4000</u>
-----------------------	------------------

Turupjelmiska Fonder
Inkomst

Kassabehållning fr 1888	<u>Inny 120 60</u>
-------------------------	--------------------

Utgift

Till med funder afsedda ändamål	<u>Inny 120 60</u>
---------------------------------	--------------------

§. 6.

Fällskapet till kännedom meddelades af Bestyrelsen:

a) att Bestyrelsen med anledning af väckt fråga om anordnande af en finsk landbrukets utställning vid världsexpositionen i Paris innevarande är gifvit Fällskapets Sekreterare i uppdrag att på Bestyrelsens vägnar i Helsingfors öfverlägga om saken med Direktionen för Nylands och Tavastehus läns Landbrukssällskap och hade dervid program för en slik utställning uppgjorts och öfverlemnats till Chefen för Handels och Industri Expeditionen, hvarejente anhållan gjorts om statsanslag för ändamålet till ett belopp af 35,000 mark, hvilken anhållan likväl icke blifvit beviljad och hade förty Bestyrelsen nödgats låta frågan förfalla;

b) att Fällskapet för förtidigt är icke behöft taga i anspråk någon del af det af Stadsfullmäktige icke eventuellt beviljade bidraget till härvarande Kemiska och frökontroll stationens underhåll;

c) att Bestyrelsen beviljat ett begärdt anslag af 300 mark såsom bidrag till beträkande af kostnader för utgifvandet af tidskriften Suomen Maanviljelystehti; samt

d) att Fällskapets Handlingar för 1887. äfvensom den finska upplagan af Fällskapets årsberättelse för samma år numera utkommit.

Exemplar af dessa skrifter utdelades bland de närvarande.

§. 7.

På framställning af Bestyrelsen, hvares protokoll för den 22. innevarande februari §. 34. i sådant afseende upplästes, bestöt Fällskapet enhälligt till dela Skräddaremästaren Gustaf Adolf Pasenius i Suoniemi kapell Fällskapets mindre silfver medalj

för medborgertlig förtjenst.

§ 8

Föresenstämme med Bestyrelsens förslag och på de grunder som finnas anförda i protokollet för den 22 i denna månad § 36. tilldelades nedanuppräknade tjänstefjon, följande utmärkelser för långvarig och trogen tjänst nemligen:

a) Sällskapets mindre silfver medalj:

1. Inspektören Gabriel Lovelius;
2. Drängfogden Abraham Urbanusson.

b) Sällskapets Bronsmedalj:

1. Trädgårdsmästaren Karl Wilhelm Loman;
2. Kättaren Fredrik Wilhelm Sundvall;
3. Arbetfogden Karl Gustaf Seger;
4. Sägstämman Karl Fredrik Karlsson;
5. Drängfogden Olis Lindström;
6. Drängen Efraim Karlsson;
7. Tegelarbetaren Karl Söderström;
8. Drängen Antti Wahvarekka;
9. Drängen Emanuel Lind;
10. Drängen Karl Gustaf Isaksson;
11. Drängen Matts Kuusisto;
12. Drängen Jeremias Thomasson;
13. Drängen Johan Lisasson.

c) Sällskapets Hederstecken:

1. Hushållerskan Ulrika Laine.

d) Sällskapets Inskription i silfverur:

1. Drängfogden Alexander Hilli.

§ 9.

Till Hederstledamöter i Sällskapet förefogos af Bestyrelsen:

1. Lensgreve C. F. Danneberg - Lansö, president i det Kongl. danske Landhushållningselskap, hvilken vid den Nordiska Landbrukskongressen i Hjö. ¹⁸⁸⁷ bekvämligt fungerade som president, och
2. Sekreteraren i Stockholms läns Hushållningssällskap

Charles Jacobson

§ 10.

Till nya ledamöter i Sällskapet inkallades följande vid plenum den 1. november 1888 dertill föreslagna personer, nemligen:

1. Prosten Wilhelm Lindstedt i Lapinlahti
2. Kapellänen Karl August Schroderus i S.
3. Kyrkoherden Jonas Christian Gastrén i Pietavesi
4. Kyrkoherden Karl Johan Idman i Kiuruvesi
5. Senatoren, generalmajoren Viktor Napoleon Procopé i Helsingfors
6. Guvernören i Nylands län, Generalmajoren Hjalmar Georg Palin i S.
7. Guvernören i Kuopio län, generalmajoren, friherre, Johan Fredrik Gustaf Aminoff i Kuopio
8. Agronomen ^{Grefve} Carl Aug. Ahnfeltt i Viurila
9. Agronomen ^{Grefve} Erik Ahnfeltt, Luopios, Rautajärvi
10. Friherre Mauritz Hisinger, Pojo, Westerby
11. Agronomen Carl von Haartman, Paju, Tapila
12. Föskaptenen, Landhushållarens friherre Toar Aminoff, Wärms
13. Kaptenen Carl von Kraemer, Halikko
14. Jordbruksskoleläroaren Johan Timonen, Tuusula
15. Ingeniören, friherre Rabbe Wrede, Åbo
16. Godsegaren Walfrid Dahl, Wiborg, Lyykkylä
17. Landhushållaren Karl Forsström, Finby
18. Bankkommissarien, hofrådet Axel Waldemar Gripenberg i Åbo
19. Studeranden, Hugo Hertzberg, Åbo
20. Bokhandlaren, lektorn, filosofiedoktorn Adolf Waldemar Jahnsson, Åbo
21. Arrendatorn Johan Lindholm, Lill Heikkilä
22. Djurläkaren vid Medicinalstyrelsen, Guvernementsekreteraren Anders Liljoast, i Helsingfors
23. Länedjurläkaren Gustaf Leander Lundgren, i S.
24. Länedjurläkaren Gustaf Wilhelm Rinneholm, i Björneborg
25. Länedjurläkaren Axel Reinhold Bergh, i Marichamn
26. Länedjurläkaren, Fil. kand. Abraham Hoor i Tavastehus
27. Länedjurläkaren, Fil. kand. Karl Immanuel Grön

Lahl i Tammerfors.

- 14. ✓ 28. Lämedjurläkaren Felix Fredrik Fredlander i Wiborg
- 8. ✓ 29. Lämedjurläkaren Knut Eric Bergh i Fordaalala
- 12. ✓ 30. Lämedjurläkaren Fredrik Gustaf Ganzauge, i St. Michels
- 33. ✓ 31. Lämedjurläkaren Karl Johan Nygård i Heinola
- 11. ✓ 32. Lämedjurläkaren Viktor Osterberg i Nyslott
- 5. ✓ 33. Lämedjurläkaren Pekka Nenonen i Kuopio
- 39. ✓ 34. Lämedjurläkaren Isac Backlund i Wasa
- 3. ✓ 35. Lämedjurläkaren Albert Edvard Hagman i Kajana

§: 11.

Förslag till nya ledamöter hade inkommit från nedannämnde Sällskapets Ombudsmän nemligen:

- a) Ombudsman i 2^{dra} distriktet föreslår:
 1. Kommerferädet Hemming Olström i Uleåborg.
- b) Ombudsman i 10de distriktet föreslår:
 2. Landthushållaren Oswald Lång ä Jopenpungård i Helsingfors socken.
- c) Ombudsman i 17de distriktet föreslår:
 3. Godsegaren, friherre Ludvig Standerstokjöld ä Boe egen dom i Borgå socken.
- d) Ombudsman i 36te distriktet föreslår:
 4. Nämndemannen Edolf Halinen i Jyväskylä socken
 5. Jordbrukaren Matts Niemelä, i S^o
 6. Nämndemannen Emil Räikkä, i Petäjävesi socken
- e) Ombudsman i 40de distriktet föreslår:
 7. Medicin Doktor Gustaf Borg i Jakobstad
 8. Ingeniören Berndt Wilhelm Schauman, i S^o
 9. Tullförvaltaren Albert Edvard Eklövengren, i S^o
 10. Idiottläsaren Knut Lundberg i S^o
 11. Handlanden Viktor Nymän, i S^o
 12. Handlanden Eliel Ervast, i S^o
 13. Telegrafchefen, assessor Edvard Werner Wilhelm, i S^o
 14. Kapellänen Wilhelm Ingman, i S^o
 15. Kyrkoherden Wilhelm Johanson, i Nykarleby
 16. Apotekaren Klas Henrik Ekroos i S^o

- 17. Rådsmannen och Handlanden Karl Nylund i Nykarleby
- 18. Prosten Nils Gustaf Emelius, i Munsala
- 19. Kyrkoherden August Olivier Lundenius, i Esse
- 20. Kyrkoherden Gideon Lilius, i Larsmo

Wid plenum föreslogos ytterligare följande nya ledamöter:

- 21. Kyrkoherden Johannes Nybeck i Petäjävesi
- 22. Kyrkoherden Berndt Gustaf Lindell, i Nousis
- 23. Bonden Johan Henrik Lindholm-Lauste i St. Karim
- 24. Godsförvaltaren, friherre Kasper Wrede, ä Loppi gård i Temar socken

§: 12.

Att justera dagens protokoll utgägos Hofrätt, notarien jägerskiöld, Medicinedoktorn Spoo och Konsuln Frenckell.

Efter de på föredragningslistan upptagna ärendena härmed blifvit slutbehandlade, anmälte Sekreteraren att Godsegaren C. Taber, som i dag skulle hålla föredrag, varit nödförklarad afresa till Sverige, men inlemnadt sitt föredrag skriftligen uppsatt, för att vid plenum uppläsas. På grund deraf uppläste Sekreteraren föredraget, som behandlade frågan om "Tuberkulosen hos kreatur", hvarefter Sekreteraren, såsom tillägg meddelade färskilda ämnet belysande detaljer ur det betänkande, som en under våren 1888 i England nedfatt kommission för undersökningar rörande Tuberkulosen, till engelska regeringen ingifvit.

In fidem:

[Handwritten signature]

Justerat:
Nils Spoo
H. Jägerskiöld

År 1889 den 7. Juni sammanträdde H. F. Hushållningsfällska-
pet till plenum, hvarvid tillstades
kommo Sällskapets Ordförande Gref-
ve Ahnfeltt, Bestyrelsens ordföran-
de Hofrättsrådet Björkman, Besty-
relsens ledamot Politieborgmästa-
ren Juselius, äfvensom Godsegaren
Marjalin, Landthushållaren Bremer,
Bankdirektorn Torfelinus, Lånebok-
hållaren Stenvik, Medicine dok-
tor Spoo, Domkapitelsnotarien
Malmgren, Redaktören Hestyberg,
Handlanden Schröder, Kaptenen Oh-
soni, Handlanden Serén, Ingenjö-
ren, friherre Wrede, Kollegan Grön-
lund, Sällskapets Kamrerare Direk-
torn Puchla samt underskrifven
Sekreterare.

§. 1.

Efter det ordföranden förklarar plenum
öppnadt, upplästes revisionskommissionens
berättelse för 1888 sålydande:

Sign. N. k.

och beviljades i entighet med kommissionens
förslag ansvarsfrihet för nämnda år åt Sällskapets
Bestyrelse och tjänstemän. Under öfverläggningen
häröfver hade Bestyrelsens närvarande ledamöter
samt tjänstemännen afträdt.

§. 2.

Följande från H. Senaten ankomna skrif-
velser upplästes nemligen:

1) från Jordbruks Expeditionen af den 19. Mars
innevarande år med anmodan till Bestyrelsen
att afgifva utlåtande rörande försäskilda uti komi-

tens för spannmåls-handeln i landet upphjelpande afgifna betänkande berörda frågor, och meddelades härvid att Bestyrelsens utlåtande i ämnet redan till K. Senaten ingifvits;

3) från Jordbruks Expeditionen af den 23. Maj med tillåtelse att utdela de jordbruks redskap, hvilka år 1883. ej blifvit med Furuhjelmska fondens till Sällskapets disposition för ändamålet ställda medel inköpta och i förskilda kommuner utställda;

3) från Jordbruks Expeditionen af samma dag med tillåtelse för Bestyrelsen att af besparade medel i jordbruksanslaget tilldela Sällskapets Sekreterare ett reseunderstöd af 1000 mark för att fatta honom i tillfälle att under instundande sommar i utrikes ort. taga kännedom om de nyaste framstegen på jordbruksnäringens område; samt

4) från Jordbruks Expeditionen af den 28. Maj med underrättelse att K. Senaten den 21. fjortidne Februari förordnat, att läneagronomerne och statsmejeriisterne framdeles skola befrias från den dem här förinnan åliggande skyldigheten beträffande inspektionen af mejeriskolorna i landet samt att denna inspektion i första hand skall åligga direktionerna för landbruks- och hushållningsfällskaperna samt den allmänna inspektionen ankomma å den förskilda mejeriskoleinspektör som fortfarande anställes.

Härjemte meddelades att K. Senaten med delst remissresolutioner infordrat Bestyrelsens utlåtanden:

a) i anledning af Handlanden M. F. Lahtis ansökan i Tyrois socken ansökan om mejerilån.

b) i anledning af kyrkoherden B. G. Lindells jämte flere allmogemäns i Nousis socken ansökan

Sign. R. k.

Revisionsberättelse.

På Medd granskning af N. Finnska hushållningsfällskapets Räkenskaper för år 1888, hvarvid Fällskapets protokoll, bref, brefkoncepter, diaries samt böcker med tillhörande berättelser blifvit oss förestälda, hafva vi funnit, att fällskapets ansvarighet under redovisningsåret blifvit med beaktning af omföret af noggrant handhafva, att redovisningarna för de förskilda fonder blifvits korrekta och tydliga samt att fällskapet utgöriga skuldförklar, hvilka utgjorda full säkerhet för utgifna lån, och obligationer afseres stamt med de bakförda posterna behöfvande fällskapets tagningar; och kunna vi således hos N. Finnska hushållningsfällskapet förorda såväl fällskapets bestyrare som dess styrelse att behållande af fullt ansvar för redovisningsåret 1888. Åtta, den 10. Maj 1889.

Revisionskommissionen:

Nils Melin.

C. A. Doepel

P. W. Stenwik.

A. J. Sund.

om lån för anläggande af mejeri å Longi hem-
man i Palo by af förenämnda folkskolan.

c) Inledning af fröken Alexandra Seger:
crantz ansökan om bidrag till underhåll af en
skola för linne- och klädsöm i elbo.

d) Öfver det betänkande, som till K. Senaten
afgifvits af komitén för utarbetande af förslag
till taxa och tjänstgöringsreglemente för ländt.
bruksingenjörerna.

I motiverade utlåtanden hade Bestyrel-
sen tillstyrkt bifall till förenämnda tre ansökan-
gar, hvaremot utlåtande i ^{det} följande nämnda ärendet
ännu ej afgifvits. S. 7

Sigs. Bi. Öfversättning ju

Kejsarliga Fria Ekonomiska Sällskapet. ju
Petersburg den 24 april 1887. ju
N° 800. ju

Kejsarliga Fria Ekonomiska Sällskapet, in-
net, som önskar göra konsumenter och n:
handlande bekanta med ryska bi-
skötselns alster samt derigenom bi-
draga till dessas större spridning, ^{burg}
anordnar i oktober månad inne-
varande år, i den i Sällskapet hus
befintliga sal, en utställning af
biskötselns alster. in.

Biläggande härjemte några e:
xemplar regler för bemälda ut-
ställning, har Kejsarliga Fria Ekono-
miska Sällskapet, oberoende af gjör-
da publikationer, äran ödmjukast ^{int}

anhålla om benägen medverkan vid
utställningens anordnande genom de
tagande i densamma ävensom ge
om spridande af upplysningar om
densamma bland ortens handthver
hållare och isolkare af biskötsel.

Sällskapet får derjante tillägga,
angående allt, som rör utställning
meddelande kommer att ske i en
färskild afdelning af "Ryska Biskö
selbladet", organet för Ryplands
skötare, hvars sedvanliga program
jämväl bilägges.

Sällskapets President Baron P. Korff.

Sekreterare A. Beketoff.

Öfversatt af K. F. Riedersholm
översattor.

12.
om lån för anläggande af mejeri å Longi hem-
man i Palo by af förenämnda folksen.

c) I anledning af fröken Alexandra Seger-
crantz ansökan om bidrag till underhåll af en
skola för linne- och klädsöm i elbo.

d) Öfver det betänkande, som till H. Senaten
afgifvits af komitén för utarbetande af förslag
till taxa och tjänstgöringsreglemente för ländt.
bruksingenjörerna.

I motiverade utlåtanden hade Bestyrel-
sen tillstyrkt bifall till förenämnda tre ansökan-
gar, hvaremot utlåtande ^{det} i förenämnda ärendet
ännu ej afgifvits. §: 3.

Härefter föredrogs Direktionens för Helsing-
fors folkskola i Lemmälä, uti Bestyrelsens protokoll
för den 8. jultidne Maj under §: 10 intagna ansö-
kan om anslag från Ahlmaniska fonden och Be-
styrelsens deröfver afgifna utlåtande; och blef
Bestyrelsens förslag, efter det Doktorin Spoo begärt
och Sekreteraren meddelat några upplysnin-
gar rörande användandet af Ahlmaniska fon-
dens räntemedel, af Sällskapet godkändt.

§: 4.

Ett från Ryska Ekonomiska Sällskapet i St Petersburg
ankommet cirkulär bref, upplästes i öfversättning
fälydande:

Sign. Bi.

och meddelades tillika att några exemplar
program och regler för den i skriften omnäm-
da utställningen af biskötselns afier ankommit
och kunde af hugade utställare erhållas.

§: 5.

Widare meddelades:

a) att Bestyrelsen befullmäktigt för utdelning inköpt
följande skrifter: 500 ex Thomas kuona lannoitus

ainena"; 300 ess "Hufi Mittajärjestelmä eli metriset mitat Maataloudessa af et. Wartiainen" samt 500 ess på svenska och 500 ess på finska af en af redaktionen för tidskriften Biet utgifven skrift "Ödning och användning af köksväxter för den mindre jordägaren";

b) att Bestyrelsen till Ombudsmannen i 18de distriktet (Helsingfors) i ledigheten efter numera guvernören i Uleåborgs län J. C. Malmgren utfedt Revisionskommissionarien, chefesfor P. C. Rönnebeck, samt

c) att till Skulinska stipendiater blifvit från 1. november innevarande år blifvit antagna följande bondsöner: 1.) Othhur August Kyhlin från Kylmäkoski kapell, 2.) Oskar Enshelm Ljöstedt-Rötö från Ekkas socken, 3.) Johan Malakias Paavola från Monhijärvi socken, 4.) Johan Fredrik Haliseva från Luopiois socken, 5.) Wilhelm Kaios från Wirms socken, 6.) Gustaf Bernhard Korenius från Luomajärvi kapell, 7.) Karl Oskar Hakkilahde från Pemas socken, 8.) Frans Wilhelm Tapala från Yläne socken, och 9.) Emil Leppälä från Wenilaks socken.

af dessa komma N^{ris} 1-3. att erhålla plats i Mustiala, N^{ris} 4-6. i Kronoborg, N^{ris} 7 och 8. i Tuorla samt N^{ris} 9 i Otava.

§ 6.

På framställning af Bestyrelsen, ur hvars protokoll för den 5. i denna månad t. 21 i sådant afseende upplästes beflöt Sällskapet att för landtmannadaghet och annan medborgerlig förtjenst tilldela Hvarnbyggaren Jakob Luoma från Jurva mindre silfvermedalj samt kyrkvaktaren Johan Grönlund från Piikais bronsmedalj

§ 7.

Härå upplästes t. 22 i Bestyrelsens protokoll för den 5. i denna månad innehållande för.

slag och utlåtanden rörande ingifna ansökningar om utmärkelser för långvarig och trogen tjänst och tillerkändes derefter nedanuppräknade personer till erhållande af följande utmärkelser nämligen:

a) Sällskapets mindre silfvermedalj:

1. Boktryckerifaktorn Hjalmar Halle,
2. Handelsbokhållaren Petter Tenhunen,
3. Inspektören Wilhelm Husgafvel,
4. Handelsagenten Olof Englaus Willberg.

b) Sällskapets Bronsmedalj:

1. Skräddaregesällen Henrik Niiski,
2. Kusken Jaan Omer,
3. Jaktkepparen Karl Grönberg,
4. Drängen Matts Robert Lindberg,
5. Drängen Johan Simonsson,
6. Gårdsfogden Henrik Johan Mattsson,
7. Mjölnaren Karl Fredrik Granlund,
8. Gårdsfogden August Wilhelm Granlund,
9. Trädgårdsdrängen Mauritz Wilhelm Torck.

c) Sällskapets Hederstecken:

1. Huskällerskan Edla Mathilda Reinonen,
2. Tjänarinnan Eva Andersdotter,
3. Tjänarinnan Maria Kristina Laurén,
4. Tjänarinnan Amalia Ljöholm,
5. Tjänarinnan Gustava Wilhelmina Willberg,
6. Tjänarinnan Karolina Wiljakainen,
7. Tjänarinnan Maria Mäenpää.

d) Sällskapets inskription i värdeföremål:

1. Kopparflagaregefallen Robert Augustus Lagerlund,
2. Arbetaren Thomas Henriksön,
3. Arbetarehustrun Ulrika Charlotta Henriksön,
4. Tjänaren Anders Johan Lindfors,
5. Tjänarinnan Anna Lovisa Gröndahl, samt
6. Tjänarinnan Maria Charlotta Gröndahl.

§ 8.

Till Hederledamöter invaldes följande vid senaste plenum föreslagna utländske män:

1. Presidenten i det Kongl. danske Landhusholdningsförsamlingssällskap, Lensgreve C. F. Danneskjold-Samsø,
2. Sekretären i Stockholms läns Hushållningsförsamling Charles Jacobson.

§ 9.

Till nya ledamöter i Sällskapet inkallades följande vid plenum den 26. fistlidne februari föreslagna personer nemligen:

- ✓ 1. Kommerserådet Hemming Astrom i Uleåborg
- ✓ 2. Landthushållaren Oswald Lång i Jönfjärvgård i Helsingfors socken.
- ✓ 3. Godsegaren, Friherre Ludvig Standerstjöld i Boe egendom i Borgå socken.
4. Nämndemannen Edolf Halinen i Jyväskylä socken
5. Jordbrukaren Matti Niemelä, i d.
6. Nämndemannen Emil Räihä i Petäjävesi socken
7. Medicin Doktor Gustaf Borg i Jakobstad
8. Ingeniören Berndt Wilhelm Schauman, i d.
9. Tullförvaltaren Albert Edvard Elfvengren, i d.
10. Tidotläraren Knut Lundberg, i d.
11. Handlanden Viktor Nyman, i d.
12. Handlanden Eliel Ervast, i d.
13. *Ap sig.* Telegrafchefen, assessor Edvard Werner Wilhelms, i d.
14. Kapellanen Wilhelm Ingman, i d.
15. Kyrkoherden Wilhelm Johansson, i Nykarleby
16. Apotekaren Klas Henrik Ekroos, i d.
17. Rådsmannen och Handlanden Karl Nyman i Nykarleby.
18. *Ap sig.* Prosten Nils Gustaf Emelius, i Munsala
19. Kyrkoherden August Olivier Lundelius, i Esse
20. Kyrkoherden Gideon Litius, i Larsmo
21. Kyrkoherden Johannes Lybeck i Petäjävesi
22. Kyrkoherden Berndt Gustaf Lindell, i Nauvis.

23. Bonden Johan Henrik Lindholm-Lauste, i Karins
24. Godsförvaltaren, friherre Kasper Wrede, i Loppis gård i Lemar socken.

§ 10.

Förslag till nya ledamöter hade inkommit från nedannämnde tvänne Sällskapets ombudsman:

- a) Ombudsman i 16de distriktet föreslår:
1. Filofosiemagistern G. Meinander, Pernä
 2. Apotekaren H. Wahlroos, Lovisa
 3. Landthushållaren V. Lunden, Vittis
- b) Ombudsman i 31^{sta} distriktet föreslår:
4. Förvaltaren J. A. Andersson, i Hojo i Tammela
 5. Förvaltaren J. Karlstedt, i Forssa i Tammela
- Wid plenum föreslogos ytterligare följande nya ledamöter:
6. Agronomen Alexander Rothkirch, i Ylöskarta, no i Tuulois.
 7. Agronomen Oskar Olsoni, i Närpes prestgård
 8. Postattningspektören, agronomen August Wartiainen, Helsingfors.
 9. Länarkitekten Helge Rancken, c/o
 10. Medicin doktor Wilhelm Stadius, c/o

§ 11.

Agronomen Bremer anhöll om ordet och framhöll, huru som den nu gällande instruktionen för allmänna ploginstruktören ~~numera~~ vore stidsentlig, när jagde funktionär numera icke i främsta rummet anlätades för sin ursprungliga uppgift, undervisning i plöjning, utan för en mängd andra göromål, hvilka icke i jagde instruktion omtalades och för hvilka någon taxa föledes icke heller funnes bestämd. Fördenskull föreslog Hr Bremer att en komité skulle tillättas för att uppgöra förslag till ny instruktion för allmänna ploginstruktören.

Da ärendet emellertid icke undergätt den i stad-
garne föreskrifna beredningen, remitterades
förslaget till Bestyrelsen i afseende ä flik bered-
ning.

§: 12.

Att justera dagens protokoll utfägas Medi-
cinedoktorn Spoo, Länebokhållaren Stenwik
och Kaptenen Olsoni.

In fidem:

M. Ramblom

Justeradt:
Med Spoo. Adv. Stenwik.

År 1889 den 24 september
sammankadde K. F. Lärskapsföre-
skapet till plenium, hvarvid tillstades-
kommo. Bestyrelsens ledamot gods-
egaren Hednberg, politierådman-
nen, assessor Graustrom, handlanden
Serw, fabrikanter Lönnfow, handlan-
den Burmeister, krigskommissarien
Uggla, redaktören Hagfors, handlan-
den Rosenholm, fabrikanter Jäderholm,
hofrättssekreteraren Stenwik, gods-
egaren Cherselin, handlanden Schis-
ter, länebokhållaren Stenwik, gods-
egaren Faber, redaktören Hertberg,
ingenjören Stigzelius, godsägaren
Rosnberg samt underskrifvare sekre-
terare.

§ 1.

Enär såväl Lärskapsföreningens ordförande som
vice ordföranden voro af laga förfar hindrade
att öfvervara plenium, utställdes val med skit-
na sedlar af ordförande för tillfället, och erhö-
der vid afstemning Graustrom 14 röster utaf afgif-
na 16, samt intogs förh. ordförande platsen och
bedde de följande förhandlingarna.

§ 2.

Följande från K. Senaten utkomna skrif-
velser uppläses:

1/ från Handels och Industri Expeditionen
af den 31 maj med anmossan till Bestyrelsen att
i Lärskapsföreningens Kemiska och Frökontroll station
lata utställa komparation undersökningar af
syckel och finskt rågmjöl, afseende att föranstal-
la bakningsprov af dylikt mjöl;

- 2/ från Jordbruks Expeditionen af 20 juni med afslut af Bestyrelsens framställning om reseanslag af litteratören Ossian Reuter för studium af fiskkonservering i Bretagne;
- 3/ från Jordbruks Expeditionen af den 7 augusti med tillägg till mejeriskolas i Gästerby flyttning till Viurila, men afslut från Bestyrelsens framställning om samma skolas omorganisation.

Vidare meddelades att Bestyrelsen meddelat remissresolutioner från K. Senatens anmodans inkomna med utlåtande rörande:

- a/ en af "Täiwasalon Meijeri Osakeyhä" ingifven ansökan om mejeri rätt;
- b/ ett af ingenjören A. Hildén uppgjort förslag till torrläggning af de kävmarker för hörs sidan af Aura ådal, som tidigare blifvit genom Sällskapets försorg preliminärt undersökt och omhölls torrläggning framställning inlämnad från Sällskapet;
- c/ en af Snusbristyrrelsen till K. Senatens ingifven framställning om utfärdande af förbud emot tillverkning och import af margarin och margarinsmör.

Den förstnämnda ansökningen hade de Bestyrelsen redan i afgifvet utlåtande de tillstyrkt. De öfriga ^{remisserna} ~~förslagen~~ voro ännu under behandling.

På förslag af Bestyrelsen beslutade Sällskapet att till dess aflidne hedersledamots professor Johan Arhenius storbhus af

N° 287.
1889.

Sign. Ch. J.

Åsk. den 19 juli 1889

Till Kejsarf. Finska Hushållningsäll.

N° 208.
1889.

Sign. D.-S.

Åskom den 20 augusti 1889.

Brattingsborg.

Samsö.

16 August 1889.

Monsieur le Président.

Je vous prie d'agréer l'assurance de ma vive reconnaissance pour l'honneur que La Société Impériale d'Economie de Finlande m'a fait en me nommant membre honoraire de cette Société.

J'apprécie sincèrement ce témoignage d'estime et de bienveillance.

Supposant que c'est surtout à ma charge de Président de la Société Royale d'Agriculture de Danneborg que je dois ce grand honneur, je vous prie de croire, que je ferai toujours mon possible pour maintenir la bonne entente entre ces deux Sociétés.

Agriez, Monsieur le Président, l'assurance de ma plus haute considération

Cte C. F. Janneskild Jannéj.

Monsieur le Comte Charles Arcefeldt.

Président de La Société Impériale d'Economie de Finlande.

2/ från Jordbruks Expeditionen af 20 juni
 med afsej på Bestyrrelsens framställning om
 reseanslag åt litteratören Ossian Reuter för
 studium af fiskkonservering i Bretagne;
 3/ från Jordbruks Expeditionen af den
 7 augusti med tillägg till mejeriskolas i

№ 287.
1887.

Åsk. den 19 juli 1887

Sign. Ch. Y.

Till Kejsers. Finska Hushållningsäll-
skapets.

Jag, återkommen från en längre tids
 vistelse i utlandet, har jag haft äran möt-
 ta den af mig högt uppskattade kallelsen
 till hedersledamot af Kejsers. Sällskapet, dag-
 tecknad den 7 sistlidne månaden, och
 anhåller jag, att härmed få till Kejsers.
 Sällskapet framföra min djupa och vörd-
 nadsfulla tacksamhet för den utmärkelse,

§ 5.

Bestyrrelsen meddelade vidare:
 a.) att Sällskapets handlingar för 1888 ut-
 kommit och att den finska översättningen
 af Sällskapets årsberättelse för sagda år berun-
 der tryckning, och torde utkomma om ett par

hvilken det behöfver Kejsarf. Sällskapet
att sålunda låta komma mig till
del. Stockholm den 15 Juli 1889.

Charles Jacobson.

sända ett telegram af följande lydelse:
"Kjierliga Finiska Hushållningsfä-
skapet samadt, till plenar första gången
efter Johan Arhenius fränfälle kanner
sig vid tanken på hans nya afslutade
äfvän för Finlands jordbruk fruktbring-
gande lifsgörning, manadt att för hans
efterlevande anhöriga uttala den djupa
saknad, som underättelsen om hans död
framkallat hos Sällskapet, hvilket de-
jämlt i tacksamt minne skall beva-
ra den aldrig svikande tjänstvillig-
het Arhenius under de fyra decen-
nien han varit Sällskapets hedersle-
damot bevisat uti sinna. Arhenius
namn skall återfinnas på mängen sidor
i Sällskapets historia!"

§ 4.

Från Sällskapets vid senaste plenar
utredde nya hedersledamöter, presidenten
i det kongl. danske Landhusholdnings-
selskab greve C. F. Gaunneskiold Sam-
sø, och sekreteraren i Stockholms läns
Hushållningsfärskap Charles Jacobson,
hade antänt tacksägelser, hvilka
upplästes så lydande:

Sign. G.-S. och Sign. Ch. J.

§ 5.

Beskrifva meddelade vidare:
a.) att Sällskapets handlingar för 1888 ut-
kommit och att den finska översättningen
af Sällskapets årsberättelse för sagda år berun-
der tryckning, och torde utkomma om ett par

vekor:

b. att Bestyrelsen, med auleddning af Sällskapets vid ett föregående plenum fatta- de beslut om utgifvandet af en ny bearbetad öf- versättning till finska språket af etruskemi- handbokens praktiska, träffat aftal om arbe- tets utförande med bostänsinspektören August Marttainen.

c. att Bestyrelsen, på uppmaning af Industristyrelsen beslutat med en kollek- tion öfver arbeten, förnämligast väfnader, från Sällskapets slöjdskola, deltaga i den utställning som af Rykska Tekniska Sällskapet kommer att i slutet af inuvarande år föranstaltas i St. Petersburg, samt

d. att träskomakaren Karl Lönnroth blifvit i Sällskapets tjänst anställd så- som ambulatörsk undervisare i träsko- tillverkning

§ 6.

På förslag af Bestyrelsen och på de skäl som finnas anförda i Bestyrelsens protokoll för den 21 i denna månad under § 14, beslut Sällska- pet tilldelas nedanuppräknade tjänstehjon och arbetare följande utmärkelser för långvarig och trogen tjänstgöring:

a. Mindre silvermedalj åt:

1. Inspektören Fredrik Lindström i tjänst å generalskolan J. Thesleffs egande Kavaut- holms egendom i St. Andrea socken;
2. Myjeri- och ladugårdsföreståndaren Matti Koskisen, i tjänst å Perajoki gård i Wiborgs socken hos hofrättsinnan Anne Heitau;
3. Skolläraren Gustaf Eliander i tjänst

hos firmam Costander & Heitmann å Kotijo glasbruk i Uroiala socken.

b. Bronsmedalj åt:

1. Inspektören Vitalis Nyholm, i tjänst hos löjtnanten Fr. Aminoff å Kankas gård i Masku socken;

vidare åt följande 19 firmam Costan- der & Heitmanns arbetare å Kotijo glasbruk:

2. Glasblåsaren Emil Gustaf Herman Tefke
3. J^o Johan August Falck,
4. J^o Johannes Heur. Andr. Adolf Gundlach,
5. J^o Johan Oskar Söderholm,
6. J^o Viktor Grönberg,
7. J^o Berndt Viktor Grönlund,
8. J^o Johan Stefan Klöpp,
9. J^o Johan Selander,
10. J^o Karl Grönberg,
11. Sägeltjaren Johan Kamp,
12. Glasstråkarer Karl Pahl,
13. Drängen Israel Samuelson,
14. J^o Johan Thomasson,
15. J^o Karl Gust. Johansson,
16. J^o Oskar Herionen,
17. J^o Johan Heur. Raudén,
18. J^o Karl Heur. Kamp,
19. J^o Alexander Pettonen,
20. J^o Oskar Koskisen,

äfvensom åt följ. 12 tjänare hos Gavernö- ren Torsten Costander å Kotijo gård:

21. Kusken Karl Nestor Mattsson,
22. Brandvaktaren Johan Henrik Andersson,
23. Drängen Matts Johansson,
24. J^o Johan Mattsson,
25. J^o David Henriksson,

- 26. Pränce Henrik Samuelson,
- 27. ♂ Johan Ström Mattsson,
- 28. ♂ Henrik Salomonsson,
- 29. ♂ Tiktos Gabrielson,
- 30. ♂ Johan Wih. Fremling,
- 31. ♂ Alfred Jakobsson,
- 32. ♂ Karl Ekström,

c.) Hederstecken i silver åt:

1. Tjänarinnan Anna Maria Luukkainen
i tjänst hos bonden Tomas Horthon i Ny-
kyrka socken af Viborgs län;
vidare åt följ. 10 arbetare hos firman

Costander & Heitmaun i Notsjö glasbruk:

- 2. Flyttmästaren Karl Herman Tefke,
- 3. Glasblåsaren Oskar Helin,
- 4. ♂ Gust. Ad. Grönberg,
- 5. ♂ Isak Helander
- 6. Glaspiparen Joh. Tiktos Cajander,
- 7. ♂ Karl Fredr. Cajander,
- 8. ♂ Karl Wainämöinen,
- 9. Glasmållaren Joh. Brusila,
- 10. ♂ Joh. Fredr. Blomberg,
- 11. ♂ Johan Patrik Ahonius,

äfnar åt följ. 8 tjänstehjon hos
guvernören J. Costander i Notsjö gård:

- 12. Hushållerskan Wilhelmina Görner,
- 13. Kammarjungfru Emelie Kählberg,
- 14. Tjänarinnan Karolina Pitari,
- 15. Pojden Zakarias Peltonen,
- 16. Krogvaktaren Karl Lempinen,
- 17. F.d. Krogvaktaren Antti Mettänen,
- 18. Smeden Karl Fredrik Fremling,
- 19. Byggnästaren Melander Helin,

d.) Inskriftion i silverur åt:

1. Arbetsförmannen Mikkel Mikkelson, i
tjänst hos vice häradshövding A. R. Hjelt i Kan-
gari gård i Uusela socken.

Flärefter meddelade sekreteraren att under
gårdagen ankommit ett telegram från guvernören
i Tavastehus län J. Costander, hvilket upplästes
så lydande:

"För trädgårdsmästaren Gustaf Rostedt be-
gärs enträgnast hederstecken silver. Blifvit
bortglömd. Kompetensen garanteras. Intygg
med förstå."

Guvernör Costander.

Med anledning härpå beslöt Sällskapet
att eventuellt bifoga denna telegrafiska fram-
ställda ansökan, såvida att, i hänseende de in-
kommande ansökningshandlingarna voro
fullständiga samt obifvelaktigt utgäldade
trädgårdsmästarens i Notsjö Gustaf Rostedts
kompetens till erhållande af utmärkelse för
långvarig och trogen tjänst, Sällskaps heder-
stecken skulle till guvernören Costander öfversän-
das, för att Rostedt tillståas. Granskningen af
ansökningshandlingarne samt den därpå
beroende åtgärden i enlighet med Sällskaps
nu fattade beslut öfverlemnades åt Bestyrelsen.

Tio nya ledamöter i Sällskapet inkal-
lades såhanda vid plenum den sista december
i följande personer, nämligen:

- 1. Filosofimagistern G. Meinander, Perua
- 2. Apotekaren K. Wahlroos, Lovisa
- 3. Landthushållaren V. Luntan, Vittis
- 4. Förvaltaren J. A. Andersson, i Koji, Tammla
- 5. ♂ J. Karlstedt, i Torss, i Tammla

} 16 st.
} 31 st.

30 dets

6. Agronomen Alexander Rothkirch, äfjös-
kastans i Tuulois.

38 dets

7. Agronomen Oskar Olsoni, ä Närpes prestgård

18 dets

8. Postläsinspektören, Agronomen August
Marttainen, Helsingfors.

22 dets

9. Länarkitekten Helge Rauben, Åbo

10. Medicinedoktorn Wilhelm Stadius, Åbo

§ 8.

Tju nya ledamöter i Sällskapet föreslogas:

1. Fiskeriinspektören Oskar Fritiof Nord-
qvist, Helsingfors.

2. Hofrättsnotarien, Juriskandidaten Johan
Fredrik Lundénius, Åbo

3. Bankdirektören C. G. Lofholm, Åbo

4. Kyrkoherden Johan Markus Tallgren, St.
Marie.

§ 9.

Att justera dagens protokoll utsågos
krigs-kommissarien Uggla, handlaren
Seren och godsägaren Rosenberg.

Var fideus:

Uggla

Justerat

Seren C. G. Rosenberg

Seren

År 1889 den 1 November sam-
manträdde St. S. Hushållnings-
sällskapet till Plenum och tilltän-
deskänno dervid Bestyrelsens Ord-
förande herr Hofrättsrådet Björk-
man, Bestyrelsens ledamöter Borg-
mästaren S. Jucelius, godsägaren
Hedenberg, (Förtmästaren von Haart-
man och Assessorn Backmanson,
öfvensom följande andra ledamö-
ter i Sällskapet: krigskommissari-
en Uggla, trädgårdsmästaren Gang-
fin, godsägaren Rosenberg, fabri-
kanten Järison, skräddarmästaren Jans-
son, ingenjören Jihene R. Wede,
landtbrukshållaren Jihene R. Wede, Hof-
rättsassessorn Rinun, kammarrådet
Dahlin, handlanden Hoffstedt, godsäga-
ren Marjalin, med. dok. Prof. hand-
landen Järneltius, lycei lektorin Ekbe-
rnis, landtbrukshållaren Bremer, v. kom-
sulten Srenckell, handlanden Gestrin, lä-
nelokhållaren Stenvik, Hofrättskammar-
rådet Jucelius, Hofrättsrådet Tallmäs, guld-
smiden Pettersson, kapellanen Äijefors, Hof-
rättsnotarien Jägerskiöld, handlanden
Schröder, Advokatnotarien Alalmgren,
kaptenen Oleski, redaktören Kerkberg,
Kronfogden Westerling, handl. Juhus
Osterblad, bokhandlaren, doktor Jahn-
son, Hofrätts v. presidenten Themous,
kollegan Grönlund, redaktören Hagfors,
Hofrättssekr. Stenblin, läneveterinären
Läbintius, Sällskapets Kammar-
re, handelsinstituts direktorn

13.
27.
Ivchla samt underskrifven Sällska-
pets Sekreterare.

§ 1.

Sällskapet v. Ordförande Hofrättsrådet Björkman meddelade att Ordföranden greve Carl Chrysfelt af sjuk-
dom hindrats att tillstädeskomma, hvarjör v. Ordföran-
den förklarade ~~svaret~~ plenum öppnadt.

§ 2.

Till först föredrogs tvänne från Jordbanks Expe-
ditionen i H. Senaten arkommna skrivelser, den ena
af den 14 nyssvikne oktober med fastställelse af det
kontrakt, som af Bestyrelsen uppgjorts om mejeriskolas
underhåll i Hinrika i Halikko socken, och den andra
af den 22 oktober med anmodan till Bestyrelsen att
inkomma med uttalande öfver ett af Statsmejeristen
A. Voss-Schrader till H. Senaten ingifvet förslag om in-
köp i utlandet utaf afvelsdjur af ädlare svinraser,
samt dessa djurs försäljning på auktion.

Dessa skrivelser förklarades icke till något uttalande.

§ 3.

Härpå föredrogs Bestyrelsens i des protokoll för
den 30 bistlidne oktober under paragraf 8 intagna
förslag till användande under år 1890 af statsanlaget
af den 1 maj 1861 och godkändes dervid utan förbehåll
meningsfullaaktighet de tre första posterna: 2000 mk
till föredrag i landbruk, 1000 mk till premier för ångs-
odling samt 3000 mk till stipendier åt mejerskor att
under sommaren 1890 uppehålla sig vid landesmejeri-
er i Danmark och Sverige.

Beträffande åter den sista posten eller 5200 mark
till andra med anslaget syfte afsedda ändamål fö-
reslog hr Bremer att Sällskapet af dessa medel skulle
begära ett visst belopp särskildt till aflönande af en
spraktisk kringresande instruktör uti sådana för jord-
brukaren nödiga arbeten, för hvilkas utförande ombr-

28.
atoriska undervisare ännu saknades. Salaren var ej
nu beredd att framlägga förslag rörande de ämnen,
som borde på programmet för denne instruktör upp-
tagas, men förbehöll dock särskildt uttalandet af
Gunnarbrunnar, för hvilket ändamål ^{isgymnasiet} ~~särskildt~~ den
mindre jordbrukaren icke hade råd att anlita verkstä-
dernas dyra montior.

Sällskapet sekreterare fann det omöjligt att ingå
till Senaten med ett så obestämmt förslag, som hr Bre-
mers tillsvdars var, i synnerhet som detsamma en-
ligt Sällskapet stadgar hade bort fört öfverlemnas
till beredning af Bestyrelsen, samt föreslog därför att
äfven den ifrågakvarande posten af 5200 mk skulle god-
kännas enligt Bestyrelsens förslag samt hr Bremer
uppmannad att till Bestyrelsen inlämna ett förslag,
skriftligen uppsatt och i detalj mera utarbetadt, hvar-
efter detsamma öfverföljd af Bestyrelsens uttalande kom-
de vid annat plenum föreläggas Sällskapet, som då, i
händelse saken syntes sådant påkalla, kunde ingå till
Senaten med begäran om anslag för ändamålet, i hvil-
ket fall det önskade resultatet bättre kunde uppnås,
än om man nu begärde medel från den del af stats-
anlaget af den 1 maj 1861, som, enligt hvad många-
rigt erfarenhet visat, Senaten städse disponerat för
andra än Sällskapet syften.

Sedan hr Bremer härpå förklarade sig villig
att, beträffande sitt nyss framkastade förslag, iaktta-
ga det af Sekreteraren antydda tillvägagångsättet, god-
kände Sällskapet äfven sista posten i Bestyrelsens
förslag till användande under nästkommande år
af statsanlaget af den 1 maj 1861.

§ 4.

På förslag af Bestyrelsen beslöts att Sällskapet
afhandling i 1891 års almanack skulle behandla
ämnet: "Om Hemslojd".

§ 5.

Med bifall till Bestyrelsens i dess protokoll för den 30 oktober § 11 upptagna förslag till användande af Helsingfors Jordens nu disponibla räntemedel, beslöt Fällskapet tilldela Wäpnerkan Eva Ekholm i Lojo ett premium af 25 mk och Simmerkan Mathilda Stenman i Tammerfors ett premium af 20 mk.

§ 6.

På förslag af Bestyrelsen och på grund af de intyg, som finnas intagna i Bestyrelsens protokoll för den 30 förlidne oktober § 10, beslöt Fällskapet tilldela nedannämnde fyra lägenhetsinnehafvare följande pris för ångsodling nämligen:

- 1) Bonden Johan Ferd. Salin i Ketula - Paavola i Suornusjärvi kapell 250 mark;
- 2) Boställsahendatorn Karl Reinhold Lindholm i Miesala i Halikko socken 200 mark;
- 3) Bonden Karolina Trivonens i Ruoko Herrman i Halikko socken 150 mk; samt
- 4) Kändemannen Joh. Mäkitörr i Kallio by af Ahlsåmaa kapell 150 mark.

I sammanhang härmed föredog Landtbrukshållaren Bremer att, emån länagronomerna icke kunde medhinnna att verkställa alla de bevisningar, ^{de kallades} ~~stämades~~ af Landtbrukare, ^{och} ~~härvid~~ kastande blifva delaktiga af Hushållningssällskapets premier för ångsodling och sålunda ofta nog de mest meriterade icke kunde täfla om dessa pris, framdeles äfven andra sakkunniga personer ~~eller~~ ^{eller} stats- och länagronomerna skulle berättigas utfärda de intyg, som fordrades af de sökande till ifrågakommande pris.

Efter ett möringslyte för och emot detta förslag öfverlemnade Fällskapet åt Bestyrelsen att nästkommande år då pris för ångsodling åter kommer att beviljas utsättas och ^{allmänheten genom} ~~härvid~~ derom

underlåtas, ^{utfärdas} ~~utfärdas~~, taga i betraktande, huruvida icke förenamda intyg kunde utfärdas utom af stats- och länagronomerna äfven af andra personer, förslagsvis Landtbruksgillernas bestyrelser eller af dem utsedda jäckermän.

§ 7.

Fällskapet till kännedom meddelades:

- a) att Bestyrelsen till nya ombudsmän utsatt i 28 de distriktet: godsegaren Arthur Gideon Hilden i Skalis; i 31 sta distriktet: mejeriläraren vid Mustiala Landtbruksinstitut, friherre R. Gripenberg ^{ut} i 41 sta distriktet: häradsskrifvaren H. Forsgård i Brondby, samt
- b) att bonden Karl Einola i Punnkalaitio för väl uppförd och ordamålsenligt inredd ladugårdsbyggnad tilldelats, såsom uppmuntran, en sats mejenrikål.

Härefter meddelade Sekretären att han fått emot taga en skrifvel från aflidne professorn Johan Christenii son, vicehäradshöfdingen Karl Erikens, som med anledning af Fällskapets från senaste genum afsända telegram till nybenämnda Fällskapets hedersledamots sterbens, anhåller att sterbens tacksägelse skulle till Fällskapet framföras; och anhåller Sekretären att nu säga Bref för uppläsa följande utdrag rörande denna sak:

" För den vänskap, hvarmed min käre fader omfattades af Finlands jordbrukare, kände han sig alltid stå i stor skuld. Hans kärlek till Finland och hans intresse för dess framsteg i alla riktrningar blefvo och till hans sista stunder förmärskade.

Det är därför som jag och med mig min moder och mina syskon, - arvingar af hans tankesätt, - härigenom anhålla, att ett godhetsfullt bedrag till Helsingfors Finnska Hushållningssällskapet framföras värt tacksamhet för den vackra hyllning, som Fällskapet

egnat min faders minne. - I som ett familjeminne
har jag sökt samla alla de offentliga erkännanden,
som i skrift eller tryck kommit min fader eller hans
minne till del, och i detta minnealbum skall Kej-
serliga Hushållningsfällskapets telegram utgöra ett af
del käraste bladen."

§ 8.

Doktorn Spoor anhöll om ordet, för att enligt honom
lemnadt uppdrag afv. häradshöfdingen B. Jägerhorn
i Ulfåne till Ordförandens framlemna en skrifvelse,
hvilken upplästes sålydande:

Sign. R. J.

Med anledning häraf anmärkte Ordföranden,
att om herr Jägerhorn velat enskildt vända sig till
honom hade han kunnat erhålla upplysningar om
orsaken till att det spågarvarande arbetet med revisio-
nen af Sällskapets stadgar, hvilket för öfrigt var ett ar-
bete, som utförades tid, ännu icke framskridit så långt
önskligt varit. Ordföranden ville emellertid nu upplysa,
att under den förlutna vintern en del medlemmar
i den för ändamålet tillsatta komitén dels varit bortresta
dels af sjukdom hindrade att deltaga i arbetet, hvarför
de beträffande tagit uppskof.

Sekreteraren ville här till föga den upplysningen,
att en del förarbeten, afseende att viderutveckla komiténs
arbeten, sedan af honom blifvit verkställda.

Härefter öfvergick Plenum åter ^{till} dagordningen.

§ 9.

På förslag af Bestyrrelsen och på de skäl som fin-
nas anförda i dess protokoll för den 30 nysvikene oktober
§ 15 beslöt Sällskapet tilldela kyrkoväktaren ehatts
Johan Parkkinen i Pielaressi boken Sällskapets brons
medalj för medborgerlig förtjänst.

§ 10.

På förslag af Bestyrrelsen och på de skäl, som fin-

Du 12 297.
1889.

Turijauer vid Plenum den 1 nov. 1889.

Sign. R. J.

Till herr Ordföranden vid Kejsarliga Finnska
Hushållningsfällskapets plenisammanträde den 1.
November 1889.

Hindrad att personligen öfvervara nämnda samman-
träde, anser jag min pligt såsom medlem af Sällskapet för-
dra att förtröamt frambälla en omständighet, som synes va-
ra af vigt.

Med Sällskapets plenum den 1. e November sistlidet är
beröfts att underkasta Sällskapets förältrade stadgar en
revisian och utförandet häraf öfverlemnades åt en vid helle
fallet utredt kommission. Sedan de sedan förflutit ett
år, hvarandes landets jordbrukare fortfarande haft att
kämpa med stora svårigheter. Mången landtmans syddes-
traktinland har under denna krigstid tid förhållits
att i och med lörenämnde stadgars revisian början börja
till en tillfälligt samverkan emellan Sällskapets Bestyrrelse
och den bildade delen af bemälda jordbrukare, hvar för
att, kraftigare än hittills skett, söka beforda framsteg
inom väl modernisering. Man hoppades vidare att för

slag till nya stadgar för Sällskapet och Bestyrrelsens verksamhet skulle hinna uppgöras så tidigt, att de samma kunnat komma under diskussion, vid de stundande sammanträdet den 1. November.

Denna som det synes icke obilliga förhoppningar emellertid icke realiserats. Må det vara mig tillåtet uttala ett beklagande öfver att förhållandet är sådant. - Yläns gård den 28. Oktober 1889.

P. Järnström.
Mackaradshöfding.

nas anfödda i Bestyrrelsens protokoll för den 30 nysv. viken oktober under § 16, beslut Sällskapet tilldela nedannämnda tjänstgjörare och arbetare följande utmärkelser för långvarig och trogen tjänst, nämligen:

a) Silfvermedalj åt:

1. Inspektoren Petter Kirjonen i tjänst å Hamälän som gård i Käntyhärju socken;
2. Gårdsfogden Herrik Johan Siironen, i tjänst å Santamäki säteri i Kyyris socken;
3. Gårdsfogden Johan Eklund, i tjänst å Heikkilä eller Harviosa gård i nysv. nämnda socken;
4. Materialförwaktaren, bokhållaren Gustaf Edolf Gustafsson, i tjänst hos nyligen aflidne kommerserådet C. W. J. Sundman i Helsingfors;
5. Lagställaren å Käntlä sag Johan Forsberg, i tjänst hos förenämnda kommerseråd;

b) Bronsmedalj:

1. Arbetaledaren och mjölnaren Gustaf Paasonen, i tjänst hos lagmannen J. Forsström å Puntala gård i Pristhva socken;
2. Drängens Josef Ekroos, och
3. Drängens Johes Gustafsson, begge dessa i tjänst å Santamäki säteri i Kyyris socken;
4. Rättnaren Herrik Pelen, i tjänst hos statsrådet, fihersk V. de la Chapelle å Saaris och Kangas i Sammela socken;
5. Rättnaren Johan Viktor Malin, i tjänst hos nysv. nämnda fihersk de la Chapelle å Saaris gård i Sammela socken;
6. Mjölnaren David Johan Koskinen, i tjänst hos Enkefrun Ida Hjuntle i Montijärvi;

Mederstecken i silfver:

1. Hammarsjungsfrun Öva Gustava Ilmar, i tjänst hos nysv. nämnda aflidne kommerserådet C. W. J. Sundman i Helsingfors;

Hoffstedt med 18 röster. (Såsom ledamöter i Kommissi-
onen under 1890 kvarstår bankdirektören S. Forselius
och lärobokhållaren S. E. Stenvik).

§ 16.

Till suppleant i Revisions kommissionen valdes
vice koruldr J. Grenckell med 10 röster. (Såsom supple-
ant under 1890 kvarstår handlanden E. J. Junneling

§ 17.

Till medlemmar i Delegationen under åren 1890
och 1891 valdes: trädgårdsmästaren O. R. Garffvör, dom-
kapitel notarien J. A. Malmgren, godsägaren H. S.

Baker och landtbrukshållaren H. O. Bæcker enskilt
med 19 röster, lycei rektor E. J. Ahrenius med 18, kap-
tenen E. Olsson och lärobokhållaren S. E. Stenvik, kvar-
dera med 16, godsägaren L. G. Rosenberg med 13, samt
höfrättssekreteraren A. Rindlin och godsägaren G. Jack
kvardera med 11 röster. (I Delegationen kvarstår un-
der år 1890 assessorn H. Granström, krigskommissari-
en A. Uggla, höfrättsvicepresidenten H. Strömberg,
v. koruldr J. Grenckell, handlanden Julius Öster-
blad, med. doktor A. R. Sjöf, handlanden G. Hoff-
stedt, höfrättskanslisten A. Junelius, fabrikschefen
L. G. Jönsson och godsägaren A. Allier).

§ 18.

Följande vid senaste plenum föreslagna perso-
ner tillför till ledamöter i Sällskapet inbaldes, nämligen:

1. Fiskeriregistratorn Oskar Antiof Nordqvist Ålborg-
fors.
2. Höfrättsnotarien, juriskandidaten Johan
Fredrik Lundénius, Åbo.
3. Bankdirektören Carl Gustaf Löfholm, Åbo.
4. Ryskoherden Ivar Markus Sallgren, St. Marie.

§ 19.

Förslag till nya ledamöter i Sällskapet hade in-

kommit från ombudsmannen i 38de distriktet i Svöl-
ken i sådant afseende föreslog:

1. Ryskoherden Jakob Etti-Nikkola i Skroba,
2. Landtbrukaren Alfred Malmberg, egare till
Ala-Hörris hemman i d^e.
3. ^{Landsbygdens} Saul Roschier, egare till Ropi gård i d^e.
4. Kommunalskaldet Carl Wilhelm von Schantz, e-
gare till Kunnuttila gård i Kanhajoki socken.
5. Landtbrukaren Bernhard Sjöberg, egare till en an-
del af Kunnuttila i d^e.
6. Landtbrukaren Borreman-Lundby, egare till
Hautaniemi hemman i d^e.
7. Landtbrukaren Gabriel Anttila i Jelasjärvi.
8. Bronslänsman William Pettersson, egare till
Rajamäki hemman i d^e samt
9. Landtbrukaren Matts Sarkkanen i Juvva.

Desseutom föreslogos vid plenum följande personer
till ledamöter i Sällskapet, nämligen:

10. Gvernören, fihure Gustaf von Troil i Åbo.
11. Fiskerimann Betty von Troil i d^e.
12. Höfrättsassessorn Hjalmar Srenius i d^e.
13. Höfrättsassessorn Werner Sallingre i d^e.
14. Advokat fiskalen August Rosenblad i d^e.
15. Höfrättsnotarien Erik Albert Stigzelius i d^e.
16. Höfrättskanslisten Karl August Sollet i d^e.
17. Fängelisediktören Fredrik Werner Hjelmman i d^e.
18. Medicinedoktor Anton Gabriel Blomberg i d^e.
19. Fabrikanter Kusti Romar i d^e.
20. Bankdirektören Ant. Branders i d^e.
21. Sekretären vid Domkapitlet Herman Brömm i d^e.
22. Vicekanslaren Ossian Johannes Karsten i d^e.
23. Sullyfvattaren August Blinhold von Willebrand i d^e.
24. Kontorschefen Konrad Sjöf i d^e.
25. Bankkassören Axel Ceder i d^e.
26. ^{Fid.} Magistern Gust. Fabritius i d^e.

- 27. Bokhandlaren Enst. Grönlund i Mo.
- 28. Bokhandlaren H. Mustelin i d.
- 29. Handlanden Oskar Neström i d.
- 30. Garfvaremästaren A. Ingelin i d.
- 31. Vicekanslietssekreteraren Wilhelm Nyberg i d.
- 32. Professor, Med. doktor Karl Robert Pöqvist i d.
- 33. Vicehäradshöfdingen Albert Alexander Seims i d.
- 34. Fil. magistern Ossian Lundström i d.
- 35. Häradshöfdingen Oskar Järnström i d.
- 36. Juris kandidat Uno Juselius i d.
- 37. Stadskammararen Hjalmar Rydman i d. samt
- 38. Häradshöfdingen Axel Edvard Adler i Heinola.

§ 20.

Att justera dagens protokoll utsågs till kopistkansli-
sten A. Juselius, handlanden C. F. Järnström och ekedi-
cine doktor A. R. Spooj.

In fidem:

Wm Pärnkall

Justerat:

Axel R. Spooj August Juselius
C. F. Järnström

Bestyrelsens protokoll
1889.

År 1889 den 22. Januari sammanträdde H. F. Hushållningssällskapets Bestyrelse, hvarvid tillstådeskommo Sällskapets Ordförande greve Olmstedt, Bestyrelsens Ordförande Hr Björkman, Ledamöterna Hr Juselius, Hedenberg, von Haartman och Backman, samt Sällskapets Kamrerare Hr Loch, samt underskrifven Sekreterare §. 1.

Protokollen för Bestyrelsens sammanträden den 18 och 29. December 1888 upplästes i afförende på justering.

§. 2.

Från Handels och Industri Expeditionen i H. Senaten hade skrifsölske af den 14. December 1888 ankommit med underrättelse att H. Senaten tilldelat Sällskapet anslag för slöjdekunnighetens befrämjande till belopp af 3,500 mark i ett för allt samt 7,200 mark årligen i fem års tid eller för åren 1889-1893. Dessa anslag skulle till följande särskilda ändamål användas:

- a) För utvidgande af väfnadsafdelningen vid Sällskapets slöjdskola särskildt i syfte att derstädes utbilda väfnadsinstruktörer: i ett för allt 1,500 mark samt årligt anslag 3,500 mark;
- b) För anskaffande af kollektioner af väfnadsprof, mönster och modeller såväl för manlig som kvinnlig slöjd samt för dessas komplettering: i ett för allt 800 mark samt årligt anslag 200 mark;
- c) Att Fruntimmersföreningen i Kystad såsom bidrag till bedrifvande af dess förlags- och försäljningsverksamhet med väfnadsslöjdens alster: årligen 500 mark;
- d) Till räntefria mindre lån åt framstående slöjdidkare för anskaffande af bättre verktyg och

redskap samt för utvidgande af deras flöjdoverk-
het: i ett för allt 1,000 mark;

c) Till sådan flöjd^{af} undervisning, hushållningsfäll-
skapet härintills bekostat, ^{(till} understöd åt skickliga
flöjdidkare, som förbinda sig att under tillfyn af nå-
gon utaf Bestyrelsen för Hushållningsfällskapet ut-
sedd person meddela undervisning åt visst antal
elever i någon flöjdart, till sådana flöjdarens utbild-
ning genom stipendier för besökande af en för prak-
tiske flöjdare lämpad kort lättfattlig kurs, hufvudsak-
ligast i teckning och linearritning vid konstflöjds-
föreningens centralflöjdskola i Helsingfors: årligen
3,000 mark.

ifrågavarande skrifvelse innehöll dessutom
följande bestämningar:

att ^{Till} de pris för flöjd som Sällskapet vid föranstäl-
tande landbruksmötet och utställningar komme
att utdela finge användas erforderliga belopp ur
jordbruksanslaget;

att Bestyrelsen för hvarje år innan utgången
af mars månad påföljande år borde till Handels-
och Industri Expeditionen afgifva af Sällskapets
räkenskapsrevisorer dertförinnan granskade redovis-
ningar öfver de nu beviljade anslagens användning
jemte berättelse om de vidtagna åtgärderna och
verkningsarna af desamma;

att Sällskapet egde anordna nödig tillfyn öfver
anstalterna för den ekonomiska flöjden inom Sällska-
pets verkningskrets, samt

att Guvernören i Öbo och Björneborgs län blif-
sit anbefalld att ur allmänna medel i länets rän-
teri på Bestyrelsens requisition, i mån af behof, lå-
ta utbetala så väl förenämnda i ett för allt beviljade
anslag som de årliga anslagen under åren 1889, 1890
och 1891, kommande beträffande utbetalningen af

af anslagen för de två senaste åren af den fem års pe-
riod, under hvilken ifrågavarande anslag utgå, att fram-
deles närmare bestämmas.

Efter uppläpandet af denna skrifvelse skred Besty-
relsen till öfverläggning om de åtgärder som med
anledning deraf nu borde vidtagas och beslöts:

a) att för den förestående utvidgningen af flöjds-
skolan upphyra öfra våningen af mindre stenhuset
af Handlanden L. Schröders gård N: 3. i 4:de kvarteret
och 2:ra stadsdelen, hvilken lokal från 1. nästkom-
mande juni kunde erhållas emot en hyra af 800
mark för året;

b) att från Finska Handarbetetsvänner i Helsingfors
anskaffa en kollektion väfnadsprof med finska
mönster;

c) att tillskrifva Truntimmersföreningen i Nyström
med förfrågan huruvida föreningen fortfarande be-
drifver förlags- och försäljningsrörelse med väfnader
samt önskar komma i åtnjutande af det ofvannö-
munda anslaget. I sådant fall borde Truntimmers-
föreningen till Bestyrelsen insända berättelse öfver
hvad föreningen under förlidet år 1888 i antydt aff-
rende tillgjort öfvensom redogörelse öfver den nu-
varande organisationen af Föreningens förlags- och
försäljningsrörelse, samt

d) att hos Guvernören i länet rekvirera före-
nämnda i ett för allt samt för innevarande år
beviljade anslag.

Då Bestyrelsen vidare önskade anordna en
ambulatorisk undervisning i tillverkning af träskor
och för ändamålet använda den enda för Besty-
relsen kända person i landet, som dertill vore lämp-
lig, eller träskomakaren St. Lönnroth från Gästerby
i Himäto, men då Bestyrelsen tillika erfarit, att Lönn-
roth i brist på tillräcklig fysselfäthning i sagda yrke

antagit anställning såsom dykare i Hamburg, bestöt Bestyrelsen att tillskrifva förvaltaren i Gästerby Hedlundelin, hvilken torde stå i förbindelse med H. Lönnroth, med anhängan att han ville af Lönnroth inhemta upplysning, om och på hvilka vilkor denne möjligen vore hugad att återvända hem och stå till sig till Bestyrelsens disposition såsom kringresande undervisare i träskomakeri.

§. 3.

Från Jordbruks Expeditionen i H. Senaten hade skrifsölske af den 13. December förlidit är ankommit med underrättelse att H. Senaten, med bifall till Bestyrelsens derom gjorda framställning funnit godt tillåta Bestyrelsen att af Jordbruks anslaget under nästkommande år använda ett belopp af 1000 mark till resestipendier åt mejerister med någon tids praktik och förskiildt fädana, som äro anställda vid bolags eller bymejerier, för att få till dem i tillfälle att besöka framstående mejeriinrättningar i Sverige eller Danmark.

Vid denna öfverläggning, som härå uppstod, uttalades den önskt att, då till stipendier skulle antagas endast fädana som redan under några år förestått mejerier och hvilka derföre borde kunna göra nytta för sig på samma gång de inhemtade lärdom, torde dessa stipendier kunna utan förskiild ersättning för bostad och kost eller åtminstone mot en mindre fädan få cleoplater för några månader vid mejerier i Sverige eller Danmark, hvarföre den för ändamålet anslagna summan borde kunna delas i fyra eller fem stipendier. Med anledning häråf anmodades Sekreteraren att tillskrifva Sekreteraren i Stockholms läns Hushållningsfällskap Charles Jacobson och Mejerikonstulenten B. Böggild i Danmark med för

frågan, huruvida de ansäga planen kunna på antydt sätt realiseras samt i sådant fall hemnas upplysningar om mejerier, hvilka för sagda ändamål vore att rekommendera.

§. 4.

Medelst remissresolution af den 16. innevarande januari hade H. Senaten för Finland anmodat Bestyrelsen att inkomma med uttåtande i anledning af köpingsstyrelsens i Ikalis ansökan om tillstånd att i köpingen finge hållas tvänne kreaturmarknader årligen, hvilken ansökan enligt hvad ur remisshandlingarne framgick, såväl Ikalis kommun och kronofogden i häradet som Guvernören i Öbo och Björneborgs län förordat, och då sålunda befolkningen sjelf, liksom de myndigheter, hvilka närmast böra ega kännedom om förhållandena på orten, syntes vara ense om behofvet af offentliga kreaturmarknader i Ikalis köping, bestöt Bestyrelsen, som ansåg den tillnad i utbytet hvilken genom dylika marknader åftäddkommes alltid blifva till gagn för landtmannen, såframt de förläggas till lämplig plats, tillfäst bifall till ifrågavarande ansökan om anställande af kreaturmarknader i Ikalis köping, hvars lämplighet uti antydt affeende Bestyrelsen icke hade någon anledning att betvifla.

§. 5.

Från det Danska Landthusholdningsfällskapet hade en påtydande skrifsölske ankommit:

Lign. Dansk

Med anledning häråf bestöt Bestyrelsen till sagda Fällskap öfersända följande skrifter:

- a) Bidrag till kännedom af nattfrostfenomenet, af Th. Romén;
- b) Om sättet att förekomma sommar-nattfroster genom facklor, af professor Selim Lemström;

c) H. Finska Hushållningsfällskapets Handlingar för år 1886, hvori förekommer en redogörelse öfver anställda försök med de Lemströmska facklorna samt ett med anledning deraf till H. Senaten för Finland afgifvet utlåtande.

Dessutom skulle ur Fällskapets under tryckning varande handlingar för 1887. afskrivas Landthushållaren O. Mellqvists termometer observationer under en frostratt nämnda är och densamma affskrift biläggas brefvet till det Danska Landthushållningsfällskapet.

Hvad sedan detta Fällskaps försälda frågor beträffade ville Bestyrelsen meddela följande upplysningar:

1. Några andra åtgärder till förhindrande af nattfrosters inträffande torde icke kunna vidtagas, än omsorgsfull dikning samt på fullständig torr-läggning som möjligt af lågtliggande, fanka markar.
2. Ett vid inträffande nattfrost hindra den som ma att skada växande gröda, finnes tyvärr icke något säkert medel, som tillika oore praktiskt användbart å större fält. På helt små åkrar begagnas i vårt land icke fältan med fördel ett fält att åftadkomma den blandning af kallare och varmare luftlager, som vinden annars frambringa och som verkar skyddande mot frosten. Under den kallaste tiden af natten gå tvänne personer, en på hoardera sidan om åkertegen, fram och tillbaka hållande i hoar sin ända af ett tåg, som de fönga öfver fäden, bringande denna och luften deröfver i rörelse. Detta medel eggar sig dock naturligtvis icke för större åkerfält, men mängen fattig torpare har följande råddat sin ^{ringa} skörd från förstörelse. Då frostfenomenet beror på värmestrålningen från jorden, har man också brukat upptända eldar bring åkerfältet, för att åftadkomma skyar af rök och ånga, hvil.

Kjøbenhavn. d. 14de Januari 1889.

Sign: Dansk.

Fra Beboerne af en lavtliggende udtørret Løbund, der i flere Aar have set deres Afgrøder såavel af Korn som af Trø Løge stor Skade af Nattefrost midt i Sommertiden, har vort Selskab modtaget Anmodning om at søge tilvejebragt Oplysninger om de Foranstaltninger, man i vore Nabolands anvender for at hindre eller forringe denne Kalamitet, og i den Anledning vilde vi være det højesterde kejserlig finske Husholdnings-selskab særdeles forbunden, hvis det vilde give en Anvisning paa den Litteratur, hvor man kan finde den omhandlede Sag belyst, såvel hvis muligt at besvare os følgende Spørgsmaal:

1. Kan der foretages forberedende Foranstaltninger for at hindre Nattefrostens Optræden paa lavtliggende Jorder, og i saa Fald hvilke?
2. Kan der, naar Nattefrosten alligevel indtræffer, anvendes Midler til at dæmpe eller helt overvinde dens skadelige Virkninger paa Vegetationen, og i saa Fald hvilke?
3. Saafremt hertil anbefales Blis eller Opvending af Jld, ønskes man tillige besvaret:
 - a. Skal Hovedreglen udelukkende lægges paa ved Hjælp af sådanne Blis at danne Røgskyer eller kan der tillige tillægges deres opvarmende Lufdflydelse nogen Betydning?
 - b. Hvorledes skulle sådanne Blis hensigtsmæssigst indrettes? Af hvilket Materiale, hvilken Konstruktion og i hvilken indbyrdes Afstand?
 - c. Skulle Blisøene kendes, naar Thermometret ved Jordoverfladen synker til Frysepunktet eller allerede tidligere, såsom naar Himlen er klar og Luften rolig?

4. Hvilke Afgrøder ere mest sensive overfor et altså frost, og paa hvilket Stadium af dens Vegetationsudvikling haabede at det højere Kjøerlig finske Husholdnings-selskab vil have den Godhed at beivare disse Spørgsmaal vil det i paakommende Tilfælde vare det kongelige danske Landhusholdnings-selskab kjær at kunne vare til Hjælp.

M. J. v. L.

J. L. v. L.

Til
Det Kjøerlig finske Husholdnings-selskab
i Abo.

ka læggende sig iver fættens hæmme værmestråling. På denna princip hvilar äfven professor I. Lemströms metod att med så kallade "frostfacklor" mot arbeta frostens härjningar, - en metod, hvaraf man i början väntade sig större resultat, än erfarenheten sedermera visat den samma kunna medföra. Orsakerna dertill framgå ur Hushållningsfällskapet handlingar för 1886, sid 61-70. Någon praktisk användning hafva frostfacklorna här ej erhållit och komma sannolikt icke att få det, åtminstone icke innan metoden, om sådant öfverhufvud är möjligt, blifvit förenklad och mindre kostsam, samt jämväl facklornas tillverkningsfett förbättrad, så att de säkert och hastigt kunna sättas i verk-samhet.

3. Trägorna under denna punkt finnas be-pa-rade i medföljande skrifter af Lemström och Hömén.

4. Omständigt för frostskada äro pådesvästerna vid den tidpunkt, då axen framträda ur bladskidorna samt under blomningen."
§ 6.

I skrifvelse af den 17. December förlidet är ha-de Direktionen för Nylands och Tavastehus län Landt-bruksfällskap inbjudit Finska Hushållningsfällska-pet att, för vinnande af jämförelse mellan pådes och frölagen i olika delar af landet, till Landtbruksfält-skapets fröutställning i Helsingfors i mars månad innevarande är insända vid Frökontroll stationen i Åbo undersökta pådes och fröprof. från Åbo och Björneborgs län. Efter öfverläggning härom be-flöt Bestyrelsen afböja förslaget, enär derigenom icke skulle vinnas det af Direktionen affedda ändamålet att åstadkomma en jämförelse mellan frö-produktioner i detta samt i Nylands och Tavastehus län. De under förlidet är vid härvarande station un-

derfölkta provvarorna vore nämligen icke egnade att gifva en riktig föreställning om sådes och fröproduktions befräffhet i detta län, enär största delen af analyserna gjorts för spannmålshandlars räkning å sådesflög, inköpta från kronans magasin.

§. 7.

De funktioner, som tillhöra särskilda ledamöter i Bestyrelsen, fördelades för innevarande år såhunda att borgmästaren Juselius fungerar som juridiskt biträde, kronofogden Backmansson som kassainspektör, hoartill äfven hör granskning af kvartalsförslagen, forstmästaren von Haartman granskar redovisningar och räkningar samt Ordföranden, Hofrättsrådet Björkman tillika med Kamreraren har insende öfver Sällskapets gård.

§. 8.

Da den tid, för hvilken Sällskapet vid Plenum den 22. Februari 1887. beslutat använda Thulinska fondens räntemedel till underhållande af extra elever vid landets jordbruksläroverk, utginge den 1. November innevarande år, bestöt Bestyrelsen, som ansåg erfarenheten fortfarande tala till förmån för lämpligheten utaf nämnda användningsfätt af de ifrågavarande räntemedlen, att till Plenum hemställa det dessa medel under ytterligare två års tid finge på samma fätt och under samma vilkor som förut disponeras.

§. 9.

Landthushållaren U. O. Bremer hade till svar på Bestyrelsens förfrågan, på hvilka vilkor han vore villig hålla föredrag vid de årsmöten, som under innevarande år komme att föranstaltas af de inom de s.k. ekhlmanska socknarna bildade Landtmannagillena, meddelat att han ansåg sig böra godtgöras med 40 mark för hvarje föredrag samt för resorna

enligt gällande resereglemente för läncagronomerna. På dessa vilkor anfåg sig bestyrelsen kunna ingå och skulle Landthushållaren Bremer derom underrättas.

§. 10.

Till svar å Bestyrelsens i bref af den 18. December förlidet år derom gjorda förfrågan hade biträdande Läncagronomen et. Torsell förklarad sig villig att under innevarande år hålla populära föredrag i landtbruk uti Patakunta andelen af Ekbo och Björneborgs län, samt såsom orter för föredragens hållande föreslagit Tavastkyrö socken, Wiljakkala kapell, Parkano socken, Harvia kapell, Kankaanpää socken, Jämsjärvi och Honkajoki kapeller, Lastmola och Lickais socknar, Pimark kapell, Kasvila predikogård, Lavia socken och Suodenmies kapell.

Med anledning häraf bestöt Bestyrelsen anmoda Agronomen Torsell att på förut bestämda vilkor hålla de af honom föreslagna tretton föredragen, om tiden för hvilkas hållande han genom kungörelser i kyrkorna borde underrätta allmänheten på de särskilda orterna. Tillika föreskrefs att Agronomen Torsell skulle, sedan föredragen för året afflutats, till Bestyrelsen insända berättelse öfver desamma, upptagande ämnena för de olika föredragen samt när och hvar de blifvit hållna äfvensom hvad han annars kunde med anledning af desamma hafva att meddela.

§. 11.

Sekreteraren anmätte att nedannämnde mejeriegare ^{och förvaltare} på grund af Bestyrelsens derom utfärdade kungörelse förklarad sig villige att emottaga en hvar en kvintlig mejerilev under fyra månader, nemligen:

1. Vicchärads höfdingen B. Jägerhorn å Yläne gård i Yläne socken;
2. Godsegaren steel Wirzenius å Kihlmani i Pöimijoki socken;
3. Förvaltaren, friherre Kasper Wrede å Loppis gård i Pömar socken.

- 4. Godsegaren Albert Landzeth å Toppjoki i Skisko socken;
 - 5. Förvaltaren Anton Lundelin å Gästerby i Skimito socken;
- samt
- 6. Mejraren J. Preetzmann å hausegande bymejeri i Sa-
ga socken;

Alla dessa anbud med undantag af det förstnämnda beflöt Bestyrelsen antaga och skulle förtvungörelse ut-
färdas med uppmaning till kvinnor af allmogeklas-
sen, hvilka å mindre lägenheter förestå ladugårds-
skötsel och mjölkhushållning, att anmäla sig hos den
af des fem här ofvan först uppräknade personer, vid
hvilken mejeri de önskade erhålla plats och hvilken
egde bland de sökande utse den elev, som han förbun-
dit sig att mottaga.

§: 12.

Landtbrukshållaren H. O. Bremers från cirku-
lation återkomna berättelse öfver sin verksamhet
som Sällskapets Landbruksföreläsare under år 1887, för-
anledde till ingen åtgärd.

§: 13.

Plaginstrukturen G. Wallgrens från cirkulation
återkomna berättelse för 1888 hade icke gifvit Besty-
relsens ledamöter anledning till anmärkning utan
skulle till jordbruks Expeditionen infändas samt i
Sällskapets handlingar intagas.

§: 14

Länemejerskorna Aura Ahlqvists och Hel-
ma Savins berättelser för 1888, hvilka hos Bestyrel-
sens ledamöter cirkulerat, skulle till jordbruks Expe-
ditionen infändas, hvarvid Bestyrelsen tillika, jemlit
jordbruks Expeditionens skrifselse för den 5. Decem-
ber 1884, ville afgifva sådant yttrande, att länemejer-
skorna fortfarande motföarat det med deras anstäl-
lande affädda ändamålet att utbreda en allmän-
re insigt färskildt bland allmogen uti ladugårdsskö-

ret och mjölkhushållning.

Sammandrag af ifrågavarande berättelser skulle
på vanligt sätt i Sällskapets handlingar införas.

§: 15.

Förståndaren för Sällskapets Kemiska och
frökontrollstation Ingeniören Ernst Løthner
hade inlemnad berättelse öfver verksamheten vid
stationen under förlidet år; och skulle den samma
till truck behållas i en utskrift af 300 exemplar.

Sigva Løthner.

Åbo den 19 Januari 1889.

KEMISKA OCH FRÖKONTROLL
STATION.

Redogörelse för Kemiska och Frökontrollstationens ekonomi
under år 1888.

Inkomster på frökontr. och plankningar	— 3486,00
" " " " " "	— 1471,80
Andrag från Hush. Skpt till stationen	— 2500,00
<u>Summa</u>	<u>7457,80.</u>

Utgifter för stationens underhåll med
reagentier, literatur, gas, ved, vätska vaktmästare m.m. — 1513,42.

Behållning till dato	Inkomster	— 7457,80
	Utgifter	— 1513,42
	<u>Summa</u>	<u>5944,38</u>

<u>Netto behållning</u>	- utestående fördr. af hellsörndomän och polikammare öfriga utestående fördr.	5944,38.
		616,50
		60,00
		<u>Summa</u>

Åbo den 19 Januari 1889.

Ernst Løthner.

4. Godsegaren Albert Landzeth i Toppjoki i Kisko socken;
 5. Förvaltaren Anton Lundelin i Gårterby i Kimito socken;
 samt
 6. Mejraren J. Preetzmann ä kanssegande bymejeri i Sa-
 gu socken;

Alla dessa anbud med undantag af det sistnämnda
 beflöt Bestyrelsen antaga och skulle förty kungöras ut-
 färdas med uppmärksamhet till kvinnor af allmogeklas-
 sen hvilka i mindre husehållningar förstås ladausårds

set och mjölkhushållning.

Sammandrag af ifrågakarande berättelser skulle
 på vanligt sätt i Sällskapets handlingar införas.
 §. 15.

Föreståndaren för Sällskapets Kemiska och
 frökontrollstation Ingeniören Ernst Løthner
 hade inlemnad berättelse öfver verksamheten vid
 stationen under förlidet år; och skulle densamma
 till tryck befordras i en upplaga af 300 ex. samt
 sedermera på vanligt sätt utdelas.
 §. 16.

Ingeniören Løthner hade tillika inlemnad
 redogörelse för Kemiska och frökontrollstationens
 ekonomi under år 1888 följande:

Sign. Løthner

På häraf framgick att Öbo stads eventuellt
 utlofvade bidrag till stationens underhåll för för-
 lidet år icke behöfde tagas i anspråk och tillika upp-
 lyses att Løthner direkt till Rättskammaren ingifvit
 räkning enligt taxa i de för stadens räkning ut-
 förda analyserna, föranledde redogörelsen icke till
 någon åtgärd.

§. 17.

Sällskapets trädgårdsmästare W. Wallenius
 hade inlemnad berättelse för 1888; och skulle den-
 samma ställas på cirkulation.

§. 18.

På förslag af trädgårdsmästaren Wallenius
 beslöt bestyrelsen tilldela Kommunalföranden
 i Korpo socken J. Danielsson 50 mark följom uppm-
 muntran för dess verksamhet och det intresse han
 ädaga tagit för trädgårdsförelsnens befrämjande
 på sin ort.

§. 19.

På framställning af Länemejeriskan Selma Selvin

bestöt Bestyrelsen tilldelat Bonden C. J. Kymman-ekusta och Rusthållaren H. Ohman-Hotila, begge i Haukkuri by af Kisko socken, samt Bonden Benjamin Timpilä i Lahti by af Nykyrks socken, emhvar en fat mjölkkärl bestående af en uppsätningsså med lock och fil, två stycken gräddsätningsså, mjölkåmbär, skumskopa, termometer och kvintglas.

§: 20.

På framställning af Sekreteraren bestöts att kungörelser skulle utfärdas angående ansökande om biträde under innevarande år af Stat agronomen Forsberg, Ploginstruktören Wallgren, trädgårdsmästaren Wallenius samt länens ^{mjerisk} förvaltningschefen Salvin och Almqvist, uti hvilka kungörelser ansökningstiden skulle utfästas till Mars månads utgång.

§: 21.

Med anledning af väckt fråga om utlåning det af Sällskapets fäderforterare bestöt Bestyrelsen att utlåningen skulle ske på samma sätt som under föregående år. Här om skulle kungörelse utfärdas och bestämdes dagspenningen för den forterarn åtföljande skötarna till 2 mark 50 penni.

§: 22.

En af Agronomen Matti Näppärä ingifven ansökan om "det för utbildande af mejerister ledig anflagna stipendiet stort 1000 mark," för anledde till ingen åtgärd, emär något sådant stipendium icke var af Sällskapet kungjort till ansökan, utan hade Näppärä antagligen ovidrigt uppfattat en tidnings notis rörande de mejeristipendier som ofvannföre under §: 3. omtalad.

§: 23.

Sekreteraren anmätte att han på grund af de om gjorda framställningas utfärdadt förordnanden för Länemejerskan Salvin att besöka kyrkoherden

G. Ahlman i Pöytäns prestgård, Bönderna Penttilä och Pouru i Punkalaitio samt Fabrikören C. J. Blomqvist i Salvela i Pikkis. Dessa åtgärder godkändes af Bestyrelsen.

§: 24.

Likaledes hade Sekreteraren utfärdat förordnanden för Länemejerskan Almqvist att på grund af derom gjord ansökan i medlet af innevarande månad besöka Telegrafstationschefen H. J. Lindboms i Raumo tre mejerier, af hvilka ett är förlagdt i Raumo stad, det andra i Thode by af Pyhämaa socken och det tredje uti Tjante by af Euraminne socken, äfvensom att efter dessa förrättingars slutförändre företaga en tjänstresa till Partmola socken, hvar om Länemejerskan Almqvist sjelf gjort framställning. Äfven denna åtgärd godkändes af Bestyrelsen.

§: 25.

Sekreteraren anmätte att vederbörande folkskoleledktioner i de sk. Ahlmanska socknarna till stipendiater i Sällskapets härvarande slöjdskola för innevarande vårtermin utfett följande unga kvinnor, hvilka äfven vid terminens början infunnit figerligen: Maria Josefina Berglund och Matilda Gustava Enberg från Tammerfors, Lydia Johanna Jaakola och Emma Lydia Hinttala från Birkkala, Ida Andersdotter Knuutila och Amanda Rautell från Vesilaks, Mariana Samala och Anna Maria Pekka från Messuby, Ida Wilhelmina Sundell från Kangasala samt Wilhelmina Wallin från Lempiälä.

§: 26.

Sällskapets Ombudsman i 17de distriktet Kommunalsrådet B. E. Hollmerus hade på grund af försvagad hälsa affagdt sig antydda befattning och i sitt ställe till ombudsman i distriktet föreslagit antingen Godsejaren H. G. Berner i Orimattila eller Kommunalsombudsmannen H. W. Silfvenius i Mänttilä.

Bestyrelsen beslöt att i skrifvelse till den förstnämnda anhålla att han ville öfvertaga den lediga ombudsmanbefattningen, hvarjemte Bestyrelsen ville i bref till Kommunalsrådet Holmnerus, hvilken i går fungerat som Sällskapets ombudsmän, för honom uttala Sällskapets tacksägelse för det nitiska sätt, hvorpå han städes fullgjort ifrågasvarande förtroende uppdrag.

§: 27.

I afseende på redogörelse för ett beviljadtt anslag hade Folkskolektionen i Lempäälä ingifvit en pålydande skrifvelse

Sigu. Lempäälä.

Skriften föranledde icke till någon anmärkning.

§: 28.

Plenum utfattes att egarrum tisdagen den 26. instundande februari klockan 5. eftermiddagen och skulle dervid följande ärenden föredragas nemligen:

1. Skrifvelse från H. Senaten om användandet under år 1889 af statsanslaget af den 1 maj 1861.
 2. Öfriga efter senaste plenum från H. Senaten ankommna skrifvelser.
 3. Berättelser om användandet under år 1888 af försäkrade statsanslag.
 4. Bestyrelsens förslag beträffande användandet af Finlandska fondens räntemedel från den 1. nästkommande november.
 5. Sällskapets budget för 1889.
 6. Framställningar och meddelanden af bestyrelsen.
 7. Förslag till utmärkelser för landtmannaidoghet och annan medborgertlig förtjenst.
 8. Förslag till utmärkelser för långvarig och trogen tjänst.
 9. Utbållande af nya ledamöter.
 10. Förslag till nya ledamöter.
- I sammanhang härmed anmätte Sekreteraren

att Godseparen C. Faber erbjudit sig att vid plenum hålla ett föredrag om "Tuberkulosen hos kreatur". Detta anbud antogs af Bestyrelsen och skulle meddelande om föredragets hållande ingå i den kungörelse, hvarigenom Sällskapet komme att till plenum sammankallas.

§: 29.

På förslag af Sekreteraren beslöt Bestyrelsen

D. N. 7.
1889

Åskan den 10 jan. 1889.

Sigu. Lempäälä.

H. K. Keisarillinen Suomen Talousseura
Turussa!

Platen ilmoittaa Lempäälän Kansakoulun johtokunta kiitollisuudella kysyvästi miten ne arvoisan Talousseuran viime keväänä myöntämät 100 markkaa ovat käytettyt kansakoulunme punitarhan eduksi. Hedelmäpuita ostettiin 22 kappaletta, koristuspensasita ja puita 21 kappaletta ja 14 kappaletta koivuja sekä 200 kappaletta orapihlajaa; joiden hinta laskujen mukaan yhteensä tekee 101 markkaa 35 p.?

Nämä yllä mainitut kaavat on ostettu kivailla ja syksyllä määrättyihin paikkoihin opettajan kanssa opettajan johdolla. Etisan lupavilla eivät ne kuitun kansiä näytlänsä, johon pääasiassa on ollut viime talviset yllölliset kylmät ja keuhallinen kova kivi.

Talousseuran koulun johtokunta kansakoulusta päättötodistuksen saanut Wilhelmina Mattinin tässä pitäjässä Lempäälä, Tammi 4 p. 1889

Kansakoulun johtokunnan puolesta:
Ernst Kinkel

Bestyrelsen beflöt att i skrifvelse till den förstnämnda anhålla att han ville öfvertaga den lediga ombudsmannapostningen, hvarjemte Bestyrelsen ville i bref till Kommunstyrelsen i Köpenhamn, hvilken i Går fungerat som Sällskapets ombudsman, för honom uttala Sällskapets tacksägelse för det nitiska sätt, hvorpå han städse fullgjort ifrågakarande förtroende uppdrag.

att Godsejaren C. Faber erbjudit sig att vid plenum hålla ett föredrag om "Tuberkulosen hos kreatur". Detta erbjudande antogs af Bestyrelsen och skulle meddelande om föredragets hållande ingå i den kungörelse, hvarigenom Sällskapet komme att till plenum sammanträffa.

§. 29.

På förslag af Sekreteraren bestöt Bestyrelsen att vid instundande plenum till Pedersledamöter i Sällskapet föreflä Låns-grefve C. F. Danneberg Lansö, President i det Kongl. Danske Landhusholdningsförsamling, hvilken fungerat som president vid Landbruks kongressen i Köpenhamn förliden sommar, äfvensom Sekreteraren i Stockholms Låns Landbruksförsamling Charles Jacobson.

§. 30.

Till Sällskapets bibliotek hade följande föreläsningar ankommit

1. Från Industrierstyrelsen: Bidrag till Finlands officiella statistik XVIII. Industri Statistik. 3. År 1886. Första delen.
2. Årsberättelse om "det Kongl. danske Landhusholdningsförsamlingens Vikromhed 1887-1888"
3. Örebro Låns Hushållningsförsamlingens kvartalskrift 4de häftet 1888.
4. Västernorrlands Låns Hushållningsförsamlingens Handlingar 39de årgången 6te häftet 1888.
5. Landbruks Tidsskrift, utgifven af H. Juhlén Danneberg. N: 4, 1888.
6. Från C. G. Letterlund i Örebro: "Några ord om Allmänna Svenska Valfädersföreningens förädlingsanstalt i Ivalöf."
7. Från Ekonomiska Sällskapet i St. Petersburg tidskrift, November häftet 1888.
8. Baltisches Stammbuch edlen Rindvichs, heraus gegeben von der H. Livland. gemeinnützigen und ökonomischen Societet i Dorpat 1888.

9. Baltische Wochenschrift Nr. 48-52., 1888.
§: 31.

Häradshöfdingskan A. Järnefelt hade återfådd den bronsmedalj, som Sällskapet för ett antal år sedan tilldelat hennes dräng Heikki Immonen, hvilken numera aflidit. Detta antecknades utan att föranleda till någon åtgärd.

§: 32.

Ett från Godseigaren J. A. Hanell i Orivessi, hvil-
ken vid födnaste plenum inkallats till ledamot i Säll-
skapet, ankommet tackfägelbref upplästes.

§: 33.

Wid sammanträdet utfärdade anordningar
finnas i Sällskapets anordningsbok förtecknade.

In fidem:

Carl Ramberg

År 1889 den 22. Februari sam-
manträdde H. F. Hushållningsfäll-
skapet Bestyrelse, hvarvid tillstådes
kommo Sällskapets Ordförande
Grefve Örmfelt, Bestyrelsens Ord-
förande Hr Björkman, Ledamö-
terna Hr Hedenberg och von
Haartman, Suppleanterna Hr
Dahlin och Fabritius, Sällskapets
Kamrerare Hr Luchta samt un-
derskrifven Sekreterare. Bestyrel-
sens ledamöter Hr Juselius och
Bachmansson annöttes vara
från staden bortreste.
§: 1.

Bestyrelsens protokoll för den 22. sistlidne janu-
ari upplästes i affeende å justering.
§: 2.

Medelst remissresolution af den 31. förtlidne
Januari hade H. Senaten för Finland anmodat Besty-
relsen att inkomma med underdänigt utlåtande i
anledning af kantorn August Lundströms ansökan
att honom af allmänna medel måtte beviljas ett lån
till belopp af 3000 mark för utvidgande af det å hans
egande Tisti hemman i Pemas socken under förtidigt är
anlagda ängmejeriet; och beflöt Bestyrelsen, som ansåg
mejeriet vara synnerligen väl beläget och hafva goda
utsigter, att kunna utveckla sig till en inrättning af
största betydelse för en tätt bebyggd landsorts kreaturs-
skötsel, så vida den driftige anläggaren icke blef-
ve i saknad af dertill nödiga medel, att på det
bästa rekommendera Lundström till er-
hållande af det mejerilån, hvarom
han ansökt.

§: 3.

Från Jordbruks Expeditionen i H. Senaten hade skrifvelse af den 7. förlidne Januari ankommit med underrättelse att Guvernören i Nylands län blifvit anmodad till bestyrelsen remittera 750 mark utgörande anslaget till Hofbestagskolan i elbo för Oktober-December 1888.

Härjente anmätte Sekreteraren att ifrågavarande medel redan ankommit och lyftats af Läkarepets Kamrerare samt att den medlen äföljande anordningen blifvit af Kamreraren kvitterad och derofter till Guvernören i Nylands län återfärd.

§: 4.

Till svar ä de skrifvelser Bestyrelsen ^{jämlikt beslut} vid sammanträdet den 22. förlidne Januari under §: 3, afslutat till mejerikonsolekten B. Baggild i Danmark och Sekreteraren Charles Jacobson i Stockholm hade följande skrifvelser ankommit.

Sign. B. B. och Sign. Ch. J.

Da här af framgick att de medel uppgående till 1000 mark, hvilka blifvit för ifrågavarande ändamål anslagna, endast tvänne stipendiater kunde antagas, anmodades Sekreteraren att tillskrifva den af konsulenten Baggild rekommenderade mejeristen Carl Drost vid Grejsdals andelsmejeri på Jutland med förfrågan om och emot hvilken ersättning han vore hugad såsom elever motaga tvänne mejerskor från Finland för en tid af två eller tre månader.

§: 5.

Sedan Bestyrelsen vid sammanträdet den 27 november förlidit är beslutit anmoda Direktörerna för Landbruksinstituten i Helsingfors och Kronoborg att inkomma med förslag till sådana skrifter rörande Landthushållningen, som borde till finskan öfversättas, för att sedermera kunna komma till användning

Nr 44
1889
Nr 42.
1889.

DET KONGELIGE DANSKE
LANDHUSHOLDNINGS-SELSKABS
KONSULENT I MEJERIBRUG.

Sign. B. B.

Skalk. den 16 febr. 1889
Kjøbenhavn den 11 febr. 1889.

Postadresse: Frederiksborggade 22^a. K.
Telegramsadresse: Bernhard Baggild, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn, d. 3de Februar 1889.

Til

Det Kejserslige finske Husvæddnings Selskab!
Åbo, Finland

Starkt optaget af Arbejde i det danske Mælkebrugs Tjeneste maa jeg hørtelig bevare den meget ærede Skrivelse af 2de med, at det danske Mælkebrug er i en saa rivende Udvikling, at de bedste Andelsmejerier ere særdeles søgte Læresteder. Der er altid rigelig Arbejdskræft til Stede, og Finner som komme paa et kort Ophold vilkeke der kunne gjøre Nytte, tvivlmod de ville bereslaglegge meget af Mejeribestyrelsens iforvejen stærkt optagne Tid. Jeg kan derfor ikke tiltraede danske Mejerier at tage imod de omtalte Stipendiater, med mindre de betale mindst 60-100 Kroner om Mænedem eller 3 Kroner om Dagen for Kost, Logis og Vejledning. — Som et godt Lærested, hvor et Par Normand har været, og hvor baade Mønden og Hustruen ere kyndige og eksempelrige Mennesker kan jeg nævne

Mejerist Carl Drost
Grejsdals Andelsmælke
mejeri Vejle (i Jylland).

Arbædrikt

Bernhard Baggild.

55.

De No 44

1889.
STOCKHOLMS LÄNS
KONGL. HUSHÅLLNINGS-
SÄLLSKAP.

Stockholm.

Stok. den 16 febr. 1889.

Siga Ch. J.

Till Herr Sekretären hos K. Majest. Sinska
Hushållningssällskapet.

Till svar på af Eder under den 22 sistlådne
januari gjord förfrågan beträffande min
änsigt om möjligheten att utan särskild er-
sättning eller mot en ringa sådan vid andra
mejerier i Sverige och Danmark bereda en
kortare tids undervisning åt mejerielever
från Finland, får jag äran meddela, att,
såväl efter egen erfarenhet som på grund
af nu inhämtade ytterligare upplysning-
gar, jag icke har anledning tro, att elever
på kortare tid mottagas vid andelsmejerier
i allmänhet annat än mot en af ringa af-
gift, omkring 100 kronor i månaden. Man
blöder en sådan fördran i första hand
derpå, att mejeripersonalen, afven under

ärän att såsom särdeles förtjenstful-
la arbeten framhålla "Hörens åtminde-
lige Love" med särskilt "Hensyn till
Husdyrenas af Professor V. Prosch
afven som af samme författaren "Hus-

under elevens vistelse vid mejeriet måste undersamma samt att uppsmärksambet måste tagas i anspråk för afsvakande af elevens arbete.

Från Danmark har jag mig bekant, den vanliga skattgiften för elever, som måna i tre månader eller derutöfver, är 100-150 kronor i månaden samt för kortare tid är till 10 kr. per dag.

Skulle efter detta meddelande någon ^{önskas} gift ^{önskas} angående framstående andelsmejerier (och om sådana bör ju här endast vara friga i Sverige, skan det blifva mig ett nöje härmed tillhandaga. Stockholm den 9. Februari 1889.

Charles Jacobson

Nr 12.
1889.

Sign Lang.

Stok. den 19 januari 1889.

Nr 26.
1889.

Sign Felling.

Stok. den 6 febr. 1889.

Mustiala den 4 Februari 1889.

Nr 42.

Till Bestyrelsen för Kejsertliga Finska Hushållningssällskapet

Sedan Kejsertliga Senaten tilldelat Kejsertliga Finska Hushållningssällskapet ett anslag af ettusen mark att användas till öfversättningar till finska språket af arbeten rörande landthushållning) och särskildt sådana, som kunde komma till användning vid landets jordbruksskolor, och Kejsertliga Finska Hushållningssällskapetets bestyrelse hos mig anhållit om upplysning, hvilka skifter i antyde syfte borde för det närvarande främst till finskan öfversättas, så har jag den äran att såsom särdeles förtjänstfulla arbeten framhålla "Holens åtminde-lige Love" med särligt "Hönsyn till Hushållningens af Professor V. Prosch afvinsom af samme författaren "Hus-

dyrens allmuntliga Sundhedspleie".
Hvad der arbeidet tryckt i Kopenhamn
Att dessa arbeten blefve översatta
till finskan, skulle jag anse vara
en verklig vinst för den finska
landbrukslitteraturen, om äfven de
är något för utförliga för egentliga
jordbrukskolor. Det ringa anslaget
af ettusen mark kan icke heller
räcka till för bekostande af större
arbeten, men den finska översättningen
af Professor Ahrenii Landbruks
praktika, som allmänt användes
vid våra jordbrukskolor, skulle ty
va en grundligt omarbetad finsk
översättning.

Några mindre, för våra förhållanden
den lämpliga skrifter i landbruks
hållning, som icke redan äro översatta
till finskan, kan jag för tillfället
icke uppge.

C. A. Lilling.

Nr 12.
1889.

Sipp Lång.

dat. den 19 januari 1889.

DIREKTORN
för
KRONORGS LANDBRUKSINSTITUT.

Till Kejsarliga Finska
Hushållningssällskapet.

Kronoborg, den 14 Januari 1889.

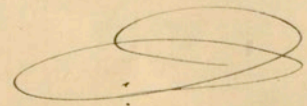
Nr 33.

I högtärad skrifvelse för den 27. Sittlid
na November N° 696. har Kejsarliga Hushåll-
ningssällskapet anmodat mig att inkomma
med upplysning, hvilka för landets jordbruks-
skolor användbara och behöfliga skrifter för
närvarande främst borde till finska språket
översättas. Denna skrifvelse anlände hit kort
efter det jag veckan före jul anträdde en resa
till västra Finland, hvarför och som jag efter
återkomsten icke genast fått tillfälle att besvara
skrifvelsen, det infordrade utlåtandet torde an-
vända nog sentida.

Vid den lägre undervisningen i jordbruk
kunna endast kortfattade läroböcker komma
till användning. Lärtingen måste inhämta sin

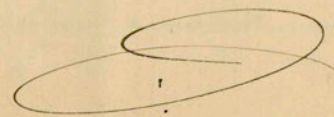
mesta kunskap medels muntliga föredrag af läraren och läroboken användas till att i min återhemta det af läraren föredragna. Läroboken får alltså icke vara vidlyftig, synnerligast so flertalet af de ynglingar, som söka inträde vid jordbruksskolorna, ännu allt fortfarande befin sig på den bildningsständpunkt att de med svårighet kunna inhemta vetande ur boken. Ett sådant arbete fullt användbart vid den lägre undervisningen är J. Arrhenii handtbrukspraktika. Denna finnes ju äfven översatt till finska språket och af översättningen en andra upplaga under år 1877 kommit i bokenmarknaden. Beklagligtvis är dock översättningen icke verkställd med tillbörlig omsorg, olägenhet som i hög grad vidläder flertalet af de finskan översatta skrifter, rörande jordbruket. Likgt vore därför att en tredje i språkligt afseende betydligare lottad upplaga af Arrhenii handtbrukspraktika snart igen kunde erhållas och borde de de kommentarier, som afse detta arbetes tillämpning på finska förhållanden, ytterligare komplettera.

Läraren i veterinärvetenskaperna vid Kroun institut, Magister O. V. Löfman har under sistlidne år i svenska och finska språken utgivit en

lättfattlig och förtjenstfull, för jordbruksskolorna afsedd afhandling i husdjurens anatomi och fysiologi. Önskligt vore att derjemte en enkel framställning af husdjurens allmänaste sjukdomar äfvensom om medlen för deras botande kunde åstadkommas samt att arbetet finge ungefär samma inddelning som Rohlwes' till svenska språket af Dr Rob. in de Beton översatta "husdjursläkaren". Såsom lämplig författare till ifrågakvarande arbete kan jag förorda Magister O. V. Löfman.

För undervisningen vid jordbruksskolorna vore det derjemte nyttigt att Hjalmar Nathorts "det Skotska plöjningsättet" skulle öfverföras till finska språket. Professor Jonstons "catechism af agricultural Chemistry and geology" (katekes i jordbrukets kemi och geologi), hvilken numera läses i flertalet af Nord Amerikas folkskolor samt Prof. Henry Tanners "äkerbrukets första grunder", hvilka i sin mån skulle sprida insigt i jordbrukets naturvetenskapliga grunder och som lämpligen kunna vid undervisningen användas, vore dessutom önskvärda att erhållas i fineli dräkt. Detsamma gäller Dr Leonard Holmströms "Lärobok uti fältmätning och afvägning", hvarförutom Dr Emil Wolffs "husdjurens rationella

mesta kunskan medels muntliga föredrag

utfoering" i finska öfversättning vore för lärare
gott hjälpmedel under undervisningen i husdjur
sel vid jordbrukskolorna, hvilket arbete derjem
kunde af mera försigkomna lärjungar studeras

A. V. Lång

vid landets jordbrukskolor, så hade Bestyrelsen
numera från Direktörerna C. A. Litting och A. B. Lång
fått emottaga följande skrifvelser:

Sign. Litting och Sign. Lång

De nämnda de begge förenämnde fackmännen
förordat utgifvandet af en ny omarbetad upplaga
på finska språket af professor C. A. Litting's Landbruks
praktika och äfven Bestyrelsen för sin del ansåg
en ny tidsrent öfversättning af ifrågakvarande arbete
vara af behöfvet högeligen påkallad och böra erhå
la företräde framför öfriga till öfversättning före
flagna skrifter, så bestöt Bestyrelsen att för Fällskapet
vid instundande plenum föreslå, att Fällskapet möt
te besluta att söka åstadkomma en på förhållandena
i Finland och landbrukets nysarande utvecklings
stadium tillämpad bearbetning af C. A. Litting's Land
brukspraktika. Men då det för innevarande år be
viljade beloppet af 1000 mark ur Statsanslaget af den
1. Maj 1861. till utgifvande af landbruksliteratur
i finsk öfversättning icke kunde förslä till det nu
af Bestyrelsen föreslagna ändamålet, vilke Bestyrel
sen tillika hos plenum hemställa om att för be
höfvets fyllande finge anlitas besparingarna i före
nämnda Statsanslag.

S. B.

Folkskolläraren härstädes Märten Ingman
hade till Bestyrelsen ingifvit en till Hans Kejsertliga
Majestät ställd ansökan om anslag till föranstaltan
de under instundande sommar af en flöjdhurs för
lärare och lärarinnor, samt tillika anhållit att
Bestyrelsen vilke jemte eget förord öfversända ansök
ningen till H. Penaten; och då Bestyrelsen kunde
väl vitsorda Ingmans framstående flicklighet i
flöjd och förmåga att deri undervisa samt egde hän
medom om att tidigare af honom anordnade flöjd.

kurser varit väl besökta och på ett tillfredsställande sätt uppfyllt det med dem affädda ändamålet, anfåg sig Bestyrelsen kunna villfara Ingmans förenämnda anhållan; och skulle förty dennes ansökan till Senaten insändas och bifall till densamma på nyss antydda skäl förordas.

§ 7.

En från Magistraten i Oslo ankommen skrifvelse af den 28 november förlidet är uppläst och innehöll meddelande derom att Stadsfullmäktige på samma vilkor som förut beviljat Sällskapet äfven för innevarande år ett eventuellt anslag af högst 2000 mark till härvarande Kemiska och frökontrollstations underhåll.

§ 8.

Sekreteraren framlemnade förslag till redogörelse för användandet under år 1888 af Statsanslaget af den 1 Maj 1861. Följande

Sign. 1/5 61.

Detta förslag godkändes af Bestyrelsen och skulle, för erhållande af Sällskapets godkännande där, föredragas vid plenum den 26 i denna månad.

I sammanhang härmed anmätte Sekreteraren att Sällskapets f.d. mejerikonstulent, O. Eklander, som lofvat utarbete den skrift rörande andelsmejerier, hvartill Sällskapet för 1888 beviljat 600 mark ur ifrågavarande Statsanslag, icke fullgjort detta sitt löfte, hvarföre förenämnde summa vore oanvänd och inginge i behållningen till innevarande år, med anledning häraf, och då ingen förhoppning förefunnes att Eklander frändeles skulle utföra uppdraget, beslöt Bestyrelsen till skriva Inspektorn för mejeriskolorna Magister Gösta Grotenfelt med förfrågan, huruvida han ville åtaga sig att utarbete en folkskrift i förenämnda ämne. Om detta Bestyrelsens beslut

Sign. 1/5 61.

Statsanslagets af 1 Maj 1861 användning 1888.

Inkomster: Behållning från 1887 Inf 2136.07.
 Arets anslag - 4600. -
 Inf 6,736.07.

Utgifter:

Två bekostande af populära föredrag i landbruk Inf 800. -
 För underhåll af kvinnliga trädgårdslärover 400. -
 För premier för ängsodling 850. -
 För insecadit öfver mejeriskolan å Gästerby " 83.19.
 För annonser " 250.55.
 Hälften af Sällskapets beräpport 1887 " 172.85.
 Reparation af Sällskapets rådessorteman " 10. -

Inf 2,566.52
 " 4,169.55
 Inf 6,736.07

Behållning till 1889

Obs. I förestående behållning ingår bl. a. oanvändt anslag (600 mf) till utgifvande af en skrift om andelsmejerier.

Sign. Jordbruksanslaget.
Jordbruksanslagets användning 1888.

<u>Tjugånger:</u> Behållning från 1887	Fmf 3,142.17
Arets anslag	" 8,000. -
	Fmf 11,142.17

Utgifter:

Till stadgårdsmästarens afloning och resor, gymnasier, m.m.	Fmf 1,688.73.
Till Mejerikansulentens resor	" 483.01.
Anslag till Hesilaks och Tempåli (mf 200), Kån- gasala (150 mf), Piikkis (50 mf) och Hirven- salo (30 mf) landtmannagillen, att an- vändas till premier vid mätan	" 430. -
Inköpta skifter för utdelning	" 467.75.
Underhåll af kvinnliga mejerielever	" 505. -
Kostnader för den finska mejeritställ- ningen i Köbenhavn	" 389.94.
Till premier inköpta mejerikarl och redskap	" 508.50.
Uppmuntlan för kansafuel	" 100. -
Anslag åt Sällskapets sekreterare för resa till utställningen i Köbenhavn (utbetalt daem förskott)	" 600. -
Sekreterarens resa till Helsingfors för åper- läggningar om Pauserutställningen	" 160. -
Ritning af en finsk rökria	" 75. -
Annonser och annat mindre tryck	" 232.65.
Livuse små utgiftsprakt	" 15.60.
Översänd till Högskolestyrelsens	" 1000. -
	Fmf 6,756.18

Behållning till 1889.

	" 4,685.99
	Fmf 11,142.17

Slöjdanslagens användning 1888.

Förelångningar: Behållning från 1887 Rmf 459.40
 Rrets andrag till Slöjdändamål - 2.000.00
 Särskildt anslag till väfnadsafdel-
 ningen vid Sällskapet's Slöjdsala - 1,200.00
 För en försald modellkolektion 75.00
 Rmf 3,734.40

Utgifter: (från Slöjdskolan):

Förreständarens aflönning och
 hyresmedel Rmf 1,250.00
 Arvoden åt biträdande timlära-
 re " 763.20
 Inventarier till väfnadsafdelningen " 484.45
 Väfnadsverktyg (från de), inköpta
 vid utställningen i Köpenhamn
 af es. Kulle i Lund " 317.41
 Med och buse " 280.08
 Annanser " 49.80
 Skurning, reparation af inventarier etc " 43.10
 Rmf 3,188.04

Behållning till 1889 " 546.36
 Rmf 3,734.40

skulle vid plenum anmälas.

§: 9.

Sekreteraren framlemnade förslag till redogörelse för Jordbruksanstaltens användande under förflutet år följande:

Lign. Jordbruksanstalten.

Detta förslag godkändes och skulle till Jordbruks Expeditionen i K. Senaten infändas.

§: 10.

Likaledes godkändes Sekreterarens förslag till redogörelse för Slöjdanstaltens användande under år 1888, följande:

Lign. Slöjdanstalten.

Denna redogörelse skulle till Handels och Industri Expeditionen i K. Senaten infändas.

§: 11.

Såsom nödiga remontarbeten i Sällskapets gård under innevarande år antecknades uppfattning af nya kakelugnar uti fängkammaren och matrilen af Sekreterarens embetsväning äfvensom anskaffandet af nya stegar. Derjemte beslöt Bestyrelsen att hos Snickermästaren Boman efter en af honom uppgjord nu företedd ritning beställa ett nytt bord för Sällskapets sessionssal till ett pris af 250 mark, äfvensom att låta uppsträ och med nytt öfverdrag bekläda stolarne i sessionssalen och kansli rummet.

§: 12.

Det af Sällskapets Kamrerare i samråd med Sekreteraren uppgjorda förslaget till budget för innevarande år godkändes af Bestyrelsen och skulle vid instundande Plenum föredragas.

§: 13.

Trädgårdsmästaren W. Wallenius berättelse för 1888, som från cirkulation återkommit föranledde till ingen åtgärd, utan kommer att i Sällskapets Handlingar intagas.

§: 14.

Från Föreståndaren för mejeriskolan i Gästerby
Hr Anton Lundelin hade berättelse öfver mejeriskolans
verksamhet under förlidet läroår inkommit, men
då den samma icke var affattad i fullkomlig öfverens-
stämmelse med föreskrifterna i mom. c) af §: 13.
i gällande reglemente för mejeriskolorna i lan-
det, skulde den till Hr Lundelin återfändas för att rättas
och kompletteras.

I sammanhang härmed framhöll Sekreteraren
att Hr Lundelin, ehuru i bref af den 13. September 1888 deri
uppmärksamgjord, icke ställt sig till efterrättelse före-
skrifterna i §: 8. och 9. af reglementet för mejeri-
skolorna; och beflöt Bestyrelsen för denskull påminna
Lundelin att förderfammast insända förslag till läse-
och matordning för eleverna vid Gästerby mejeriskola,
för att författningsenligt af Bestyrelsen fastställas.

§: 15.

Föreståndaren för Hofbestagskolan i denna
stad Länsveterinären L. Fabricius hade ingifvit
berättelse öfver skolans verksamhet för tiden från
den 1. Oktober 1888 till årets slut. Denna berättelse be-
flöt Bestyrelsen öfverfända till Jordbruks Expeditionen
i H. Senaten samt tillika, jämlikt Jordbruks Ex-
peditionens skrifsvelse af den 13. april 1888. N: 371., anmä-
la, att verksamheten vid skolan under den korta tid,
som förflutit efter densammans öppnande, gifve an-
ledning hoppas att skolan under ledning af dess in-
siktfulla, varmt intresserade föreståndare och den
dervid anställda skickliga instruktionsmeden skall
komma att väl uppfylla det med dess inrättande affe-
da ändamålet. I behandlingen af detta ärende deltog inte Hr Fabricius.

§: 16.

Till svar på Bestyrelsens skrifsvelse af den 18. De-
cember 1888. N: 716. hade Ordföranden i Sveriges Landt.

N: 27.

1889.

Hagagård den 17 Decemb^{Jan?} 1889.

Ant. den 27 Jan. 1889

Sigr. Sjönell III.

Till Kejsarliga Rinska Hushållnings-
sällskapet

Åbo

N: 25
1889.

Sigr. Sjönell I.

Ant. den 27 Jan. 1889.

Ordförande för
Landbrukskoleen
i ÅlandTill Kejsarliga Rinska Hus-
hållnings-sällskapet i Åbo.Hagagård den 17 Decemb^{Jan?} 1889.

Till svar på Kejsarliga Rinska Hushåll-
nings-sällskapets skrifsvelse af den 18 Decem-
ber N: 716. får jag meddela beträffande
fiskaffäret här på landet tillvaratagande,
att Landbrukskoleen tyvärr härutinnan
ehuru jag utlyst tvänne sammans-
träden rörande denna och andra nyt-
tiga ärenden ej sammanträdt så man-
ga att något beslut härvidlag ej kunna
fattas.

H. Sjönell

§: 14.

Från Föreståndaren för mejeriskolan i Gästerby
Hr Anton Lundelin hade berättelse öfver mejeriskolans
verksamhet under förlidet läroår inkommit, men
då den samma icke var affattad i fullkomlig öfverens-
stämmelse med föreskrifterna i mom. c) af §: 13.
i gällande reglemente för mejeriskolorna i lan-
det, skulle den till Hr Lundelin återfändas för att rättas
och kompletteras.

N:o 27.
1889.

Stock. den 27 jan. 1889.
Hagagård den 17 Decemb. 1889.

Sign. Signell III.

Till Kejsarliga Kungliga Hushållnings-
sällskapet

Åbo

N:o 26.
1889.

Sign. Signell II.

Stock. den 27 jan. 1889.

Profvarande för
Landbruksqvielen
Hälsand

Till Kejsarliga Kungliga Hus-
hållnings-sällskapet

Åbo

Hagagård den 17 Decemb. 1889.

Med anledning af Kejsarliga Kungliga Hus-
hållnings-sällskapets skrifvelse af den 18 Decem-
ber 1888 N:o 711. får jag i följd af 6te frågan i
Landbruksmötet i Gadby härhos afgifva Nagan
åtgärd för anskaffande af lämpliga modeller
för fiskkärl här på orten, ^{här} af annan art, ^{och}
hedsamt nog är våra Skariboar så pass
egenkäre, att de äro ringaste lust taga mo-
dellen af andra fiskkärl. Och enligt deras
utlägg är här en svårighet att få passligt
virke ~~här~~ för ifrågasatt kärl, ty naturligt
om kärlet skall göras faldare och med större
anslag, enligt Herr Professor Malmgrens
yttrande vid Landbruksmötet i Gadby-

H. Signell

§: 14.

Från Föreståndaren för mejeriskolan i Gästerby
 Hr Anton Lundelin hade berättelse öfver mejeriskolans
 verksamhet under förlidet läroår inkommit, men
 då den samma icke var affattad i fullkomlig öfverens-
 stämmelse med föreskrifterna i mom. c) af §: 13.
 i gällande reglemente för mejeriskolorna i lan-
 det, skulle den till Hr Lundelin återfändas för att rättas
 och kompletteras.

Stok. den 27 jan. 1889
 Hagagård den 17 Dec^{Jan?} 1889.

Sign. Signell III.

Till Kungliga Svenska Hushållnings-
 sällskapet

Åbo

Utlöst af K. S. Hushållnings-sällskapet skrif-
 velse af den 18 Decem. 1888 N:o 14. som jag öf-
 mycket till svar meddela, att jag ej vare be-
 god hålla några föredrag i Landtbruk och
 dess binärings under innevarande år, i följd
 af att jag ej syglat med dylikt, och jag anser
 att man bör vara helt litet inkommen i
 dylikt om också helt populärt, innan man
 vill uppträda och hålla dylika föredrag.

Men för än oöfvarande af K. S. Hushåll-
 nings-sällskapet anlände skrifvelse kom
 mig tillhanda, som jag tänkt, hvilket och af-
 ven blifvit kunnadt uti ett par kyrkor,
 hålla läseföreläsningar uti härvarande jord-
 bruks-skolelokal hvarje söndags eftermiddag

Från Kommunalombudsmannen H. W. Liljoenius
 i Mäntsälä, som af Bestyrelsen kallats till ombuds-
 man i Sällskapets 17de uppboresdistrikt, hade bref
 inkommit deri han på uppgifna skäl förklarar sig
 icke kunna mottaga sagde uppdrag, och beslöt Be-
 styrelsen förtv att till ombudsman i 17de distriktet
 kalla Godsegaren H. G. Berner i Orimättala försam.

Från d. 4 till 6. Jag håller då af landets för
närmsta tidningar ett par blad, afvensam
finska och svenska Landbruks- och Skaps
tidningar, tillika ämnar jag då hålla
mindre föredrag uti landsmannanäm-
gens område. Önskligt vore att få
tillsända, i handelen N. S. Hushållnings-
sällskapet hade tillgång på ströskrift
till ex. Handledning i Hofbestag af ex.
ders Silfvast och dylika

Högaktningfullt

H. Lignell

bruksgille infärdt ett fälydande bref:

Sign. Lignell I.

Detta meddelande föranledde till ingen åtgärd.
§: 17.

Med anledning af Bestyrelsens skrifvelse till
ellands Landbruks-gille af den 18. December 1888 N:o 717
hade ^{från} Gilllets Ordförande ankommit en fälydande
skrifvelse:

Sign. Lignell II.

Öj heller denna skrifvelse föranledde för närvaran-
de till någon åtgärd, men uttalade Bestyrelsen sitt
beklagande öfver den brist på lifaktighet, som syntes
vara rådande inom ellands Landtmannagille.
§: 18.

Från Landthushållaren H. Lignell, som af
Bestyrelsen blifvit tillfrågad, huruvida han vore hu-
gad att på Sällskapets bekostnad hålla populära före-
drag i landtbruk på elland, hade en fälydande svar-
skrifvelse ankommit:

Sign. Lignell III.

Med anledning här af ansågs frågan om fö-
redrag hållande på elland under innevarande år
böra förfalla, men deremot skulle till Lignell öfverfan-
das 5 ex. Handledning i Hofbestag af ex. Silfvast jäm-
te andra populära skrifter på svenska språket
rörande landthushållningen, af hvilka exemplar till
utdelning funnos hos Sällskapet.
§: 19.

Från Kommunalombudsmannen N. W. Liljoenius
i Mantsälå, som af Bestyrelsen kallats till ombuds-
man i Sällskapets 17de uppördsdistrikt, hade bref
ankommit deri han på uppgifna skäl förklarar sig
icke kunna mottaga jagde uppdrag; och bestöt Be-
styrelsen förtv att till ombudsman i 17de distriktet
kalla Godsegaren H. G. Berner i Orimättåla försken.

§: 20.

På förslag af Sekreteraren beslöt Bestyrelsen för utdelning inköpa 500 exx. af en nyligen utkommen skrift: Thomaskuona Lannoitus-aineena. Prof. Paul Wagnerin mukaan Kirjoittanut Hjalmar Nathorst, hoars öfversättare Hr J. Forsten hitfändt 1 exemplar af densamma.

§: 21.

Sekreteraren meddelade att han på grund af ingifna anförningar samt förslag af Länemejerskan allmogist förordnat henne att biträda Landthushållaren Hugo Brander i Haapasaari, Fru Johanna Tunell i Loukais och Kapten Eklund i Äyhö alla i Raumo landsförsamling, Handlanden Grundström i Raumo stad, Handlanden Hauvonen och förskiilda allmogemän i Euraäminne socken äfvensom förskiilda lägenhetsinnehafvare i Pyhämaa socken. Denna åtgärd godkändes af Bestyrelsen.

§: 22.

Från Nylands och Tavastehus läns Landtbruksfällskap hade ankommit tryckt inbjudnings program för Fällskapets Trötställning i Helsingfors 30 Mars-1 April innevarande år, hvilket antecknades.

§: 23.

Till protokollet antecknades att följande ärende blifvit genom cirkulation hos Bestyrelsens medlemmar afgjort:

Sign. O. H.

§: 24.

Från J. Danielsson i Korpo hade bref ankommit med tackrägelse för den uppmuntran af 50 mark Bestyrelsen tilldelat honom för visadt intresse för trädgårdsodlingens främjande på sin ort.

§: 25.

Upplästes ett bref från Bonden N. W. Hollmén i Halikko med underrättelse att han till intresserade

Nedanstående ärende tar jag mig friheten, i anseende till dess brådskande natur, ställa på cirkulation.

Fröken O. Henriksön, lärarinna i söndrad vid Sällskapetets Slöjdskola, har anhållit att på Sällskapetets beaktning få genomgå en kurs i ämnet, hufvudsakligen i dess teoretiska del, hos fröken Segercrantz, som den 1 inst. februari begynner en dylik kurs härstädes. Då det, när från nästa termin undervisning afsed för biförande institutisen i slöjd kommer att meddelas i Sällskapetets Slöjdskola, blir nödvändigt att uppmärksamma äfven den teoretiska sidan af undervisningen. Då vidare sagda undervisningskurs inte hindrar fröken Henriksön att fullgöra sina äligganden i Slöjdskolan, samt då slutligen afgiften för en kurs hos fröken Segercrantz inte är högre än Trettis (30) mark, får jag för min del förordna bifalla till fröken Henriksöns förväntade ^{framsteg} ~~antagande~~, att anhåller jag att Bestyrelsens hvar Ordförande och ledamöter ville härvid anteckna, huruvida de bifalla till förslaget eller icke. Åts den 28 jan. 1889.

Mst Rannbom

- Ordf. hr Björkman. bifaller.
- Led. hr Juselius bifaller.
- " " Hedenberg bifaller.
- " " von Haartman bifaller delvis.
- " " Barkman bifaller.
- " " "

personer på orten utdelat de i födant affeende
honom tillfända exemplaren af skriften "Peltomaan
ojitus".

§. 26.

Till Sällskapets Bibliotek hade följande för-
äringar ankommit nembigen:

1. Från Svenska Litteratursällskapet i Finland:
Dess utgifna skrifter II, III, VI, VIII, IX, och X.
2. Tidning för Stockholms läns Hushållningsfäll-
skap, januari & februari 1889.
3. Tidskrift för Landökonomi. Udg. af J. E. la Cour
5te Raekke. 7de Bindu 6te Hefte.
4. Fria Ekonomiska Sällskapet i St. Petersburg tid-
skrift. December häftet 1888.
5. Baltische Wochenschrift. N^oris 1-5. 1889.

§. 27.

Den af Agronomen Orno Neuter författade
afhandlingen för 1890 års almanack: "Om torfstro", hvil-
ken hos Bestyrelsens ledamöter cirkulerat, godkändes.

§. 28.

Sekreteraren anmätte att Slöjdaren G. Grön-
lund önskat tilllösa sig de Sällskapet tillhöriga verk-
tyg, hvilka sedan den tid han varit i Sällskapets
tjänst funnos i hans värd, samt för desamma erbjö-
dit tillammans 57 mark 65 penni. Ochuru priset syn-
tes nog lågt, bestöt Bestyrelsen likväl, i betraktan-
de af att Grönlund fortfarande komme att utföra
arbete för Sällskapets räkning, godkänna anbudet.

§. 29.

Sekreteraren anmätte att Sällskapets Handlin-
gar för 1887 såväl på svenska som finska vore färdig
tryckta och att en del af upplagan kunde från Bok-
bindaren erhållas till plenum den 26 i denna må-
nad.

§. 30.

På förslag af Bestyrelsens ledamot Forstmästa.

ren M. von Haartman beflöt Bestyrelsen att anmäla Sällskapet såsom ständig ledamot i Allmänna Svensk Utländesföreningen samt att iir ^{Enskilda Fonden} Jordbrukssällskapet utanordna ledamotsavgiften 100 kronor, för att till Utländesföreningen öfverfändas.

§: 31.

På framställning af Sällskapets Kamrerare Direk-
torn V. Luchla beslöts att det kassakreditiv, stort fyratio-
tretusen (43,000) mark, som Finlands Bank beviljat
Sällskapet emot förbindelse den 11. Mars 1886, skulle i
Banken omsättas, hvilket uppdrag öfverlemnades
åt Kamreraren Luchla; och beslöts för öfrigt att vid
uttagningar å kreditivet checkerna komme att un-
derstryckas af någon bland Bestyrelsens fem ledamö-
ter Hofrättsrådet W. Björkman, Borgmästaren F. Juselius,
Assessorn C. Backmansson, Forstmästaren M. von
Haartman eller godsejaren R. Hedenberg samt kontra-
signeras af Kamreraren Luchla.

§: 32.

Kamreraren inlemnade 4de kvartals förslaget
för 1888 och skulle det samma, sedan det blifvit af Kas-
sainspektorn granskadt, till H. Senaten infändas
såvidt det angick Sällskapet tilldelade anslag af all-
männa medel samt Helsingiska donationen.

§: 33.

På framställning af Kamreraren skulle från
Statsanslaget af den 1. Maj 1881. till Enskilda fonden öf-
verföras halft beloppet af Sällskapets postporto för
1888. med 183. mark 91. penni.

§: 34.

På grund af derom gjord ansökan beslöt Be-
styrelsen vid Plenum förestä att Sällskapets mindre silfver medalj för medborgertlig förtjänst mät-
te tilldelas föräddaremästaren Gustaf Edolf Pa-
senius i Suoniemi kapell för hans kommunala
verksamhet och isynnerhet för det upproffande

nit, hvormed han befrämjat folkskolefaken i kom-
munen. Pasenius, har enligt till ansökningsen föga-
de intyg, under 14 år varit en outtröttligt verksam
medlem i direktionen för den folkskola, som
först inrättades af enkefru, friherrinnan Maria
Mellin samt fröknarna E. och R. Wegelius, och hvil-
ken af dem sedermera skänktes till Suoniemi kom-
mun. Dessutom har Pasenius i 23 år varit beda-
mot i kommunalnämnden samt i 20 år medlem
af fattigvårdsstyrelsen. I alla dessa befattningar
kvarstår han fortfarande.

§: 35.

En af orgelnisten J. Torell i Punkalaitio in-
gifven ansökan om utmärkelse för landtman-
nådighet åt Garfvaren Gustaf Malakias Leander
ansåg sig Bestyrelsen icke kunna tillstyrka enär
ansökningsen gjorts af privat person och det bilag-
da intyget om Leanders förtjänster som jordbrukare
var utfärdadt icke af agronom eller annan känd
fakkunnig person utan af tvänne enskilda tages-
hetsinnehafvare. Härom skulle fökanden under-
rättas.

§: 36.

Sedan färskilda ansökningar om utmärkel-
ser för långvarig och trogen tjänst jemte till dem
hörande intyg blifvit granskade, beslöt Bestyrel-
sen förestä nedan uppräknade tjänstehjon till
erhållande af följande utmärkelse-tecken, nämligen:

a) Sällskapets mindre silfver medalj:

1. Inspektoren Gabriel Lovelius, född 1847. för 13.
årstjänst å Gammelbacka i Borgå socken, hvilken
egendoms skötet i affende såväl å jordbruk och bo-
skapskötsel som bokföring varit honom ombetrodd,
under det egarene, numera aflidne Senatorn, fri-
herre J. A. von Born och hans efterlevande enke fri-
herrinnan Fanny von Born varit å annan ort bo-

satte;

2. Drängfogden Abraham Urbanusson, f. 1828, för 23 års tjänst hos Godsegaren V. E. Krusberg å dennes innehafvande Hovila rusthåll och Karasniemi Leppälå kronoboställe i Ekkas socken, hvilka lägenheter Abraham Urbanusson själfständigt skötte under tio år, då husbonden varit bosatt dels å Kuttila i Kalvola, dels å Konhofi Ekkas.

b.) Sällskapets Bronsmedalj:

1. Trädgårdsmästaren Karl Wilhelm Loman, f. 1847, för 19 års,
2. Rättsaren Fredrik Wilhelm Sundvall, f. 1848, för 15 års,
3. Arbetsfogden Karl Gustaf Seger, f. 1835, för 29 års,
4. Lågställaren Karl Fredrik Karlsson, f. 1846, för 13 års tjänst

alla dessa fyra å friherre V. M. von Borns egande Parolae gård i Pernö socken;

5. Drängfogden Elis Lindström, f. 1832, för 32 års tjänst å Bjerno sockens prestgård först hos prosten A. M. Bäckman samt från 1 maj 1875 hos nuvarande kyrkoherden, kontraktprosten L. G. W. Törnwall;

6. Drängen Efraim Karlsson, f. 1830, för 30 års tjänst hos rusthållaren Anna Christina Iso Kovero och hennes numera aflidne man å Iso Kovero rusthåll i Teisko kapell;

7. Tegelarbetaren Karl Söderström, f. 1828, för 30 års tjänst å Parvalö, protokollsekreteraren Samuel Segerstråle numera tillhöriga egendom i Pernö socken;

8. Drängen Antti Wahoasella, f. 1843, för 15 års tjänst hos prosten V. O. Pesonius i Savitaipal socken;

9. Drängen Emanuel Lind, f. 1856, för 16 års tjänst hos bonden Johan Walsi i Savitaipal.

10. Drängen Karl Gustaf Isaksson, f. 1850, för 13 års tjänst hos frökvarna Elisabeth och Rosa Wegelin å Kauniais gård i Suoniemi kapell.

11. Drängen Matts Kuisisto, f. 1821, för 51 års tjänst å Willio-Wäylä rusthåll i Humo socken hos rusthållarene Isak Wäylä och Karl Gustaf Wäylä;

12. Drängen Jeremias Thomasson, f. 1829, för 30 års tjänst å Konhof gård i Ekkas socken, deraf 14 år hos nuvarande egaren, godsegaren V. E. Krusberg; samt

13. Drängen Johan Sivasson, f. 1822, för 40 års tjänst å förenämnda lägenhet, deraf 14 år hos nuvarande egaren.

c.) Sällskapets Hederstecken:

1. Husvärderskan Ulrika Laine, f. 1837, för 21 års tjänst hos Godsegaren V. E. Krusberg, dels i Kalvola dels i Ekkas.

d.) Sällskapets Inscription å silfverur:

1. Drängfogden Alexander Hilli, f. 1851, för 22 års tjänst å Dickursby gård i Helsinge socken hos öfverstelöjtnant A. E. Munsterhjelm.

§ 37.

Från Länmejeriskan Aura öllingvist hade referäkningar å tillfammans 70 mark 10 penni ingifvits och blifvit granskade af Bestyrelsens ledamot. Förstmästaren von Haartman, som dervid anmärkt att å dessa referäkningar upptogs tre resedagar för mycket; och bestöt Bestyrelsen med anledning härpå afdraga 6 mark från ofvannämnda belopp samt föledes tillfändas Länmejeriskan öllingvist 64 mark 10 penni.

§ 38.

Wid sammanträdet utfärdade kvartals och andra anordningar finnas i Sällskapets anordningsbok förtecknade.

In fidem.

M. P. Rasmussen

År 1889 den 26 Mars sammanträdde H. F. Hushållningsfällika-
nets Bestyrelse hvarvid tillstådeskon-
nordföranden Hr Björkman, Ledamö-
terna Hr Juselius, Hedenberg och
Bäckmansson, Suppleanten Hr
Fabritius, Sällskapetets Kamrerare
Hr Lechta samt underskrifven
Sekreterare. Ledamoten Hr von
Haartman anmättes vara från
staden bortrest.

§: 1.

Protokollet för Bestyrelsens sammanträde
den 22 fjortidne Februari upplästes i affeende ä ju-
stifering.

§: 2.

Meddelat remissresolution af den 15 i denna
månad hade H. Senaten för Finland anmodat Be-
styrelsen att inkomma med underdänigt utlä-
tande i anledning af handlanden M. F. Laktinens
i Tyrois socken ansökan om ett mejerilån af 6000 mark,
och beslöt Bestyrelsen på de skäl som funnos an-
förda i de till ansökningen fogade bilagorna, och
då dessutom jordbrukarene i den trakt, der Lak-
tinens mejeri är beläget, under en följd af år flitigt
anlitat den för norra delen af Ekbo och Björneborgs
län anställda länemejerskan, derigenom ådagalä-
gande ett intresse för ladugårdskötsel och mjölkhus-
hållning, som icke kunde annat än ökas genom
inflyttandet af ett större välordnadtt uppköpsme-
jeri, tillstyrka att ett mejerilån till det belopp H.
Senaten kunde finna skäligt mätte handlanden
Laktinen beviljas.

§: 3.

Från Jordbruks Expeditionen i H. Senaten

hade skrifvelse af den 19. i denna månad ~~och kom~~
mit med anhängan att Bestyrelsen måtte till
Expeditionen inkomma med utlåtande och
förslag rörande följande i komiteens för span-
måls-handelns upphjelpande afgifna betänkande
berörda frågor, nämligen: om kornproduktionens
förbättrande och om undersökningar rörande det
finska kornets värde såsom malthorn, om inför-
rande af enhetlig kontroll och plombering af utfärdas
spannål, samt om nedfättning af jernvägsfrak-
ten för spannål.

Ärendet bordlades till annat sammanträde
§. 4.

Sekreteraren anmätte att svar från Mejeri-
restandaren C. Drost i Danmark numera ankom-
mit å Bestyrelsens skrifvelse af den 22 sistlidne Fe-
bruari N: 318., och hade Drost deri förklarad sig
villig att mottaga tvänne mejerielever emot en god-
görrelse af 50 kronor i månaden för hvardera. Wi-
dare hade Sekreteraren Charles Jacobson i Stock-
holm infärdt anbud från färskilda mejerier
i Sverige om mottagande af mejerielever från Fin-
land, samt dervid färskildt rekommenderadt Rim-
bo mejeri i Stockholms län, hvars föreståndare
Hr C. Rosenqvist gjorde anspråk på 50 kronors
ersättning för elev och månad, äfvensom Ununge-
mejeri-förenings mejeri å Renka, Edsbo, äfvenle-
des i Stockholms län, der godtgörelsen utgjorde en-
dast 20 kronor i månaden.

De sålunda anspråken på godtgörelsen för de
vernas underhåll visade sig vara lägre än Hr
Böggild och Jacobson tidigare ^{för juli och augusti månader} ansett komma
att blifva fallet, beslöt Bestyrelsen att antaga icke
allenast tvänne stipendiater till Greisdals mejeri
hos Hr Drost utan äfven en elev till Rimbo och en
till Renka mejeri, och skulle de två förstnämnda

stipendiaterna erhålla hvardera i resemedel
150 mark och de två andra 70 mark. Här om skulle
kungörelse utfärdas och hugade sökande till förenäm-
de stipendiatplatser anmodas att till sina ansöknin-
gar bifoga intyg öfver att de under minst två års
tid tjänstgjort som mejerskor, att de för närvarande
äro anställda eller från hösten komma att erhålla
mejeriskeplatser vid andels- eller uppköpsmejerier samt
att de äro finska språket mäktige. Ansöknings-
tiden bestämdes till instundande April månads ut-
gång.

§. 5.

Sedan Sällskapet vid senaste Plenum be-
fäst föra äftadkomma en på förhållandena i
Finland och landbrukets nuvarande utvecklings-
stadium tillämpad och bearbetad ny öfverfättning
till finska språket af professor Clarrhenius' landt-
brukspraktika, beslöt Bestyrelsen vända sig till di-
rektörerna C. A. Litting å Mustiala och C. E. Lång å
Kronoborg med förfrågan huruvida de kunde upp-
gifva någon person, som med fullständig kän-
edom i finska språket förenade den för ett arbete
af antydd art nödvändiga erfarenheten och fack-
kunskapen, och hvilken tillika kunde vara hu-
gade åtaga sig ett slikt uppdrag.

§. 6.

Fiskkonserveringsstipendiaten Ossian Reu-
ters ingifna reseberättelse, hvilken bland Bestyrel-
sens ledamöter cirkulerat, föredrogs här efter och skul-
le den samman till H. Senaten infändas samt i Säll-
skapet Handlingar intagas. Med anledning af
färskildta punkter i sagda reseberättelse beslöt
Bestyrelsen dessutom:

- a) att inlösa de af Hr Reuter medförda norska
"dunkarne" för varsbuks inläggning;
- b) att från Källoikens fabriker i Sverige rekvirera

prof på fjerdingar och ättingar, sådana som vid
lagde fabrik användas till inläggning af fisk;

c) att anmoda Hr O. Reuter att uppgöra och till
Bestyrelsen ingifva detaljeradt förslag till den un-
derövning han förbundet sig att på allhand medde-
la och för hvilken han skulle erhålla en godtgörelse
af 300 mark, samt

d) att i händelse egaren af konserofabriken i
Moss i Norge Chr. Aug. Thorne, enligt hans till Hr
Reuter gifna löfte, förbundet sig att låta den sist-
nämnda under några månaders tid närthomman-
da höst äre och deltaga uti alla uti fabriken före-
kommande arbeten, hos H. Penaten hemställa
om ett ytterligare anslag af 300 mark att för antydda
ändamål tilldelas Hr Reuter.

§ 7.

Landthushållaren H. O. Bremers berättelse om
sin verksamhet under 1888 i egenskap af Sällskapet
Landbruksföreläsare hade hos Bestyrelsens leda-
möter cirkulerat, men för anledde icke till nå-
gon åtgärd.

§ 8.

Med anledning af Bestyrelsens skrifsvelle af
den 9 april 1888 N: 135. hade Kapellamen i Noursis
A. E. Helin i bref af den 27. sistlidne Februari afgif-
vit ett fördelaktigt omdöme om det föredrag Hr H.
O. Bremer några dagar tidigare hållit i nämnda
socken. Skrifvelsen lades till handlingarna.

§ 9.

Med anledning af Bestyrelsens skrifsvelle af
den 32. sistlidne januari N: 153. hade Fjuntim-
mersföreningen i Nystad insändt en pålydande
berättelse öfver sin förlags- och försäljningsrörelse
under år 1888:

Sign. Ff.

och beslöt Bestyrelsen förtv till föreningen öfverfända

Sign. Ff.

Hörs till Best. prot
fr 26/3 89.

Berättelse om Fjuntimmersföreningens i Ny-
stad förlags och försäljningsrörelse med afse på givning
flöjd under kalenderåret 1888.

Sedan en fjuntimmersförening i staden upp-
stätt i Mars månad år 1879 med ändamål att genom be-
dande af arbetsförtjenst åt ortens fattigare befolkning me-
delbarligen lindra nöden i arbetarens och arbeterskans hem-
samt jemväl i någon mån släppa tiggeriet, berijade sta-
dens fullmäktige af för sådant ändamål disponibla me-
del ett anslag af 2000 mark att af föreningen användas
för en tillämnad förlags och försäljningsrörelse med
artiklar af handflöjd. Senna förlagsrörelse omfattade
ursprungligen jäväl manligt som kvinnligt flöjd, men före-
ningens ringa tillgångar tvingo densamma tillval rätt
snart att utspäta den manliga flöjden ifrån sitt program, hvil-
ket den ansåg sig så mycket bättre kunna göra, som för man-
nen öfverhufvud erbjöd sig ettid större lätthet till ar-
betsförtjenst, än för kvinnan. Sedan man har föreningen
af praktiska skäl funnit sig föranlåten att än öfverliga
koncentrera sin verksamhet på rigta densamma förenämnda
på tillverkning af speltyg, hvartill föreningen beqrnat till-
uppköpt af landthushållningen i närliggande kommun-
men, liksom föreningen sek öfverhufvud till sina tillver-
ningens beqrnat nästan utspeltande inhemskt material.
Sedningarna af denna rörelse har varit och är fortsatt
ris ombetradt en o. k. depot föreståndarinnas, hvilken upp-
handlar till m. m. arbetematerial, utgifven arbete åt perso-
ner som sådant önska erhålla af föreningen, emottagne dit
af dessa försärdigade arbeten, utväjja såfnadsmönster, utbe-
talar arbetelönerna sek förestår försäljningen af tillverknin-
garna samt handhafver bokföringen, med ett ord, sköter

hela denna del af föreningsens verksamhet. För emottagning och utgifvande af arbetet har depoten varit öppen hvarje fredag och hafva föreningsens medlemmar härvidtänvis biträdt depot föreståndarinnan. I arwode åt den depot föreståndarinnan numera 400 mark för år, och har denna befattning innehafts allt ifrån förenings stelse af Fru Kristina Heerman.

Vid bestämmande af arbetelönerna har föreningen följt på sin grundsatse att icke betala lägre lön än inskilda personer, men icke heller högre. Så länge arbetarna äro äro osäkra och själva arbetet därför hade varit att täfla med utländska och inhemska fabrikstillverkningar, i annat hållbarhet, någades föreningen följa sina tillverkningar med någon förlust, men sedan de på arbetet, såväl som nerder som väfningar, vunnit större skicklighet och förenings tillverkningar derigenom erhållit förhöjdt värde, försäljningspriset beräknats på, att det samma motpart tillverkningkostnaderna, dock med undantag af depot föreståndarinnans arwode, och hoppas föreningen att de tillverkningar föräringom skola kunna uthärdas till hurensen äfven om försäljningspriset höjs till ett belopp som motsvarar föreningsens alla kostnader. Den uppenbara bristen har blifvit beträckt genom hvar annat år med vedborligt tillstånd, kallna lotterier, hvilka afse lunnat betydligt öfverskott, så att föreningsens varulager vid senaste fulla inventering, den 11. förtidne April, upgick i värde till 5509 mark 45 penni, hvarförutom i hvar försämnis 361 mk. 2 p.

Sedan förenings stiftelse hafva 231 personer afstått klapp, nästan utslutande familjerna, begagnat sig af hushållsarbetsbitjänst. Under förtidne året 1888, betalde 69 personer för förenings väfning.

Mängden af det under året utförda arbetet utgjorde enligt depot föreståndarinnans kladd:

Spånad:

Strumpgarn	89 1/2 #	
Ullgarn till inflag och rämning	131 6 1/2 "	
Lingarn	98 "	
eller i summa	1504 st. garn	

Väfnad:

Helyfyllte tyger	1698 alnar	
Halvfyllte tyger	64 "	
Ämstyger	188 "	
eller till sammans	1850 alnar	
Ullephalar	11 st.	

Stickning:

Strumpor och vandter något tiotal par. I arbetelöner har under år 1888 utbetalats för spånad, väfnad och stickning 1826 mark 55 p.

Under samma år såldes af föreningsens tillverkningar:

1786 1/2 aln. Helyfyllte tyg till ett pris af	4428. 67	
6 - möbetyg	12. -	
4 - Wadmalar	16. -	
96 - Halvfyllte tyg	90. 50	4547. 17
12 St. Ullephalar och 1 phalitt	- -	199. 50
7 dusin Handdukar	105. -	
32 aln. Lärft	12. -	117. -
18 par Strumpor och 1 par vandter	- -	16. 70
40 1/2 # Strumpgarn	137. 75	
30 1/2 # Ullgarn (inflag)	110. 37	
65 # Natträmning	32. 50	280. 82
4 st. Ryor, sma	- -	12. -
30 # Bast	- -	1 50

Summa mark 5174. 69

Emedan bokslutet sker i Mars månad och in-
teringen jernvärdä först för sig går, kan föreningens
 nuvarande lager icke bestämt uppgifvas. Dock torde de
 samma, enligt depot föreståndarens anteckningar
 hafva den sittlidne Januari i värde motsvarat 3851 m.
 56 p. hvarjente hvars behållningen då utgjorde 1506 m.
 10 p. Hvar tyckes framgå att föreningens förlags och
 försämringsprovisor under sittlidet är gått med en förlust
 af icke mindre än 506 mark, hvars af dock 400 mark utgår
 depot föreståndarens arvode och återstående brist på
 106 mark sannolikt uppfäst genom realisering af de
 upplagda lagren till betydligt nedfäst pris.

Emedan Truntimmerens förening tyckt sig
 ka, att värfkunnigheten hos den yngre generationen af
 tens kvinliga befolkningar i aftagande, har föreningens
 beslutat att förstärkt undande samt öppna en värfkola, hvar
 sadligast efter mönster af värfskolan i Borgå, ehuru till
 början i mindre skala, och har föreningen försom bidrag
 till allaredan fått lyfta af stadens fullmäktige sittlidne
 samma anslagna 2500 mark. Till föreståndarens för
 skolan har föreningens lydat, efter rekommendation af
 ståndarens för värfskolan i Borgå, engagera Froken Anna
 Holmberg ifrå sitt nämnde stad. Skolan kommer att
 emottaga elever såväl ifrå staden som ifrå kringliggande
 kommuner, dessa sistnämnde likväl emot en något
 förhöjd afgift.

Nyttad, den 21 Februari 1888.

På Truntimmerens föreningens i Nyttad vägnar

Matilda Toller,

Anna Cajander

det af H. Senaten beviljade bidraget till dess förlags-
 rörelse under innevarande år med 500 mark.
 Hvarjente skulle föreningen underrättas att sam-
 ma belopp komme att under den närmast följän-
 de fyra åren tillfändas föreningen, efter det den
 nå genom infändande af årsberättelse för närmast
 föregående år idagalagt att förlagsrörelsen fortfa-
 rande bedrefs till gagn för ortens flöjdskande
 kvinliga befolkning.

§: 10.

Från Föreståndaren för mejeriskolan i Gä-
 sterby till anton Lundelin hade, jemlikt Bestyrel-
 sens skrifsölske af den 28. sittlidne Februari N:o 167.,
 rättad och kompletterad berättelse öfver skolans
 verksamhet under sistförflutna läroår ankommit
 och godkändes samt skulle till Jordbruks Expedi-
 tionen i H. Senaten infändas, hvarjente Bestyrel-
 sen i öfverensstämmelse med det för mejeriskolor-
 na fastställda reglementet skulle jäfom eget utlä-
 tande afgifva, att ifrågavarande skola förtfarande
 blifvit skött på ett tillfredsställande sätt och upp-
 fyller det med den samma affedda ändamålet. Med
 anledning deraf att gällande reglementet för me-
 jeriskolorna bestämmes att alla kvantitets upp-
 gifter i berättelserna om dessa skolors verksamhet
 böra angifvas i kilogram, medan deremot det af
 H. Senaten uppgjorda förmlär till sammandra af
 räkenenskaperna vid sagda skolor som jämte skrifs-
 velse från Jordbruks Expeditionen af den 2. febru-
 ari 1887. blifvit hitfändt, upptager antydda uppgif-
 ter i skälkund, beslut Bestyrelsen tillika föreslå, att
 föreståndarens för mejeriskolorna måtte åläggas
 att framdeles iföven sitta ifrågavarande tabellariska sam-
 mandrag använda det metriskä systemet.

§: 11.

Från Föreståndaren för mejeriskolan i Gästerby

H. Andelin hade numera inkommit förslag till läse- och arbetsordning i öfverform till matordning för eleverna vid ^{förmyndade} Gästerby mejeriskola; och bestöt Bestyrelsen efter granskning att fastställa dessa förslag, ~~hvar~~ Andelin skulle underrättas följande:

Sign. L-O. och Sign. M-O.

Bestyrelset skulle medelst skrifvelse delgifvas Andelin.

§: 12.

Från Grafve August Ormfeltt i Wiurila hade en följande skrifvelse ankommit

Sign. Wiurila.

Da detta förslag om mejeriskolans i Gästerby förflyttning till Wiurila syntes Bestyrelsen i flere delar ofullständigt, anfåg sig Bestyrelsen, innan hemställt i saken kunde hos H. Senaten göras, böra infordra närmare upplyningar af grafve Ormfeltt förskildt beträffande följande omständigheter:

a) Da af grafve Ormfeltts bref framgick att H. Andelins tillämnade mejeri på Wiurila egendoms mark wore en från denna egendoms skötsel skild, oberoende affär och mejeriskolan föledes komme att lyda under twenne husbönder, wille Bestyrelsen weta, huru det wore meningen att ordna detta och deraf härflytande förhållanden samt huru och med hwem det blifwande kontraktet komme att uppgöras;

b) Om eleverna komme att bo i Wiurila eller i H. Andelins mejeri och ^{huru stort} ~~om~~ afståndet wore mellan detta och Wiurila gård, samt

c) Hörande kreatursbefattningens i Wiurila storlek och det affedda elev antalet.

§: 13.

Directionen för Wesilaks och Lämpälä ländt manna gille hade numera öfverfärdt den i Bestyrelsens bref af den 18. december 1888. N: 718. infordrade kompletterings betäcknings listan för Sällskapets i H.

Sign. L-O.

Förslag till läse- och arbetsordning för eleverna vid Gästerby mejeriskola 18^{3/10}88 - 18^{1/5}89

	kl. 5-12 f.m.	kl. 2-3 e.m.	kl. 3-4 e.m.	kl. 5-7 1/2 e.m.
Söndag	—	—	—	—
Måndag	Orpligen och	Skrifning	Räkning	Orpligen och
Tisdag	Laugais	Naturlära l. Kreaturskötet	Mejerilära	Laugais
Onsdag	—	Skrifning	Räkning	—
Torsdag	—	Kreaturskötet	Mejerilära	—
Fredag	—	Skrifning	Räkning	—
Lördag	—	—	Naturlära l. Bäte skrifning	—

Undervisning i mejerilära och kreaturskötet meddelas endast andra årets elever; i öfriga ämnen är undervisningen samtidig och gemensam för båda års-kurserna. Undervisning i mejeribokföring meddelas under sommarmånaderna.

Ante Andelin

Sign. M-O,

Förslag till matordning för eleverna vid
Gästerby mejeriskola 18°/88 - 18°/89.

	Morgon	Mid dag	Afton
Söndag	Gröt med oppvärmad mjölk, grädetter smör o. salt-fisk	Kött-soppa	Oppvärmad middagsmat el. med fläsk stekt poteter
Måndag	Poteter o salt fisk jemte laktkorv, eller köttis el. ost. o. sylt.	Potatisoma med fläsk l. salt kött	Hafregryns gröt
Tisdag	Det samma	Grynvälling	Gröt med oppvärmad mjölk
Onsdag	Det samma	Köttstufning	Potatisgröt
Thorstag	Det samma	Kälsoppa eller Bensoppa med kotsaka	Poteter med laktkorv eller salt kött
Fredag	Det samma	Ärtsoppa	Med fläsk stekt a poteter
Lördag	Det samma	Ärt-soppa fr föreg. dag samt fisk sallad	Korngrönsgröt

Förutom bröd, skummad mjölk efter behag dagligen
till alla måltider. Naturligtvis måste från detta förslag
stundom göras betydliga afvikelser, t. ex. om varen då färsk
fisk förkommer samt vintertid då slakt af nyktra kalvar
ofta inträffar. Förslaget är i enlighet med hvad matord-
ningen härutänkes oftast plägas vara.

Ante trolin

vilaks stationerade apocelstjur, hoaraf framgick att utaf de kor som af tyren blifvit betackta, endast halften blifvit draktiga, hvad an tyren maste anses till af veldjur slampelig. Detta hade också varit orsaken till att tyren blifvit föga antitad. Da emellertid tyrens stationeringstid redan den 1. november innevarande ar utginge, anfåg Bestyrrelsen någon åtgärd med an.

N:o 74,
1889.

Sign. Wiurila

Ståkan den 10 Mars 1889.
Det. 26/3 89.

Till Bestyrrelsen för Helsingfors Svenska Hushållningssekskapet i Åbo

Emedan den person, förvaktaren H. Andelin som handhaft undervisningen vid Gästerby mejeri skola, den 1de nästkommande November kommer att flytta till till Wiurila och där anlägger ett större mejeri, så vill jag förslå att nämnda skola skulle i nästa höst flyttas från Gästerby till Wiurila och anhållan till Bestyrrelsen ville benäget hemställa förslaget till jordbrukssekskapets i Kejserliga Senaten afgörande.

Undervisningen vid skolan skulle äfven framdeles komma att handhafas af Herr Andelin och hvar särskildt elevernas praktiska öfningar beträffar, skulle de ordnas sålunda, att öfning i Kreaturskötet skulle beredas vid min ladugård och i mejeriöronat vid Herr Andelins mejeri. Enligt min åsikt skulle denna flyttning medföra väsentliga fördelar för undervisningen vid skolan genom en utvidgad praktisk öfning för eleverna, emedan Kreaturöfningen på Wiurila är betydligt större

hur konstigt?
hur de eleverna?
ante och kreatursantal?

än på Gästerby och mjölktingängen i mejeriet å
denne tillbefolkade ort sannolikt kommer att
blifva anseelig, samt genom att skolans lärare
odlat kommer att egna sin verksamhet åt hvar
skötsel och mejerihandling.

Imedan erfarenheten visat att tvåspråkig
skola medfört betydliga olägenheter i elevernas
undervisning vid mejeriskolan å Gästerby vill
jag desutom alternativt föreslå att en mejeriskola
fortfarande skulle bibehållas å Gästerby för utestuderade
svenska talande elever och till den förelagda skolan å
Wiivila antagas endast finska talande elever.
Wiivila gård den 8 Mars 1889.

Arvi Pernanen

73
vilaks stationerade afvelstjur, hvaraf framgick att utaf
de kor, som af tjuren blifvit betäckta, endast hälften
blifvit dräktiga, hvadan tjuren måste anses till af-
velsdjur slämplig. Detta hade också varit orsaken till
att tjuren blifvit föga antitad. Då emellertid tjurens
stationeringstid redan den 1. november innevarande
är utginge, anfåg Bestyrelsen någon åtgärd med an-
ledning af förenämnda beklagliga förhållande icke
kunna vidtagas.

§: 14.

På derom gjord framställning beslöt Bestyrel-
sen tilldela Wesilaks och Lempälä landtmanna-
gille ett anslag af 200 mark till premier vid gillet
årsmöte den 5. nästkommande juli samt att förord-
na ^{H. O. B. Kemper} Pältskapets föreläsare i landtbruk till vid sam-
ma möte hålla föredrag.

§: 15.

På anhållan af Kangasala landtmannagilles
Bestyrelse beslöt Bestyrelsen tilldela Gillet ett anslag
af 150 mark att användas till premier vid Gillets års-
möte instundande sommar.

§: 16.

Piikkis Hushållsförening hade anhållit om
ett understöd af 300 fmk. att användas till premier
vid en af Föreningen beslutad utställning af afvels-
tyrur af ren finsk ras samt vid i samband der-
med föranställdt profplöjning och profdikning, och
att vid anledning häraf fann Bestyrelsen godt be-
vilja Piikkis Hushållsförening 150 mark till före-
nämnda ändamål.

§: 17.

Korkis Landtmannagille i Tavastehus län
hade genom sin ordförande Stabskapten J. H. Forssten
anhållit om penningbidrag till premier vid Gillets
årsmöte nästkommande höst; men emå gillet so-
re en filial af Nylands och Tavastehus läns landtbruk,

fällskap, som af det statsanslag, som kunde användas till understöd åt landtmannagillet, erhållit ett vida större belopp än Hushållningsfällskapet, kunde ifrågavarande ansökan icke bifallas utan skulle gillet hänvisas att med sin begäran vända sig till Nylands och Tavastehus läns landtbruksfällskap.

§: 18.

Från Koskis Landtmannagille hade ytterligare en skrifvelse ankommit med anhållan att någondera af Hushållningsfällskapets landtbrukspredikare måtte förordnas att vid gillet årsmöte innevarende år hålla föredrag. Enär emellertid Koskis kommun i Tavastehus län belägna kommun icke hörde till de områden, i hvilka Fällskapets Landtbrukspredikare åtagit sig att hålla föredrag samt dessutom dessa föredrag bekostades af ett länsvis fördelat statsanslag, jag jag Bestyrelsen icke i stånd att bifalla ifrågavarande ansökan.

§: 19.

Sekreteraren anmätte att han på grund af derom ingifven ansökan förordnat Länemejerifabrik Selma Saloin att företaga en tjänsteresa till Kousis socken, för att där biträda kyrkoherden B. G. Lindell, kyrkovården Antti Oja, Bonden Gustaf Löng med flera allmogemän, i nämnda socken. Denna åtgärd godkändes.

§: 20.

Sekreteraren anmätte att förskickta personer anhållit att i den närmaste framtiden skulle få låna Fällskapets fädesforterare, och anmodades sekreteraren att på lämpligaste sätt anordna utlåningen.

§: 21.

Från Förestandaren för Fällskapets Kemiska och frökontrollstation hade en pålydande skrifvelse ankommit

Sigu. Löthner

De N:o 57
1889
ABO KEMISKA OCH FRÖKONTROLL
STATION.

Sigu. Löthner.

Åbo den 27 febr. 1889.

Åbo den 27 Febr. 1889.

Fin Kejserliga Finska Hushållningsfällskapets Bestyrelse.

Förliden höst inträffade, att uti en svensk tidning föckom en uppsatts på några rader, under rubriken "Landtbruk", hvori "Finska utsädesrögen" kom till tals och särskildt Åbo frökontrollstations plomb för året uppmärksamades. En landtbrukare sade sig nämligen ha köpt utsädesrög med denna plomb och atesterad till 99% renhet, en renhet som enligt hans uppgift i verkligheten likväl skulle ha reducerats till 79%. Jag beträffade mycket hans uttåg och bad om upplysning, jämte en prov af nämnda rög. Offentligt svarade mannen ej, men i privat brev underrättade han om, att han köpt endast en tunna.

Vid jämförelse med stationens böcker, bejans partiet i sin helhet ha utgjorts af 619 tunnor kronorög. Han hade visserligen ej vid någon frökontrollstation låtit analysera sin rögtunna, men själv hade han jämte en par af hans grannar vid öppnandet af säcken öfverst funnit en mängd ogräsfrö, hvilka vid räkning lemnat det af honom offentligt angifna låga resultatet. Senare på hösten införade grosshandl. J. P. Wigelin, hvilken exporteradt granstående parti och för öfrigt

*) Något prov disponerade han ej vidare.

kommit i Sverige, angag jag överstyrelsen angående re åtgärd från Fällskapets sida icke kunna i frågakomma. Härmed skulle de jägerhorn underrättas, hvarjente honom skulle tillfändas ett antal exemplar af förenämnda skrift "Thomaskuona lannoitus aineena", för att genom honom till intresserade personer utdelas.

§: 25.

Från Landthushållaren Emil Andersson

au kronorin har paa orten, paa alla ruggmottagare i den utlåtanden om de af dem mottagna ruggpartiernas beskaffenhet. Dessa intyg, motsvarande omkring 15000 tunnor under 1888 exporterad med kronorin, biläggas härmed.

De beisa visserligen ej, au kronorin därför ar af god beskaffenhet, utan goshäles jurg aut fortfarande vid den asiatiske au kronospammal i allmänhet ar olämplig till export-utt. Men dessa papper tyda åtminstone paa, au skäl till kländes öfver de garantier stationen äsat i äckarne i allmän ej förefinnes, ehuru jurg måste erkänna au sådant lättelighet kunnat föckomma i den plomberade kronoragen.

Jurg har velat meddela Bestyrrelsen detta till den betyg det hafva kan.

Åld den 27. Febuari 1889.

Ernst Löthner,

sekreteraren anmalle att parpissade personer anhållit att i den närmaste framtiden anhållit att få låna Sällskapets fadersforterare, och anmodades Sekreteraren att på lämpligaste sätt anordna utlåningen.

§: 21.

Från Föreståndaren för Sällskapets Kemiska och frökontrollstation hade en påtydande skrifuelfe ankommit

Lign. Löthner

af de i denna skrifuelfe omnämnda intygen från tretton spanmätsimportörer i Sverige framgick att samtliga varit tillfredsställda med kvaliteten af den rugg handlanden Wigelinus till dem levererat samt att analys attesterna icke befunnits i något afseende afvikande från verkliga förhållandet.

Saken förantledde icke till någon vidare åtgärd. §: 22.

Från Allmänna Svenska Utfädersföreningen hade ledamotskort för Sällskapet såsom ständigt ledmot i jagde förening afvensom kvitto i den infädda ledamotsavgiften ankommit.

§: 23.

Sekreteraren anmalle att de af Bestyrrelsen rekviderade 500 ex. "Thomaskuona Lannoitusaineena" numera ankommit; och anmodades Sekreteraren att ombeförja skriftens spridning genom landtmannagilla och enskilda personer.

§: 24.

Från Häreldshöfding R. Jägerhorn i Upläne hade en skrifuelfe ankommit med förslag att Sällskapet skulle föranställa utgifvandet af en skrift på svenska och finska språken om Thomasslaggen; men så Bestyrrelsen just nu intäst 500 ex. af en finsk skrift i ämnet, hoarutom på svenska språket färskilda goda populära skrifter rörande samma gödningsämne stkommit i Sverige, anfäg sig Bestyrrelsen någon vidare åtgärd från Sällskapets sida icke kunna i frågakomma. Hörom skulle till Jägerhorn underrättas, hoarjente honom skulle tilländas ett antal exemplar af förenämnda skrift "Thomaskuona Lannoitusaineena" för att genom honom till intresserade personer utdelas.

§: 25.

Från Landthushållaren Emil Andersson

hade ett ankommit ett exemplar af en af honom utgifven skrift "Om torfströ" jemte ett cirkulär af följande lydelse

Sign. Torfströ.

Efter uppläsandet häraf förmätte Sekreteraren att han genomgått skriften och funnit den samma, på grund af en mängd deri förekommande främmande ord och mindre lättfattliga konstruktioner, föga egna sig att jäfom folkskrift spridas, hvarutom skriften kvamlade af språkfel och i allmänhet vore affattad på dålig finska, hvilket vore att beklaga enär det faktlige innehållet vore godt.

Sekreteraren anmodades att ställa skriften på cirkulation samt att hos ^{Dr. E.} Andersson anhålla om ett exemplar af samma skrift på finska språket.

S. 26.

Sekreteraren anmätte att från den i Helsingfors bildade komitén för Finlands deltagande i Pariser expositionen instundande sommar ankommit ett följande cirkulär:

Sign. Paris.

samt att han, efter att i saken hafva öfverlagt med Bestyrelsens ordförande, redan tillfärdt komitén Sällskapets handlingar för åren 1884-1887, berättelserna öfver verksamheten vid Kemiska och frökontrollstationen härstädes för samma tid äfvensom Sällskapets stadgar och fenast utgifna folkskrifter, hvilket allt öfverlemnats som gåfva med anseende på att komitén ville låta på Sällskapets bekostnad inbinda böckerna på fått komitén ansåge bäst. Öfven hade Sekreteraren i brefvet till komiténs ordförande meddeladt upplysningar om Sällskapets stiftelse är med mera. Den vidtagna åtgärden godkändes.

S. 27.

Från Direktör E. C. Lötting i Mustiala hade an-

N:o 92
1889

Sigu. Porfeto

Köjerliga Finska Huskällnings-Sällskapet
"Sbo."

J. H. J.

Vår landtmannakononi baserar sig huvudsakligen på mjölkhuskällning: denna kullinggren af vår modernäring har under senaste årtionden gjort utomordentliga framsteg. Icke blott att kreaturens vikt genom den stegrade fodervärdningen i allmänhet betydligt ökat, utan ägnas korna äro en omsorgsfullare värd än dem förr kommit till del. Dessa omständigheter hafva väskat ett i hög mån stegradt behof af ströämnen.

Jämsides med lagsgårds skätselns utveckling har vårt jordbruk som sådant utbildat sig till ett kullingsaktigt lagsbruk ämnat producerade. Höstväd odlas numera synligen på en liten del af åkerarealen, och är ofta fullkomligt bannlyst från ångodlingarna. Stalmtillgången har hvarjens betydligt ökat; därämnen är höstvädskalmen, skenas till svärd blandning med kraftfulla gräsarter och leguminer och tillsett med kraftfoder, ett utför värdefullt fodermiddel för att lösas bort som strö under kreaturen.

Vår andra och ofrånkvärligaste landets råvara är skogen. Det gafs väl tidigt, då jordbrukaren skogsgården ansåg denna outriktbar, men blifva senaste årtiondens sarsinnigt bedrifna skogsbruk till en hand i hand med en ökad ströbrist och en irrationel skogsskättsel för ofrigit kräntaget oss dessa illuriner. Någon del redan mängdet kammaren, som lider fullkomlig brist på skogsströ, andra hvilka ännu kort se sig mödsakade att fullkomligt upphöra med det skogsbrukens granniskuggandet. Fullmärkt sig dess äsigtens namn gällande att skogsströ är det arbetslyggaste och därför det kostsamaste ströämne hvilket man mödgas använda till skada för skogen i brist på lämpligare underlag för kreaturen.

Bevakt af ett nytt ströämne gif sig sedan någon sin allmänt gällande. Detta brist är torfströ, mera än något ämne egadt att fulla. Detta hafva de så ekonomier, hvilka redan tillagnat sig det nya ströämnet, i riktig mån erfarit. Men som torfströberedningen och användningen äro mindre brända hos oss, ja hos många

man i de flesta fall en fullkomlig okunnighet häre råder, är spridandet af kännedom om torpstroet bland landets kreatursföretagare af ganska stor vikt.

Denne uppgift har undertecknad såväl lösa genom utsända tillägsströskrift, af hvilken den svenska upplagan redan utkommit, men den finska som bäst tryckt. Vid sammanställandet af densamma har jag haft som huvudändamål att jordbrukares, från den ringaste torparens den stora arealer odlade jordegenskap behant görande med just det berednings och användnings sätt, som är för ländskonomi det lämpligaste. Däraf de många olika sätten, som omnämnas i ströskriften. Likaså har jag ansett det nödvändigt att brochuren blir så kort, läsepatlig och praktisk som möjligt, för att den genom sin prisbillighet och lättläslighet må finna sig till hvarje landtman, som kunde ha nytta af de lärar, den söker sprida. Huru jag lyckats i denna min sträfvan, ber jag Er bedöma, om ni finner brochuren värd spridning. Er värningsbrets, samt ni vill upproppa något på densamma, ber jag Er förtroende fullt så fort och kanskrifva mig till, huru många exemplar af ströskriften ni beställa önska, då jag med omgående skall till sända Er det förskade antalet. Ströskriften kostar i tryckning litografiering och inbindning 13-15 pennar per exemplar, för hvilket pris äfven är villig lämna den åt Er med tillbehör af praktkostnaderna. Upplysningsvis får meddelas, att Siborgs läns landtbrukssällskapet beställt 2,000 exemplar på finska språket, för spridning inom landet.

Med utmärkt höfaktning
tecknar

Emil Hedqvist

Helsingfors Fredrikshamn den 10 Mars 1882

målan ingått att Sällskapet Skutinska stipendiat August Fulkola blifvit af Institutets lärare kollegium fskild, för att han upprepade gånger varit berusad af starka drycker och icke lätit sig afvarning rätta. Detta meddelande föranledde icke till någon åtgärd.

8:28

r. 11 11 1. 1. 11. 11 1. 1. 1. 1.

Mr 89
1882

Siga Paris

Staden den 13 Mars 1882

Sedan Komiten för anslutningarna till Paris-expositionen beslutit för belysande af vårt lands undervisningsväsende utgifva en broshyr, hvilken jemväl kommer att i korthet redogöra för vårt lands lärda samfund och föreningar för vetenskap och konst, har Komiten ansett önskvärdt att genom anordnandet af en utställning af dessa samfund och föreningars senaste publikationer, berättelser, stadgar, kataloger, medlemsförteckningar, historiker, m. om möjligt göra någon inblick i dessa samfund inre lif och verksamhet. — Då nämnda utställning synes Komiten egnad att om och endast i någon mån skingras de skeddva föreställningar, som ännu få allmänt lysas om vårt land, och då Komiten redan för denna utställning, af en del samfund benäget erhållit dels gåfvor, dels till länss lönade skrifter, tager Komiten sig härmed friheten att vända sig till öfriga samfund och föreningar äfvensom till redaktionerna för i landet utkommande tidskrifter med förbindlig anhållan att få emottaga publikationer af ofvannämmt innehåll helst inbundna, äfvensom af tidskrifter 1 ex. af senaste årgång och något häfte af innevarande år. Med anledning deraf att Komiten har för afsigt att uttom den antagna titeln på hvarje publikation anbringas på tomens rygg en motsvarande på franska språket, anhålles förbindligast om de meddelanden som deraf kunna påkallas.

man i de flesta fall en fullkomlig okunnig-
het härevid, är spridandet af kännedom
om torpstroet bland landets kreaturskötare
af ganska stor vikt.

Denne uppgift har undertecknad så-
lösa genom nedsända tillägskriften, af
hvilken den svenska upplagan redan ut-
kommit, men den finska som bäst träder

Öfrens af de föreningar, hvilka icke utgifva publikatio-
ner, vare Postens uppgifter om stiftelse året, föreningens
samhet m. m. välkomna.

Slutligen anhålles att alla ofrannämnda meddelanden
och fändningar måtte benäget med det allra snaraste till
sändas Komiten och adresseras till undertecknad ordförande,
hvarvid uppgift huruvida skrifterna lemnas som gåfva
eller till läns torde bifogas. Helsingfors den 5 mars 1889

Frith. Neovius
Ordförande

Adress
Konstantinogatan 9.

Sheodor Hampus
Sekreterare.

målan ingått att Sällskapets Thuliniska stipendiat
August Fulkola blifvit af Institutets lärare kolle-
gium feld, för att han upprepade gånger varit
berusad af starka drycker och icke låtit sig af var-
ning rätta. Detta meddelande föranledde icke till någon
åtgärd.

§: 28.

Till Sällskapets bibliotek hade följande föra-
ringar ankommit:

1. Från Poststyrelsen i Finland. Poststatistik 1887.
2. Berättelse öfver Helsingfors arbetareförenings verk-
samhet år 1888.
3. Tidning för Stockholms läns Hushållningsfällskap.
Mars häftet 1889.
4. Gefleborgs läns Hushållningsfällskaps Handlingar. Ut-
gifna 1888. IV.
5. Tidsskrift för Landökonomi, Udg. af J. E. La Cour.
7de Bindet 7 & 8de Hefte
b. 5 ex. (Det norske Landbrug i dette århundrede
af J. Smitt, / Föredrag vid Landbrugskongressen i Köpen-
havn 1888.)
7. Bericht über die Ergebnisse der Beobachtungen
an den Regenstationen der kais. könländischen gemein-
nützigen und ökonomischen Societät für das Jahr
1887.

8. Baltische Wochenschrift 1889. Nr 6-9.

§: 29.

Till Sällskapets museum hade Länsveterinä-
ren A. Fabritius öfverlemnad en s. k. kilhaksko, förfä-
digad vid Hofbeslagsskolan härstädes.

§: 30.

Sekreteraren anmätte att innevarande års för-
sta kurs vid Hofbeslagsskolan i elbo varit bestätt af
det föreskrifna antalet elever, och bestöt Bestyrelsen
fordenskull att hos Jordbruks Expeditionen i H. Sana-
ten rekvirera statubidraget för jagde kurs. Emellertid

skulle hela anslaget för kursen 1,000. mark utanordnas att af Mr. Fabricius lyftas vid kursens afflutning den första i denna månad.

§: 31.

På framställning af Sekreteraren skulle kungörelse om anförande af pris för ångsodling utfärdas på vanligt sätt.

I sammanhang härmed beslöt Bestyrelsen af förekommen anledning att Sällskapets kungörelser skulle framdeles i regel införas äfven i tidningen *chura*, såhunda att de annonser som enligt tidigare beslut införts 3 gånger i *Turun Lehti* och *Tanomia* Turusta här efter skulle införas 2 gånger i ^{chura} ~~fagde~~ blad och likaledes 2 gånger i *chura*.

§: 32.

Sekreteraren anmätte att föreståndarinnan för Sällskapets flöjdskola fröken *Ch. Tamelander* inlemnat af Doktor *Hugo Pirén* utfärdadt läkareintyg öfver att hon på grund af frän ikomma i sin fot måste hålla sig stilla och på grund deraf icke kunde sköta sin befattning under eminst en månads tid; och hade hon till vikarie under denna tid förestagit sin fyster fröken *Sigrid Tamelander*. Då denna sistnämnda enligt hvad Bestyrelsen hade sig bekant var kompetent att sköta ifrågakvarande befattning, godkändes förslaget.

§: 33.

Sekreteraren anmätte vidare att ett antal tillverkningar från Sällskapets väfskola blifvit beställda till Dorpat för att derstädes exponeras vid en utställning instundande höst, samt att anmälan om tillställandet af den medalj för medborgerlig fortjenst, som Sällskapet tilldelat Skräddaremästaren *G. d. Passius* i Luoniemi kapell, ankommit från Kapellen *O. S. Hohnström*.

§: 34.

Sällskapets Sekreterare tilldelades ett anslag af

150 mark för att i Helsingfors öfvervara den af Nyländs och Tavastehus läns Landtbrukssällskap anordnade fröntställning, som komme att öppnas den 30:de denna månad, hvarjämte Sekreteraren egde att på denna resa utvälja en kollektion väfnadsprof i finska mönster från Finska Handarbetets vänner.

§: 35.

Om i Sällskapets ego befintlig äldre hand- och kellsäg beslöt Bestyrelsen försälja till Flöjdaren *G. Grönlund*, som för densamma erbjudit 30 mark.

§: 36.

På framställning af Kamreraren beslöt att i Sällskapets fonder befintliga obligationer af 1871 års rysk-engelska jernvägslån, till ett belopp af 300 R. Stk., hvilka på grund af konvertering voro förfallna till inlöfen, skulle utbytas emot motsvarande obligationer af det nya 4% konsoliderade ryska jernvägslänet och skulle Kamreraren erhålla fullmakt att vidtaga nödiga åtgärder i sådant syfte.

§: 37.

På grund af inkommen rekvisition skulle till Drätselkammaren i Tavastehus öfverfändas årets anslag från Svahniska fonden till läkemedel och läkarevärd för fattiga sjuka i fagdestad med tillfammans 330 mark 60 penni.

§: 38.

Vid sammanträdet utfärdade anordningar finnas förtecknade i Sällskapets anordningsbok.

In fideur.

M. P. Rambe

År 1889 den 17 April samman-
trädde H. S. Hushållningsfällskapets
Bestyrelse hvarvid tillstådeskomms
Fällskapets ordförande Grefve Elmfelt,
Bestyrelsens ordförande Hr Björkman,
Ledamöterna Hr Juselius, Hedensky
och Backmansson, Suppleanten Hr
Fabritius, Fällskapets Kamrerare
Hr Luchla samt underskrifven Sekre-
terare. Ledamoten Hr von Haartman
anmättes hafva afrest till utlandet.

§: 1.

Bestyrelsens protokoll för den 6. fistlidne
mars upplästes i affeende ä justering.

§: 2.

Jordbruks Expeditionens bordslagda skrif-
velse med begäran om utlåtande rörande för-
skilda punkter i komitens för spannmålshan-
delns främjande betänkande föredrogs änyo,
och framhöll Sekretären dervid de fyra punk-
ter, som enligt hans tanke borde i det blifvan-
de utlåtandet beaktas, och de förslag som af Be-
styrelsen borde göras särskildt rörande horn-
produktionens förbättrande, hvilken fråga
Bestyrelsen i sitt tidigare till Handels och Indu-
stri Expeditionen afgifna utlåtande rörande
förenämnda komitens betänkande endast i för-
bigående berört.

Efter en stunds öfverläggning anmodades
Sekretären att i öfverensstämmelse med det,
som han nu muntligen framhållit, till nästa
sammanträde uppsätta skriftligt förslag till
utlåtande uti ifrågavarande ärende.

§: 3.

Medelst remissresolution af den 5. i denna
månad hade H. Senaten anmodat Bestyrelsen

att inkomma med underdänigt utlåtande med anledning af kyrkoherden B. G. Lindells jämte flera allmogemåns i Nausis socken ingifna ansökan om lån till ett belopp af 4,000 mark för anläggande af ett mejeri å Longi hemman i Palo by af förenämnda socken; och enär Bestyrelsen anfåg det tillämnade mejeriets läge vara väl valdt, omgifvet af en mängd lägenheter, hvilka utan tvifvel komma att till mejeriet leverera vida större kvantitet mjölk om året, än det i ansökningen upptagna minimi beloppet af 2,000 kannor, beslöt Bestyrelsen, som anfåg uppkomsten af inrättningar sådana som ifrågasvarande, isynnerhet då de mindre jordegarene själva taga initiativ dertill, böra hälsas med glädje, såsom dels bevisande ett vakert intresse för saken hos allmogen, dels ingifvande förhoppning om mjölkhushållningens på orten raske utveckling i tidsenlig riktning till gagn såväl för den enskilda som för välståndet i landet öfverhufvud i underdänighet tillstyrka, att kyrkoherden Lindell och hans medfölkande måtte erhålla ett mejerilån, om också ej till det för anläggningen af ett jämförelsevis mindre bolagsmejeri något höga belopp, hoasom fökandena anhållit.

§: 4.

Sedan fråga uppstått om inrättande af en skola inom Palmis härad, för meddelande af elementär och förnämligast praktiskt undervisning i jordbruk och kreatursfötsel, hade Jordbruks Expeditionen i H. Senaten i skrifvelsen den 4. i denna månad, med biläggande af förskilda Guvernören i Wiborgs län och Direktionen för samma län landtbruksfällskap affordrade yttranden, anmodat Bestyrelsen att förordna Statsagronomen H. J. Forsberg att under instundande sommar besöka sagda härad,

för att derstädes inhemta kännedom om ortförhållandena och förskildt huruvida någon af de lägenheter, som föreflagits till placering af ifrågasvarande skola, vore för ändamålet lämplig, samt derefter till Bestyrelsen afgifva utlåtande i ämnet, hvilket utlåtande deri skulle till Jordbruks Expeditionen infändas.

Med anledning häraf meddelade Sekretären att Statsagronomen Forsberg, som för uppgörande af innevarande års reseplan för ~~konsum~~ blifvit kallad att till detta sammanträde infinna sig och ~~redan~~ under gårdagen till staden ankommit, redan erhållit del af förenämnda handlingar och af Sekretären anmodats införa ifrågasvarande förriktning uti det förslag till reseplan, som han komme att idag till Bestyrelsens pröfning framlägga.

§: 5.

Statsagronomen Forsberg, som nu infunnit sig, framlemnade ett af honom uppgjort förslag till reseplan samt öfverlemnade tillika de direktor till honom ingifna ansökningarna om hans biträde under innevarande år; och beslöt Bestyrelsen efter granskning af sagda förslag som godkändes, att för honom fastställa följande reseplan

Sigu. Fbg.

§: 6.

På grund af inkomna rekvisitioner fastställdes följande reseplan för allmänna ploginstruktören Wallgren

Sigu. Wgren.

§: 7.

På Sällskapets beringande undervisa i trädgårdsfötsel W. Wallenius fastställdes en

med ledning af ingifna anfökningar uppgjord
reseplan följande

Sign. W. W.
S. 8.

Till svar på Bestyrelsens skrifvelse af den
26 fjortidne mars N: 381. hade från Grefve Au-
gust Elmfelt ankommit ett följande skrif-
velse bref.

Sign. chet.

Da frågan om Gasterby mejeriskolas för-
flyttning till ^(här tillhör under öfverstyrelsens) Wiurita föreföll Sekreteraren
att förslaget härom skulle af Bestyrelsen hos jord-
bruks Expeditionen i H. Senaten förordas, dock på-
hunda att skolan på samma gång blefve i tiden-
lig riktning omorganiserad, så att undervisningen
i ladugårdsföretaget bortfölle och skolan blefve af-
sedd uteflyttande för elever i mejerihandtering.
Till närmare motivering af detta förslag ingaf
Sekreteraren en af honom författad och i dagens
nummer af obso Tidning införd artikel i ämnet
af följande innehåll:

Sign. En reform.

Tillika meddelade Sekreteraren att Bestyrel-
sens ledamot forstmästaren von Haartman
innan sin afresa till utlandet ingifvit en till
Bestyrelsen ställd skrifvelse uti föreliggande
ärende, följande:

Sign. M. von H.

Wid härefter skedd öfverläggning förenade
sig Bestyrelsen i hufvudsak om Sekreterarens för-
slag, men anfåg sig dock icke kunna till H. Senaten
ingifva en framställning i sådant syfte, innan
Grefves August Elmfelts och Förvattaren Anton
Andelins mening i saken inhämtats. Fördens skull
bestöts att, förän vidare i saken tillgjordes, begära
Grefve Elmfelts och H. Andelins yttrande, huruvida

Sign. Fly.

Reseplan för Statsagronomen H. J. Forsberg år 1889.

- Maj 21 - 24. hos Friherre F. Linder på Mora Storgård i Håris socken.
" 26. juni 3. " Grefve E. A. Elmfelt på Elmfinne gård i Halikko socken.
juni 6 - 8. " Prosten N. J. Almark på Wirmo prestgård.
" 9 - 11. " Friherre J. A. Elmfinoff på Saaris boställe i Mietois kapell.
" 13 och 14. " Statsrådet J. Pippingshöld på Järäis i Leno socken.
" 16 - 18. " Erkebiskopen F. T. Kenvall på Isotalo i Muurla kapell.
" 20 - 22. " Statsrådet E. J. Bonsdorff på Eriksberg i Muurla kapell.
" 26 - 30. " Grefve F. Berg på Moisio i Edimä socken.
juli 3 - 5. " Stationsinspektorn A. Hagman på Perkjärvi i Moh-
la socken.
" 8 - 12. " Direktorn E. Andersson på Harjus jordbrukskola i
Wederlaks socken.
" 14 och 15. " Friherre Th. v. Brunen på Stor-Tavastila i Nymme-
ne socken.
" 17 - 24. " Kaptenen W. Ruth på Mlahovi i Nymmene socken.
" 26 - 29. " Protokollsekreteraren L. Segerstråle på Larsala i Per-
no socken.
Augusti 5 - 7. " Löjtnantskan Ch. Silfverboan på Westankärr i Himtois
socken.
" 9 och 10. " Boställsarrondatorn J. Peterzens på Finby boställe i
Finby kapell.
" 12 - 17. " Friherre E. Hisinger på Tagervik i Ingå socken.
" 22 och 23. " Stationsinspektorn A. Hagman på Perkjärvi i Mohla socken.
" 28. Sept. 12. på lägenheter i Palmis härads af Wiborgs län. (Enligt
uppdrag af Jordbruks Expeditionen i Högsta Senaten)
Sept. 19 - 22. hos Bankdirektören A. Charpentier på Hakiala i Hau-
ho socken.
" 24 - 28. " Bönderna J. H. Perä Lurola och H. Laurila på Hanga-
sala socken.
Oktob. 1. - 6. " Godsegaren E. Wasastjerna på Hangaais i Halvola socken.
" 8. - 10. " Nämndemannen J. Mäkiporri i Meträmaa kapell.

Reseplan för Majinstruktör G. Höllgren 1889.

Okt. 15 och 16. hos Godseparen E. J. Stråhle i Perhoniemi i
tis försam.

.. 18 och 19 .. Godseparen E. J. Stråhle i Hiisis i Sittis förs

.. 21 - 26 .. Godseparen J. Gestin i Honojärvi i Jaala förs

April 30 - Maj 6: hos kapellaren P. A. Eriksson i Sittis kapellansbol.

Maj 9 - 16: hos posten S. Wieru i Somero postgård.

.. 17 - 22: hos kapten C. de Pont i Lahtis i Somero.

.. 24 och 25: hos godseparen C. Haasastjerne i Kangas i Kalvola.

.. 27 - Juni 3: hos landthushållaren U. O. Bremer i Kusti gård i Kusti ^{kapell.}

Juni 4 - 8: hos ^{landthushållaren} godseparen J. E. Bergroth i Yläris i Pihkis.

.. 11 - 15: hos kemmanseparat A. Björck i Alhais i Pernar.

.. 17 - 21: i Pernar sakens fattiggård.

.. 25 - 28: hos kyrkohuden B. G. Lindell samt bönderna H. Long
i Palo by och H. Rains i Taka Jaakola i Halpperi
by, alla i Mausis saken.

.. 29 - Juli 4: hos äperstämman M. Pappius i Ravea i Hiens.

Juli 6 - 10: hos landbrukaren J. G. Abrahamson i Kunn
nais i Gustafs saken.

.. 12 - Aug. 1: hos landbrukaren E. Kuuskohti i Kuuskohti,
Isotalo, Yli Marttila och Ala Marttila i Poytis
samt Jankka, Isopuns och Lintula i Wauppi.

Aug. 3 - 5: hos ^{landthushållaren} godseparen H. Lindell i Wiinikkala i Hiinkois.

.. 7 - 10: hos bönderna M. Isotalo, H. Yli-Pirila, J. B. Simola,
F. Pere, J. Tattila och M. Rothman-Lalla,
alla i Kyyrko saken.

.. 13 - 19: hos posten L. G. H. Toornvalle i Bjerns postgård

.. 20 och 21: hos landthushållaren H. A. Eriksson i Östergård
i Bjerns.

.. 22 - 27: hos landthushållaren J. E. Bergroth i Kunnstombdell,
Storgård i Bjerns.

.. 28 - Sept. 10: hos landthushållaren E. J. Roman i tio lägen
i heter i Bjerns.

Sept 13 och 14: vid Koskis landmannajalles ärmite i Koskis
kapell of Lampis saken.

.. 16 - 18: hos landthushållaren O. Appelroth i Toijala i före
nämnda kapell.

Sept. 21-28: hos landthushållaren ^{Urho} G. Erling ^Å i ^Å Kåsa i Kåsa.

- 30 - Okt. 5: hos landthushållaren G. A. Lappén i Kåsa i Kåsa.

Okt. 7-15: hos landthushållaren A. Bergman i Bergman i Kåsa.

- 16-23: hos landthushållaren ^{spåttid} W. Lindholm i ^Å Kåsa i Kåsa.

- 25-28: hos landthushållaren C. Gustafsson i Rönkä i Rönkä.

- 30 - Nov. 1: hos fabrikeri C. J. Blomqvist i Salvela i Piikkiö.

Anm. De två sistnämnda föraktningarna utöfades vilkorligt, i händelse en lång tid skulle medgifva deras utförande.

Sign. W. W.

Receptplan för trädgårdsmästaren W. Wallenius år 1889.

Maj 15: hos postläsarrendatorn Gustaf Laurén i Tähkäpää postställe i St. Karins socken.

- 16 " pastorskam Maria Lindroos i Kilpijoki kapellansbol i Lunta socken.

- 17 och 18 i Kärrå uppfostringsanstalt i Brunkala kapell.

- 21 och 22 hos friherre H. af Schullen i Prostrik-Norby i Nagu socken.

- 24 " skepparen P. E. Grandell i Mattuås by af Nagu socken.

- 25 " skepparen J. O. Lindell i Mattuås-Skinnaas i Nagu.

- 27 och 28 vid Saltriks sockens östra folkskola.

- 31 och Juni 1 hos landthushållaren J. E. Bergroth i Ylöris postställe i Piikkiö socken.

Juni 3 och 4 hos förvaltaren, friherre W. C. Wrede i Loppis gård i Pernar socken.

- 6 och 7 " landthushållaren A. Grandell i Porterås i Westaufjärd kapell.

Juni 12 " medicinske doktorn F. Wilenius i Korpo gård i Korpo socken.

- 13-27 i 13 allmogelagenheter i Korpo socken.

Sept. 20 och 21 hos bonden Gustaf Siskarla i Karinais kapell.

- 23 och 24 " agronomem U. Fortelius i Hajala i Halikko socken.

- 25 och 26 vid Kihis folkskola i Halikko socken.

- 30 " hos kapellamen G. Toornavaa i Hurunkorpi kapellansbol i Toppala socken.

Oktob. 1 " rusthållaren Anders Andersson i Kurri jäls i Toppala.

Siga. En reform.

En reform, som ej längre bör uppskjutas.

(En öfverläggning för den 17 april 1889)

Tiden skyns framåt och kräver reformer för alla områden - för mejeridriftens icke minst. Reformerna omorganisera våra mejeriskolor.

De 2163.
1889.

Siga. A. A.

Stad. den 11 april 1889.

Uurila den 9 April 1889.

Sitt K. M. J. S. Finska Hushållnings
Sällskapet i Åbo.

Sitt svar på ärade skrifvelsen af den 25 nästkomne Mars får jag meddela att Herr Andelins mejeri ligger på en afstånd af högst half annan verst från Uurila gård på en liten lägenhet, med tillgång på utmärkt godt vatten, som innehafves på arrende af Herr Andelin af mig, så torde det vara kanske rättast att kontraktet ställes på honom, vår öfverenskommenhet är för öfrigt sådan att den hälften af loarna som genomgå andra års kursen skänke till mejeriet samt den andra hälften på Uurila, der det finnes en besättning på tvåhundra mjölkande kor, tillgången på mjölk vid mejeriet är berättad till 1,000 kannor om dagen ty förutom den mjölk jag levererar från Uurila och ett par utgårdar med 50 kor så gör det fördelaktiga läget det möjligt

Okt. 3-5 hos bonderna Ukko Salminen-Tuiskula, Karl Ketala och Anders Kaimanen i Lokalaks kapell.

" 7-10 " kyrkoherden H. Bergroth i Wehmo prestgård samt i Sallis egendom i samma saken.

" 12-17 " kyrkoherden B. G. Lindell, kyrkoherden Antti Oja och hemmansägaren Heikki Sukkinen i Kausis saken.

" 18 " landthandlanden M. W. Suominen i Kumikkala-Krauvila i Maska saken.

" 19 " bonden Antton Tuuri i Rusko kapell.

" 21 och 22 " friken Bertha Ahlman i Metsämäki i St Marie saken.

Okt. 3-5 hos bonderna Ukko Salminen-Tuiskula, kael Ketala och Anders Kaimanen i Lokalaks kapell.

7-10 " kyrkoherden W. Bergroth i Wehmo prestgård samt i Sallis egendom i samma socken.

19-17 k. i. h. s. B. C. Lindell i Salla socken.

för nästan hvarje Halikko bo att leverera sin mjölk till det nya mejeriet på Mustamäki, det ligger mera centralt än något mejeri i Halikko.

Högaktningfullt

Oluf Palmfeldt

Siga. En reform.

En reform, som ej längre bör uppskjutas.
(En öfverläggning för den 17 april 1887)

Tiden skyns ut framåt och kräver reformer för alla områden - för mejeridriften ike minst. Reformera, omorganisera våra mejeriskolor. ropade rösten från flere hvar sedan för och under den tid förslaget till nu gällande reglemente för mejeriskolorna i landet utarbetades af en för ändamålet nedsatt komité.

Men resultatet - reglementet af den 18 november 1886 - blef endast partiella förändringar, - ja, jag kan gärna säga förbättringar, men någon genomgripande omorganisation af ifrågavarande undervisningsanstalter vidtoges ike.

Man hade med kraftiga från den i eget land vunnna erfarenheten och utlandets föredömen lämnade argument sökt visa, att mejeriskolor bör vara endast mejeriskolor och ej tillika meddela undervisning i kreaturskötsel och elementära skolkunskaper. Man hade visat att denna sammanföring af undervisningsämnen ike lämnat och ike kunde lämna ett tillfredsställande resultat, - att de från mejeriskolorna utgående eleverna blifvit hvarken skickliga mejeriker eller duktiga kreaturskötare. Prestid och arbete hade spliterats, så att något helt ike kunnat ästadkommas. Man hade vidare framhållit att bildade kvinnor, sådana som bäst kunde draga nytta af undervisningen och hvilkas framtidens verksamhet inom mejerihandlingen därför kunde blifva af stor betydelse för denna viktiga närings uppdrifande, af

skrämdes från mejeriskolorna af föreskriften, att första läroåret skall användas till arbeten i ladugården. Man hade anfört att detta var ännu mycket mera till.

Men för vederbörande syntes reformen alltså djupgående, man befarade att - såsom det brukar heta - "frågan var för tidigt väkt". Och så invaggade man sig i föreställningen, att de mindre tillfredsställande resultat af mejeriskolornas verksamhet, hvilka ej kunde beskrivas, icke hade sin rot i själva principen för deras organisation, utan i bristfälliga, mindre lämpliga detaljbestämmingar i tidigare reglementen, och hoppades förty att saken kunde hjälpas genom förbättringar i detaljerna, utan att grunden blefve rubbad.

Mot den grundliga omorganisationen torde egentligen följande argument hafva ansetts vara utaf avgörande betydelse, och medgifvas måste, att det ännu för några år sedan kunde såsom ganska antagligt framhållas. Detta argument nämligen:

Mejeriskolornas uppgift är icke så mycket att utbilda mejerister för de stora herrgårdarne, där man kan till och hållet skilja tjänstepersonalen i ladugården från mejeripersonalen, utan fast mer att tillgodose de mindre jordbrukarnes behof, för att såsom sprida kännedomen om en rationell mjölkhushållning, i de vidaste kretsar. Men den lilla hemmansgården har ej råd att hålla skilda ladugårdsfjuga, och skilda mejeriska. Dessa funktioner måste förenas hos en och samma person. Och därför är det nödvändigt, att mejeriska-

lorna draga försorg om att de elever, som från dem utgå, kunna ryketa, utfodra och mjölka kor samt tillika förstå sig på att bereda smör och ost. Annars begagnar sig allmoget icke af dem, och hela denna stora layer i samhället kommer sålunda att stå utanför en af nutidens viktigaste rörelser för landthushållningens omsorg.

Emot yrkandet för den elementära undervisningens hänvisande till sin rätta plats: folkskolan, gjordes invändningen att landet ännu ej har nog folkskolor, för att man af hvarken inträdes sökande till mejeriskolorna skulle kunna fördrå genomgången kurs i folkskola. Af denna fråga var för tidigt väkt!

Och så kom det sig, att samliga mejeriskolor i landet all förfarande utgöra ett konglomerat af elementärskola, kreaturskötare skola och mejeriskola.

Jag minnar ej inga för granskning, hurvida de nyss anförda skäl, som före 1886 anfördes mot förslaget att omorganisera mejeriskolorna, ännu vid sagda tidpunkten voro fullt hållbara. Jag vill emellertid ådagalägga, att om man i den dag som är, ännu väcker till förslaget att göra våra mejeriskolor, eller till en början åtminstone en del af dem, till verkliga mejeriskolor och ingenting annat, så kan frågan numera icke stämpelas såsom för tidigt väkt, utan att det tvärtom är hög tid att så sker.

På man i vårt land först började arbeta för en rationell mjölkhus-hållning, gällde det att förma landtmännen, små och stora, att införa den s. k. Swartz'ska (- afkyllnings-) metoden, som

lämnade bättre smör och större behållning
än det gamla surgräddesättet. Då var det ännu
nu ej fråga om något samarbete för detta om-
råde. Inmännigom började dock mjölk upp-
köpas till en del mejerier för hushållsbruk, men
detta utöfvade egentligen icke något större
inflytande på de mindre lägenheternas mjölk-
hushållning; i allmänhet enär vid användan-
det af den Swartz'ska metoden mjölk, som
undergått längre transport, tvärigen låter
sig med fördel tuggogöra, och förutänna
uppköps därför måste inskränkas sig till
mejeriernas närmaste omgivning.

Men så kom den epokgörande uppfin-
ningen af centrifuger och separatorer, med
hvilka hjälp det icke objuder några svår-
igheter att afskilja grädden från mjölk,
som transporterats äfven från längre af-
stånd, och hvilka möjliggöra förarbetningen
af stora kvantiteter mjölk för samma ställe.

Och med tillämpandet af centrifugför-
farande följde öfverallt i smörproduce-
randebänder uppkomsten af mejerier, af-
serow att tuggogöra all mjölk från ett större
eller mindre område och att således
från de enskilda lägenheternas öfverflytta
tillverkningen af smör och ost till mejeriet,
samt att de förra öfverlämna endast smör-
gen om mjölkenes produktion.

I början fick denna förändring i mjölk-
hushållningen endast långsamt intryck hos
oss, - varit folks konservativa natur, som var-
rit så svår att öfvervinna vid införandet af af-

kyllningsmetoden, i förning med den hos vår
allmoges inneborende motvilja (som dock lyck-
ligt vis numera synes vara i starkt aftagande)
mot samarbete i ekonomiska angelägenheter,
uppslände hinder, som ej genast fölls, där den
nya rörelsen sökte tränga in.

Redan vid tiden för uppkomsten af det nu
gällande reglementet för mejeriskolorna, hade
dock gemensamheten i mejeridriften - i form
af uppköps-, bolags- eller andelsmejerier - redan
vunnit så stort intress, att det ej mer bort vara
tvifvel underkastadt, i hvilken riktning me-
jeriväsendets utveckling hos oss skulle komma
att gå, hvarför äfven någon hänsyn därtill bort
läggas vid utarbetandet af sagda reglemente.

Tak - därmed må nu vara huru som helst.
Men åtminstone har för de senaste åren det nya
mejerisystemet vunnit en sådan utbredning,
att det ovedersägligen ästadkommit en värdig
omvälfning i landtmannens hushålls-
ekonomi. Och allmogens gjäf är redan midt inne
i rörelsen. Större och mindre separator me-
rier uppträda öfverallt och till dem levererar landt-
mannen sin mjölk och uppköps med sin enskilda
smörberedning i liten skala. Han behöfver i
särant fall ej mer en "kombinerad" - tillgifning
dessa vägade uttryck! - hushålls- och mejeriför-
gå; men så mycket mer en kreaturskötare, som
kan värda och utfodra djuren så, att de gifva me-
rra mjölk och bättre mjölk.

Härigenom har det viktigaste, eller rättare
det enda något vägaude inkastet mot yrkan-
det för förläggandet till skilda läroanstalter af

undervisningen i mejerihandtering och i lada-
dugårds skötsel bortfallit. Men vill man ej med
ens laga steget fullt ut och från samtliga vä-
ra mejeriskolor afskilja undervisningen i krea-
turskötsel, samt draga försorg om denna samt
någon undervisnings ordnande särskildt för
sig, hvilket fullständiga reform möjligen skulle
erfordra en omständligare förberedelse, så bör
ik ätminstone, då tillfälle därtill erbjuder sig,
några af mejeriskolorna omorganiseras så, att
de afsäga flyttandet af det behof, som nu trädf
i förgrunden och med hvar dag blir allt mer träng-
gande d. v. s. uppköps och bolagsmejeriernas be-
hof af mejerier, för hvilkas kännedom i skötseln
af kreatur man där ike har något bruk, men för
hvilka däremot måste ställas stora anspråk i af-
seende ä kännedom i alla till ledningen af ett
större mejeri hörande detaljer. Och om nya
mejeriskolor inrättas, borde de naturligtvis
organiseras efter samma princip.

Det lämpar sig ike för en tidningsartikel
att i detalj ingå på organisationen af slika sko-
lor. Jag vill därför endast tillägga några uttyd-
ningar därom.

På grund af sin ofoan framhållna uppgift
borde de ombildade mejeriskolorna förläggas
till framtäende, större uppköpsmejerier eller
hälst till dylika inrättade efter andelsprinci-
pjen, hvilket tyvärr ännu ike hos oss gjort
sig gällande i så stor omfattning som önskligt
vart. Och om till elever skulle antagas endast
sivans, som förut, ätminstone någon tid, deltagit
i mejeriarbeten, kunde kursen blifva ettårig

och sålunda ärligen, med oförändrad kost-
nad för staten, dubbelt större antal utbildade
mejeriskolor utexamineras, än antalet af de elever,
som nu utgå ur mejeriskolorna, där de också en-
dast ett år tjänstgöra i mejeriet, — eller rättare
enast $\frac{3}{4}$ år, enär de hvar fjärde vecka deltaga
i hushållet vid gården, där mejeriskolan är förlagd.

Naturligtvis skulle elementarundervisningen
i skrifning och räkning ike heller förekomma i
den omorganiserade mejeriskolan vidan äntvad
erfordras för tillämpningen af den i folkskolan
inhämtade kännedom i räknes ätten för me-
jerikalkyler, säson mjölkeus betalning efter fetthalt
och andra för bokföringen samt affärens ekonomiska
nödiga beräkningar.

Jag har ansett mig böra bringa föreliggande
des spörsmål ängs under debatt, emedan just
nu ett tillfälle synes erbjuda sig att ombildningen
af våra mejeriskolor i den ofoan uttydda rikt-
ningen.

Egaren af mejeriskolan i Gästerby, greve
Aug. Krumpfell, har nämligen hos betydelsen för
H. finska hushållningsfällskapet gjort fram-
ställning om denna skolas förflyttning till
Muirila i Kalikko, för hvilket egenoms mark
den n. v. framtäende foreståndaren för Gäs-
terby mejeriskola, hr Anton Andelin, kommer att
anläggas ett större mejeri med kalkylerad för-
brukning af omkring 1,000 kannor mjölk om dagen.
Vid detta skulle enligt greve Krumpfells förslag
skolans elever få sin undervisning i mejerihand-
tering, under det ladugården på Muirila skulle
lämnas material för undervisningen i krea-

Läroskötsel, - allt under förutsättning, att sko-
lans organisation blefve oförändrad.

Ärendet kommer att i dessa dagar behand-
las af k. finska hushållningsfällskapet's styrelse.

L. R.-sk.

Sjgn. M. v. H. Ur "Nya Pressen" för den 7 april 1885.

Till frågan om mejeriskolornas reorganisation.

Nya Pressen har uti sin nr för den 18. mars upptagit
frågan om reorganisation af mejeriskolorna i lan-
det, och då denna fråga måste, såväl vara af stor be-
tydelse för landets ekonomiska utveckling, som äfven
lifligt intressera hvarje jordbrukare och fackman,

Sjgn. M. v. H.

Bes. 4/4 1885

Till Styrelsen för Kungliga Finska
Hushållningsförsamlingen.

Förordad att personligen afsevarad Styrelse-
rens sammankäde vänt hemmande onsdag
den 17 dennes, då den h. h. August Brunsfeldts
förslag om flyttning af mejeriskolorna i Ges-
terby till Waurila i Hakko sedermera förklarades
mer till behandling, tillöt sig mig till-
medlet skriftligen i sakens afseende följande
förslag att uttala och förslags.

Mr. August Brunsfeldts förslag synes mig
af flera skäl och i många afseenden icke
lämpligt. Våra mejeriskolor under sin
nuvarande organisation äro de facto delade
i tolv skilda afdelningar, med för hvar
samma ganska frammanse intressen, och
endast sammankädet af den gemensamma
lärares personalen och husbonden. Dessa skil-
da intressen, riktade i två riktningar på pro-
duktionen af en god och lämplig råvara och
i den andra på förarbetningen af denna
råvara till för handelen och den allmänna
konsumtionen mera lämpliga och löfsliga

Larsskötsel, - allt under förutsättning, att sko-
lans organisation blefve oförändrad.

Ärendet kommer att i dessa dagar behand-
las af k. finska hushållningsfällskapets bestyrelse.

L. R.-sk.

produkter, borde väl icke draga åt levnadsvill-
kåren utan und gemensamma intressen
sträffa till samma mål. Men emellertid är
praktiken och den mindre en lång följd af
år denna erfarenheten uti detta afseende
och händelserna dessa skolor, mindre till
fredstänkande resultat och värdigheten af
uti en och samma skola förena dessa
skilda intressen. Den skolan på så-
som förslaget blefve placerad på Skure-
skulle dessa afdelningar blefva för bevaran-
den ännu mera främmande, utan nå-
got samband, utan några gemensamma
intressen, und endast utgåendet af att
den teoretiska undervisningen undela
på ett ställe af en lärare och den prak-
tiska på ett annat under ledning af en
för den förord möjliga vederlig främman-
person. Är det då icke bättre att alla
les skilja åt dessa båda afdelningar ut-
tränna skilda skolor?

Redan under våren 1885. framträdde på
uti N: 92 af Nya Pressen nödvändigheten
af att åtskilja dessa afdelningar. Men en
näringsin är tillfälle inne för hushåll-
ningsfällskapets Bestyrelse att taga in-
tivet till genomförandet af denna viktiga
reform af våra mejeriskolor; och då

Sigs. M. v. H. Ur "Nya Pressen" för den 7 april 1885.

Till frågan om mejeriskolornas reorganisation.

Nya Pressen har uti sin nr för den 18 mars upptagit
frågan om reorganisation af mejeriskolorna i lan-
det, och då denna fråga måste, såväl vara af stor be-
tydelse för landets ekonomiska utveckling, som äfven
lifligt intressera hvarje jordbrukare och fackman,

förfarande visshet alla de ämten jag för
fyra år sedan i Nya Pressen uttalade,
och dessa af den sedan dess nämnda er-
farenhetens ytterligare stadgats, tillämnar jag
sinnigt värdesätta ett utflipp af nämnda
tidning innehållande brevde framtiden.
sinnigt och förslag, och tillika anhålla att
Bestyrelsen vill taga i afseende hvar-
någon icke, och kontraktet rörande en
rikhet på Guterby af 18 hufvud skumpet
uppsägas, Bestyrelsen vill vidtaga åtgärd
om en skolas placering vid det af den
Audetiv under byggna vid varande mejeriet
invid Lolo und utlar såväl praktisk som
teoretisk undervisning uti de arbeten som
företagarna vid våra mejerier och de
läroämnen som utgöra grundens kärna,
afseende en eller flere skolors inrättande
de i egendom med en framtänd
och rationell lärareutbildning, i hvilka
ses skolor både manliga och kvinnliga
dessa borde kunna komma till stånd.

Om detta, endast till sin grundprin-
sigt framträdde förslag, nämner Besty-
relsen godkännande, hoppas jag att, så
det till sin detaljer kommer att utarbetas
tas, blefva i tillfälle att hvar uttala
sin åsikt. Men den 14 April 1884

Skurbaartman

lurskötsel, - att under förutsättning, att sko-
laus organisation blefve oförändrad.

Ärendet kommer att i dessa dagar behand-
las af k. finska hushållningsfällskapets bestyrelse.

L. R.-ck.

Sigs. M. v. H. Ur "Nya Pressen" för den 7 april 1885.

Till frågan om mejeriskolornas reorganisation.

Nya Pressen har uti sin nr för den 18 mars upptagit
frågan om reorganisation af mejeriskolorna i lan-
det, och då denna fråga måste, såväl vara af stor be-
tydelse för landets ekonomiska utveckling, som äfven
lifligt intressera hvarje jordbrukare och fackman,
har undertecknad velat åter upptaga densamma, icke
för att motsäga hr G. i sagde uppsats, nej långt deri-
från, utan för att om möjligt ytterligare belysa frågan
och påpeka den riktning, hvarit dessa reorganisations-
arbeten enligt vårt förmenande borde sträffa för upp-
näende af ett praktiskt och ändamålsenligt resultat.

Vid samtliga mejeriskolor i landet har det legat
i skolans plan, att lemna eleverne såväl teoretisk
som praktisk undervisning i kreaturskötsel. För
dessa ändamål hafva eleverne under det första
året i tur tjänstgjort i ladugården och der fått lägga
hand vid kreaturens utfodring, ryktning, mjölkning
m. m. jämte det man i dem sökt inplugga teorier-
na i de ämnen som kunnat stå i samband med
denna kreaturens vård och utfodring.

Det ligger ju och så nära till hands och synes
betydligt naturligt och absolut nödvändigt, att hos oss,
der endast undantagsvis större egendomar och meje-
rier förekomma, borde utbildas personer, som vore
kompetenta att sköta om såväl ladugården som meje-
riet. Hvar och en, som sålunda öfvervarit de offent-
liga förhör, som ärligen anställas med de från dessa
skolor utgående elever, måste hafva fäst sig vid
huru väl i de flesta fall dessa elever synas vara in-
struerade i frågan om vården, utfodringen, rykten,
mjölkningen m. m. af de kreatur de i en framtid
komma att vårda; huru dessa f. d. enfaldiga bond-
pigor ledigt slängt sig med inpluggande termer i

kemi, fysik, anatomi m. fl. ämnen. Dessa äro
oftast bestående af anförvandter eller blifvande
bönder till dessa förhoppningsfulla elever, hafva
lunda kanske känt sitt hjerta svälla af stolt
öfver den vis- och sakkännedom som här träda
i dagen, eller återvändt till sina hem med stärkt
trygghet öfver att väl en bättre tid skall rändas
de stackars vanvårdade ladugårdsbesättningarna.
Men huru ofta hafva i verkligheten dessa förhop-
ningar uppfyllts beträffande elevernas lust och för-
måga att väl värda sig om ladugården. I minst
nio fall af tio har den väl instruerade eleven
visat den ringaste begär att i ladugården tillämpa
de lärdomar hon inhemtat. Väl kan hon vid tillfället
det af sin tjänst hafva framkastat de teoretiska
riktigaste förslag och anordningar, men då de
gått utförandet af desamma eller den dagliga
sorg, vård och skötsel som här af vore en naturlig
följd, slappas i de flesta fall hennes intresse så
resultatet måste blifva det sämsta och förtroendet
hos husbonden för fördelarna af dessa anordningar
spunka med de felslagna förhoppningarna.

Det framställda är icke en fantasimålning, utan
en bild ur verkligheten. Vi hafva, dels personligen
varit i tillfälle att både öfvervara särskilda sådana
afgångsexamina, äfvensom i vår tjänst pröfvat
dessa elever i det praktiska arbetet inom lada-
gårdarne, dels hört samma beklagande uttalar
af andra jord- och ladugårdsegare.

I mejeriet visar sig deremot de från våra
mejeriskolor utgående elever mera lifaktiga
och intresserade, ehuru de äfven ofta der äro
mycket ensidiga och hafva svårt att lämpa sig
efter förhanden varande förhållanden. Men med
en praktisk ledning in uti rätta hjulspår red

hon sig ganska bra, fastän vi med br. g. gerna
instämma uti att hennes undervisning i skolan
 varit alltför ensidig, eller ofullständig i de praktiska
arbeten, som icke varit specialiteten vid det mejeri,
der hon vunnit sin utbildning.

Såsom dessa skolor nu äro ställda vore det också
en alltför stor uppoffring i mejeriegarens ekonomi,
om han för elevernas grundligare utbildning tidt
och ofta omkastade sin tillverkning. Hvar och en,
som försökt det, vet huru kortsamman dessa om-
svängningar äro och huru svårt det är att finna
en stadig opsättning för produktionen inom nu
ifrågakvarande industri. Elevernas undervisning
måste därför i dessa skolor, placeras hos privata
personer och så ställda som de nu äro, alltid blif-
va mer eller mindre ensidig.

Såvidt vi hafva oss beaktat är kursen i alla des-
sa skolor bestämd till två år. Denna tid är enligt vår
förmäning både för kort och för lång. För kort om
man af knappast skrif- och läskunniga elever med
ingen underbyggnad eller vana i facket skall kun-
na utbilda fullt kompetenta mejerskor och kreaturs-
sköterskor med såväl teoretisk som praktisk förmå-
ga och vana att på egen hand väl reda sig under
alla förhållanden, och för lång för att bibringa ele-
ven endast en tillfredsställande färdighet att på endast
ett sätt behandla råvaran för ästadkommande af ett
slag af produkter. Vi måste dock å andra sidan erkän-
na att den fulländade praktiska vana och färdig-
heten väl icke gerna ens under denna tid kan uppnås,
utan i de flesta fall fordrar en vidare utbildning.

Om vi sålunda anse och påyrka en grundlig och
snar reorganisation af mejeriskolorna i landet, måste
vi dock erkänna att desamma sådana de varit och äro
medfört mycket gagn och fört mejeriväsendet ett stort

steg framåt. Men nu då det första trappsteget i detta
seende är uppnåddt, kan icke att få förblifva vid det gamla.
Och om vi blandra och utmönstra det bestående, anse
oss äfven skyldige framhålla den riktning, i hvilken dessa
förändringar enligt vår åsigt borde ledas, ty det är ej rått
att endast blandra och nedrifva, utan den minsta skyld
het, att åter söka förbättra och uppbygga. Vi önska så
lunda framhålla huru vi tänkt oss denna reorganisa
tion, äfvensom delgifva dessa våra tankar i ämnet
offentligheten, i förhoppning att de skola blifva bemärkta
och andra synpunkter framhållna, hvar på saker
icke kan annat än vinna.

Så länge landet saknade, så väl folkskolor, så
dess barn kunde inhemta undervisning i de alla
första grunderna af mänsklig kunskap och vetan
som och mejerier, hvarst de äldre, som önska
utbilda sig i mejerihandteringen, voro i tillfälle
såsom Lärtingar inhemta de första handgrepp
i sitt blifvande yrke, var det nödvändigt att till
sa mejeriskolor mottaga elever utan den ringaste
kunskap. En knapphändig förmåga att läsa var
det enda som fordrades. Numera deremot borde
kunde pretenderas att eleverna kunna läsa, skriva
och räkna, samt att de före sitt intagande i
skolan såsom Lärtingar praktiserat i något mejerier
under ett par års tid. Mejerierna finge härigenom
en ringa kostsam och för de enklare göromålen för
användbar handräkning, och eleverna inträde
i skolan icke så okunniga såsom nu är fallet.

Tidare borde undervisningen, så väl den praktiska
som teoretiska, uti kreaturskötseln helt och hållet skiljas
från dessa enbart för utbildande af mejerskor afseende
skolor, och i dess ställe särskilda skolor i denna
branch upprättas. För fulla öfvertygelse är nämligen
att samtidigt dagliga och intresserade mejerare eller

mejerskor och kreaturskötare eller kreatursköterskor
i samma läroverk och förenade i samma peron icke
kunna utbildas. Så önskvärdt och praktiskt detta än
vore för vårt land, tro vi dock att alla ansträngningar
i detta afseende icke skola leda till något praktiskt
och godt resultat.

Fördelarna af arbetsfördelningen måste här liksom
öfver att mer och mer göra sig gällande. Mejerihandte
ringen måste för att vinna en högre utveckling
skilja sig från ladugårdskötseln. Äro lägenheterna
i landet så små, att de icke kunna bära skilda
personers omvårdnad för dessa arbeten, måste flere
slå sig tillsammans för att gemensamt bearbeta
den mjölk deras ladugårdsar producerar. Det är
och måste blifva en chimäre att tro, att kreaturs
kötseln genom dessa mejeriskolor går en bit framåt.
Behöfvet af speciella skolor för utbildandet af krea
turskötare framträder därför numera med ett större
skärpa. Finnes icke industrin en god och riklig rå
vara, skall den aldrig vinna i utveckling, men är
den sund och för landet lämplig, framkallar den väl
en lifligare produktion af den efterfägade råvaran. Dock
fordras både att samtidigt blifva af land och styrelse
omhuldade.

Skulle denna för den egentliga mejerivärdelsen främ
mande sidogren skiljas från våra mejeriskolor,
kunde äfven större omsorg egnas åt fackkunskapen.
Vid de lägre mejeriskolorna skulle då äfven, synner
ligast om de blefve placerade hos enskilda personer,
hvilket i ekonomiskt afseende alltid blefve det för
delaktigaste, kursen förkortas, men deremot flere
skolor för vissa speciella brancher inrättas, så att
uti en skola hufvudsakligast lemnades undervis
ning i smör- och skummjölksofberedning, i en an
nan tillverkning af den mångfald af fetost som före

kommer på marknaden o. s. v. En mejeriegare, som bestämt sig för en viss branch, kunde då för erhålla de af en i denna specialitet fullt kunnig mejerskolan vända sig till den skola, som särskildt sysslade härmed. Likasom den elev, som önskade inhemta en mera mångsidig kunskap och erfarenhet, kunde söka flere af dessa specialskolor.

Såsom förut redan påpekats, kan man icke begära att en mejeriegare, som tillverkar smör för den engelska marknaden, och der vunnit en fast ställning, för en tid skall kasta om sin tillverkning på smör af så grädda eller fetost. Om han, för att fylla förordningarna i ett reglemente för en hos honom placerad skola gör det för en kortare tid, sker det motvilligt, och resultatet för elevernas undervisning blir derefter

Den teoretiska undervisningen vid dessa lägre mejerskolor borde äfven hafva en helt och hållet praktisk tendens, så att eleverna endast finnge en klar förställning om grunden och orsaken hvarför arbetet bör utföras så och icke så, men deras minne icke belamras med teorier och inproppade termer, som de icke kunna smälta, utan som endast gör dem tunga och uppblåsta af en kunskap, hvaraf de icke hafva någon nytta eller fördel.

För den som vill och kan gå längre i sitt fag finnes ju alltid den högre mejerskolan på Mustia med der krafter, förmågor och material för en sådana högre teoretisk undervisning äro för handen.

Sålunda hafva vi tänkt oss den påyrkade reformen af landets mejerskolor genomförd. Hvarskan den af oss uttalade åsigten kan blifva bemött, blandad och möjligen utmönstrad; men afsigten med dessa reder - mejerihandteringens framgång - har äfven derigen vunnits om och våra synpunkter förkastats. — "Hond soit qui mal y pense!"

M. v. H.

något hinder från deras fida skulle möta i af-
seende å mejeriskolans ombildande i antyddt
fjften riktning.

§. 9.

Med anledning af Bestyrelsens bref af den 5.
februari innevarande år N: 152. hade från för-
vattaren Anton Andelin ankommit en skrifvelse
af följande innehåll

Sign. Andelin.

och beflöt Bestyrelsen att till en början för ett år
antaga träskomakaren Karl Lönnroth till under-
visare i träskottillverkning på de villkor, han
enligt Hr Andelins ofoanintagna bref uppställt,
och skulle förderfammas underrättelse härom
meddelas Andelin med anhöllan att han der-
om måtte underrätta Lönnroth. Beträffande ordnan-
det af Lönnroths blifvande verksamhet och andra
frågan rörande detaljer skulle framdeles efter Lönn-
roths återkomst till hemlandet med honom öfver-
enskommas.

§. 10.

På derom af föreståndarinnan för Sällska-
pets slöjdskola fröken M. Tammelanders gjord
framställning beflöt Bestyrelsen att på Ahlmandes
fondens bekostnad under instundande sommar
anordna en temporär väfskola i Pälkäne försken
under fröken Tammelanders ^{ledning af} ledning till hvilken
för ändamålet skulle utanordnas en summa af
250 mark från nämde fond.

§. 11.

Till andra lärarinna i väfnad vid Sällska-
pets slöjdskola från nästa läroårs början antogs frö-
ken Sigrid Tammelanders emot en årlig aflöning
af 600 mark och en undervisnings skyldighet af
minst sex timmar om dagen.

§: 12.

På förslag af Sekreteraren utfattes termins af-
slutningen i Läkarekaps skole till den 15 instun-
dande maj då betyg utdelning samt exposition och
förföljning af elevernas arbeten skulle på vanligt
fätt ega rum. Tillika anmodades Sekreteraren att
i sinom tid kungöra om skolans öppnande för
nästkommande hösttermin den 1sta Septembar.

§: 13.

Birkkala och Ylöjärvi Landtmannagille
hade genom sin ordförande H. Leuku anfökt
om ett bidrag af 200 mark till premier vid gillet
landtbruksmöte och utställning instundande
sommars. Denna ansökan bifölls, dock med ned-
fattning af anslagets belopp till 150 mark, som skul-
de från Ahlmanska fonden utanordnas.

§: 14.

Sedan Bestyrelsen vid sammträde den
22. fistlidne Februari aflätit skrifvelse till inspek-
tören för mejeriskolorna i landet, Magister Gösta
Grotenfelt med förfrågan, om han ville åtaga sig
att utarbete den skrift rörande andels mejerier,
hvilken Läkarekaps beslutit utgifva, så hade svar
från Hr Grotenfelt, som för närvarande uppehöll
sig i Paris, numera ankommit, deri han förklarar
sig villig utföra uppdraget under förbehåll att han
finge uppskjuta dermed till början af år 1890.

och huru det begärda uppskjottet syntes nog långt,
ansåg sig Bestyrelsen likväl böra gå in derpå, em-
annan fullt kompetent författare till en skrift
rörande sagda ämne försligen stode, att erhålla.
Efter Grotenfelts återkomst till hemlandet, som en-
ligt hvad han i sitt bref meddelade, skulle in-
träffa i början af instundande maj månad,
skulle närmare aftal med honom träf-
fas.

Pub. den 6 April 1889.
M. 151. Himito & Gasterby 5 April 89
1889.

Sigv. Andelin.

Till Bestyrelsen för H. Finsha
Hushållningsällskap.
i 18de distrik.
utnämnde
skrifvelse ankom,
nseende till fin-
orten icke vi-
apets ombuds-
d anledning
rien. Kollegias
ombudsman
honom afgä-
raget mottaga.

Från sjömannen Karl Lonnroth,
har nu svar ankommit i anled-
ning af frågan om hans anställning,
såsom Ambulatorisk undervisare
i träskstojda. Han är villig att
ställa sig till Hushållningsäll-
skapet förlagande om att honom
garanteras 500 markis årlig inkomst,
ifall hans aflöning kommer att
stannas i form af dagtraktamente
från försättningsråden. Dessutom
önskar han stadig ersättning för
reskostnader. Högstign skulle
han gå på någon afprutning om
hans tjänstetid skulle bestämmas

Statsagronomen H. J. Forsbergs berättelse om
sin verksamhet under förlidet är, hvilken i dag
ingifvits, skulle, sedan affskrift af den samman-
tagits, öfversändas till Jordbruks Expeditionen i H. Le-
naten. Affskriften skulle ställas på cirkulation.
§: 18.

Från följande vid sednaste plenum inkalla-
de nya ledamöter, nemligen Senatorn W. Procopé,
Guvernören H. Palin, Friherre M. Hisinger, Kapten
E. von Kraemer, Landthushållaren H. Forsström samt
Veterinär läkarene H. E. Bergh och G. Ganzauge,
hade tacksägelsebref för kallelsen ankommit.

§: 19.

Från Föreståndaren för Kemiska stationen i

På förra
flutningen i
dande Maj, då
förföljning af
fält eg. rum.
i finom tid k.
nästkomma

Birckel
hade genom,
om ett bidrag
landbruksom
fommar. De
fattning af an
k från chlun

Sedan B.
22. fistlidne P.
tören för mig
Grotenfelt me
att utarbete d

hvilken Sällskapet beslutit utgifva, så hade jag
från Hr Grotenfelt, som för närvarande uppehöll
sig i Paris, numera ankommit, deri han förklarar
sig villig utföra uppdraget under förbehåll att han
finge uppskjuta dermed till början af år 1890.

Om huru det begärda uppskjottet syntes nog långt,
ansåg sig Bestyrelsen likväl böra gå in derpå, em
annan fullt kompetent författare till en skrift
 rörande jagda ämne försligen stode, att erhålla.
Efter Grotenfelts återkomst till hemlandet, som en-
ligt hvad han i sitt bref meddelade, skulle in-
träffa i början af instundande maj månad,
skulle närmare aftal med honom träf-
fas.

lur en viss del af året, så att han
f. u. under Juni - Sept. sk. finge för
följaga öfver sin tid och då bered
sig några annan säker inkomst.
Härnämner han dock ike någ
i sitt bref, utan uttalar jag detta
endast som en förmodan.

Först Maj månads utgång sk
trav gamla svenska erhålla afgörande
svår om saken, emedan Kärninge
ångaren, å hvilken han är anstäl
och hvilken nu är sysselsatt i sta
heten af Matta, omkring d. 1to juni
återvänder till Hamburg, och ha
då måste bestämma sig för att
 antingen blifva afmonstrad eller
taga hyra för 1 år framåt.

Flogaktningsskulle

Ant. Anallin

§: 15.

Från Sällskapets ombudsman i 18de distrik-
tet, till Guvernör i Uleåborgs län utnämnde
Professorn C. J. Malmgren hade skrifvelse ankom-
mit med anmälan, att han i anseende till sin
förestående bortflyttning från orten icke vi-
dare kunde fungera som Sällskapets ombuds-
man i förenämnda distriktet. Med anledning
häraf utfägs Revisionskommisariens Kollegias
person Pehr Alfred Rönnebeck till ombudsman
i 18de distriktet och skulle bref till honom afgä
med anhållan att han ville uppdraget mottaga.

§: 16.

Sekreteraren anmätte att han på grund
af inkomna anföringar förordnat länemejer-
skapen J. Salvin att företaga en tjänsteresa till Hvittis
och
Pungalaivio socknar, hvarunder färskildt Bon-
den Matts Lohka i sistnämnda socken skulle besökas,
äfvensom för länemejeriskan C. Ahlbergist att
besöka några bönder i Hinnerjoki kapell af
Eura socken.

§: 17.

Statsagronomen K. J. Forsbergs berättelse om
sin verksamhet under förlidet är, hvilken i dag
inlämnades, skulle, sedan affskrift af densamma ta-
gits, öfversändas till Jordbruks Expeditionen i H. Se-
naten. Affskriften skulle ställas på cirkulation.

§: 18.

Från följande vid sednaste plenum inkalla-
de nya ledamöter, nemligen Penatorn W. Procopé,
Guvernören H. Palin, Friherre M. Hisinger, Kapten
E. von Kraemer, Landthushållaren K. Forsström samt
Veterinär läkarene H. B. Bergh och G. Ganzauge,
hade tacksägelsebref för kallelsen ankommit.

§: 19.

Från Föreståndaren för Kemiska stationen i

Örebro C. G. Letterlund hade bref ankommit med tackbrev för det honom tillfända exemplet af Sällskapets handlingar för 1887.

§: 20.

Följande ankomna gåvor till Sällskapets bibliotek anmättes.

1. Berättelser för 1887. rörande Hushållningsfällskapen, Landtbruksläroverkens, Landtbruksingenjörerna med flere utg. af Kongl. Svenska Landtbruksakademien.

2. Berättelse om Gotlands läns Hushållningsfällskaps verksamhet 1888.

3. Wester-Norrlands läns Hushållningsfällskaps Handlingar 1889. 1^{sta} & 2^{dra} häftet.

4. Förnyade stadgar för fört nämnda Sällskap fastställda 7 dec. 1888.

5. Redogörelse för Elfsborgs läns Höjdförening, södra afdelnings verksamhet 1888.

6. Om fmörunderfökningens nuvarande ståndpunkt efter E. Wollny af Hj. Kathorst.

7. 26 & 27 Beretning om Fossög ved N. J. Ljerd.

8. Mittheilungen der H. Livländischen Gemeinnützigen und Oekonomischen Societät N: 12. Dorpat 1889.

9. Baltische Wochenschrift N: 10-13. för 1889.

§: 21.

Sekreteraren meddelade några upplysningar om den af Nylands och Tavastehus läns landtbruksfällskap föranställda fröutställningen i Helsingfors, hvilken han nyligen öfver varit, samt framlemnade utställningskatalogen.

§: 22.

Widare meddelade Sekreteraren att han, enligt Bestyrelsens honom gifna uppdrag, träffat öfverenskommelse med Finska Handarbetets vänner om en samling väfnadsprofi finska

mönster för Sällskapets väfskola, men hade denna profkollektion icke genast erhållits, utan skulle densamma längre fram på vår sommaren till Sällskapet levereras.

§: 23.

Sekreteraren anmätte att Sällskapets fjederforterare under de sednaste veckorna varit utlånad till Kahliluoto i Toivola, Lemsjöholm i Wilmans kapell, Lofsudd i Pargas samt Ispois, Waarnie, mi, Pisu och Hakkarais i St. Karins församling. Några andra lägenhetsinnehafvare, som äfven önskat låna forterarn, hade på grund af det inträffade menföret icke kunnat afhämta densamma.

§: 24.

En af agronomen C. Karttainen författad skrift benämnd "Husi Mittajärjestelmä," som under korsband ankommit, ställdes på cirkulation.

§: 25.

På förslag af Sekreteraren beslöt Bestyrelsen att hos Guvernören i länet anhålla om utfördandet af anordning för Grefve August Ehrnfeltt att i länets ränteri lyfta 1600 mark, utgörande ett halft års, räknadt från den 1. instundande maj, statans flög till mejeriskolans i Hästerby i Skimito församling underhåll.

§: 26.

Länemejerskan Clara Ollingvist hade insändt reseräkningar i tillfamman 57 mark 11 penni, och skulle, när räkningarna blifvit af Bestyrelsens ledamot H. von Kaartman granskade och riktigt befunnna, förenämnda belopp till länemejerskan Ollingvist öfverfändas.

§: 27.

Vid sammanträdet utfärdade anordningar finnas

i Sällskapets anordningsbok för
tecknade.

In fidem:

M. S. Rasmussen

Best. 8/5 89 - 1.

År 1889 den 8. Maj samman-
trädde H. S. Hushållningsfällska-
pets Bestyrelse, hvarvid tillstådes.
kommo Sällskapets Ordförande
Grefve Cronfelt, Bestyrelsens Ordföran-
de Hr Björkman, Ledamöterna Hr
Gustelius, Hedenberg och Backman-
son, Suppleanten Hr Dahlin, Säll-
skapets Kamrerare Hr Trehla samt
underskrifven Sekreterare. Leda-
mötan von Kaartman anmättes
fortfarande befinnas i utlandet.
§: 1.

Bestyrelsens protokoll för den 17. sistlidne
April upplästes i äffende å justering.
§: 2.

Från Jordbruks Expeditionen i H. Senaten
hade skrifvelse ankommit med underrättelse att
Guvernören i Nylands län blifvit anmodad till
Bestyrelsen remittera 750 mark, utgörande det
genom H. Senatens beslut af den 13. April 1888 för
underhåll af en hofbeslagskola i Oslo stad be-
viljade anslag för tiden från den 1. Januari inne-
varande år till den 1. derpåföljande April. I sam-
manhang härmed anmätte Sekreteraren, att
medlen redan ankommit från Guvernören i
Nylands län och lyftats af Sällskapets Kamrerare
ävensom att den medlen åtföljande anordnin-
gen, blifvit behörigen kvitterad af Kamreraren,
blifvit till bemälda Guvernör återfänd.
§: 3.

Medelst remissresolution af den 23. sistlidne
April hade H. Senaten för Finland anmodat Besty-
relsen att inkomma med utlåtande i anledning
af kronfogde dottern Alexandra Segercrantz ansö-
kan om bidrag af allmänna medel till belopp af

800 mark om året i tre års tid för den privata skola för linne- och klädsömnad, hvar härstädes inrättat, och anfåg sig Bestyrelsen kunna tillstyrka bifall till denna ansökan. Det hade nämligen visat sig att Finska Hushållningssällskapet icke kunde bereda tillfälle åt så många, som sådant åstunda, att i Sällskapets härvarande slöjdskola erhålla undervisning i linne- och klädsömnad, hvarföre tillvaron af en annan skola för dessa slag af handarbeten, dit särskildt mera bemedlade elever kunde hänvisas, vore önskvärd, så mycket mera, som Sällskapets slöjdskola främdeles komme att i främsta rummet afse utbildandet af instruktörer i kvinnlig slöjd, förnämligast väfnad, samt undervisningen i sömnad för andra elever därför måste i någon mån inskränkas. Bestyrelsen kunde för öfrigt äfven för sin del intyga att fröken Segercrantz är fullt kompetent att meddela undervisning i alla slag af sömnad.

§. 4.

Genom remissresolution af den 3. innevarande Maj hade H. Senaten anmodat Bestyrelsen att inkomma med utlåtande rörande det betänkande, som afgifvits af komitén för utarbetandet af förslag till taxa och tjänstgöringsreglemente för landtbruksingenjörerna.

Med anledning häraf anmodades Sekreteraren att tillskrifa Sekreteraren i svenska Landtbruksakademien Professor Chr. Lovén med anhållan att han ville tillfända Bestyrelsen exemplar af reglemente, instruktion och taxa för de i Sverige anställda landtbruksingenjörerna; och uppskjöts behandlingen af ärendet till annat sammanträde.

§. 5.

Sekreteraren uppläste nedanstående förslag till infördradt utlåtande rörande särskildas

punkter i komiténs för spannmålshandelns främjande betänkande, sålydande:

Sigu. Korn

Förslaget godkändes och skulle till Jordbruks Expeditionen i H. Senaten införas.

§. 6.

Till de bedig anslagna fyra stipendierna för mejerskor hade inom anförningstidens utgång den 31. fjortidne maj hade följande sökande anmält sig nemligen:

1. Mejerskan Olga Wettberg i Kaukava
2. Mejerskan Blondine Rönnholm i Klarefunds mejerskola i Verpes
3. Mejerskan Hanna Sjoberg i Samlakarleby bolags mejeri
4. Mejerskan Maria Koponen i Pyhäjoki
5. Mejrarehustrun Amalia Tägtström i Mellilä bolags mejeri i Loimijoki
6. Mejerskan Anna Josefina Warila i Penttilä mejeri i Kaustby
7. Mejerskan Selma Rudbäck i Rudnäs mejeri i Kronoby.
8. Mejerskan Hanna Engström i Toholampi.
9. Mejerskan Ida Mathilda Nyland i Teerijärvi och
10. Mejerskan Kru Hildur Blom född Andersson i Kartanonkylä mejeri i Berttula kapell.

Desutom hade efter ansökningstidens utgång ansökan ingifvits af mejerskan i Östermyra bruk Hilma Nyberg.

sedan anförningshandlingarna blifvit granskade utfågos följande till Sällskapets stipendiater, nemligen:

1. Mejerskan Blondine Rönnholm till Grejsdals mejeri i Danmark,
2. Mejerskan Hanna Engström till samma ställe.
3. Mejerskan Hanna Sjoberg till Rimbo mejeri i Stockholm.

holms län samt

4. Mejeriskan Olga Wettberg till Ununge mejeriförenings mejeri i fjittfagde län af konungariket Sverige.

Härom skulle vederbörande underrättas samt anordning utfärdas ä de stipendiaterna tillkommande resemedlen, hvilka derefter skulle dem tillfändas.

§ 7.

Från literatören Ossian Reuter, som åtnjutit stipendium af Sällskapet för studier i fiskkonservering, hade en jälydande skrifselse ankommit.

Sigu. Reuter

Med anledning här af beslöt Bestyrelsen för ordna Reuter att i medlet af Augusti begifva sig till de af honom nämnda orterna i detta läns skärgård samt sedermera i början af september till Odland, för att der besöka de mest betydande fisklägena, för hvilka refor Reuter tillades ett anslag af 300 mark. Derjämte skulle han anmodas att anskaffa tvänne fullständiga hvarsbuks-skötor, för att på rejan medföras, äfvensom nödigt belopp krydder för fiskens inläggning. Kostnaden för dessa saker skulle godtgöras efter räkning.

Widare beslöt Bestyrelsen att till Jordbruks Expeditionen i K. Senaten infända stipendiaten Reuters ingifna reseberättelse, hvarjämte Bestyrelsen, med bifall till Reuters anhållan i ofoanintagna skrifselse, beslöt hos Jordbruks Expeditionen göra framställning om, att ett ytterligare reseanslag af 1500 mark måtte Reuter tilldelas, för att under nästkommande vinter bedriva studier i fiskkonservering i Normandie och Bretagne. Dock borde Reuter, innan resemedlen af honom lyftades, hafva införskaffat tillförlitlig utredning derom, att de franska inläggnings anstalterna komma att wara för honom tillgängliga.

Afskrift.

Sigu. Korn.

Till Jordbruks Expeditionen i Kejsertliga Senaten för Finland.

I skrifselse för den 19. sistlidne mars har Jordbruks Expeditionen, med anledning af det betänkande, som afgifvits af komiten för spanmålshandelns i landet upphjelpande, anmodat Bestyrelsen för Finska Hushållnings Sällskapet att inkomma med utlatande och förslag rörande de följande i sagda betänkande berörda frågor, nämligen:

- a) om kornproduktionens förbättrande och om underförökningar rörande det finska kornets värde såsom malkorn;
- b) om införande af enhetlig kontroll och plombering af utfädes spanmål, samt
- c) om nedfättning af järnvägsprakten för spanmål.

Beträffande alla dessa frågor har Bestyrelsen redan uttalat sig i skrifselse till Finans Expeditionen af den 10. oktober 1888, churu endast i förbigående om den första, som berördes uti inledningen till komitens betänkande. Det synes därför Bestyrelsen, som om det förskildt vore denna fråga, hvaröfver Jordbruks Expeditionen önskade erhålla närmare utredning och förslag, afseende tillämnade åtgärder från Styrelsens sida för att i landet framkalla produktion af dugligt malkorn. Och skall Bestyrelsen alltfjä nuförtligare uttala sig om saken och om hvad, enligt Bestyrelsens åsikt, borde tillgöras för det antyddas målets uppnående.

Komiten uttalar i sitt betänkande, sid. 12, den mening att bryggerierna i landet "ofta icke velat göra full rättvisa åt det finska kornet, -- dervid kanske mer än tillbörligt framhållande olägenheterna vid öltillverkningen af den ojämnhet i kvalitet, som uppstår då kornförråd hopsamlas från flere förskilda producenter", och därför anser komiten att för åftadkommandet af en verklig malkorn-produktion endast behöfves

den impulsen, att "landets hushållnings- och landbruksfällskap anmodas söka förmå jordbrukare i olika delar till ingående af odlingsföreningar, hvilkas medlemmar skulle gemenfamt anskaffa likartadt god utfäde och i afseende å odling och bergning iakttaga så vidt möjligt samma behandlingsfätt, för dy medels erhålla en god, jemn och likartad vana."

Hushållningsfällskapets Bestyrelse har i sitt för nämnda utlåtande till Finans Expeditionen erkänt att olika föreningars tillkomst vore af nytta, men emmal malkorn spörsmålet syntes ligga på fidan af de öfriga viktiga frågor, kring hvilka komitens betänkande hufvudsak rörde sig, anfåg sig Bestyrelsen då icke till höfva närmare inlåta sig på saken eller uttala de tvivelomål, Bestyrelsen hyser om den verkan uppmaningar i antydt styfte från hushållnings och landbruksfällskapens sida kunde i det skede, hvori frågan för närvarande befinner sig, utlösa. Nu deremot, då det icke mera synes gälla en i förbigående framkastad förönskan, utan direkta praktiska förslag, är det Bestyrelsens plikt att påvisa, hurusom bildandet af de föreslagna kornodlingsföreningarna förutgått en hel serie af vetenskapliga undersökningar och omfattande odlingsförsök, hvilka måste föregå och utgöra basen för alla försökanden att i vårt land producera ett malkorn som för bryggerierna kan blifva begärligt.

Det första, som härvid är af nöden, är att få blanda för sig, hvilka egenskaper ett godt malkorn bör besitta och i sådant afseende kan komitens framhållande af den jämförelsevis mindre betydelse, som kornets jemna likartade beskaffenhet, skulle ega, icke annat än ledas på villospar. I motsatts mot komitens förut anförda yttrande och det på samma sida i betänkandet förutkommande påståendet att "det finska kornet i vissa afseenden erbjuder företräden, som fullt uppväga den

öfverklagade ojämna sammanfattningen," tror Bestyrelsen att respektive bryggerier icke skola af komitens läta derom öfvertyga sig, utan fortfarande uppköpa sitt malkorn, der de kunna erhålla en jemn, likartad vana.

Wikten af en sådan jemnhet hos det korn, som användes vid ölbryggerierna ådagalägges af själso malkorningsproceduren. Maltningens uppgift är att ombilda stärkelsen i kornet till gummi och socker. Detta sker vid groningen, som framkallar den dertill erforderliga distastasen. I samma ögonblick, som vattnet vid stöpningen har genomträngt kornets groddämne, begynner groningen. Vattnet bör då aflägsnas från kornet och luften måste få tillträde till det samma. Sker detta icke, få dödas groddämnet hastigt och s.k. "döda korn" uppstå, hvilka förorsaka syre och möggelbildningar. Det är alltså af högsta vikt att alla de försäskilda kornen i det parti, som på en gång stöpes, få vidt möjligt lika hastigt genomträngas af vattnet och lika hastigt börja gro. Det är sedermera under groningen förlopp äfvenså nödvändigt att denna förlopp jämt och lika hastigt för alla korn. En stor del af kornets kväfv utdrages nämligen af grodderna, men en del måste blifva kvar i malket, för att ölet skall blifva godt, närande och aromatiskt. Af denna orsak och för att i malket kvarhålla så mycket som möjligt af den till socker ombildade stärkelsen, måste groningen sesen hejdas just i det rätta ögonblicket, hvarken för tidigt eller för sent. Vid ojämna utveckling af grodderna kan detta ögonblick aldrig passas, så att det ej för en del korn skulle komma för tidigt och för andra för sent.

Men möjligheten af samtlig groningen och likförning fortgång af groningen beror just på att malkornet är jämt och ensartadt. Det får således icke bestå af olika varieteter och sorter, hvaraf finnas flera tiotal med veslande groningen energi och rotbildning, sålunda att i allmänhet det sexradiga kornet gro

och utvecklade sig hastigare än det tvåradiga, bland hvar
varieteteter åter förekommer olika grovningsenergi, hvil-
ken till exempel hos forterna af varieteteten erectum är
vida större än hos forterna af varieteteten nutans; - det
får vidare icke vara sammanfatt af mindre partier
som skördats vid olika mogenhetsgrad eller undergått
olika grad af torkning, och det får slutligen ej heller in-
nehålla korn, som utvecklats olika / större och mindre
- emedan allt sådant skadligt inverkar på mättnings-
procedurens riktiga förlopp och goda resultat. Här
till kommer att, redan i och för sig, små korn inne-
hålla för litet stärkelse, för att de skulle vara lämplig-
a till mättning, att korn med för stark halt af hygros-
kopiskt vatten eller för ringa mogenhetsgrad likaledes
äro för fåga ändamål odugliga samt att vissa kornsorter
vid mindre än andra egna sig till matkorn. De
tvåradiga varieteterna - dock ej alla - föredras således
framför det fecradiga, på grund af dettas jämförelsevis
ringa innehåll af stärkelse, dess höga proteinhalt och
tjockskalighet.

Att närmare ingå på frågan om de erforderliga
egenskaperna hos godt matkorn torde i detta sam-
manhang icke vara af nöden, utan må det vara till-
räckligt att utöfver förut antydda omständigheter i kort
het framhålla att kornet bör vara hvitt och mjöligt
i brottet, icke glasigt eller hornaktigt, att det bör vara
och fylligt, ljusgult till färgen och tunnskaligt, hafva
hög renhet och grobarhet samt ringa vattenhalt, att
proteinhalten icke bör öfverstiga omkring 10%, men
kelfhalten deremot uppgå till 60% eller högre.

Uppfyller nu det korn, som i Finland odlas, i allmän-
het öfvan antydda anspråk på godt matkorn? Detta torde
de ingen ännu kunna med säkerhet afgöra, men a
priori kan man antaga att en stor del icke gör det
likasom att i andra sidan dugligt matkorn ej heller

och hållet saknas. Men hvar finnes det sättnämnda? hvilka
landsdelar kunna producera sådant korn? Derom före-
ligger ingen utredning.

Derför måste alla direkta åtgärder till uppmun-
rande af kornodlingen i främsta rummet föregås af en
omfattande enquete. Från alla delar af landet måste
statiska prof på korn insamlas jämte uppgifter om be-
skaffenheten af den jord på hvilken såden odlats, huru-
dan blifvit gödslad och bebrukad, utfädesmängden per
tunland (eller hektar), sättnings och skördedagen, väder-
leken vid skörden, afkastningen m. m., som för än-
damålet kan anses nödigt att sätta. Här efter underkas
tas profven vid kemiska och frökontrollstationer nog-
grann kemisk och botanisk undersökning i afseende å
resp. profs halt af stärkelse, proteinämnen, mineral-
beståndsdelar m. m., samt deras grobarhet och grovnings-
energi, skalens förhållande till kärnan, o. s. v. äfvensom
för bestämmande af varieteteter och forter, till hvilka de
olika profven äro att hänföra. Det sistnämnda möter
numera icke så stora svårigheter som förut, sedan man
från Doktor Otterberg i Kalmar, som med uthållighet och
fakkunskap egnet sig åt det noggranna bestämmandet af
de skilda korn och hafre forterna, kan erhålla mönsterfam-
lingar af prof på de olika slagerna af korn jämte beskrifning
öfver kännetecknen, samt sedan Th. von Neergaard för forternas
färfärdande angifvit ännu andra olikheter i kornens yttre
utseende.

När sedan resultaten af förenämnda undersökningar
blifvit af fakkunniga personer sammanställda med de in-
samlade uppgifterna, inträder frågan i ett nytt stadium,
odlingsförsökens. Sådana böra verkställas, såväl med de korn-
sorter från eget land, som bestått pröfningen, som äf-
ven med erkänt goda matkornsorter från andra län-
der, och ske efter föredömet af de försök som i Danmark
anställts af det s. k. Matbygg-Udvalget, hvars verksamhet man

har att tillskrifva den fäkra och ständigt fortgående utvecklingen af Danmarks maltkorn-produktion.

Det var en enskild man, redaktör Erik Frederiksen som för ett tiotal år sedan i Danmark började anställa undersökningar och försök för vinnande af klarhet rörande de förhållanden, som betinga produktionen af godt maltkorn. Han understöddes i början med mindre penninganslag af det danska landthushållningsfällskapet till dess han genom finanslagen 1882-83. erhöll ett statsanslag af 3000 kronor till undersökningarnes fortfattande i större omfattning. Frederiksen insåg emellertid snart att de kemiska, mikroskopiska och botaniska undersökningarna i förening med odlingsförsöken kräfde mera än en enskild mans krafter. Och på hans framställning tillfalte dertfore landthushållningsfällskapet 1883. ett utskott, det förenämnda "Maltbyg-Udvalget," bestående af nio personer med landtbrukskandidaten Erik Sonne såsom ledare af försöken. Till detta utskotts disposition stälde staten ett årligt anslag af 4000 kronor, som fortfarande utgår, hvarjämte landthushållningsfällskapet förband sig att årligen bidraga med 1000 kronor. Och så börjades undersökningarna och odlingsförsöken systematiskt, grundligt och i stor skala, samt med det syfte att utreda, dels hvilken maltkorn var det bäst kunde egna sig till utvidgad odling i de olika delarne af landet, dels hvilket inflytande de olika faktorerna vid odlingen utöfvade på kornets kvalitet. Som sin uppgift har "Maltbyg-Udvalget" sökt vinna genom tre kategorier af odlingsförsök, nämligen genom att på en egen arrenderad försöksmark anställa strängt kontrollerade försök för utredande af enskilda detaljer vid odlandet af maltkorn, vidare genom att i privata landtbruk i landets olika delar låta utföra försök under ledning af assistenter samt slutligen genom försök hos andra enskilda landtbrukare under dessers egen

ledning. Metoden af s. k. rörliga ("bevegelige") försöksstationer, hvilken på senare är med fynerlig framgång användts i Danmark för färskilda ändamål, har sålunda äfven af Byg-Udvalget tillämpats.

Det torde icke vara nödigt att här vidlyftigare redogöra för arten af de olika försökskategorierna eller för de regler och instruktioner, som vid försökens anställande tjänat till rättesnöre. Bestyrelsen har genom förestående endast velat belysa det omfattande arbete som förestår, i händelse det är Styrelsens afsikt, att ställa maltkornspörsmålet på dagordningen bland åtgärderna till landbrukets främjande i vårt land. Bestyrelsen vill dock tillägga, att utställningar af maltkorn årligen hållas i Danmark och att "Maltbyg-Udvalget" på dessa utställer vid odlingsförsöken insamlade kornprof samt framlägger redogörelser öfver försöken.

Såsom af det föregående synes erfordra de omtalade åtgärderna för åstadkommande af en maltkornproduktion i vårt land temligen betydliga bidrag af allmänna medel, men här gäller den gamla regeln: den som vill målet måste också vilja medlen. Ty om något i föreliggande sak skall göras, så bör det ske fullständigt och i tillräcklig omfattning; och när första steget en gång är taget, bör man vara förberedd på att ej stanna på halva vägen, äfven om kostnaderna skulle komma att öfverstiga de första kalkylerna. Widtagas af sparsamhetskäl endast halva åtgärder eller afbrytas försöken, innan saken är slutförd, så kunna de derpå använda medlen betraktas såsom i det närmaste bortkastade, och i sådant fall är det bäst att stanna vid kommissens fromma önskan om bildandet af föreningar af kornodlare.

Den andra frågan, hvarom Bestyrelsen nu eger att yttra sig är den om införande af enhetlig kontroll och plom-

bering af utfädes spannmål. Beträffande denna sak får Bestyrelsen ödmjukast återopå sitt uttalande derom i det förut omnämnda utlåtandet till Finans Expedition af den 10 oktober 1888, hvaraf transsumt härhos ödmjukast bilägges, och anhåller nu endast att få upprepa förslaget om tillfättande af en komite för utarbetande af reglemente för den officiella spannmålskontrollen i landet. Bestyrelsen anser sig nämligen icke böra uppgöra förslag till ett slikt reglemente, enär Bestyrelsen befarar att ett sådant förslag, grundadt hufvudsakligen på erfarenhet från denna ort och de förhållanden, som här gjort sig gällande, kunde blifva ensidigt och framkalla befogade anmärkningar öfver förbifående af omständigheter, som på andra håll framträdtt med kraf på att ett reglemente af ifrågavarande art uppmärksammas. Bestyrelsen anser sig härvid tillika böra påpeka, huru som spannmålshandels komitens utlåtande i afseende å föreliggande frågas detaljer blef så ytterst tillfredsställande, till följd af att sannolikt ingen af dess ledamöter tagit någon befattning med frökontroll, hvarför i den nu föreslagna komiten den praktiska frökontrollantens insikt och erfarenhet borde få göra sig hörda.

Sverige eger sedan den 12. november 1885. ett nädligt "Reglemente för de med understöd af statemedel inrättade frökontrollanter" samt sedan den 30. januari 1888 en "Instruktion för de med understöd af statemedel inrättade frökontrollanstalter, utfärdad af Kongl. Landbruksakademiens förvaltningskomite". Men de kunna icke utan vidare tillämpas på finska förhållanden, hvarutom instruktionen, som innehåller detaljbestämmingarna rörande frökontrollen, redan framkallat en del anmärkningar, mer eller mindre befogade, såväl från fröhandlares som frökontrollanters sida.

Hvad flutligen frågan om nedfättning af

jernvägsfrakten angår, så har Bestyrelsen i sitt redan flere gånger återopå utlåtande af den 10. oktober 1888 i allo understödt komitens förslag om en nedfättning af 20% å sagda frakt, och då detta förslag redan torde hafva blifvit af Kejsarliga Senaten beaktadt och förankadt till den föreslagna åtgärden, torde någon vidare motivering af Bestyrelsens åsikt icke behöfva i fråga komma.

På Bestyrelsens för Finska Hushållningsfällskapet vägnar:

Det 186,
1889.

Ankom den 26 april 1889.

Sign. Reuter.

Till Direktören för Kejsarliga Finska Hushållnings-
Sällskapet.

Med tillägg af Sällskapets förtäring för jag
tränad är i kortast framtid, hur jag fört mig
gång af och fört för den undersökning af
fisk, hvilken det ligger mig an i samma medel. Någon
egentlig plan antar jag ej kunna på förhand uppgöras
fält i alla händer ej strikt följes, em så mycket
måtte bli beredd af förhållanden på de fiskerier or-
tem samt af det intresse jag på de ena och andra
ställen tycks vinn för fiskeriet.

Jag har fört mig sedan följande, an jag i bör-
jan af sommaren, de mest väl. af Hushållnings-
Sällskapet, skulle vider i Skandinaviska Skärgården samt den medel-
la upplysningar och lärna råd på dem, som fört vider,
födemer i medel af angående begifva mig till Skott-
land, till de vider om till Skottland; Skärgården af
Skottland i början af September till Skottland, den som angif-
vit för mig, Kåten, Fästet, Gården och Gårdens fört
de vider, ^{men} de mest betydande fiskerier fört.

Vidare fört jag, an vider till undersökande fört.
Dag vider vider i en för för dem, som an vider
fiskt vider, an fört intressen en eller annan person
på hage ut för fiskerier samt grundligt vider
dessa konst, husesten den vider allmoget mig skal-
la fört efter, sedan den till för fört till den
ekonomiska fört den vider. För an vider fört vider,
har jag Skottland en vider i anord, hvilken om
vider vider fört vider på fört på "Svenska

§. 8.

Till svar på Bestyrelsens bref N° 393 och 394 för innevarande år hade från Direktörerna i Helsingfors och Kronobergs landbruksinstitut följande bref veljer ankommit:

Sign. Litting och Sign. Lång.

Med anledning af dessa i hufvudsak samstämmiga förslag beslöt Bestyrelsen anmoda Postställinspektören August Wartiainen att utarbeta den afredda nya upplagan af kyrkens landbrukspraktika på finska språket samt anhålla om upplysning ^{om} beloppet af det arvode, hvarpå han för utförande af arbetet gjorde anspråk. Tillika skulle Wartiainen upplysas om, att Bestyrelsen i sinom tid komme att underkasta hans arbete granskning af fakkunniga personer, hvarföre han äfven borde åtaga sig att i arbetet vidtaga de ändringar och tillägg, som Bestyrelsen på grund af nämnda granskning kunde finna önskvärda.

§. 9.

Statsagronomen H. J. Forsbergs från cirkulation återkomna berättelse om sin verksamhet under år 1888 föranledde till ingen åtgärd.

§. 10.

Från Direktionen för en nyligen i Klubbby af Lempälä socken inrättad folkskola hade följande ansökan ankommit

Sign. Klubbby.

Med anledning häraf beslöt Bestyrelsen öfverlemnna ärendet till Sällskapets afgörande vid först infallande plenum jemte följande uttalande:

Enär den till skoländamål anslagna hälften af ekhmaniska Fondens årliga, efter afdrag af förvaltnings- och andra liknande kostnader disponibla räntemedel redan i sin helhet och något derutofver tages i anspråk för årligen ut.

Plenum

gående, på tidigare beslut af Sällskapet grundade utgifter för skoländamål till gagn för de s. k. ekhlmanska flockarne; samt

enär Sällskapet vid plena den 25. februari 1886 och 7 juni 1887 på förestående skäl sedan afflagit tecknande ansökningar från Kangasala och Birkala får Bestyrelse tillstyrka att Sällskapet måtte afflå föreliggande ansökan om ärligt anslag till Kulju folkskola i Lempälä.

Men enär ärets budget för ekhlmanska fonden sådant medgifver, får Bestyrelsen föreslå att Sällskapet till ifrågavarande skolas organisation, förnämligast i afseende å flöjdundervisningens ordnande, måtte bevilja ett anslag i ett för allt af 500 mark samt dessutom för skolan bekosta en kollektion stöjdmodeller.

§. 11.

En ansökan från folkskole direktören i Suomenniemi om anslag för trädgårdsanläggningar kunde icke af Bestyrelsen bifallas.

§. 12.

På grund af derom ingifna ansökningar beviljades nedan nämnda landtmannagillen anslag till följande belopp, nämligen:

a) Lemo, Mictois, Wärmo och Karjala landtmannagille 150 mark att användas till premier vid det möte förenadt med proffplöjning, proffdikning och utställningar, som gillet under inftundande sommar kommer att föranställa;

b) Gustafs flockens landtmannagille 75 mark till premier vid en tilltänkt utställning af landtmannaprodukter, samt

c) St. Marius landtmannagille 75 mark till premier vid den täflingsplöjning och dikning, som kommer att ega rum vid gillet's årsmöte innevarande år.

No 203.
1889.

Sija. Letting.

Ankom den 30 april 1889.

Mustiala den 29 April 1889

No 181.

Till Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet.

Sedan Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet beslutit söka åstadkomma en på förhållandena i Finland och landbrukets nuvarande utvecklingsstadium tillämpad och bearbetad ny översättning till finska språket af Professor Arhenius' landbrukspraktika och tillika förfrågat sig hos mig, om jag kände någon person, som med fullständig kännedom i finska språket, skulle förena den för ett arbete af antydad art nödvändiga erfarenheten och färdkunskapen och som tillika kunde vara huggad att åtaga sig ett slikt uppdrag, så har jag i sådant afseende förfrågat mig hos utgifvaren af Maanviljelylehti Bo-

stausinspektören August Cartiainen,
 som borde hafva de för ifrågakvaran
 uppdrag utförande nödiga insigter.
 Herr Cartiainen, hvars adress är Hög-
 vinge station och Ojakkala, har so-
 rat mig att han vore villig att öf-
 taga öfersättningsarbetet, om han
 för dess avslutande får tid på sig till
 årets utgång och får ett sådant an-
 vande, att han kan anlita andra
 fackmannas insigter till hjälp.

C. J. Lillings.

mer än ego rum vid gilletts årsmöte innevaran,
 de är.

Nr 79.
 1889.

Ankom den 9 mars 1889.

Sinn. Kulius

Nr 172.
 1889.

Sign. Lång.

Ankom den 18 april 1889.

DIREKTORN
 för
 Kronobergs Landbruksinstitut.

Till Kejsertliga Finska Hus-
 hållningssällskapet.

Kronoberg, den 13 April 1889.

Nr 230.

Under överopande af Kejsertliga Hus-
 hållningssällskapet högtärade skrifvelse för den 26.
 sistlidne Mars Nr 394. får till öfersättare för den
 af Kejsertliga Hus-hållningssällskapet påtänkta
 nya upplagan af Professor Arrhenius' landbruks-
 praktiska i finsk dräkt jag härmed vördsammast
 föreslå boställsinspektören i Nylands län, Agro-
 nomen August Cartiainen, hvilken jag antager
 skall befinnas benägen att åtaga sig uppdraget.
 Beträffande de tillägg och kommentarier arbetet, med
 hänseyn till finska förhållanden och landbrukets
 närvarande utvecklingsstadium, förde böra erhålla,
 anser jag mig dock böra ödmjukast hemställa,
 huruvida Kejsertliga Hus-hållningssällskapet
 icke kunde finna skäl att uppmana ej mindre
 samtliga landbrukstäröverksföreståndare i lan-
 det än äfven öfrige finske landbrukare, som

intressera sig för att en för våra nuvarande förhållanden fullt lämplig kortare lärobok och handbok i jordbruket genom det ifrågakomma tillgörandet vinn till Kejsarliga Hushållningssällskapet insända de tillägg och anmärkningar, de i sådant afseende kunna fögas till den nyaste svenska upplagan.

A. E. Larsson

År 75.
1889.

Årkom den 9 mars 1889.

Sogn. Kulju.

Kejsarliga Hushållningssällskapet i Finland;

[Faded text, likely a letter or official document, partially obscured by the header and bleed-through.]

Godan nummer 11 i Kulju by af Lempi i det Sochten från först instundande Septembur månad, tager sin böj, jän, en, för lärarinnia, med Hälshidag, bewiljad blandad högskola, hvarst handstaje för för gassan som flitiga komman ad hwa till läro ämnen; Och de Kejsarliga hushållningssällskapet förvaltar, den af aflidne assessor, Aktman, för folkhållningens, i dess nvidor, beprånjans, doneradynd, af hvilken fond, Skolover, i Lempi by, vidw arligt bidrag; För Direktions, för Kulju folkskolan, Ödrujuktent anhärla, ad öppen Komman, i ad skjutande, af jamna för det, som deys äldre bröder, i Lempi by, och om möjligt, liksom dessa, inhälla någon modelt jamling för handstaje för gassan, Lempi, den 5te Mars 1889.

A Kulju folkskole Direktions Vägnar

H. A. Palander

nat henne att biträda Kommunalsrådet i Sochten i Kjellbygd samt att besöka förskinda byar i Björne

§: 13.

Da härefter frågan om Gästerby mejeriskolas flyttning och omorganisation skulle till öfverläggning upptagas, anmätte Sekreteraren att Grefve August örfelt infärdt det af honom i bref af den 17. sittlidne april N: 461. begärda yttrandet i ämnet, hvaremot mejeriskoleföreståndaren et. Andelin ännu icke inkommit med det i Bestyrelsens bref N: 462. begärda uttalandet. Med anledning häraf anmodades Sekreteraren påminna Andelin att fordersammast bevara sagda bref; och skulle sedan hvare ankommit Bestyrelsen sammanträda till extra möte för denna frågavaran de frågas behandling.

§: 14.

Plenum utfatta till fredagen den Finstundande juni och skulle dervid följande ärenden fördragas nämligen:

1. Från H. Senaten ankomna skrifvelser.
2. Revisionskommissionens berättelse för 1888.
3. Ansökan om anslag från ekhlmanska fonden till Kullju folkskola i Lempälä.
4. Framställningar och meddelanden af Bestyrelsen.
5. Förslag till utmärkelser för landtmannaäidighet och annan medborgertlig förtjänst.
6. Förslag till utmärkelser för långvarig och trogen tjänst.
7. Inkallande af hederledamöter.
8. Inkallande af nya ledamöter.
9. Förslag till nya ledamöter.

Kungörelse häröfver skulle i santig ordning utfärdas.

§: 15.

Sekreteraren meddelade att han på framställning af länemejeriskan ctura öllqvist förordnat henne att biträda Kommunrådet & Choellan i Kjellfjärd samt att besöka förskilda byar i Björne

borgs landsförsamling äfven som Luvia kapell.
Denna åtgärd godkändes.

§: 16.

Länemejerikan et. Ollingviist hade i skrifvelse till Bestyrelsen föreslagit att Sällskapet skulle anskaffa kalvvar af goda mjölkkor, för att såsom belöning tilldelas bönder, hvilka med flit och i hårdig vilja försöka förbättra sin ladugård. Detta förslag ansåg Bestyrelsen komma att vid genomförandet medföra så många vanskligheter, att Bestyrelsen icke fann skäl godkänna dessamma.

§: 17.

Till svar på Bestyrelsens bref N: 464. hade skrifvelse ankommit från Hr. Emil Andersson i Karjus med upplysning att den finska upplagan af hans skrift om torfströ ännu ej utkommit i tryck samt att han gått i författning om utgifvandet af en ny genomförd upplaga af samma skrift på svenska språket. Detta meddelande föranledde icke till någon åtgärd.

§: 18.

Med anledning af en skrifvelse från utgifvarens af tidskriften ^(Johannes Frantzen) *Biet* beslöt Bestyrelsen inlösa 500 ex. på svenska och 500 ex. på finska språket af en på redaktionens af *Biet* föranställd utgifven folkskrift om "Odling och användning af köksväxter för den mindre jordegaren", författad af Sil. Doktor Lönnegren och prisbelönad af Sällskapet "Åra Trädgårdsvänner".

§: 19.

Till Sällskapets bibliotek hade följande föreläsningar ankommit:

1. Från Kammarherren G. von Scheele: *Elfborgs läns Hushållningsfällskaps tidning. Örgångarne 1887 och 1888.*

2. Göteborgs och Bohusläns Hushållningsfall.

skaps Kvartalskrift 1889. I & II.

3. Örebro läns Hushållningsfällskaps Kvartalskrift 1889. Häft 1.

4. Redogörelse för de vid Kemiska stationen i Hernösand utförda undersökningarna af betesväxter och jordprof.

5. Baltische Wochenschrift N: 14-16. för 1889.

6. Yksi Mittajärjestelmä eli Metriset Mitat Maataloudessa af Aug. Wartiainen.

§: 20.

Sekreteraren uppläste följande skriftliga andragande

Sign. Hess

Med anledning häraf beslöt Bestyrelsen att i skrifvelse till Jordbruks Expeditionen anhålla att Sekreteraren Rönnebäck måtte af allmänna medel, som för ändamålet stå till K. Senatens disposition, tilldelas ett reseanslag för instundande sommar af 1500 mark, eller också att Bestyrelsen måtte tillåtas utbetala sagda belopp ur besparingar i Jordbruksanslaget. Till denna skrifvelse skulle Sekreterarens förenämnda skriftliga andragande biläggas.

Under öfverläggningen i detta ärende hade Sällskapets Sekreterare afträdtt och Kamreraren Suehla förde därmed protokollet.

§: 21.

Sekreteraren anmätte att lärarinna i Sällskapets slöjdskola fröknarna Olga Henriksson och Charlotta Blomqvist anhållit att för en af dem tillämnad privat undervisningskurs i linne och klädsöm under instundande sommar få använda den lokal som Sällskapet, med afseende på slöjdskolans ^(slöjdskolans) *vidgning*, från 1. instundande Juni upphyllt af handlanden L. Schröder. Denna anhållan bifölls.

§: 22.

På framställning af Sekreteraren beslöt Bestyrelsen att för utdelning inlösa 300 ex. af d. War. Kainens nyligen utgifna skrift: "Uusi Mittajärjen telmä eli Metriset mitat Maataloudessa."

§: 23.

På förslag af Sekreteraren beslöt Bestyrelsen att i skrifvelse till Jordbruks Expeditionen anhålla om att de redskap, bestående af toenne rullharvar, åtta kartmaskiner och sex liar, hvilka inköpts med de år 1883. till Sällskapets disposition ställda 1000 mark af Furuhjelmska fondens räntemedel och sedan dess varit utställda i Parkano, Ikaalis, Hankaanpää, Karvia, Lavia, Honkajoki, Euraa, minne, Honkilaks och Harjala kommuner, numera mätte, jemlikt Jordbruks Expeditionens skrifvelse af den 1. Februari 1883, få till idoge jordbrukare i de kommuner, der de varit utställda, gratis utdelas.

§: 24.

Sekreteraren anmätte att Heradsköfving B. Jägerhorn och Godsegaren d. Landzett insändt underrättelse derom att den förra antagit Kusthållare dottern Maria Wähävahe från Eura församling och den senare Kusthållare dottern Sofia Wilkelminna skilfröns från Engelnäemi kapell till Sällskapets stipendiater vid resp. Glänegårds och Toppjoki mejerier.

§: 25.

Bonden H. W. Holmén hade i bref anmätt att han till intresserade personer utdelat de 20 ex. af skriften "Tuomas kuona Lannoitus aineena", hvilka i sådant äffende blifvit honom tillfända.

§: 26.

Sekreteraren anmätte att Ordförinnan P. d. Könnebäck, som utsedts till Sällskapets ombudsman i

skrift.

Sign. Resa.

Till Bestyrelsen för Finska Hushållningsförsamlingen.

I medvetande om den nytta H. Finska Hushållningsförsamlingen haft deraf, att jag såsom dess sekreterare blifvit fatt i tillfälle att med resunderstöd besöka landtbruksmöten och utställningar i utlandet samt inhemta kännedom om landtmannaförhållanden och åtgärder i andra länder, - en nytta, hvarom bl. a. det i dag af mig föredragna förslaget till uttalande i malthornfrågan torde bära vittne, - anser jag mig kunna och böra äfven för instundande sommar föka utverka åt mig ett reseanslag för nedannämnda ändamål.

"Die deutsche Landwirtschafts Gesellschaft" anordnar den 20-24. instundande juni en stor allmän tysk landbruksutställning i staden Magdeburg och på samma tid och ställe eger den andra tyska mosskulturutställningen rum. Då jag ännu icke närvarit vid någon tysk landbruksutställning och ej heller bivistade den första mosskultur utställningen i Berlin, som för de finnar, hvilka med statsbidrag besökte densamma, skall hafva varit ytterst instruktiv, samt enär de förestående utställningarna i Magdeburg lofvat att blifva ovanligt omfattande och fynerligen lärerika, vore det för mig af väsendtligt gagn att få öfvervara desamma. Det vore tillika min afsikt att under denna resa närmare fatta mig in i det tyska landbruks-sällskapets verksamhet och taga kännedom om det förartade

landbruksmuseet i Berlin samt i allmänhet om
i Tyskland vidtagna åtgärderna för landbrukets
jande, hvilket allt påkallar ett par veckors vistelse i de
land. Vidare vore det min plan att på genomresa
uppehålla mig någon tid i Danmark, för att när
re, än jag förut haft anledning och tillfälle att gör
det, sätta mig in i organisationen af försöken i de
"bevegelige forsøgsstationer", hvilken metod der på fe
re är tillämpats i olika riktningar och med stor
framgång använts för utredandet af många saker
för landbruket viktiga spörsmål. Slutligen skulle
jag, i händelse tillräckligt reseanslag kan vara be
beviljad, besöka expositionen i Paris, så vidt möj
ligt under tiden för den internationella landbruk
kongress, som derstädes sammanträder i början
af juli, eller ock i medlet af samma månad
då temporära landbruksutställningar der e
rum. Och är jag viss på att jag derifrån skul
le hemföra många för min tjänsteoverky
het befruktande intryck.

För att genomföra hela detta program
vore ett anslag af 1500 mark, - eller samma
belopp, som 1878 var mig tilldeladt för besökande
af den förra verdensutställningen i Paris samt den
danska landbruksmötet i Svendborg - erforderligt.
Blifver anslaget mindre, måste program
met inskränkas. Jag anhåller därför ödmj
kast att Bestyrelsen måtte hos Kejsertliga Sena
ten söka utverka åt mig ett reseanslag till
förenämnda eller eventuellt mindre belopp, och jag
vägar hoppas att sådant skall af Senaten bifallas, om
det ju måste ligga i Styrelsens eget intresse, att
person, som det åligger att bereda och uppgöra för
slag till de mångfaldiga uttåtanden i viktiga och

omfattande frågor, hvilka Kejsertliga Senaten på
gar af Bestyrelsen för Finska Hushållningsfällskapet
begära, fattes i tillfälle att vidga sin synkrets samt
sin kännedom om likartade frågor behandling
och lösning i andra länder. Jag är dessutom öfver
tygad om att Kejsertliga Senaten icke skall finna
det obilligt, att, då mitt arbete, på grund af de upp
drag, Fällskapet numera allt oftare af Styrelsen er
håller, är för år i betydlig grad, såsom Bestyrelsen
nogsamt känner, ökas, jag kommer i åtnjutande
af resebidrag, som afse att öka min kompetens till
fullgörande af det arbete, som på grund af före
nämnda uppdrag i främsta rummet hvilas på
mig.

Åbo den 8. Maj 1889.

Ernst Kinnbäck.

A. M. 215
1889

Sign. A. M.

Årkom den 8 maj 1889.

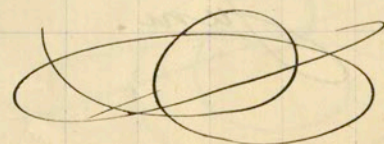
Till
H. Finckel HushållningsSällskapet

Härmed får jag vördsamt afgifva berättelse
om öfver min verksamhet såsom Sällskapets
mejeri konsulent för tiden från den 1 Januari
till den 1 September 1888.

Den 10 Januari afreste jag på Postgårdens
anmodan till Loimijoki aktie bolags mejeri
i Mesikoski, för att uttröna mejeriets lämplighet
att mottaga extra lever.

Den 12 och 19 Suckproffningar i Ångö.

Den 24 afreste jag till Uland, på begäran af
Herr Harenskölding A. Jägerhorn, hvarvid

jag först besökte dennes egendom, och derefter
Tourula egendom, der jag verkställde mjölkprof
med Salletts fettestämningssapparat.

Efter den 19 Januari gjordes iuga vidare resor
till Haugö, då snörapporten deröfver upphörde
till följande af ishindar.

Den 15 Februari afreste jag till Prakepatron
A. Björkenheims egendom Muojoki, der jag vistades
tre dagar, och på återvägen besökte Kummogårds
mejeriskola och Herr Järnfeldts egendom
Kopala, och återvände till Åbo den 24.

På begäran af Dalebruks bolag afreste jag den
5 Mars till bolagets egendom Tojsuäs i Nimito
och vistades der 4 dagar, och på återvägen besökte
kände Pekala egendom i Angelniemi.

Den 7 Maj besökte jag på begäran af Herr
Hilden egendommen Obara i Tavastkyro socken, och
jag afuo besög plats för ett påtänkt mejeri i
Thalis köping.

Den 22 besökte jag Långsjö mejeri i Somero församling
arrunderadt af Herr A. H. Olichareky.

Den 19 och 26 Maj, sedan snörapporten öfver
Åbo vidlagit, verkställde jag derstädes snö-
profningar.

På början af Juni månad besökte jag tvänne
särskilda gånger Herr Guvernören m. m. i
Castanders tillhörige egendomen Katsjö i
diala socken, hvarest jag den 20 i samma
månad afreste till Herr R. v. Wendts egendom
Miksberg i Pemas socken.

Snöprofningar egde rum den 2, 9, 16 och 23
Juni.

B

Den 18 Juli afreste jag till Kumlunge mejeri i
Landska skärgården, hvarest resan fortsattes till
fatta Åland, der jag besökte Kattuholms,
Haga och Greteby Kungegårdar samt Lvanbo
mejeri i Sactöcks socken, och återkom jag till
Åbo den 29.

Till följande af 14 dagars tjänstledighet samt
tjänsteresor utblefvo 2 snöprofningar under
Juli månad.

På begäran af Eufra Esten v. Knorring
afreste jag den 5 Augusti till Kumo gårds
mejeriskola, hvarest jag återkom den 11 och
den 12 besög jag mig till Pusthåuarens Viktor
Raipalas nyanlagda mejeri i Tavastkyro
socken.

Den 4, 11, 18 och 25 Augusti verkställades
snöprofningar.

Hvad nu resorna beträffar hafva dessa
hufvudsakligen afsett att meddela råd
vid mejeriers skattel, och i öfrigt torde in-
ted nytta vara att tillägga, utan får jag
vordsammant hänvisa till mina tvänne
föregående äreberättelser, der jag, bland an-
nat, så godt jag kunnat, påpekat brister
na i mejeri handteringen, och fört visa
nödvändigheterna af de nuvarande meje-
riskolornas omorganisatiow, för det att
det skulle kunna blifva en möjlighet
för mejerierare i Finland att inom eget
land erhålla duggliga mejerskor, och det
att det hoppas att vederbrände anorna

B

skolorna till nytta för elever och mejerier
och ej blott till nytta för skolornas innehafvare
som nu af staten erhålla fria ladvärdskostnader
och mejeripigor.

Hvad nu åter snörprofvingarum beträffar
så har både jag och andra insett att dessa
ej sicut varit till den dermed afsedda nytta
och då jag nu lemnat min anställning,
tror jag mig kunna uttala såsom min åsigt
att min verksamhet skulle varit större, resu-
taten bättre och obehagel, både för mig och
autagligen afven andra, mindre, derest Skar-
hällningsällskapet aflönat mig, utau be-
drag af någon snörreportör, ty just detta
förhållande har hos en stor del personer
väckt en visst misströende mot min ver-
ksamhet.

Skataro den 30 April 1889.

Oskar Molander

18de distriktet förklarar sig villig emottaga upp-
draget.

§: 27.

På begäran af Sekretären beslöt Bestyrel-
sen låta uppfatta nya tapeter i den till Sekretären
embetsväning hörande kökskammaren.

§: 28.

Från f. d. Mejerikonsulenten ^{Oskar Molander} hade nume-
ra ankommit berättelse öfver hans verksamhet
under tiden från 1. januari - till 1. september 1888
fölydande:

Sign. O. M.

Denna berättelse föranledde till ingen åtgärd.

§: 29.

Från Veterinärläkaren W. Österberg i Skudstott
och A. Bergh i Mariehamn hade Tackförelsebref an-
kommit med anledning af deras inbällande till
ledamöter i Fällskapet.

§: 30.

Folkskoledirektionen i Messaby hade genom
sin ordförande Kommunrådet H. Stjernvall, anhållit
att det bidrag af 200 mark, Bestyrelsen utlofvat folk-
skolläraren Thomas Thonen för genomgående un-
der instundande sommar af flöjdskurs i Skås i Sverige,
mätte till direktionen öfverfändas, och skulle förty-
fagda medel utanordnas från Ahlmaniska fonden
och öfverfändas till Kommunrådet Stjernvall.

§: 31.

Wid sammanträdet utfärdade anordningar fin-
nas i Fällskapets anordningsbok förtecknade.

In fidem:

W. Stjernvall

År 1889 den 15. Maj sammanträd-
 de H. F. Hushållningsfällskapet Besty-
 relse till extra möte, hvarvid tillfrades,
 kommo Ordföranden Hr Björkman,
 Ledamöterna ^{Hr.} Juselius, Hedenberg och
 Backmansson, Suppleanten Hr Sah-
 lén samt underskrifven Sekreterare.
 Ledamöten Hr von Haartman hade
 ännu ej återvändt från utlandet.
 §. 1.

Till öfverläggning upptogs frågan om me-
 jerskolans ä Gästerby flyttning till Viurila samt omor-
 ganisation och upplästes dervid till först följande
 från Grefve August Elmfelt ankomna bref:

Sign. Aug. E.

äfsensom en från mejerskoleföreståndaren Anton
 Andelin ankommen skrifselse följande

Sign. Ant. E.

I sedan öfverläggning häröfver egt rum bestöt
 Bestyrelsen att till Jordbruks Expeditionen i H. Senaten
 afläta en skrifselse af följande innehåll:

Sign. Omorganisation.

och skulle Andelins ofspanintagna skrift såsom bi-
 laga åtfölja denna skrifselse.

§. 2.

Till protokollet antecknades att termins afflut-
 ning i Fällskapets stöjskola denna dag egt rum och
 hade dervid betyg tilldelats nedannämnda elever nem-
 ligen:

- a) I klädsöm: Elin Lindström (vitord:berömlig),
 Maria Tuomala (berömlig) och Alexandra Tolvi (berömlig);
- b) I stätsöm: Maria Tuomala (berömlig), Ahna Pekka (berömlig),
 Wilhelmiina Salonen (berömlig), Elin Lindroos (berömlig),
 Amanda Rautell (berömlig), Emma Tuomola (berömlig) ^{och} Ida
 Sundell (fullkomligt nöjaktig).

i närvaro af
 bestyrelseleda-
 möten Hr H.
 denberg samt
 Sällskapets Se-
 kretarie,

c) Halmarbete: Helga Hemmer (berömlig), Maria Suomala (berömlig), Olga Lindström (berömlig), Elin Lindroos (berömlig), Elina Tälva (fullkomligt nöjaktig), Augusta Wigren (fullkomligt nöjaktig), Mathilda Emborg (fullkomligt nöjaktig) och Maria Berglund (fullkomligt nöjaktig).

Tillika antecknades att skolan under nu afslutade termin varit besökt af 53. elever, af hvilka 14 ätnjutit undervisning i väfnad, 27 i kläd. söm, 28 i flåström och 13. i halmarbete.

§. 3.

Länemejeriskan Selma Salvin hade intemat reseräkningar uppgående enligt bifogat sammandrag till inalles 118 mark 83 penni. Dessa räkningar hade granskats af Bestyrelsens ledamot Kronofogden Backmansson, som dervid funnit att beloppet af räkningen N:o 1. genom misstärkning i sammandraget uppförts med 2 mark 24 penni i stället för rätteligen 4 mark 24 penni. På grund häraf skulle förenämnda reseräkningens belopp, ökad med 2. mark, eller jäledes 120 mark 83 penni utanordnas.

§. 4.

Vid sammanträdet utfärdade kvartals och andra anordningar finnas i Sällskapets anordningsbok förtecknade.

In fidem:

M. R. Rasmussen

Handskrift

Deke 218
1889

Sigu. Ant. A.

Aukon den 10 maj 1889.

461 till Best.
prot 15-89.

Till Bestyrelsen för Kejsarliga Finska Hushållningsfällskapet i Åbo.

I anledning af Bestyrelsens ärade skrifvelse af den

Deke 180.
1889.

Sigu. Aug. A.

Åbo. den 24 april 1889.

Till Kejsarliga Finska Hushållningsfällskapet i Åbo

i Åbo

Till svar på ärade skrifvelsen af den 17 dennes, N:o 461 har jag äran meddela att jag till alla delar är af samma åsigt som i skrifvelsen uttalas hvarför jag inte kan hafva emot en förändring af mejeriskolan då denna förändring måste medföra fördelar för mejeridriften i landet. Dock anser jag för min enskilda del att denna förändring bör smaningom genomföras på det att helst en måtte uppstå för de nya skolorna samt att i jemn bredd med förändringen af den kreaturs skotare skolor för såväl manliga som kvinnliga elever blefve inrättade ty enligt min åsigt så anser jag att dessa kreaturs skotare skolor är af en ofantlig vigt för mejeriskötseln i landet. Jag har ej vänt i tillfälle att meddela mig med Herr Andelin, men förmodar att han delar min här uttalade enskilda åsigt såväl i mejeriskolornas förändring som i nödvändigheterna och nyttan af anläggandet af kreaturs

c) Thalmarbete: Helga Hemmer (berömlig), Maria Luomala (berömlig), Olga Lindström (berömlig), Elin Lindroos (berömlig), Elina Talsa (fullkomligt nöjaktig), Augusta Wigren (fullkomligt nöjaktig), Mathilda Emborg (fullkomligt nöjaktig) och Maria Berglund (fullkomligt nöjaktig).

Tillika antecknades att skolan under nu afslutade termin varit besökt af 53. elever, af hvilka

skotare skolor.

Högskolestyrelsen

Cory Armfelt

Uusika den 23 April 1889

Dele 218
1889

Dele 218
1889

Sign. Ant. A.

Uusika den 10 maj 1889.

46 till Best.
print 15/59

Till Bestyrelsen för Kejsertliga Finska Hushållningsfällskapet i Uusika.

I anledning af Bestyrelsens ärade skrifvelse af den 17 April får jag härmed tillkännagifva att jag i alla delar de af Fällskapets sekreterare uti Uusika Tidning uttalade åsikter angående behöfligheten af mejeriundervisningens omorganisation i landet och får jag till fakens belysande, förskildt på grund af nära 7 årig erfarenhet såsom lärare vid härvarande mejeriskola, anföra följande.

Enuru jag städsre fökt att till elever erhålla hemmansägares döttrar och fäderna som genomgått fullständig folkskolekurs, så har jag i detta äffende haft ringa framgång, och att döma af de talrika anförningar om extra elevplatser för ett år eller kortare tid, har orsaken här till varit att mängden med större folkskolekunskeper funnit sig mindre lugad för att underkasta sig 2 års lång lärokurs. Följden här af har varit att flertalet elever vid sitt inträde ägt en högst bristfällig, ja ofta ingen skrifkunighet, och om någon varit så försigkommen i såbning att hon behjälpligt kunnat 4 räknesätten med hela tal, så har denna kunskap vanligen varit helt mekanisk utan förmåga att göra praktiskt bruk där af. Elevens undervisning under första året har därför icke kunnat vara annan än den enklaste folkskoleundervisning, jemte praktisk öfning i kreaturskötsel. Den egentliga fackundervisningen blir således i själva verket ettårig.

Hvad åter fackundervisningen vidkommer så uppstår en annan fråga: bör mejeriskolan vara uteslutande mejeriskola eller kombinerad mejeri- och kreaturskötare skola.

la? Den riktning, hvori mejerihandteringen på fe-
ste tiden utvecklats, ställer på stora fordringar på en-
jerist att oaktadt i landet finnas 14. mejeriskolor förutom
en mejerihögskola, så är klagan allmän öfver bristen
på dugliga ledare af större mejerier. Hvar är felet?
ligen i bristfällig undervisning. Man aflas med att
bibringa den blifvande mejerskan mångsidig kun-
skap och fähunda blir hon litet af hvarje men inget
ting helt. Sådant är förhållandet nu och sådant har
det varit långt före detta.

Wid undervisningens ordnande i våra mejeriska-
fäste man stort affeende vid att färskildt gagna den
mindre jordbrukaren genom att för hans behof utbit
personer kunniga till att sköta både hans ladugård
mejeri. Men hvad har resultatet blifvit? Jag fäknar
visserligen bestämda uppgifter från andra mejeriska-
men efter hvad jag delvis erfarit, har förhållandet
dem varit ungefär det samma som vid härvarande
meriskola, d. v. s. af 24 elever, som genomgått skolans kurs
har icke en enda erhållit plats hos någon mind-
hemmansägare utan alla vid större mejerier. Och
man åter utforska hvad nytta från mejeriskolor
utgångna elever medfört i större egendomar i eg-
skap af kreaturskötare, så torde resultatet befinnas
rä blent. Allmänt klagas åtminstone att mejerska
äro obenägna för ladugårdsfyslor. Ofta nog har
orsaken därtill vara verkelig obenägenhet, emedan
mejeriarbeten äro behagligare än grofva ladugårds-
beten, men lika ofta torde orsaken vara att föka
att det redan vid en medelstor egendom är fört att
ena en mejerskas och dejas syssla i samma perso-
De förnämsta dagliga arbeten såväl i mejeri som la-
gård böra utföras samtidsigt, hvarför mejerskan med
bästa vilja icke kan sköta dessa tvänne sysslor, ut-

hon håller sig naturligtvis till mejeriet, där hennes
närvaro är mera maktpåliggande, och på detta områ-
de har också mängen från våra mejeriskolor utgången
mejerska visat sig vara fin sak väl vuxen.

Nu har emellertid inom en otroligt kort tid mejeri-
handteringen mångenstädes helt och hållet förändrats
från sin tidigare mera hemslöjd liknande form till
en fabriksartad värksamhet, det ena bolagsmejeriet
uppstår efter det andra. Ja förändringen och framste-
gen hafva inom 4 a 5. år varit så stora, att då man där-
med jämför det för 2 1/2 år sedan utarbetade reglemen-
tet för mejeriskolorna, så förefaller det som om man i
mejeriundervisning skulle gått med lika stora steg
bakåt. Ty icke nog därmed att man uraktlåt att utvidga
och skärpa den egentliga mejeriundervisningen i tids-
entlig riktning och därifrån afskilja allt obehörigt, man
gjorde i stället afskilliga tillägg i den gamla riktnin-
gen. De blifvande mejerskorna skulle icke allenast få
som förut bibringas kunskap uti att sköta kor och de-
ras mjölk, utan äfven deras gödsel och sjukdomar. Un-
dervisningen i mejerihandtering har fähunda faktiskt
blifvit stäld i andra rummet och den i kreaturskötsel
i första, hvilket äfven framgår däraf att elevantalet
uttryckligen gjorts beroende af antalet kor på den egen-
dom, där mejeriskolan är placerad, och icke af den mjölk-
mängd som till mejeriet möjligen kunde anskaffas ge-
nom uppköp, ehuru utvecklingen af vårt mejerivä-
fende tydligen utvisar att förhållandet borde vara det
motsatta.

Enhvar, som gjort sig något förtrogen med för-
hållandena, skall helt säkert lätt finna att hvarje kor oss
inrättadt och med insikt drifvet bolagsmejeri uträttat
på ett är mycket mera till kreaturskötselns höjande bland
mindre jordbrukare än hvilken som helst af våra mejeri-

skolor på ett decennium. Våra bolagsmejerierna ha vi sålunda funnit mycket mera än i mejeriskolorna "de ägg som lärt bondens hönor att värpa". Vår allmog som hittills blifvit mycket litet berörd af hvarje framsteg i mejeri och ladugårdsföretag, har nu med en bortkastad fin konservatism, så att hvarhelst ett mejeri för uppköp af mjölk inrättats, har icke blott hemmanägaren utan äfven torparen och inhysesmannen varit färdig att sälja mjölk och alla arbeta med inför förbättringar i sin ladugårdsföretag. Sådant är förhållandet åtminstone i sydvästra Finland. Den rättsutvecklingen för mejeriväsendets utveckling är tydligen funnen men de rätta personerna för ledning af tidsenlig mejeriförändring saknas. För min del kan jag därför icke annat än på det innerligaste förena mig med Bredens åsikt att det är hög tid att från vår mejerierundervisning aflägsna detta "aliquid in omnibus sed nihil in toto". Må man utbilda mejerskan till verklig mejerska och icke till dilettant i ett och hvarje. Och så hon blifva kompetent att bilda de många detaljer, förekomma i ett större bolagsmejeri, och hvilka de saknas, dels endast är så att säga svagt antydda i privat mejeri, så bör hon och nödvändigt utbildas i ett bolagsmejeri.

Någon detaljerad undervisningsplan anser jag mig icke böra här föreslå, utan tror jag att snarast och såkraste resultat skulle vinnas om förslags utarbetande till mejeriskolornas omorganisation skulle förtros åt en komite af sakkunniga och praktiska mejerimän. Vill dock i förbigående nämna att mejeriskolorna borde vara undervisningsanstalter ej blott för sina ordinarie elever utan därjemte så att säga för bildningsanstalter för hvarandra. Kostnadsfri praktisk borde därför erbjudas vid hvarje mejeriskola för el-

från andra mejeriskolor och för personer som utbildat sig i privata mejerier. Ty huru goda kunskaper en elev är må ha förvärfvat sig, så är hon dock såsom nyss utexaminerad mer eller mindre ensidigt danad. För att med tillbörlig säkerhet kunna arbeta på egen hand, bör eleven oöfverflyttligen enligt min tanke blifva i tillfälle att jämföra sitt eget vetande med andras förfaringsfärd. Större likformighet skulle och härigenom vinnas i de skilda skolornas arbets- och undervisningsfärd.

För att främja kreatursföretaget på ett naturligt vis ändamålsenligt inrättade kreatursföretagare skolor att förordas. Men tiden med sina krafilar raskt framåt. Förrän sådana skolor hinna inrättas, organiseras och bära frukt, så förlorar mängden en dyrbar tid under väntan på hjälp. Därför har jag tänkt mig att undervisning i kreatursföretag åtminstone till en början borde ordnas sålunda att staten eller kanske bättre landtbrukssällskapen skulle i sin tjänst antaga kompetenta personer såsom konsulenter i husdjursföretag. Jag vill desto mera förordas denna åtgärd som jag tror att den i en lång framtid skulle blifva den värdefullaste hjälpen för allmogemannen. Ty likaså litet som bonden velat i sin tjänst antaga en dyrare begd mejerska, lika obenågen är han, tror jag, att antaga en dyrare begd kreatursföretagare. Men kan han vid behof på billiga villkor requirera till sig en sakkunnig rådgifvare, så gör han det gärna. Stats- och länsmejerierens värksamhet borde också företrädesvis riktas åt det hållet. Sakkunniga ledaren eller ägaren af ett uppköpsmejeri kan också i sin mån hastigt invärka på kreatursföretagets förbättring hos sina leverantörer genom att utöfva en noggrann och rättvis kontroll öfver mjölken och i samråd med leverantören söka att utforska orsaken till möjliga fel hos mjölken. Så fort sig göra låter bör betal-

ning af mjölken ske efter fetthalt och framför allt när
felaktig mjölk på inga villkor emottagas till ett mejeri, ty
af dålig råvara kan icke den skickligaste mejerist till-
värka goda och lätt säljbara produkter. Komma vi främ-
ligen på långt att andels principens mejeridriften blir
mera rådande så skall förändring till det bättre i krea-
turskötsel och mjölkproduktion försiggå ännu raskare.

Hvad slutligen Gästerby mejeriskolas ombildning
efter dess föreslagna flyttning till Wiurila beträffar, så
har jag för min del intet hinder att förebära, utan är
villig att till mitt mejeri mottaga skolan mot samma
anstagsvillkor som hittills. Blifvande elevantalet har
jag nu svårt att bestämna förän mejeriet kommit
i gång. Flere än 6 elever tror jag mig icke kunna an-
taga isynnerhet om mitt ofvannämnda förslag om
praktikantplatser vid skolan blir antaget.

Gästerby den 7. Maj 1889

Högaktningsfullt
Anton Andelin

Sign. Omorganisation.

Till Jordbruks Expeditionen i Kejsarliga Senaten för Fin-
land.

Hos Bestyrelsen för Finska Hushållningssällska-
pet har kammarherren, greve August Clemfelt gjort
framställning derom, att den i hans egande Gästerby gård
i Kimito socken förlagda mejeriskolan, i anseende
till att skolans föreståndare Anton Andelin kommer
att derifrån afflytta till Wiurila, greve Clemfelts äfven-
ledes tillhöriga egendom i Halikko socken, för att i
egendomens mark anlägga ett större uppköpsme-
jeri, finge från den 1. nästkommande november för-
läggas till sistnämnda egendom, hvars ladugård skul-
de lemna material till undervisningen i krea-
turskötsel, medan undervisningen i mejerihän-
tering skulle ega rum i Andelins mejeri, der tillgän-
gen på mjölk enligt beräkning komme att uppgå
till ettusen kannor om dagen.

Da Bestyrelsen högt uppskattar mejeriskoleföre-
ståndaren Anton Andelin såsom mejeriman och
undervisare, samt därför anser att den ifrågakvaran-
de skolan genom hans afgång från föreståndarsbe-
fattningen komme att lida en svårt erfatt förlust, och da
derjämte Halikko socken måste anses vara minst
lika lämplig ort för en mejeriskola, som Kimito, hvar-
utom tillgången på undervisningsmaterial blefve
vid ett större enligt den af greve Clemfelt föreslagna
kombinationen än nu i Gästerby, kan Bestyrelsen
för sin del icke annat än tillstyrka bifall till försla-
get om ifrågakvarande mejeriskolas flyttning till Wiu-
rila. Men förskilda omständigheters föranleda Besty-
relsen, att, jämte det greve Clemfelts förenämnda fram-
ställning härmed underställes Jordbruks Expeditionens
pröfning, ödmjukast föreslå att skolans vid sin flytt-

ning tillika måtte undergå en omorganisation, och anhåller Bestyrelsen att få närmare utlägga de skäl, som i fört antydda afseende varit för Bestyrelsen afgörande, äfvensom syftet med den förändrade organisation af skolan, Bestyrelsen på grund af ansett böra i fråga komma.

Mejeriskolorna i vårt land, såsom de nu äro organiserade, afse att utbilda mejerskor, som tillika äro ladugårdsfötare, dermed äsyftande att fylla hofvet å mindre lägenheter, der det ej kan löna sig att hålla färskild mejerska och färskild ladugårdspiga. Emellertid har erfarenheten åtminstone i denna del af landet idag lagt, att mejeriskolornas utgående elever icke antaga flika platser hos mindre jordägare, utan blifva anställda vid större hergårds- eller bymejerier, der deras kunskaper i ladugårdsfötisel komma hvarken dem själva eller resp. husder tillgodo; och dock har deras undervisning i detta fack kostat dem ett helt läroår och inkräktat på den undervisning, som för deras framtid varit af största vikt, men af antydda orsak icke kunnat blifva så fullständig, som önskligt varit. Dessutom hafva bildade kvinnor, sådana som bäst kunde draga nytta af vistelsen vid en mejeriskola, hvilkas framtida verksamhet inom mejeridriften därför kunde blifva af stor betydelse för den närings uppdrifvande, afhållits från att få elevplatser vid mejeriskolorna på grund af föreskriften om första läroårets användande till arbeten i ladugården. Redan dessa omständigheter tala mot ändamålsenligheten af att i mejeriskolorna kombinera kreatursfötisel och mejerihandteri. Men här till kommer ännu ett förhållande, som gör att de små lägenheternas behof af mejerskor smänningom upphör, under det bristen på dugliga

ledare af större mejeriföretag bliv allt kånbarare. Då man i vårt land först började arbeta för en rationell mjölkhusställning, gälde det att förmå landtmännen införa den så kallade Swartz'ska metoden, som lemnade bättre smör och större behållning än det gamla surgräddofättet. Då var det ännu ej fråga om något samarbete på detta område, men smänningom började mjölk uppköpas vid en del mejerier på herrgårdar, hvilket dock icke utöfvade något större inflytande på de mindre lägenheternas mjölkhusställning i allmänhet, enär vid användandet af den Swartz'ska metoden mjölk, som undergått längre transport, försligen låter sig med fördel tillgodogöra och förenamda uppköp därför måste inskränka sig till mejeriernas närmaste omgivning. Dessa förhållanden förändrades emellertid fullständigt genom den epokgörande uppfinningen af centrifuger och separatorer, med hvilkas tillhjälp det icke mera möter någon svårighet att afskilja grädden från mjölk, som transporterats äfven från längre afstånd, och hvilka möjliggöra förarbetningen af stora kvantiteter mjölk på samma ställe. Och med tillämpandet af centrifug förfarandet följde öfverallt i smörproducerande länder uppkomsten af mejerier, afsedda att tillgodogöra all mjölk från ett större eller mindre område och att fålunda från de enskilda lägenheterna öfverflytta tillverkningsen af smör och ost till mejeriet, samt åt de förra öfverlemnade endast omsorgen om mjölkens produktion.

I början fick denna förändring i mjölkhusställningen endast långsamt insteg hos oss. Vårt folks konservativa natur, som varit så för att öfvervinna vid införandet af afkylningsmetoden, i förening med den hos vår allmoges inneboende, men dock lyckligtvis allt mera aftagande, motviljan mot samarbete i ekonomiska angelägenheter, uppstälde hinder, som ej genast för

so, der den nya rörelsen fökte tränga in. Men allt
för länge dröjde det dock icke innan gemensamhet
ten i mejeridriften vunnit så stort inflyg, att det
längre var tvifvel underkastadt, i hvilken riktning
mejeriväsendets utveckling hos oss skulle komma
att gå, och på de allra första åren har det nya mejeri-
systemet vunnit en sådan utbredning, att det oveder-
fägligen ästadkommit en verklig omhvälfning i land-
mannens ladugårdskonometri, och allmogens fjelför-
dan midt inne i rörelsen. Större och mindre separata
mejerier uppstå öfverallt och till dem levererar landt-
men sin mjölk och upphör med sin enskilda, i
liten skala bedrifna smörberedning.

Mejeriskolornas uppgift i framtiden måste der-
före blifva, att fylla det behof, som nu redan träd
i förgrunden och med hvar dag blir allt mera träng-
gande, det vill säga uppköps- och andelsmejeriernas
behof af mejerskor, hvilka der icke finna någon an-
vändning för den kännedom i kreaturskötsel, de in-
hentat vid mejeriskolan, men på hvilka deremot
ste ställas stora anspråk i afseende å kännedom i
ha till ledningen af ett större mejeri hörande deta-
jer.

Det är för den skull Bestyrelsens öfvertygelse
att landets mejeriskolor icke länge kunna fylla
dens kraf, om de ej göras till skolor afsedda utslutande
de för undervisning i mejerihandtering och så vid
möjligt förläggas till större andelsmejerier, eller, end
andelsprincipen tyvärr ännu icke hos oss gjort
sig gällande i så stor omfattning som önskligt va-
rit, till väl ordnade stora uppköpsmejerier. För den
i landet behöfliga undervisningen i kreaturskötsel
måste man på annat sätt draga försorg. Derom an-
sig Bestyrelsen dock icke i detta sammanhang böra
närmare uttala sig, emär det icke är Bestyrelsen

afsikt, att nu föreslå ett omedelbart genomföran-
de af den antyddade reformen i landets famtliga
mejeriskolor, utan endast att nu, när tillfälle erbjün-
der sig att förlägga en af dessa skolor till ett stort på
mjölkleverans grundadt mejeri, begagna sig deraf,
för att omorganisera denna skola i tidsentlig rikt-
ning.

Bestyrelsen förbiser härvid icke, att skolan
sälunda komme att stå i ett undantagsförhållan-
de, och att gällande reglemente för mejerisko-
lorna i landet till förskilda delar icke kunde
på denna skola tillämpas. Men då de nödiga afvi-
kelserna kunna regleras genom bestämmingar i
färskildt kontrakt, har Bestyrelsen icke trokat att
underkasta förslaget Kejsarliga Senatens upplysta
pröfning, så mycket mindre som vid den om-
arbetning af reglementet för mejeriskolorna, som icke
äflägsen framtid, enligt Bestyrelsen tanke,
blir oundviklig, den erfarenhet, som emellertid kun-
nat vinnas vid den efter annan princip arbe-
tande mejeriskolan å Viurila, komme att blifva
till synnerligt gagn.

Bestyrelsen har i saken inhämtat grefve du-
gust delfelts och mejeriskoleföreståndaren Andelin
yttranden; och begge hafva förklarar sig dela Besty-
relsens åsikt beträffande fördelarna af ifrågava-
rande mejeriskolas förändrade organisation samt
för sin del icke haft något att invända mot för-
slaget, hvarvid Andelin likväl ansett en förminsk-
ning i det nuvarande elevantalet nödvändigt,
sälunda att, då kursen blefve ettårig; endast sex elever
ärligen skulle antagas, men deremot förklarar sig
villig att utan förskild erfattning mottaga tillfälliga
praktikanter. Då Bestyrelsen godkänner Andelins
motivering i sistnämnda afseende och då hans skrif-

velse till Bestyrelsen, hvori han framlägger sina på
sjuårig erfarenhet grundade åsikter rörande mejeri-
skolornas organisation, kompletterar och ger förtid
åt hvad Bestyrelsen ofoanförre haft äran anföra,
tillåter sig Bestyrelsen att härhos bilägga följande
skrift.

På grund af hvad här ofvan anförts, får Bestyrelsen alltså ödmjukast förestä.

att den för närvarande i Gästerby
egendom i Kimito socken förlagda mejeri-
skolan den 1. november innevarande är flyt-
tas till det uppköpmejeri som af skolans när-
varande föreståndare Anton Andelin in-
rättas i Kiurila egendom i Halikko socken.

att endast teoretisk och praktisk under-
visning i mejerihandtering samt mejerier-
ledning och skötsel med hvad dertill hör
kommer att i skolan meddelas;

att kursen blir ettårig med rättighet för
Bestyrelsen att undantagsvis, der så nödigt fin-
nes, tillåta elever att kvarblifva vid skolan ytter-
ligare ett år;

att elevernas antal tillsvidare bestämmas
till sex, sålunda att för första året antagas en-
dast tvänne nya elever till de fyra som den
1. november komma att uppflyttas till högre
afdelningen;

att anslaget till skolan fortfarande utgår
enligt de i reglementet för mejeriskolorna
i Finland af den 18. november 1886 stadgade
grunder, likväl med skyldighet för Andelin
att utan förskild ersättning för kortare tider
mottaga ett antal praktikanter; samt

att kontrakt med Andelin om skolans
underhåll må af Bestyrelsen upprättas och

afseende ä fastställelse till Jordbruks Expeditionen
infändas.

Skulle Kejsarliga Senaten emellertid icke finna
skäl att bifalla till Bestyrelsens förestående framställning, får
Bestyrelsen alternativt förestä att grefve August Armfelts ur-
sprungliga anhållan måtte vara beviljad eller

att mejeriskolan i Gästerby utan någon för-
ändring i dess organisation den 1. nästkomman-
de november förlägges till Kiurila egendom i
Halikko, hvarest undervisningen i kreaturskötsel
meddelas i egendomens ladugård, samt i meje-
ridrift uti Andelins närbelägna mejeri.

På Bestyrelsens för Finska Hushållningsfällskapet vågnas:

År 1889 den 5 juni samman-
trädde K. F. Huskänningsförsamlingens
Bestyrelse, hoansid tillstådeskamms
ordföranden, hr Björckman, ledamö-
terna hr ^{Justitz} Hedenberg, van Haactman
och Backman, församlingens Kam-
rerare hr Snehle samt underskifven
skriften.

§ 1.

Protokollen för Bestyrelsens samman-
träden den 8 och 15 maj uppläses i afseende
ö justering.

§ 2.

Sedan skriften i Svenska Landt-
bruksakademien, professor Christian Löwen,
med anledning af Bestyrelsens bref Nr 585,
tillvänt bestyrelsen lex. "Kong. Majestätts för-
nyade nådiga reglemente för de i statens tjänst
anställda landbruksingenjörerna" af den 1 okt. 1886
och lex. "Förnyad instruktion för statens landt-
bruksingenjörerna, utfärdad af Kong. Landt-
bruksakademins förvaltningskommitté"
den 18 december 1886, blef den från K. Senaten
öfversända kommissäkten ^{med} förslag
till taxa och tjänstgöringsreglemente för
landbruksingenjörerna stald på disku-
sation jämte förnyade svenska författ-
ningar.

§ 3.

Från Jordbruks Expeditionen i K.
Senaten hade skriften af den 27 maj an-
kommnit med tillägg att till idoga jord-
brukare utdela de med Furuhjelmshus fondens

käntemedel å 1883 inhipta jordbruksresor,
som varit utställda i Parkano, Ikalas, Kan-
kaupää, Karcia, Lavia, Hanhajoki, Eura,
änime, Hankilaks och Kayola kommuner,
och beslut Bestyrelsen med anledning häraf
att tillsända vederbörlige skönlänsmän
med anhållan att de i samråd med kom-
munstynderna på resp. orter måtte
inkomma med förslag till personer, af
 hvilka förväntade redskap borde frias.
§ 4.

Till svar å Bestyrelsens framställning
af den 6 maj om reseanslag ^{af 1500 mark} för Sällskapet
sekretären hade skripelse på Jordbruks
Expeditionen af den 23 maj ankommit med
underrättelse att K. Sevater funnit godt
tillåt Bestyrelsen att af besparade medel i
jordbruksanslaget tilldelas sekretären ett
reseunderstöd af 1000 mark. Då det af secre-
tären uppgjordes & reseprogrammet, sådant
detsamma finnes intaget i protokoll för
den 8 maj under § 20, icke kunde fullständigt
genomföras med det sålunda förminskade
anslaget, ansåg Bestyrelsen resan till Paris
föranställt helst kunna utgå från rese-
planen utgå, hvilket meddelades sekretären
i en efterrättelse.

§ 5.

Upplästes ett i bref ^{af den 28 maj} från Jordbruks
Expeditionen ankommit meddelande, att läne-
agronomen och flaksmästarna blifvit be-
friade från den dem härforinnan åliggande
skyldigheten beträffande inspektionen öfver me-
jeriskolorna, för hvilka framdeles utsparas en-
last af vederbörlige hushållnings- och landbruks-

sällskap samt den särskilda mejeriskolein-
spektion, som fortfarande anställes.
§ 6.

Revisionskommisjonen berättelse
för 1888 fördrags och, då densamma icke
i innehåll några anmärkingar boaren mot
räkenskopena eller bestyrelsens förvaltning,
öfverlemnades den till instämmande plenum
utan något yttrande af Bestyrelsen.
§ 7.

Från beställningsinspektören O. Wartiainen,
när hade en skripelse ankommit och upp-
lästes så lydande:

Sign. Wartiainen.

Den sålunda fördrags planer för
bearbetningen af Arkhenii landbrukspraktik,
till kunde Bestyrelsen icke i alla godkänna.
Att af en mängd personer införda anmär-
kingar och tillägg samt sedemera utan vi-
dare bearbetning införas desamma i den
färdiga öfveröfningen såsom noter, föräddes
med resp. författares märken, syntes Besty-
relsen olämpligt och komma att göra
arbetet onyttigt för den som på egen
hand studerar detsamma samt fövillan-
de på skolbenen. Om hr Wartiainen skulle
derpå, vore bestyrelsen villig att af särskilda
personer begära anmärkingar och tillägg
till landbrukspraktikan, men dessa
bidrag borde sedemera af Wartiainen
bearbetas och söpas samt ingåsas på
behörig ställen i texten. Härvid skulle
Wartiainen i bref underrättas och hans
beslut med anledning deraf införas,
innan vidare i saken tillgripes.

§ 8.

Från Konstflitsföreningen i Helsingfors
hade ett följande cirkulärbref anlammat:

Sijn. Konstflit.

Cirkuläret avsåg icke påkalla någon omedelbar
åtgärd.

§ 9.

De ansökningar, till antalet 19, som
inlammat för erhållande af Thulinsha
stipendiätkontor vid landets jordbruksläroverk
från den 1 nästkommande november, och
hvilka varit ställda på cirkulation, för-
drogas och beslut bestyrrelsen att antaga med
demympriånade nio bondesöner till stipen-
diater vid följande läroverk:

a) Vid Mustiala Landbruksinstitutets
lägre afdelning, der underhållskostnaden utgör
200 mark per år och elev:

1. Arthur August Nylund från Kylmä
Kaschi kapell.

2. Oskar Anshelm Sjöstedt-Rättö från
Akkas socken, och

3. Johan Malakias Paavola från Mou-
hijärvi socken.

b) Vid Kronborgs Landbruksin-
stitut med 240 mf årsavgift per elev:

4. Johan Fredrik Kaliseva från Luos-
pias socken.

5. Wilhelm Rairo från Hirvo socken
och

6. Gustaf Bernhard Koronius från
Suomusjärvi kapell.

c) Vid Olava jordbruksskola med
godtgörelse af 180 mf per år:

7. Emil Seppälä från Hevilaho socken.

D. N: 239.
1859.

Ånk. den 20 maj 1889.

07.

Sijn. Marttinen.

Till Bestyrrelsen för St. F. Hushållningssällskapet,
Åbo.

Förledning af ärade brefvet af den 8: i denna månad
N: 579. får jag vördfämnat meddela, att, i händelse St.
Hushållningssällskapet ombeförjes och bekostar alla erforderliga rättelser och tillägg till den finska bearbetningen af af Sturberius' Landbrukspraktika för att den samman kan vid våra jordbruksskolor användas såsom tillräcklig lärobok i Finska jordbruket och jag endast har att verkställa öfversättningen, jag i födant fall betingar mig ett arvode af fjuttio (40) finska mark per tryckark efter finsk text. Tillika är jag villig att underställa öfversättningen den granskning St. Hushållningssällskapet anser vara af nöden.

Beträffande själva bearbetningen anser jag mig böra ödmjukast föreslå, att erforderligt antal exemplar af Svenska upplagan (tredje ?), inbefälade, tillfändas några af landets mest erfarna och praktiska jordbrukare i och för genomgående samt för att föras med födant rättelser och tillägg, hvartill skäl förefinnes och visa oöf-
förhållanden gifva anledning. Och visar jag i födant afseende exempelvis framhålla följande personer: Direktörerna C. A. Litting och A. E. Lång; Jordbruksskoleföreståndarna

S. H. Marttinen

Kalleqvist
 Ernst Reuter,
 Haartman,

rene J. Terlachius (Olava), H. Myrsten (Söderkulla) och
 E. L. Wahlbeck (Korsholm); Statsagronomen K. J. Forsberg,
 Lantbruksingenjören B. Lillie samt Länagronomen Theodor
 Forsell, Axel Gylden, A. W. Jöstöm och Karl Laurén
 Doktor A. Rindell (Mustiala), Lantbruksrådet H. Grotenius
 samt Professionaterne C. J. Berner (Orimattila), magister
 Edv. Duncker, Johannes Grennen (St. Michel), Emil An-
 sin (Harju) och magister M. von Esen (Parola & Linné)
 Öfversättningen borde 3 kapitlet Om åkerjordarterna (nu för-
 knapphändigt framställt), 5 kapitlet Om åkerjordens afdelning
 (enligt botanikens delvis olämplig hos oss), 8 kapitlet Om
 bruksredskapen, 9 kapitlet Om jordens gödsling m. m.,
 kapitlet Om de olika åkerbruksfätten samt vissa delar af
 11 kapitlet Om fädesväxternas odling, skörd, behandling
 m. m. underkastas omredigering i enlighet med våra för-
 den. Tillika torde alla äldre mättn bör förvandlas till
 Juarande metrisk. Rättelserna borde affattas möjligt
 kort och i den form den finska texten i öfrigt angifves
 Endast absoluta oriktigheter borde rättas inom textafdelning
 men tilläggen affattas i form af noter under den egentliga
 texten med angifvande af författarens namn eller signatur
 Derigenom underlättes sammansättandet och öfversättning
 betydligt. Den som kan behärska finska språket, borde
 göra sina anmärkingar på detta språk. Önskligt vore
 derjemte att resp. granskare utförde sitt arbete inom
 medlet af Juli månad så att öfversättningen kunde vara

Skj medel bl. omådeligt det behållna materialit, annars blid det ringa
 komponentet.

J. Emil Leppälä från Helsingfors Saken.

ga omedelbart derefter.

Från K. Hushållningsförsamlingen finner god fasta af-
 seende vid dessa mina förslag eller kommer att flålla saken
 anordnande, ankänner jag ödmjukast att blifva derom under-
 rättad. I ingen händelse tilltro jag mig förmåga att
 verkställa sjelfva bearbetningen eller vill ens iklida mig
 risken derför, utan väntar hjälp i detta afseende från
 kompetentare håll, men beträffande öfversättningen och
 sammansättandet skall jag göra mitt bästa.

Vihtori den 18. Maj 1889.

Aug. Marttinen

Adress: Nyruge & Gjakkala.

Leppälä

Best. 7/6 89 - 2

D/ Hild Turola jordbonusskola, hvar

A. N° 223.
1889.

Sijn. Konstflit. Åskan den 13 maj 1889.

FÖRENINGEN
för
Konstfliten i Finland

Till Direktionen för Kejsarliga
finska Hushållningssällskapet.

Helsingfors, den 10. Maj 1889.
N^o.....

Härhos får Bestyrelsen för Föreningen för Konstfliten äran meddela att Bestyrelsen, enligt derom fattadt beslut kommer att i sammanhang med centralskolan för konstflit i Helsingfors från och med instundande höst inrätta två kurser om året för sådana praktiska slöjdare, som ärna utbilda sig till slöjdinstruktörer och lärare för slöjdvärkstäder och slöjdskolor; och komma dessa kurser, hvilka hufvudsakligast omfatta teckning och linjalritning, att fortgå den ena från den 15 September till den 15 December 1889 och den andra från den 1 Februari till den 1 Maj 1890. Närmare meddelanden om dessa kurser kunna erhållas af skolans föreståndare magister Ernst Nordström i Ateneum i Helsingfors.

På Bestyrelsens vägnar:

J. Lindfors

H. H. H. H.

J. Emil Seppälä från Helsingfors.

Uti Högskolan jordbruksakademi, hvar
föreståndare, bestyrrelseledamoten som
Hauptmann nu utgjord sig att mottaga
tvänne stipendiater för tillsammans
240 mark för år:

8. Karl Oskar Hakkilahki från
Pernar och

9. Franz Wilhelm Tapala från
Ulane.

Om förestående beslut skulle
föreståndarene för resp. läroverk ut-
deviättas, hvarejämte de antagna stipen-
diaternas skulle förstås att den
1 nästkommande november infinnas
sig vid läroverken.

§ 10.

Från Sekretären i Stockholms
Läroverkssällskapet Charles Jacobz
som hade ett ^{högskola} brev ankommit:

Sign. Ch. J.

Med anledning häraf beslut Besty-
relsen, som godkände hr Jacobsons
förslag, att tillskrifva mejerikonulenten
A. S. Pettersson i Stockholm med anhållan
att han ville med föreståndarene för
Rimbo och Ulunge mejerier ordna
saken på det af hr Jacobson förslagna
fättet.

I sammanhang härmed anmälte
Sekretären att enligt ankomna brev resp.
mejerieföreståndarene vore beredda att
den 1 juni emottaga sällskapets stipendi-
ter, af hvilka Blantina Rämholm, Hanna
Ljoberg och Olga Wethberg redan insänt
kvitto å de dem tillståndt resemedlen.

§ 11.

Från Fria Ekonomiska Sällskapet i St Petersburg hade ett så lydande arkiv, lärt ankommit:

Sijn. Ryskt.

och skulle detsamma i öfversättning uppläsa, som vid plenum den 7 i denna månad och deraf tillika anmälles att några ex. proz gram för den i cirkuläret omtalade utställningen af biskötselens alster ankommit och kunde af hvarje utställare erhållas i Sällskapets kansli.

§ 12.

Förstämman för Sällskapets Kemiska och präkantiestationen hr E. Lohner hade till Bestyrelsen inqirerat följande skriftliga anhållan:

Sijn. Lthner

och fann Bestyrelsen skäl dertill bifalla.

§ 13.

Sedan Halikko och Angelniemi landtmannagille genom sin ordförande L. G. Schrenius anhållit om ett anslag af 150 mark till premier vid en täflingsplöjning och dikning, som gillet beslutat under iunij, varanle sammas anordna, bestöt Bestyrelsen för nämnda ändamål tilldela gillet ett anslag af 75 mark.

§ 14.

Sekreteraren anmälte, att han fått framställning af läne mejerierhan Almqvist, förordnat hvar att besöka rusthållaren Kuuri i Södermanh och präben Noorjänd i Nyälppjärd samt förtaga en tjänsteman till Siikais saken. - Styranden godkändes af Bestyrelsen.

№ 222.
1889.

Stukam den 14 maj 1889.

ИМПЕРАТОРСКОЕ
ВОЛЬНОЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЕ
ОБЩЕСТВО.

Sijn. Ryskt.

С. Петербурга

21 Апреля 1889 г.

Императорское Вольное Экономическое Общество, желая ознакомить потребителей и торговцев с произведениями русского пчеловодства и тем самым содействовать большему их распро-

№ 235.
1889. Sijn. Ch. f.

Stukam den 22 maj 1889.

Till Bestyrelsen för Kejsarf. Finska Huskällnings-sällskapet.

Hedrad med Bestyrelsens ärade skrifvelse af den 15 dennes angående mejerierens utbildande inom mejerierne vid Rimbo och Uumajy i Stockholms län för jag vård samt angifves att jag, som under tiden för elevernes utbildning och första delen af dens härvaro kommer att vistas utom landet, således inte är i stånd att, såsom jag anstöt, personligen gifva dem det biträde, hvar af de

§ 11.

Från Fria Ekonomiska Sällskapet
i St. Petersburg hade ett så lydande arkiv,
lär avkommit:

Sign. Ryskt.

och skulle detsamma i öfversättning upplä-
sas vid blommans den 7 i denna månad och

möjligt kunna vara i betärf, men att jag
modat Mejerikonsulenten Aug. A. Petersson
(adress Fleminggatan 16, Stockholm) att bit-
sig beredd, att, då underrättelse - helst per tele-
graf - honom från Bestyrelsen meddelas
beträffande tiden för elevernas ankomst
mottaga besök af dem samt gifva dem
erforderliga meddelanden för undervisningens
begynnande samt tidtals vaka öf-
vensamma.

Min torde öfver tillstås för meddelat,
då vid det ena af de ifrågakommande mejeri-
rierna användes ångkraft, och återbered-
ningen sker efter s. k. amerikansk me-
tod, och deremot vid det andra för de
re apparaternas skattens begrensade brist-
kraft och återberedningen sker efter den
här oss vanliga metoden, under det att
smältöverkningen för både ställen

№ 222.
1889.

Stokholm den 12 maj 1889.

ИМПЕРАТОРСКОЕ
ВОЛЬНОЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЕ
ОБЩЕСТВО.

Sign. Ryskt.

С. Петербурга

21. Апреля 1889 г.

Императорское Вольное Экономическое Общество, желая озна-
комить потребителей и торговцев с произведениями русского
пчеловодства и тем самым содействовать большему их распро-

bedrifves tillfamnigt, eleven torde hafva
mycket gagn af en förstundig tillbringas
halvor undervisningstiden, alltså sex veckor,
vid hantden af de ifrågakommande mejeri-
rierna.

Skulle detta minn förslag vinn Besty-
relsens gillande, anhåller jag, att Mejeri-
konsulenten Petersson, hvilken redan
af mig erhållit meddelande om möjligheten
af en dylikt beslut af Bestyrelsen, derom
erhåller underrättelse. Stockholm
den 20. Maj 1889.

Charlson

§ 11.

Från Fria Ekonomiska Sällskapet
i St Petersburg hade ett så lydande arkiv,
lär antagligt:

Siggn. Ryskt.

och skulle detsamma i öfversättning uppläsa,
och vilken blifvit den i de

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

№ 222.
1889.

Stokholm den 14 maj 1889.

ИМПЕРАТОРСКОЕ
ВОЛЬНОЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЕ
ОБЩЕСТВО.

Siggn. Ryskt.

С. Петербургъ

21 Октября 1889 г.

№ 700

Императорское Вольное Экономическое Общество, желая озна-
комить потребителей и торговцев съ произведениями русскаго
пчеловодства и тѣмъ самымъ содѣйствовать большому ихъ распро-
страненію, устраиваетъ въ октябрѣ текущаго года, въ залѣ своего
дома, выставку произведеній пчеловодства.

Прилагая при семъ нѣсколько экземпляровъ правилъ означен-
ной выставки, Императорское Вольное Экономическое Общество,
независимо отъ сдѣланныхъ имъ публикацій, имѣетъ честь покор-
нѣйше просить не отказать въ любезномъ содѣйствіи къ устрой-
ству выставки принятіемъ въ ней участія, а также путемъ рас-
пространенія о ней свѣдѣній среди мѣстныхъ сельскихъ хозяевъ и
пчеловодовъ.

Къ сему Обществу считаетъ нелишнимъ присовокупить, что
о всемъ, касающемся выставки, будетъ помѣщаемо въ особомъ
отдѣлѣ «Русскаго Пчеловоднаго Листка», органѣ русскихъ пчело-
водовъ, обычная программа котораго также прилагается.

Президентъ Общества Баронъ П. Корфъ.

Секретарь А. Бекетовъ.

Спб. Тип. В. Демакова. Новый пер. л. № 7.

stationer, och att denna skulle hållas öppen alla
dagar i vanlig tid, såsom förut.

Åbo den 1 Juni 1889.

Emil L. Ahnes.

Nr 254
1889

Sign. Föredrag

Saken den 2 juni 1889

Katanpää, den 1 Juni 1889

Till Kajs. Finska Hushållnings sällska-
pets Bestyrelse

Med underskrif af orade skrif-

Nr 255
1889

Saken den 4 juni 1889

ABO KEMISKA OCH FRÖKONTROLL
STATION.

Sign. Åthar.

Åbo den 1 Juni 1889

Till

Kajserliga Finska Hushållnings Sällskapets Bestyrelse

Hos Bestyrelsen för jag härmed våldsamt anhålla om frihet från ån under sommar månaderna dagligen nödgas vara på stationen närvarande, då ej bränskande arbete så förarar. Som biträde vid de försök, som möjligen under sommaren kunna förkomma, har jag antagit en fröken Tammelander, hvilket jag i samband med denna min anhållan anser mig bör nämna.

Och för öfrigt hade jag tänkt mig, ån i alla handelser tvänne gånger i veckan infinna mig på stationen, och ån denna skulle hållas öppen alla dagar i vanlig tid, sison förut.

Åbo den 1 Juni 1889

Omt Åthar.

N:o 254
1889

Sigu. Foredrag

Åskan den 2 juni 1889.
Katania, den 1 Juni 1889.

Till Keps. Svenska Husvärdnings sällska-
pets Bestyrare

Med undsättning af ärade Skrif-
velsen för den 6 sistvickne Opmit N:o 391
får jag härmed meddela, det jag nu först
örbrant svar från bestyrarna för
"Kangasalan Maalaisseura" och Birkkala
och Ulljärvi Landtbruksgille och äro
huvudna mycket tackfulla, om Hrn Oronom.
U. Ahlman vill hålla föredrag på deras
årsmöte. Birkkala och Ulljärvi gille
har utsett sin möte på Laurus den 5 näst-
kommande September i Pitkänemi hemman
i först sagda socken. Kangasala gille
deremot har ej ännu bestämt tid och orten
för sin årsmöte, men har låfat inom
kort derom bestämma och geddare delgifva
mig och önskar givet, det Hr. Ahlmans föredrag
behandlade "Mitkä lajit heinäsiime-
nistä" ovat edullisimmat meidän ilmanalassam.

munerna deromkring. Af eleverna
hade 14 åtnjutit undervisning i väfning,
27 i klädsöm, 28 i slätsöm och 13 i
halmarbete.

Utställning och försäljning af elever-
nas arbeten hade der efter egt rum den 17
och 18 samt den 24 och 25 maj.

me ja mita tavoin sellaisia voitaisiin
hankkia, sekä mikä aika mittaan ky-
vön olisi soveliaim²

Höga Kåmingsfullt
Mils Edman

§ 15.

På grund af inhoppna anskningar
föredroges läroverksamheten i Salain att be-
trädas rusthållaren Ulrik Solminen & Wartsua,
vi-Tuohela & Lohela och boställsarenen
Oatrou Stefanias Salminen & Pirkkala i sam-
ma kapell.

§ 16.

Från Sällskapet ombudsmän i 29
distriktet, jur. hand. A. Edman hade en skrifvelse
ankommit, som upplästes följande:

Signum Forordag.

och anmätades sekreteraren att bringa bref,
vets innehåll till ordföranden Klemens
Kannedon.

§ 17.

Till protokollet antecknades, att ter-
miners afslutning vid Sällskapet sköldskola
eget rum den 15 sistlidne maj, beavind bygg
fri genomsyngarna kurser utdelats åt 3 elever
i kläddom, 7 i släddom och 8 i halmarbete.
Af eleverna i väfna hade ingen ännu
afslutet kurs.

Förins akt
i prot. för
15 maj

Tillika antecknades att skolan under
den afslutade värtterminen varit besatt
af 53 elever, deribland 10 skolaniska flö-
pendiater från Tammerfors och kom-
munerna deromkring. Af eleverna
hade 14 åtnjutit undervisning i väfna,
27 i kläddom, 28 i släddom och 13 i
halmarbete.

Utställning och försäljning af elever-
nas arbeten hade derestert eget rum den 17
och 18 samt den 24 och 25 maj.

§ 18.

Följande gåfros till Sällskapet de blifvande hade ankommit:

1. Från Industristyrelsen: Teallismus. Bilasts. 4. Huuselta 1887. Jälkimäinen osa.
2. Från Sällskapet för Finlands geografi: Terra I.
3. Ooebros läns K. Hushållningssällshaps Svantuloshuift. 2da häftet 1889.
4. Gefleborgs läns Hushållningssällshaps Handlingar. Utgifna 1889. I.
5. Baltische Wochenchrift. Nr 17-20 1889.

Med anledning af sändningen från Sällskapet för Finlands geografi beslut bestyrrelse att tillwänka detta Sällshaps Hushållningssällshaps Handlingar för de senaste åren.

§ 19.

I afseende ö omsättning af ett äldre uppsagt lån beviljades Sällshaps sekretäre etc lån från Sällshaps fonden af 2,000 mark, emst beviljan af kommerserådet F. Petley, kopprättsrådet W. Björkman och hofrättsassessorn A. Forstström.

I förfrågan af detta ärende deltog icke bestyrrelsens ordförande.

§ 20.

På rekvisition af Gubernören i Tavastehus län skulle 300 mark från Soakusha Lasarettifonden beviljas Gubernör tillwändas såsom gottgjörelse för underhåll af fattiga sjukar i länsasarettet i Tavastehus under år 1888.

§ 21.

Till erhållande af utmärkelse för landtmannaidaghet och annan medborgerlig förtjänt beslut bestyrrelsen föreslå nedan nämnda tvänne personer, nämligen:

1) till erhållande af mindre silvermedalj: kronbyggaren Jaakko Luoma från Yurva i Wasa län, hvilken enligt till ansökningen, som inbjöfrits af direktören för Wasa läns landtbrukssällshaps, bifogade intyg uppfört 41 hvarnar af olika slag under åren 1873-1888 samt

2) till erhållande af bronsmedalj: kyrkbockstaren Johan Grönlund från Siikais socken, som i 30 år tenget skött sin befattning och gjort sig förtjänt af kommunens förtroende.

§ 22.

Leban särskilda ansökningar om utmärkelse för långvarig och trogen tjänst gjöts till dem hörande intyg blifvit granskade, beslut bestyrrelsen föreslå nedan uppräknade tjänstehvar till erhållande af följande utmärkelsetecken, nämligen:

a) Sällshaps mindre silvermedalj:

1. Boktryckerifaktorn Gjalmar Galle, född 1840, för 23 års tjänst hos boktryckaren Otto Palander i Björneborg;
2. Handelsbokhållaren Petter Tenhunen, född 1851, för 15 års tjänst hos godsägaren och handlanden i Pelavesi Petter Lyytikäinen, hvareunder han omhändertäff bokföringen i dennes fyra handelsböcker och tre landtsgrensman samt descenten biträdt sen handlande i ledningen af affäerna;
3. Inspektorn Wilhelm Husgafvel, född 1848 för 25 års tjänst hos kommerserådet

Hrn Rathe i Wiborg ä Ykspää egendom i Ålborgs
söken.

b) Sällskapet Bronsmedlj:

1. Skräddaregesällen H. Henrik Kiiski,
född 1855, för 22 års tjänst hos skräddaremä-
staren A. Koponen i Joensuu;

2. Kusken Jaakko Omer, f. 1830, för 31 års
tjänst hos eukonsulinan Therese Schiefer
i Helsingfors och hennes numera oflidne man
konsulin J. Schiefer i Helsingfors;

3. Jaktskepparen Karl Grönberg, född 1847, för
17 års us

4. Drängen Matts ^{Robert} Lindberg, född 1850, för 16 års
tjänst, begge ä Pakinain's egendom i Rimmo
söken till 1886 hos eukonsorskan Sofi
Vihismäus och dess efter hos stallet n. v. egne.
agronomen G. Aminoff;

5. Drängen Johan Simonson, född 1839, för
14 års tjänst hos bonden Henrik Hultti i Åk,
kas söken;

6. Gäddpojken Henrik Johan Mattsson, född
1844, för 13 års,

7. Mjölvarn Karl Fredrik Granlund, född
1856, för 17 års,

8. Gäddpojken August Wilhelm Granlund,
född 1859, för 14 års, och

9. Trädgåddsdrängen Mauritz Wilhelm Storch,
född 1843, för 21 års tjänst,

alla dessa fyra hos stadsrådet E. J.
Bonsdröff ä Eriksberg i Muurla kapell.

c) Sällskapet Hederstegen

1. Hushållerskan Edla Mathilda Heinsuon,
född 1859, för 11 års tjänst hos stadsrådet E. J.
Bonsdröff ä Eriksberg i Muurla kapell;

2. Tjänarinnan Eva Andersdotter, f. 1838, för
18 års tjänst hos stabskapten C. Olsoni i Åbo;

3. Tjänarinnan Maria Kristina Laurén,
född 1841, för 16 års tjänst hos posten J. A.
Colerus i Kangasala;

4. Tjänarinnan Amalia Sjöholm, född 1847,
för 22 års tjänst hos kontaktposten, kyrko-
herdens A. J. A. i Wirsu A. J. Almann;

5. Tjänarinnan Getara Wilhelmina
Hillberg, född 1844, för 20 års tjänst hos
eukerektorskan Elise Heintze i Lelimpors;

6. Tjänarinnan Karolina Wiljakainen,
född 1848, för 10 års tjänst ä bonden Paavo Ka-
vikainens gård N. 2 i Parkumäki by af Ranta-
salmi söken; och

7. Tjänarinnan Maria Mäenpää, född
1850, för 10 års tjänst hos kanslärsmannen,
gouvernements sekreteraren M. Liljequist i
Storkops.

d) Sällskapet inskriftian ä värdfrö-
mål:

1. Kopparslagaregesällen Robert Agas-
petus Fagerlund, född 1860, för 12 års tjänst
hos kopparslagarenskan Gustava W. Sjöblom
i Åbo (guldur med inskriftian);

2. Arbetaren Thomas Henrikson, född
1819, för 35 års,

3. Arbetarkvinnan Ulrika Charlotta Hen-
rikson, född Helsingfors 1827, för 25 års,

4. Tjänaren Anders Johan Lindfors, född
1826, för 25 års,

5. Tjänarinnan Auna Lovisa Gröndahl,
född 1837, för 12 års samt

6. Tjänarinnan Maria Charlotta Gröndahl,
född 1841, för 12 års tjänst hos fabrikanter
C. A. Levin i Borgå (alla fem sjuvener med
inskriftian).

Häremot ^{tyrde sig} ~~skapa~~ olika åsikter gällande

beträffande en af handlanden Alexej Alexejevitch Baranoff i St. Petersburg insänd ansökan om silvermedalj för ~~hans~~ ~~hans~~ anställda finske undersåten, handelsrägen ¹⁸⁷³ Olof Englaus Ullberg, hvilken sedan den 1 januari 1874 varit af fortfarande är anställd hos Baranoff såsom "charge d'affaires" för Danmarks betydliga handel med Finland och Sverige. Under det samtliga ledamöter voro emne deri, att de två ansökningarna följde intygen fullkomligt ådagalade Ullberg nit och tighet i tjänsten, ansågs några ledamöter ⁱⁿ vilka kunna tillstå bifall till ansökningen, emån Ullberg tjänat ~~hos~~ på utrikes ort hos utländsk hushåll, hvilken ~~ansökan~~ och han sålunda, enligt andra i hithörande bestämningar i Sällskapet stadga, icke borde kunna af Sällskapet tilldelas utmärkelse för långvarig och trogen tjänst. De öfriga ledamöterna däremot voro af den mening, att då stadgarna icke uttryckligen lägga hinder i vägen för bifall till ansökningen, emån den endast förskrifves, att långvarig tjänst "icke kan bli för belöning, der en icke ej utöfrats till direkt gagna för Finland; ^{minst} Ullberg såsom särskildt engagerad för Baranoffs finska affärer ~~skulle~~ anses uppfylla detta vilkor och kunna af Sällskapet belönas; och ville dessa ledamöter förhållande föreslå att Olof Englaus Ullberg måtte tilldelas Sällskapet mindre silvermedalj för 15 års trogen tjänst.

Med anledning af denna olikhet i åsikter beslut Bestyrelsen att utåta öfverlemnade ärendet till Sällskapets mötning vid inständande plenium, utan att afgifva direkt förslag i saken.

§ 23.

De framställning af Sekretären be-
slöt Bestyrelsen att i skrifvelsen till Jorðbröðir
expeditionen rekvirera statsbidrag till Hof-
beslagscholan härtilldes för innevarande
års andra kurs (april-juni) 750 mark.

§ 24.

De af Sällskapet inlästa skifterna:
"Uusi Mittajärjestelmä" af A. Martiainen
och "Öfning af användning af körsväster för
den mindre jorðgämen" skulle på vanligt sätt
genom Sällskapets kungöresande Funktionärer,
landtmannagifven samt enskilda personer
på olika orter fördelas; och anmodades Se-
kretären att efter sin hemkomst från
utlandet verkställa fördelningen. - Härvid
anmätte Sekretären att han redan tillstått
Sällskapets tidsändamåttne Wallenius
ett antal etc. af den sistnämnda skiften,
för att af honom under hans tjänsteres
utdelas.

§ 25.

Sekretären meddelade att f. l. landt-
hushållaren Carl Johan Mattsson på Sko-
fatt by i Kropp, ^{Skopp} hvilken utgifven härtilldes
för några af Bestyrelsens ledamöter och an-
dra tillkallade personer förvisat en mo-
dell i liten skala till en af honom konstru-
erad förmodad kastmaskin och sålesportörane,
hvilken de af de tillstädeskomne ansetts böra
utfröas i naturlig storlek, för att kunna under-
kastas verklig pröfning, erbjöd sig att för
Sällskapets räkning förfärdiga ett fullständigt
exemplar af maskinen samt ersättning antingen
efter räkning eller till ett bestämt pris af 250 mark.

och beslut Bestyrelsen att hos Mattsson beställa några redskap emot ett pris af 250 mf. § 26.

Sekreteraren anmält att en fr. elev i Sällskapets släjdskola Laina Stenborg förmått sig ännu att ^{inlämnade} ~~inlämnade~~ en väfskola i Bjerns Sachers kyrkby, så vidt hon kunde skaffa bidrag af Sällskapet till skolans uppställning och underhåll; och då föreståndarinnan för släjdskolan var nitordent Laina Stenborgs förmögen att meddela undervisning i väfning, beslut Bestyrelsen att för innevärdet är tiudela henne ett anslag för ändamålet af 200 mf, hvareaf hälften skulle genast utbetalas för anskaffande af väfstolar och andra inventarier, samt återstoden efter det hon anmält att skolan blifvit öppnad. Tillika beslut bestyrelsen att i senast tid anmåde kommunalrådet F. W. Hennell i Bjerns att hålla måltid till en af skolans.

§ 27.

Sekreteraren förvisade den numera anhållna första fascikeln af J. Eriksons *Collectis cerealis*, hvarepå Bestyrelsen för Sällskapets räkning subskriberat.

§ 28.

För Sällskapets Kasserare skulle fullmakt utfärdas att genom bemiddling af Finlands banks kontor härstades utlåsta Sällskapet tillhöriga i sagda bank för ett kassakreditlån pantsätta 6 st. röpa kansol. obligationer af år 1873 i tiusannans nominell £ 350 mot obligationer af det nya röpa 4% konsoliderade järnvägslånet Ser. II.

§ 29.

Desseut ansåg Bestyrelsen, att de obligationer i tiusannans 9000 Reichsmark, som Sällskapet egde af finska 4 1/2% järnvägslån, som i afseende på konvertering blifvit uppräpade, icke borde utbytas mot obligationer af det nya 3 1/2% järnvägslånet af år 1889, utan skulle desamma lemnas till vilösen samt penningarne deponeras i bank, till dess fördelaktigare obligationer kunde för desamma erhållas.

§ 30.

På grund af inkomna rekvisitioner skulle ett häft års underhållskontroll för Sällskapets Thulincha Stipendiater åt Otava och Korsholm till vederbörande föreståndare öfersändas med resp. 90 och 120 mark.

§ 31.

I skrifvelse af den 15 sextilde maj hade vice häradshövdingen R. Jägerhorn anmält att rusthållsmedstern Maria Waha, Waha från Eura hade såsom Sällskapets stipendiat åtnjutit undervisning vid Yläne gårdsmejeri från den 25 februari till och med den 11 maj eller under 76 dagar; och skulle förtv öfverenskommen godtyckelae för sagda stipendiat till häradshövdingen Jägerhorn utansordnas med 50 mf.

§ 32.

Vid sammanträdet utfärdade anordningar finnas i Sällskapets årsordning sbok för teknade.

In fidem:
Matt Persson³

År 1889 den 19 Augusti sammanträdde K. F. Hushållnings-sällskapets bestyrare, hvarvid härstädes kommo Sällskapets ordförande greve Arupelt samt ledande förhandlingarna. Bestyrarens ledamöter herrar Juselius, von Haartman och Backmansson suppleanter herrar Agzalin Sällskapets kammare herr Isakla samt underskifwen sekreteraren. Bestyrarens ordförande och ledamöten herr Hedenberg anmältis vara från staden bortresta.

§ 1.

Sedan ledamöten von Haartman bifvit anmodad att underskifva anordningarna och öfriga expeditioner från Sammanträdet, hvilka sådant erfordrade, upplästes i afsesande å justering protokollet för Bestyrarens sammanträde den 3 sistlidne junij.

§ 2.

Från K. Senaten hade remiss resolution af den 16 Juli ankommit med anmodan till Bestyraren att afgifva utlåtande öfver ett af Ingeniören A. Hildén uppgjort förslag till uttorkning af kärrmarker på höjra sidan af Lura ä. Dessa handlingar ständes för cirkulation.

§ 3.

Medelst remiss resolution af den 1 i denna månad hade K. Senaten för Finland

anmodat Bestyrelsen att inkomma med under-
 utlåtande i anledning af kyrkoherden Frans
 Nordlunds, i egenskap af ombud för "Finnas
 Jalas Mejeri-osaktyttis" ingifna ansökan
 om mejeri-lån; och beslut Bestyrelsen på ren-
 af Statsmejeristen Mr. Yors Schrader, i hans
 till ansökningen bilagda intyg, anförda grun-
 der i und. Thutyrka bifog till kyrkoher-
 den N:s förenämnda ansökan.

§ 4.

Till svar i Bestyrelsens hemställan af
 den 8 sistlidne maj om ett reseanslag af 1500 rmb
 åt litteratören Ossian Reuter för att sätta
 honom i tillfälle att nästkommande vinter
 under par månaders tid uppehålla sig i Bre-
 tagne för studium af konservering af sea-
 fisker och andra fiskarter, hade skrifvelse från
 jordbruks expeditionen af den 20 Juni ankom-
 mit med underrettelse att K. Senaten icke fun-
 nit skäl Bestyrelsens för berörda framstäl-
 ning bifoga. Här om skulle litteratören Reuter
 underättas.

§ 5.

Från Jordbruks expeditionen i K. Sena-
 ten hade skrifvelse af den 10 nästlidne Juni
 ankommit med underrettelse att expediti-
 onen anmodat Guvernören i Nylands län
 att låta ur jordbruksfonden i länets rän-
 teri utandöna och till Bestyrelsen remittera
 sjuhundratalentis mark, utgörande det genom
 K. Senatens beslut af den 13 April 1885
 för underhåll af en höfbelagskola i Åbo
 stad beviljade anslag för tiden från den

i sistlidne April till den 1 innvarande Juli
 minad. I sammanhang härmed afsmättes
 att förenämde medel från Guvernören i Ny-
 lands län ankommit och mottagits af Säu-
 skapets kamrerare samt att den medlen åtföl-
 jande anordningen behörigen kvitterad blifvit
 till bemälda Guvernör återänd.

§ 6.

I skrifvelse af den 15 sistlidne maj hade
 Bestyrelsen hos Jordbruks Expeditionen i K. Se-
 naten gjort framställning derom att mejerisko-
 lan i Gästerby måtte förläggas till Viivika skes-
 lans hv. förhållandes A. Andelius uppköps
 mejeri i Viivika egenoms mark i Halikko
 socken samt omorganiseras så att undervis-
 ningen i ladugårdsskötet bortfälls, eller att
 alternativt skolan utan någon förändring i
 dess organisation den 1 nästkommande Novem-
 ber måtte förläggas till Viivika, hvarest undr-
 visningens kreaturs skötet komme att meddelas
 i egendomens ladugård samt i mejeridrift
 i Andelius närbelägna mejeri.

Till svar i denna framställning hade
 numera skrifvelse från Jordbruks Expediti-
 onen af den 7 i denna månad ankommit med
 underrettelse att K. Senaten, som i ärendet in-
 hentadt inspektörens för (Mejeriskolorna) i lan-
 det utlåtande, funnit det vara betänkligt att
 för närvarande, innan tillförlitligare erfarenhet
 vunnits rörande verkningarne af det för
 mejeriskolorna i Finland den 18 November
 1886. utfärdade reglemente, från någon af de
 för Statsverkets bekostnad underhållna mejeri-

skolorna utmönstra undervisningen i de läro-
ämnen som tillhöra en rationell lada- och skott-
sel och förty ike velat af Betyrskens härom gjor-
da framställning fatta afseende, hvaremot
K. Senaten samt godt tilläta Betyrskens att
med greve Armfelt och skolförstämman och
delin uppgöra och där i afseende af faststäl-
la infända förslag till kontrakt i det syfte,
som Betyrskens senare alternativ angifver.

Med anledning här af anmodades sekreter-
ren att till nästa sammanträde uppgöra förslag
till kontrakt med greve Armfelt och förvalla-
ren Andelin om ifrågakvarande mejeriskolas un-
derhåll från den 1 november innevarande år:

87.

Från Handels och Industri Expediti-
onen i K. Senaten hade en skrifvelse daterad den
31 sistlidne maj ankommit och meddelades där
att K. Senaten för den inhemska spannmåls och
mjöl handelns utvecklande förordnat, bland
annat, att vid agrikultur- och handelskemiska
laboratoriet ^{i Helsingfors} samt kemiska och för-
kontroll stationen i Åbo skola anordnas jämfö-
rande undersökningar af i handeln förekom-
mande finskt och tyskt rågmjöl för utredan-
de af hvaraderas relativa bröd och näringsvär-
de, hvaremot från Tyskland importeradt rå-
mjöl borde i enahanda afseende undersökas
och resultatet af undersökningarna publiceras.
I anledning här af hade Handels och Indu-
stri-Expeditionen af en kommission, inkommit
yttrande och förslag till den plan, som vid i-
frågavarande undersökningar borde följas

och sedan nämnda kommission inkommit med
yttrande och förslag i ämnet, hade Handels-
och Industri-Expeditionen förordnat att
vid hvardera af agrikultur- och handelske-
miska laboratoriet i Helsingfors samt
kemiska- och förkontroll stationen i Åbo un-
dersökningar enligt därför uppgjord plan,
skola, till en början under tre år, eller inne-
varande år samt åren 1890 och 1891 en gång
om året i början af Oktober månad verk-
ställas af 10 från skilda orter anskaffade
prof inhemskt rågmjöl och lika antal
prof af i handeln förekommande tyskt
rågmjöl, allt af samma års skörd, hvar-
utom ett eller annat prof tyskt rågmjöl
vid hvardera stationen samtidigt skola
undersökas. Härjämte anmodades Betyrskens
att anskaffa de mjöl prof som för undersökning-
arna vid hvardera kemiska- och förkon-
troll station blifve behöfliga. Resultatet af ifrå-
gavarande undersökningar komme att i afse-
ende af publikation i landtbruks tidskrif-
terna "Biet" och "Maanviljelyslehti" samt
de officiella tidningarna bearbetas och sam-
manställas af förstämmanden för agrikultur-
och handelskemiska laboratoriet i Helsing-
fors Doktor Forsberg, af hvilken Expeditionen
uppsdragit att uti den första publikationen
af resultatet öfver undersökningarna, hvil-
ken skulle ske genom en särskild broschyr på
de båda inhemska språken, aflemba en lätt-
fattlig redogörelse angående mjölets all-
männa kemiska sammansättning, betydelser

af mjölets särskilda beståndsdelar, närings-
värde, teorin för brödbakningen och andra
dermed sammanhang egande frågor.

För öfrigt hade Expeditionen trott sig
böra framhålla önskvärdheten deraf att Besty-
relsen, i likhet med hvad direktionen för Ny-
lands- och Tavastehus läns handbruks-sällskap
redan gjort, i ~~berörd afseende~~ föranställda
de möjligast noggrant och likformigt utförda
bäkningsprof med kemiskt och der farinome-
ter finnas att tillgå, jmväl farinometriskt
undersökt rågmjöl såväl inhemskt som ryskt
samt publicerade resultaten af bäkningsprofven,
hvarutom nyttigt vore att af det vid profbak-
ningen erhåna brödet exporterades vid ut-
ställningar, som af Bestyrelsen komme att för-
anstaltas.

Med anledning af denna skrifvelse
annodades sekreteraren att junte förestän-
daren för Sällskapets kemiska och förkontroll-
station vidtaga de åtgärder, som vore erforder-
liga för fullgörandet af det uppdrag Besty-
relsen sålunda erhållit.

§ 8.

Sedan K. Senaten beslutit antaga den
inbjudning, som af Kajs. Ryska tekniska Säll-
skapet allfärdats till deltagande för Finland uti
det möte för personer, intresserade för teknisk
och fackbildning, som kommer att af nämnda
Sällskap anordnas i slutet af innevarande
år äfvensom uti den i förening med mötet
tillämnade utställning för de tekniska, och
Industristyrelsen anbefalls att införskaffa

och sammanställa de särskilda upplysning-
gar, som för det tillämnade mötet begärts av-
gäende bland annat, handverkskolor och de
anstalter, i hvilka undervisning meddelas i hand-
arbete och slöjd, äfvensom att för den tilläm-
nade utbildningen föranställa en möjligast
rikhaltig och utvald samling af ritningar och
andra arbeten från, utom andra, äfven handt-
verkskolorna och slöjdskolorna, så hade
Industristyrelsen genom cirkulär-bref af den
31 siltidne maj anhållit att Bestyrelsen ville
läta utarbета en redogörelse för Sällskapets
slöjdskolas organisation och verksamhet, i
hvilken redogörelse, så vidt möjligt, borde be-
lysas de punkter, som funnos upplagna uti ett
i öfversättning bilagadt frågeformulär från
den ryska organisations komiteén. Dessutom
anhöll Industristyrelsen om upplysning huru
vida Sällskapet ville i förenämnda utställning
deltaga med arbeten från dess slöjdskola, hvil-
ket utrymme Sällskapets utställning komme
att erfordra, äfvensom huru vida Sällskapet
för sin deltagande i utställningen vore i
behof af något statsbidrag och till hvilket be-
lopp.

Med anledning häraf beslöt Bestyrel-
sen att vid förenämnda utställning, ehuru
förmånlighet väfnader från Sällskapets slöjd-
skola, såframt statsbidrag för ändamålet för-
slagsvis 1,000 mk, kunde erhållas. Härmed skulle
Industristyrelsen underrättas äfvensom att den
önskade redogörelsen samt den begärda upp-
giften rörande det behifliga utrymmet för

Sällskapets uttåtänning framdeles komme att meddelas, så snart Bestyrelsen varit i tillfälle att i dessa frågor öfverlägga med föreståndarinnan för slöjdskolan, som för närvarande ike funnits på orten.

§ 9.

Från agronomen Johannes Jernström hade en sålydande skrifvelse, afkommit:

Sign. J. J.

och anmodades med anbedning häraf sekretess. Rew att uppsätta och till Jernström öfversända den begärda berättelsen.

§ 10.

Från botfallsinspektören A. Martiainen hade bref afkommit, deri han numera förklarar sig villig att i alla afseenden rätta sig efter Bestyrelsens önsknings beträffande bearbetningen af Lukenius landbruks praktiska och hängäende sina härforinnan framställda, af Bestyrelsen ike godkända förslag. Med anledning häraf beslut Bestyrelsen att åt Martiainen uppdraga utförandet af ny öfversättning och bearbetning af förenämnda arbete enligt den plan som tidigare honom meddelats. Dock ville Bestyrelsen tänka anmossa Martiainen att insända beständ uppgift af det arvode han för arbetet betingade sig.

§ 11.

Från professor Jakob Eriksson i Stockholm hade följande tacksägande anlänt:

Sign. C. C.

och beslut Bestyrelsen att vidhålla sin subskription på det förenämnda väsentliga verket afven till

Sign. C. C.

D. Nr 205
1889

Årh. den 17 aug. 1889.

Sign. J. J.

Till Bestyrelsen för Kejserliga Finska Hushållningsfälskapet.

Sedan Kejs. Senaten beslutat antaga den inbjudning, som af Kejs. Ryska Tekniska Sällskapet utfärdats till deltagande för Finland uti det möte för personer, intresserade för teknisk och fackbildning, hvilket kommer att af nämnda Sällskap anordnas i stället af innerverande är, har Chefen för Jordbruks Expeditionen uppdragit åt undert. att införskaffa och sammantaga bl. a. uppgifter rörande Hushållnings- och Landbruksfälskapens i landet organisation och verksamhet.

För fullgörande af detta uppdrag får undert. härmed ödmjukast anhålla, att Bestyrelsen beniget vilje afgifva en kort sammantagning om Hushållningsfälskapets stiftande, dess organisation, forder, statsanslag, antal ledamöter, tjänstemän, filialer/gillen, läroinrättningar m. m. som stå under Sällskapets insyn och kontroll etc som karaktärisera dess verksamhet, nämnda rörande åren 1886, 1887 och 1888.

Då Jordbruks Expeditionen anbefallt mig att fördragsmässigt verkställa detta uppdrag,

vajar undert. hoppas, att det äskade materialet
 till snarest möjligt till mig om icke insändes

Erhålligt uppdrag.

Johanne Fernström

Helsingfors den 10 Augusti 1889.

Sign. C. c.

Tillkännagifvande.

Då omkostnaderna för det af mig påbörjade exsiccaterket *Collectio cerealis* (Typsamling af inom Sverige mognande sädesvarieteter) befunnits vida öfverstiga från början gjorda beräkningar, hvadan utgifvandet af verkets första fascikel ej kunnat ske utan rätt betydlig penningeuppsättning, ser jag mig nödsakad att antingen upphöra med arbetets fortsättande eller ock höja priset å följande fasciklar till 15 kronor per fascikel (emballage och frakt oberäknade). Jag beder härmed, att Ni behagade inom en vecka efter mottagandet af detta tillkännagifvande underrätta mig om, huruvida Ni, i händelse af verkets fortsättande, önskar erhålla fortsättningen af detsamma till det förhöjda priset, eller om Ni sådant ej önskar.

Experimentalfältet, Albano.

Juni 1889.

Jakob Eriksson.

professor Eriksson

aren beslut
 Carl Lonnroth,
 ts kungöresan-
 g, skulle, ut-
 gen af 300 mk
 sträder u-
 ing för tilljett
 svarande
 fortskaffnings-
 t, afven som
 resedagar-
 hvilken borde
 rätt upphälla
 ot särskilt
 om han ej
 ä ersättning
 tningarna
 korrent. Sen-

hghet härmed skulle kontrakt med Lonnroth
 uppgöras.

Tillika beslut Bestyrelsen, att genom
 kungörelse i tidningarna uppmanna Olov,
 som under sinvarande är önskad audi-
 ta Lonnroth, att före den 15 instansause sep-
 tember derom hos Bestyrelsen skriftligen ansö-
 ka, och skulle i kungörelsen meddelas, att Lonn-
 roth tillkommer fri bostad och fritt upphälla
 under vistelsen hos rekvisitent, som dessutom
 äger till Läroskapet erlägga 2 mk för dag, afven
 som att Lonnroths resekostnader betalas af Läro-

vajar " "
 till smär

Helsing

till det förhöjda priset, hvarom professor Ericsson skulle underättas.

§ 12.

På framställning af sekreteraren beslöt Bestyrelsen, att träskomakaren Karl Lönnroth, som blifvit antagen till Sällskapets kongressande undervisare i träskotillverkning, skulle, utom den förut bestämda alloueringen af 300 mk för året, såsom ersättning för resekostnader utållas skjuts för en häst eller ersättning för biljett å 300 klass för järnväg, eller deremot svarande plats på ångbåt, beroende af det fortkäffningsmedel han i verkligheten begagnat, afvensom 2 mk i dagtraktamente under resedagarna. Under vistelsen hos rekvisit, hvilken borde lemna Lönnroth fri bostad och fritt uppehälle, kommer han ike att åtnjuta något särskilt dagtraktamente i penningar, liksom han ej heller sinne göra något anspråk på ersättning för de träskor, som under förberedningarna tillverkades och hvilka tillfanns rekvisit. Genlighet härmed skulle kontrakt med Lönnroth uppgöras.

Tillika beslöt Bestyrelsen, att genom kungörelse i tidningarna uppmanna Olof, som under sinvarande är önskas anta Lönnroth, att före den 15 instansande septembris derom hos Bestyrelsen skriftligen ansöka, och skulle i kungörelsen meddelas, att Lönnroth tillkommer fri bostad och fritt uppehälle under vistelsen hos rekvisit, som dessutom äger till Sällskapet erlägga 2 mk för dag, afvensom att Lönnroths resekostnader betalas af Säll-

skapet så framt i rekvisiten är så afläget
 boende att de komma att öfverstiga 20 mk, i hvil-
 ket fall rekvisiten deltaget i desamma med
 det oförskjutande beloppet.

Härjunte anmodades sekreteraren att af
 förvaltskapet A. Andelin i Gästerby begära adre-
 ser på tillverkare af goda träskomakeri verk-
 tyg i Danmark, för att Bestyrelsen måtte kunna
 rekquirera sådana i händelse af behof.

§ 13.

På ansökan af Hivensalo husbonde-
 förening beviljades föreningen ett anslag af 30
 mark att användas till premier vid gillet's in-
 stundande års möte.

§ 14.

Sekreteraren anmätte att bondesonen
 Johan Haliseva från Luopiois, som blifvit
 antagen till Thulinsk stipendiat vid Krons-
 borgs landtbruksinstitut från den 1 nästkom-
 mande november, förklaradt sig icke vilja
 antaga stipendiat plats dinstädes, och tillika
 meddelade sekreteraren att bondesonen Leo-
 rus Hänninen från Uuras, tillskrifvit honom
 med förfrågan huru vida han, som ansökt sti-
 pendiat plats i Mustiala, erhållit sådana, och
 hade sekreteraren på grund af Halisevas för-
 nämnda afsägelde underlåtit Hänninen att
 honom icke kunnat beredas plats i Mustiala,
 men att han nu kunde erhålla sådana i Kro-
 noborg, hvartill Hänninen i smertid hem-
 mat till afböjande svar.

Förstående meddelande ansåg Besty-
 relsen icke föranleda till annan åtgärd än

att direktorn för Kronsborgs landtbruks insti-
 tut skulle underrättas om att Haliseva afsagt
 sig den stipendiat plats honom erbjudits.

§ 15.

Med anledning af Bestyrelsens beslut
 vid sammanträde den 5 sistlidne juni under
 § 10 fattade beslut rörande undervisningen af
 Läkare till Sverige sända mejeri stipendiater,
 hvilket beslut blifvit också meddeladt, hade
 den ena af stipendiaterna ^(Hanna Jäger) i bref anhållit att hela
 stipendiattiden få gvardröja vid Rimbo meje-
 ri. På detta bref ankommit samtidigt med
 sekreterarens afrens tillägnat, hade han
 i Stockholm i ärendet samtalat med mejeri-
 konsulenten A. A. Pettersson, samt anmodat
 denne att i afseende på stipendiaternas un-
 dervisning vidtagna sådana anordningar,
 som kunde vara ändamålsenliga och tillika
 så vidt möjligt tillfredsställa stipendiater-
 nas önskingar. Detta meddelande af sekre-
 teraren ansåg Bestyrelsen, som gillade hvad
 sekreteraren i saken gjort, icke föranleda till nå-
 gon vidare åtgärd.

§ 16.

Från statsagronomen K. J. Forsberg
 hade en skrifvelse ankommit så lydande:

Sigu. Forsberg

och anmätte sekreteraren att han redan ut-
 lärdadt det af Forsberg begärda förordnandet.
 Den åtgärd godkännes af Bestyrelsen.

§ 17.

Från sekreteraren i Stockholms läns
 hushållnings sällskap Charles Jacobson, hvil-

ben vid senaste plenum inkallats till heders-
ledamot i sällskapet, hade tacksägelse skrif-
velse ankommit och skulle denna vid nästkom-
mande plenum uppläsas.

§ 18.

Från Direktionen för Wasa läns landt-
bruks sällskap samt handlaren Petter Lyttikain-
en hade skrifvelser ankommit med underret-
telser att de medaljer som af Sällskapet tillve-
rats gvarnbyggaren Jakob Suoma och handels-
bokhållaren Petter Tenhunen blifvit till veder-
börande öfverlemnade.

§ 19.

Plenum i Sällskapet utsattes att ega
rum Tirsdagen den 24 instansanses Septem-
ber och skulle dervid följande ärenden för-
dragas nämligen:

1. Från R. Senatens ankomna skrifvelser.
 2. Framställningar och meddelanden af Besty-
relsen.
 3. Förslag till belöningar för långvarig och tro-
gen tjänst.
 4. Inkallande af nya ledamöter i Säll-
skapet.
 5. Förslag till nya ledamöter.
- Härom skulle kungöras i vanlig ordning
utläsas.

§ 20.

Till Sällskapets bibliotek hade följande
föräringar ankommit:

1. Tidskrift för Landekonomi. Utg. af J.
C. la Cour.
2. Hushålls n. I pts i Blekinge län Tidskrift

№ 290.
1889.

Årh. den 22 juli 1889.

Sigv. Forsberg.

Till Kejsarliga Finska Hushållningsföreningen.

I skrifvelse, daterad den 28 Maj detta år, från Kam-
mar-Expeditionen i Kejsarliga Senaten, har mig ålagt att
i samråd med distriktsingenjörerna i West. Tavastländska
distriktet under innevarande sommar anställa undersök-
ning å ej mindre å Lauhasuo mopsutdikningsarbete än å
Trojus, Hakasuo, Taivarinpuo, Anniäpuo och Järvisuo mospor
i Hvitis socken samt å Ronkasuo i Kumo socken för ut-
rönande huru mycket vattenkastan i Kumo elf borde fallas
för att ej mindre dessa mospor än tillandningarna kring
Rajala träsk blifve fullt odlingbara; och för jag, med
anledning deraf, hos Kejsarliga Finska Hushållningsföreningen
ödmjukt anhållat att jag måtte tillåtas, i för mig utfärdadt

förordnande, för detta uppdrag anseende ej blott den tid som
möjligen kan ifrån andra förordningar inbesparas, utan
ven tiden emellan den 19 och 22 September, då requirenten, som
direktör Charpentier, ej kan begagna sig af mitt biträde på
tiden efter den 26 Oktober på längre något arbete i posten
förhållande. - Laga den 25 Juni 1889.

Karefjohneberg

Best. 19/8 89 - 4

för 1888 (2 ex)

3. Östergötlands länshush. Sällskaps Handlingar, utgif. 1889. Fjörde afd.

4. Hermlands Hush. Sällskaps skrifter för 1888.

5. Sveriges länshush. Sällskaps Handlingar för 1888.

6. Berättelse öfver verksamheten vid Kemiska stationen i Örebro 1888.

7. Berättelse om verksamheten vid Kemiska stationen i Hernösand 1888.

8. Berättelse om verksamheten vid Tröskontrollstationen i Hernösand 1888.

9. "Hushållsträdgård" af Oskar Tamm. Stockholm 1889.

10. Baltische Wochenschrift Nr 21-30 för 1889.

§ 21.

Sekretären anmätte att de sällinläggnings kärl, som rekvirerats genom ingenjör C. Rydholm i Uddevalla under sommar aukommit från Uddevalla Tunnfabrik samt att priset för desamma: kronor 2.75 öfversändts till fabriken ägare P. Thorburn, hvilken också redan sändt kvitto ä meddelat.

§ 22.

På framställning af sekretären beslöt Bestyrelsen att rekvirera 1000 exempl. af Emil Andersens folkskrift Sammalkuivike.

§ 23.

Sekretären anmätte att de 500 ex., som Bestyrelsen rekvireradt af den utaf Tidskrif-

ten "Bilt. redaktion utgifna skriften" "Kjök-
kilarhakas viin viljelys ja käytäntö vähem-
missä maantalbuksissa" numera ankommit
och annosades sekreteraren att ombesörja den
samma spridning för lört öfligt sätt.

Likaledes hade § 23.

På från finska Handarbetets Vänner
rekvierade väfnadsprofven för Sällskapet
slöjdskola hade likaledes ankommit jemte
räkning å Fux 238.90, hvilka medel skulle
utanordnas och till vederbörande öfversän-
das.

§ 24.

Att representera Bestyrelsen vid Egent-
liga Finlands Landtbruks sällskaps möte å
Kuuskoski i Poytis socken den 3 och 4 instäm-
dande september uti Sällskapet sekre-
täre, och beslut Bestyrelsen tänka att vid sag-
da möte utläns ett urval af de väfnadsprof
Sällskapet inköpt från Sverige och finska
Handarbetets Vänner. Denna utställning an-
modades sekreteraren att anordna.

§ 25.

Till för tryckningen af den finska
upplagan af Sällskapet Handlingar an-
modades sekreteraren att införskaffa kost-
nads förslag från tryckerierna härsteds.

§ 26.

På förslag af sekreteraren beslut Be-
styrelsen att från jordbruks anslaget öf-
berföra till enskilda fonder 500 mk såsom
bidrag till tryckningskostnaderna för Säll-

skapets Handlingar för 1887.

§ 27.

Kamreraren anmätte att gods ege-
ren Arthur Eklund ingått borgens för
stationsinspektorn F. Montus lån å 1500 mk
i stället för sjökaptanen A. M. Eklund. Den-
na borgens godkändes.

§ 28.

Kamreraren anmätte vidare att
den nye egaren af Björkboas gods A. Pal-
mull ingifvit skriftlig förbindelse, som nu
företeddes och godkändes, att personligen ansva-
ra för Sällskapet i sagda gods inteknade
fordran å 30,000 mk, afvinsom att grejve
August Karlsson Simfelt och enkefru K.
Brenner uppsagat sina från Sällskapet for-
der erhållna lån å resp. 8,000 och 16,000 mk.

§ 29.

Kamreraren inlemnade anordna kon-
tats förslaget för innevarande år och skulle
detsamma, så vidt det angick Sällskapet
tildelade anslag till jordbrukets och dess
binärings främjande ^{samt} afvinsom Helsing-
gerska donationen öfversändas till jord-
bruks Expeditionen, afvinsom, så vidt det
rörde slöjd anslaget, till Handels- och
Industri Expeditionen.

§ 30.

På framställning af kamreraren
besluts att Sällskapet andel i den till
Vårdberget ledande gränden skulle stän-
läggas.

§ 31.

På grund af inkomna requiritioner utanordnades års anslagen till F. d. Ahlmancks skolorna i Lämpälä, Kangasala, Kirkkala och Ylöjärvi.

§ 32.

Från läne mejerskan C. Ahlqvist hade femte reseräkningar bif. ankommit med förslag till tjänsteresor i post efter det korns intaget samt förfrågan huruvida hon finge för Sällskapets beaktad annonsera i Björneborgska tidningarna om sina förrättningar. Med anledning häraf förordnades hon att besöka Björneborgs landsförsamling, Luova, Lappi, Eura, Honkilahki, Kivikais, Kyilo och Säkkyli. Om sin ankomst till dessa orter tilläts henne att införa annons engång i de uti Björneborg utkommande finska tidningarna. Beloppet af reseräkningen, hvilken af forstmästaren von Haartman lifvit granskad och riktigt befunnen, skulle till läne mejerskan Ahlqvist afvrasas.

§ 33.

Vid sammanträdet utfärdade kvartals och andra anordningar finnas i Sällskapets anordningsbok förtecknade.

Iu fidem:

M. Tammlander

Best. 2/9 89 - 1

År 1889 den 21 september sammanträdde K. F. Hushållningsfällskapets bestyrelse, hvarvid tillstås komms ordföranden Herr Björkeman, ledamöterna Herrar Hedberg och Backmanusson, suppleanterna Hrn Chajaku och Fabritius, Sällskapets kassörer Hrn Tohla samt underskrifven sekreterare. Ledamöterna Hrn Juselius och von Haartman anmäldes vara från staden bortre.

§ 1.

Protokollet för Bestyrelsens sammanträde den 19 i stället den 19 augusti upplästes i afseende på justerings.

§ 2.

Medelst remissresolution af den 20 näst vikne augusti hade K. Senaten anmodat Bestyrelsen att i anledning af Industri styrelsens underdäniga framställning om utfärdande af förbud emot tillverkning inom landet och import från utrikes orter af kejsardömt af margarinfett och margarinsmör inkomna med uttalande. Dessa remisshandlingar ständes för cirkulation.

§ 3.

Från Hrn C. G. Rottedt och Axel Tammlander, i egenskap af ombud för Tuusko kommun, hade en så lydande skrifvelse ankommit:

Sign. Tuusko.

men emedan den till skoländamål anslagen

häftan af Ahlmaniska fondens årliga, efter
afdrag af förvaltnings och andra liknande
kostnader disponibla räntemedel redan i
sin helhet tagas i anspråk för årligen ut-
gående, på tidigare beslut af Sällskapet
grundade utgifter för skoländamål till
gagn för de s. k. Ahlmaniska socknarna,
så kunde denna ansökan inte bifallas,
helst Sällskapet af samma anledning re-
dan förut sett sig nödsakadt att afslåta
liknande ansökningar om årliga bidrag till folks-
skolor i socknarnas omkring, Tammerfors.

Lord Teisko kommunens i skriften an-
tydda rätt att göra anspråk på årligt an-
slag från Ahlmaniska fonden beträffar, så
ansåg Bestyrelsen någon sådan rätt inte kun-
na öfverföra, emär Gabriel Ahlman i sitt tes-
tamente uttryckligen öfverlemnar åt Hus-
hållningsföreningen att bestämma "hvilka och
hur många socknar, utom Messuby socken,
af förutnämnda undervisnings- och under-
stödsmedel må komma i åtnjutande."

Men churu sålunda något årligt an-
slag från Ahlmaniska fonden kunde Tei-
sko kommun beviljas, ansåg sig Besty-
relsen likväl kunna af möjligen uppstå-
ende öfverskotts medel hos Sällskapet före-
slå bidrag till folkskolan i Teisko för något
tillfälligt behof såsom anskaffande af stöd-
modeller och verktyg, såvida folkskole direk-
tionen derom ansökte och det begrända
bidraget inte öfverstege tillgängarna.

Öfverensstämmelse härmed skulle so-
ra

DeM 329.
1889.

Ahram den 12 Sept. 1889.

Sign. Teisko.

Keisarilliselle Suomen Talousseuralle!

Joulukuun 28 p. 1888 Teiskon kunta,
kuten myötäliitetty pöytäkirjan ote o-
soittaa, valitsi allekirjoittanut ottaman
selkoa, eikö kunta voisi saada osan
osastori Ahlman vainajan testamentti
rahoista, koska Teisko alkuperää on ol-
lut Messukylän emäntäjä ja vielä-
kin on sen kappeli. Kokouksessa huo-
mantettiin sitä seikkaa, että testamen-
ti mukaan Messukylässä perustet-
tu s. k. Ahlmanin koulu aina nuo-
teen 1871 oli joka toinen vuosi Messu-
kylässä ja joka toinen Teiskossa, että
jäs Teisko kin sai nauttia sen hyviä.
Kun viime mainittuna vuonna Teisko
perusti oman kansakoulun, johon Keisaril-
lisen Suomen Talousseura hyvän tak-
toisesti antoiakin rakennusapua 1000 mark-
kaa, Ahlmanin koulua ei enää pidet-
ty Teiskossa, vaan saivat Teiskolaiset lä-

kuttää lapsensa Messukylään, jos taktioivat
 heitä käymään sitä koulua. Mistä syystä
 tahi millä perusteella tämä muutos tehtiin
 emme tiedä, vaan se on varma että jo
 silloin sitä muuttettiin. Tarve siihen aikaan
 ei kuitenkaan ollut niin suuri, kuin löytyi
 koulu liikelpäinä ja tyydyttiin siihen oppi-
 määrään, minkä siinä sai. Sukteet ovat
 kuitenkin muuttuneet. Kausakouluissa on
 ruvettu teollisuuttakin ajamukaisesti ha-
 jattamaan ja muokustamukset ovat y-
 mälkään nousseet. Saadaksemme joukkolain-
 lievennystä, nojautuen Ahlman'in testamentin
 sekä tuohon oikeuteemme saada käyttää Ahl-
 man'in koulua, joka kuitenkin sen lakkaa-
 tetta on tullut mahdottomaksi, - me
 ten nöyrimmästi pyydämme, että Keisarillinen
 Suomen Talousseura Ahlman'in testamentin
 rakhoita määräksi Teiskon kunnalle ruotuu
 sen apurahan, kausakouluu hyväksi käytettä-
 väksi, suhteellisesti sen mukaan kuin kato-
 Teiskon kunnalla olevan oikeutta siihen; ja
 toivoo, että Keisarillinen Suomen Talousseura
 nöyriään anomukseemme suostuu olemme
 kaikella kunnioituksella,

Teiskossa Syyskuun 4 p 1889.

P. G. Rofstedt.

Anders Sammelander

Mr 313.
1889.

Stock. den 27 aug. 1889
Gården d. 25 Augusti 1889.

Sejn. Herktyg.

Till Bestyrelsen för N. Finsta
Hushållningssällskapet.

frågövarande

160.

I anledning af ärade skrifvel-
 sen af d 19de dennes får jag med-
 dela att jag tyvärr inte kan läm-
 na uppgift på någon redskaps-
 handel i Köpenhamn eller annan
 ort i Danmark, korart men
 kunde få höga verktyg för träsko-
 tillverkning. Endast den upplys-
 ning kan jag lämna, på grund
 af tvänne danska träskomakares
 ämte, hos hvilka jag för circa 9 år
 sedan öfvarat sinig i träskotillverkning,
 att boskar med goda verktyg vank-
 ligen att erhålla, och af egen erfarenhet
 vet jag att om något verktyg med

tyrelsen hade
 i kontrakt med
 A. Audelin
 af en mejeri-
 november.
 godkändes, och
 liandras till gref-
 och Audelin un-

I honor af Be-
 rattaren A. Au-
 skare af verk-
 sk, hade från
 ande runder:

skriveraren i

kontraktet med träskomakaren Karl Sonn-
 roth intagit föreskriften, att han äfven, der
 så ske kan, bör lämna smeder på de orter han
 besöker anvisningar i tillverkande af verk-
 tyg för träskomakeri. Förenämnda kontrakt,
 som redan blifvit af Sonnroth underskrifvet,
 företeddes härä; och ansåg Bestyrelsen något vi-
 dan tillgörande i detta ärende inte vara erforder-
 ligt.

16.

På grund af rikomna ansökningar
 om biträde af Sällskapet undervisare i trä-
 skoltilverkering uppfordes för honom följande

hettää lapsi
 heitä käy
 taki millä
 emme tu
 silloin sit
 ei kuitenk
 koulu like
 määrään
 kuitenkii
 ruvettu te
 jättämään
 mallain,
 lievenyösa
 sekä tuoko
 man'ia te
 teltua on
 ten nöyriin
 Suomen v.
 rakoišta p
 sen apurahan, kausakouluun nyvaksi nyyven
 väksi, suhteellisesti sen mukaan kuin kate
 Teiskon kunnalla. Sevan oikeutta siihen; ja
 toivon, että Keisarillinen Suomen Talousseura
 nöyriin anomukseemme suostuu olennu
 paikella kunnioituterulla,
 Teiskossa Gyyskann 4 p^{ta} 1889.

P. G. Rappert. Axel Tammelaander

ohämbart bete gör en arbeten ut
 ledam vid sitt arbete så är det
 träskoborr. Den måste verktyg
 vara af bästa slag. Förbitande
 grå våra landsmeder mängvita
 des välkända skicklighet som
 betesmeder. Köpte jag äike några
 verktyg utan gjorde endast nöj
 aktiga modeller af träd. Efter
 många misslyckade försök med
 gädsmeder härtades, har jag
 slutligen lyckats komma grå de
 klara med ett ganska säkert
 tillverkningssätt. Borrarnas an
 damålsenliga sljning har varit
 nästan det svåraste, men äfven
 detta afseende har jag numera
 kommit till godt resultat och
 har i dessa dagar låtit Lönnroth
 öfva sig i sljningem. Jag har
 uppmanat Lönnroth, som numera
 väl känner till verktygens ändamål

enliga foran och sätet för deras till
 verkning, att på alla deras söka
 förnu gada betesmeder och tillverka
 dessa verktyg och sålunda sprida
 kunskap i de blott i träskors ut
 öfven i för denna stöjd erfarenliga
 verktygs tillverkning. Jag har
 numera ett en sats verktyg (3 borrar
 och 2 knifvar) somna tillverkas för
 c. 18 Fr. Requirerade från Danmark
 skulle dessa antagligen blifva be
 tydligt dyrare, en omständighet
 som snärligen skulle komma att
 utgöra ett väsentligt hinder för
 ifrågasvarande stöjdes spridning
 bland vår allmog.

Måne det inte vore skäl till
 att söka få verktyg anskaffade på
 ofvannämnda sätt i eget land?
 Måne inte träskostöjans spridning
 strax i början blifve mycket sakrare
 om blifvande träskomakare skulle

kontraktet med träskomakaren Karl Lön
 roth inlagit föreskriften, att han äfven, der
 så ske kan, bör lemna smeder på de orter han
 besöker anvisningar i tillverkande af verk
 tyg för träskomakari. Förenamda kontrakt,
 som redan blifvit af Lönnroth underskrifvet,
 företeddes härå; och ansåg Bestyrelsen något vi
 dare tillgörande i detta ärende inte vara erforder
 ligt.

§ 6.

På grund af inkomna ansökningar
 om biträde af Sällskapet undervisare i trä
 sko tillverkning uppgjordes för honom följande

ifrågasvarande
 tyrelsen hade
 i kontrakt med
 A. A. delin
 af en mejeri
 november.
 godkändes, och
 liandras till gref
 och A. delin un
 t honor af Be
 rattaren A. A.
 skare af verk
 ark, hade från
 ände iunchäro.

hettää lapsu
 heitä kaga
 taki millä
 emme tu
 silloin sil
 ei kuitenk
 koulu like
 määrään
 kuitenkii
 ruvettu te
 jättämää
 mallain
 lievenyyska
 sekä tuoko
 man'ia k
 teltua ou
 ten noyrin
 Suomen v
 rakointa p
 sen apuraman, kausakouluu nyvaksi noyrin
 väksi, suhteellisesti sen mukaan kuin kate
 Teiskon kunnalla. Sevan oikeutta siihen; ja
 toivoo, että Keisarillinen Suomen Talousseura
 noyrään anomukseensa suostuu olennu
 paikella kunnioituterulla.

P. G. Rappert.

Mich. Tammeander

jä sina verktyg hos en närboende
 smed för skäligt pris istf. att köpa
 dyra utländska. Ett ganska säkrat
 tillverkningssätt är numera kändt
 och stora svårigheter torde det inte
 smöta att få en och annan dugglig
 smed att åtaga sig arbetet. Kommer
 är Linnroth nu typulst med att
 till en början få här gjorda 2 o 3 så
 verktyg.

Högskolningsfunkt
 Antetnaelin

aflätas ä Teisko kommunens ifrågasvarande
ansökan.

§4.

Enligt anmodan af Bestyrelsen hade
 sekreteraren uppteat förslag till kontrakt med
 Hrn greve Aug. Krampfelt och A. Audelin
 om inrättandet och underhållet af en mejeri-
 skola ^{ä Klippnåla} från den 1 instundande november.
 Detta förslag genomgicks och godkändes, och
 skedd kontraktet i tre rtt. afseändas till gref-
 ve Krampfelt, för att af honom och Audelin un-
 derskrifvas.

§5.

Sedan sekreteraren, jämlikt honom af Be-
 styrelsen gifvet uppdrag, af förvaltaren A. Au-
 delin begärt adresser på tillverkare af verk-
 tyg för träskomakare i Danmark, hade från
 denne svar ankommit af följande innebär:

Sign. Verktyg

Med anledning deraf hade sekreteraren i
 kontraktet med träskomakaren Karl Loun-
 roth inlagit föreskriften, att han äfven, der
 så ske kan, bör kunna smeder på de orter han
 besöker anvisningar i tillverkande af verk-
 tyg för träskomakare. Förensamma kontrakt,
 som redan blifvit af Lounroth underskrifvet,
 föredades här; och ansåg Bestyrelsen något vi-
 dare tillgörande i detta ärende inte vara erforder-
 ligt.

§6.

På grund af inkomna ansökningar
 om biträde af Lärokapets undervisare i trä-
 sko tillverkning uppgjordes för honom följande

de reseplan:

Okt. 4-11: i Wähä - Pullola rusthäll i skolan.
la kafé hos J. H. Lehtis.

14-23: i Käyrä uppfodringsanstalt i
Brunkala kafé.

24-31: i Hiisi hemman i St. Marie
socken hos godsägaren J. W. Marjalin.

Nov. 1-9: i folkskolan i St. Marie.

11-19: i Koristo i St. Karins socken hos
goodsägaren Chr. Faber

20-27: i Kusto gård i Kusto kafé hos
landtbrukshälsaren U. O. Bremer.

Nov. 28-Dec. 6: i folkskolan i St. Karins.

Dec. 7-14: i Raubaluona i St. Karins hos
greve Carl Armpelt, samt

16-21: i höfbelagskolan i Abv.

Hofrättsnotarien Johannes Leopold an-
häll om föreläse och föreslog i egenkap af
ombud för egaren af Björkeboda goos i Kimito
socken U. Palmu, hvilken från sagda goos
försäldt några lägenheter, som jämte godset
i sin helhet voro intecknade för bland
andra ett lån från Länsskafets fonder af
30,000 mark, att förnämnda försälda lä-
genheter blefve från sagda inteckning fria,
för sådana vilkas att Palmu skulle ä en
skuld af 20,000 my till Handelspensionskas-
san, som till säkerhet för lånet hade an-
dra inteckningen i Björkboda afbetalat
6,000 mark, samt ä Länsskafets därefter
inteknade fordran afbetalat 10,000 mark.
På Bestyrrelsens emellertid ikke ville ingå

Best. 21/9 89 - 2.

för detta förelag, hemstälde hofrättsnotarien
Leopold, huruvida Länsskafet, i händelse
Palmu inbetalade hela lånet till Handels-
pensionskassan och Länsskafet således or-
hölle förmänsrätt i Björkboda näst efter
Sparbanken i Abv, som för ett lån af 80,000
mark hade första inteckningen, ville låta
sin fordran ä 30,000 mark inresta och afstå
från inteckningssäkerheten i de ofvann.
nämnda försälda lägenheterna. På den al-
ternativa förelag ansåg sig Bestyrrelsen kunna
ingå.

§ 8.

Sekreteraren meddelade att boställsins-
pektören A. Marttainen numera fixerat
sitt ersättningsanspråk för öfverlämnandet
och bearbetandet af kyrkemi landtbraks-
praktiska till 70 mark för tryckark, hvarigenom
han, emär arbetet kunde beräknas till omkring
20 ark, komma att i arode för hela arbetet er-
hålla omkring 1400 mark. I betraktande af
den stora möda och omsorg, som från arbetet
måste medläggas, samt Bestyrrelsen skäl
godkända sagda anspråk, och skulle Mar-
ttainen härvid underättas.

I sammanhang härmed meddelade
sekreteraren att bokförläggaren Teren Söder-
ström i Borgå tillskrifvit honom med för-
frågan, huruvida Länsskafet komme att för
egent förlag befordra den tillnämnde nya öf-
versättningen af kyrkemi landtbraksprak-
tika till tryck och huruvida han då kunde
få för sin räkning laga öfvertryck af arbetet.

Härå hade sekretären svarat att frågan om
arbetets utgifvande på Sällskapet's eget förleg,
eller förlagsrättens försäljning ännu ^{af sig} icke varit
föremål för öfverläggning, men ^{af sig} ännu sådant na-
turligtvis komme att bero på beskaffenheten
af de arbuden, som af resp. förläggare komme
att göras.

Detta meddelande föranledde för när-
varande icke till någon åtgärd, emär Be-
styrelsen ansåg ännu vara för tidigt att
till öfverläggning upptaga frågan om sättet
för arbetets utgifvande i tryck.

§ 9.

I egenskap af ordförande i direktionen
för Hofbeslafs skolan härstades emärte sekre-
teraren att under den kurs, som med denna
månad avslutas, skolan varit besökt af en-
dast tre elever, hvarför skolans föreståndare
jämlikt det med honom upprättade kontraktet
tillkomme för sagda kurs endast 750 mark.
Men då orsaken ^{derför} till, emviden nu pågående kursen
deltaga endast tre elever i stället för det för-
skrifna antalet fyra, icke varit brist på sökän-
de utan en af de redan antagna elevernas ute-
blifvande, så hade skol direktionen ännu-
dat sekretären att hos Bestyrelsen göra fram-
ställning ^(utveckande af) derom, att K. Senatens ^{med} tillstånd
skulle ännu för den kurs, som vidtager den 1 in-
stundande oktober, fångas antagas fem elever,
hvilket väl kunde lätas sig göra, emär mäng-
den af undervisnings materiel på grund af
den tilltundande öfvergången från konnars
till vinterskor, harkan studier höll vintern och andra

orsaker, måste blifva vida större under den in-
stundande kursen än under den nu pågående,
så att few elever utan tvifvel komme att få
fullt tillräcklig sysetsättning.

Efter öfverläggning härå beslut Besty-
relsen: att till Hofbeslafs skolans föreståndare
ulånordna 750 mark, att från Jordbrukets Ex-
peditionen i K. Senaten rekquirera 550 mark,
samt att hos sagda Expedition anhålla att
det för innevarande kurs indragna beloppet af
200 mark fångas i stället disponeras för den kurs,
som vidtager den 1 instundande oktober, så att
derunder few elever kunde vid Hofbeslafs-
skolan underhållas.

§ 10.

Från sekretären i Stockholms läns Hög-
hämningssällskap Charles Jacobson hade en så-
lydande skrifvelse antekommit:

Sign. Ch. J.

Jämte till skrifvelsen tillagda intyg för me-
jeristjendiaterne Hauna Löberg och Olga Wette-
berg, hvardera tillätydande och af följande
innehåll:

Sign. Intyg.

Med anledning härå beslut Besty-
relsen i skrifvelser till Hrn Jacobson och
Petersson låta den för det rekommenderade
de Remat Sällskapet vid ordnandet af för-
nämnda stipendiaters undervisning vid me-
jerier i Stockholms län. De biträdda betygen
skulle till mejerskorna Löberg och Wetteberg öf-
versändas.

I sammanhang härmed uppläses

en skrifvelse från de tre stiftsdiakoner i
 skapet underhållit vid Grönsdals mejeri i Dan-
 mark, Blondina Rönholm och Hanna Eng-
 ström, den dess tacka församlingen samt uttala
 sin tillfredsställelse öfver bemötandet och un-
 dervisningen vid, Her Prosts församling i me-
 ri. Skrifvelsen för anledning till ingew åtgärd.
 § 11.

Från inkassans hedersledamoten gäfvor
 C. F. Tauneskiöld - Lamsö i Danmark hade
 ankommit en tackiägelse skrifvelse, och
 skulle denna vid instansens plenium upplä-
 sas.

§ 12.

Till svar på Bestyrelsens skrifvelse nr
 736. hade kommunalrådet F. W. Wendin i
 Bjerno förklarad sig villig att utlösa inse-
 ende öfver den väfveola, som frökun Laina
 Stenberg med hönor från församlingen komme
 att öppna i Bjerno kyrkoby den 1 instansens
 de oktober.

§ 13.

Skriveren meddelade att han jämlikt
 Bestyrelsens honom gifna uppdrag, öfver varit
 egentliga Finlands landtbruksförenings
 möte i Kuuskoski i Pöytäns kyrkan den 2 och
 3 innevarande september. och hade han till-
 ska derstädes anordnat en utställning af in-
 val utaf de väfnadsprof, som församlingen för slöjd
 skolans räkning förskaffat sig dels från Sverige
 del från Finlands Handarbetets Vänner i Hel-
 singfors. Vid uppställandet af denna utställ-
 ning hade församlingens vaktmästare varit ho-
 nom behjälplig

De 2333
1889

Åskans den 16 sept. 1889

Sign. Ch. J.

Till Kejsertliga Finnska Hushåll-
 ningssällskapet Herrs Sekreterare.

Då de af Kejsertliga Finnska
 Hushållningssällskapet till undervisning
 vid andellmejerier inom Stockholms län
 utrända stipendiater, Olga Wettberg och
 Hanna Sjöberg, med rättidne månader
 afslutat den undervisningskurs om 3 må-
 nader, hvilken varit den af Kejsertliga
 Sällskapet förelagd, får jag efter tagen
 kännedom om deras deltagande i under-
 visningen, vilade kunskaper och uppför-
 sande härigenom meddela, att båda
 i alla blifvit väl vitardade, och har
 jag ansett mig böra härmed afgifva hos
 följande intyg för att kvardera af dem
 tillställas.

Jag tager mig tillbedes friheten
 öfverlämna här följande för deras vidare ut-
 färdade räkningar, nämligen
 från Rimbo mejeri (adr. Rimbo) i kr. 150
 samt

från Ununge mejeriförening (adr. Ranka,
 Edsbro) i kr. 45.34;

Drift

Sign. Tallyp.

och får jag äran meddela, att någonting
afgift för Wettbergs vittande från och
med den 8 till och med den 27 Augusti
vid Gimo mejeri icke ifrågasättes. Stock-
holm den 12 September 1889.

Ex officio

Charles Jacobson

Da Fröken Johanna Sjoberg från Finland,
hvilken, för att blaga närmare kännedom om
mejerihushållningen, under en tid af tre må-
nader deltagit i mejeriarbeten inom Stockholms
län samt dervid jemväl af den hos länets Kongl.
Hushållningssällskap anställda läns mejeristen
Herr C. G. Pettersson erhållit särskild hand-
ledning, nu lemna denna undervisningskurs,
har jag, för anmodan ansett mig, härigenom
böja uttyga, att Fröken Sjoberg med nit och uppf-
märksamhet tagit del af den undervisning som
meddelats samt derunder ädagalagt att hon,
som redan förut var med mejerihushållning
gen van, mycket väl skall kunna få egen
hand förestå sköteln af en mejeri.

Ett Fröken Sjoberg i alla ädagalagt
ett hedrande uppförande kan jag, efter in-
hemtade upplysningar, derjemte uttyga.
Stockholm den 12 September 1889.

Charles Jacobson
Sekreterare i Stockholms läns Kongl. Hushållningssällskap

Sedan särskilda anseendningar om utmärkelser för långvarig och trogen tjänst jämförda med dem hörande intyg blifvit granskade, beslut Bestyrelsen föreslå, att nednämnda utmärkelsetecken skulle åberedas åt följande tjänstehjfrar och arbetare, nämligen:

a) Mindre silvermedalj åt:

1. Inspektoren Fredrik Lindström, född 1846, för 22 års tjänst å generalstämman J. Thedleffs egande Kavantholms egendom i St. Andrea saken,

2. Mejeri- och ladugårdsförstämman Matti Järkinen, född 1848, för 19 års tjänst å Berajske gård i Hålborgs saken, först under sin ätt hos enke-hofrättsråddinnan P. Selin och sedan under 10 år hos hofrättsråddinnan Marie Kreitan,

3. Skalläsnaren Gustaf Eliander, född 1853, för 26 års tjänst hos firmamännen Castander & Heitmann å Katsjö glasbruk i Urdiale saken.

b) Bronsmedalj åt:

1. Inspektoren Vitalis Nyholm, född 1830, för 22 års tjänst hos löjtnanten Fr. Aminoff å Kanhas gård i Masku saken,

vidare åt följande 19 firmamännen Castander & Heitmanns arbetare å Katsjö glasbruk:

2. Glasblåsaren Emil Gustaf Herman Tafke, född 1857, för 12 års,

3. Glasblåsaren Johan August Falck, född 1841, för 18 års,

4. Glasblåsaren Johannes Henr. Fredr. Adolph Gundlach, född 1855, för 20 års,

5. Glasblåsaren Johan Oskar Söderholm, född 1862, för 15 års,

6. Glasblåsaren Viktor Grönberg, f. 1848, för 22 års,

7. " Bernst Viktor Grönberg, f. 1849, för 22 års,

8. " Johan Stefan Stopps, f. 1841, för 20 års,

9. Glasblåsaren Johan Selander, f. 1845, frö 22 års,
 10. " Karl Grönberg, f. 1848, frö 20 års,
 11. Sägställaren Johan Kamp, f. 1831, frö 31 års,
 12. Glasfästaren Karl Dahl, f. 1853, frö 11 års,
 13. Drängen Israël Samuelsson, f. 1833, frö 14 års,
 14. " Johan Thomaezon, f. 1834, frö 16 års,
 15. " Karl Gust. Johanson, f. 1842, frö 17 års,
 16. " Oskar Heimonen, f. 1852, frö 25 års,
 17. " Johan Heur. Rankén, f. 1852, frö 25 års,
 18. " Karl Heur. Kamp, f. 1858, frö 20 års,
 19. " Alexander Peltanen, f. 1862, frö 20 års,
 20. " Oskar Koskinen, f. 1862, frö 20 års
- tjänstetid;

öfvensom åt följ. 12 tjänare hos Guverneren Torsten Costander å Notojå gård:

21. Kusken Karl Nestor Mattsson, född 1839, frö 11 års,
22. Brandvahten Johan Henrik Andersson, född 1828, frö 29 års,
23. Drängen Matts Johanson, f. 1832, frö 23 års,
24. " Johan Mattsson, f. 1844, frö 16 års,
25. " David Henrikszon, f. 1846, frö 12 års,
26. " Henrik Samuelsson, f. 1825, frö 16 års,
27. " Johan Aron Mattsson, f. 1849, frö 10 års,
28. " Henrik Salomonsson, f. 1823, frö 30 års,
29. " Niktor Gabrielson, f. 1849, frö 17 års,
30. " Johan Wilh. Fremling, f. 1823, frö 18 års,
31. " Alfred Jakobsson, f. 1856, frö 11 års,
32. " Karl Wikström, f. 1826, frö 22 års tjänstetid.

4) Hederstecken i silver åt:

1. Tjänarinnan Auna Maria Liukko nen, född 1863, frö 15 års tjänst hos bonden Tomas Horttonen i Nykyrka socken af Hälsinglands län,
vidare åt följande 10 arbetare hos firman Costander & Heitmann å

Notojå glasbruk:

2. Hyttmästaren Karl Herman Teske, född 1849, frö 15 års tjänstetid,
3. Glasblåsaren Oskar Helin, f. 1846, frö 30 års,
4. " Gust. Ad. Grönberg, f. 1841, frö 33 års,
5. " Isak Helander, f. 1848, frö 33 års,
6. Glasfästaren Joh. Viktor Cajander, f. 1847, frö 22 års,
7. " Karl Fredr. Cajander, f. 1849, frö 30 års,
8. " Karl Wainämäinen, f. 1848, frö 25 års,
9. Glasmåltaren Joh. Brusila, f. 1834, frö 33 års,
10. " Joh. Fredr. Blomberg, f. 1840, frö 26 års
11. " Johan Patrik Ahonius, f. 1844, frö 33 års tjänstetid;

öfvensom åt följ. 8 tjänstehjon hos guverneren T. Costander å Notojå gård:

12. Hushållerskan Wilhelmina Görner, född 1839, frö 20 års,
13. Kammarjungfrun Emilie Kahlberg, född 1845, frö 16 års,
14. Tjänarinnan Karolina Pitari, född 1845, frö 20 års,
15. Fogden Zakarias Peltanen, f. 1844, frö 20 års,
16. Skogvahten Karl Lempiäinen, född 1845, frö 18 års,
17. F.d. Skogvahten Antti Mettänen, född 1822, frö 24 års,
18. Smiden Karl Fredrik Fremling, född 1834, frö 17 års, och
19. Byggnästan Alexander Helin, född 1830, frö 20 års tjänstetid,
20. Tråkquädmästaren Gustaf Rostedt, född frö 20 års tjänstetid.

5) Inskription å silvermedaljer åt:

1. Arbetsspoormannen Nickel Mickelson, född 1839, frö 17 års tjänst hos vishäradshövding A. R. Hjelt å Kangari gård i Uskela socken.

§ 15.

Skriveraren anmätte att han från K. Senaten anskaffat en afskrift af det utlåtande in-
späktören för mejeriskolorna G. Grötenfelt
afgifvit i frågan om mejeriskolorna i Gästrik-
land flyttning till Västerås och omorganisation
hvilket utlåtande antagligen föregick K.
Senatens afslag på Bestyrelsens framställ-
ning i förenämnda ärende. Utlåtandet ständes
på cirkulation.

§ 16.

Skriveraren anmätte, att Sällskapet hand-
lingar för 1888 nu utkommit och att den fins-
ka översättningen af årsberättelsen var under
tryckning hos det Tidnings tryckeri aktiebol-
lag. Detta tryckeri hade nämligen inkom-
mit med billigaste kostnadsförslag eller 163
mark beräknadt efter fem tryckark. Kostnads-
förslaget från N:o Boktryckeri Aktiebolag
hade uppgått till 168 mark och från G. W. Weller
& Co till 215 mark.

§ 17.

Enär sekreterarens arbeten för hufvudet
i betydlig grad ökas särskilt genom flera
från K. Senaten infördrade utlåtanden af me-
ra omfattande beskaffenhet, samt Bestyrelsen
skäl tillåta sekreteraren att under återstoden af
innevärande år på Sällskapets ruskilofonds
bekostnad anlita biträde, dock under förbehåll
att kostnaden där för icke komme att öfverstiga
120 mark.

§ 18.

På framställning af sekreteraren beslut
Bestyrelsen att vid inkommande plenum för-
sta Sällskapet att afsända ett telegram till af-
lidne hedersledamoten professor J. Serenius
sterkhus i Stockholm.

Ber. 2/9 89 - 4.

§ 19.

Att de i Sällskapets budget för inneväran-
de år upptagna öfverföringarna mellan fonderna
skulle anordning utläsas.

§ 20.

För Sällskapets plenum på årsdagen den
1 instundande (november) uppgjordes följande
föredragnings lista:

1. Från K. Senaten inkomna skrifter.
2. Förslag till användande under år 1890
af statsanslaget af den 1 maj 1861.
3. Förslag till ämne för afhandlingen i 1891
års almanack.
4. Förslag till utdelning af Holenska fon-
dens räntemedel.
5. Förslag till utdelning af pris för ångordning.
6. Framställningar och meddelanden af Bestyrelsen.
7. Förslag till utmärkelser för hantverks-
idaghet och annan medborgerlig förtjenst.
8. Förslag till utmärkelser för långvarig och
trogen tjänst.
9. Val af ordförande i Sällskapet för 1890.
10. Val af vice ordförande.
11. Val af ledamöter i Bestyrelsen.
12. Val af suppleanter i densamma.
13. Val af ledamöter i revisionskommisionen.
14. Val af suppleant i densamma.
15. Val af medlemmar i delegationen.
16. Inkallande af nya ledamöter.
17. Förslag till nya ledamöter.

§ 21.

Kamreraren anmätte att letaren Gustaf
Cygness till inbetalning uppgjort det län-
a 3300 mark han från Sällskapets fonderna
fått ett landtushävarare G. A. Klumberg,
som iklädt sig borgen för studeranden Hen-

rikens län på 1000 mark, afledit, samt en
höfräns assessor *C. Forsström*, som varit en af
borgesmännen för sekretären *Rönkäcks* län
å 2000 mark, afvenlevet afledit. Med anledning
här af beslut Bestyrelsen om de tvänne *Fistuan*,
en länmen skänne till inbetahing, upprägar, så
framt ej ny anlagh, borgens sländes i de af-
lidnes släkte.

§ 22.

Till Sällskapet bibliotek hade följande
föräringar ankommit:

1. Tidning för Stockholm län's Hushållnings-
färskap. Häft. Aug. - Sept. 1889.
2. Södermanlands län's Hushållnings-Säll-
skaps Handlingar år 1888.
3. Hallands län's Hushållningsfärskaps Hand-
lingar för 1888, 2 häft.
4. Väst- Norrlands län's Hushållningsfärs-
kaps Handlingar 1889. 3:de häft.
5. Örebro län's Hushållningsfärskaps Övar-
lats skrift. 3:de häftet 1889.
6. "Hur skall helsevårdandet inom vår
nöt boshaf slipas det bästa möjliga?" Af
Hilmar Nathorst. Göteborg. 1889.
7. Fria Ekonomiska Sällskapet i St. Pe-
tersburg Handlingar. Häft. 2 för Mars-
April 1889.
8. Baltische Wochenschrift N°s 31-33.

§ 23.

På förslag af sekretären beslut Besty-
relsen om att Sällskapet charitativt afför de
under N°s 306-321 för 1888 samt N° 38 för
1889 upptagna ansökningarna om utmärkel-
ser för långvarig och trogen tjänst, emär veder-
börande sökande, ehuru blott förständigade.

icke kompletterast desamma med ^{nödig} intyg och
lösen, som vid ^{ansökningarna} ~~deras~~ inlämnande saknats
icke funnits bilagda.
§ 24.

I skrifvelse af den 25 i stället augus-
ti hade w. v. ordförande i *Meraby* folk-
skole direktion t. f. Kapellanen *J. Lönmark*
rekvirerat änts anslag till folkskolan i *Mer-
saby*. Härvid anmärktes om vid denna rekvi-
sition icke iakttagits hvad Bestyrelsen i skrif-
velse till nämnda folkskole direktion af den 30
november 1886 N° 904 föreskrifvit, beträffan-
de ^{ansökan om} folkskolans oafbrutna verksamhet under
senast förflutna läsår afvensom afgifvande af
redogörelse öfver slöjd undervisningens för-
gång. Men Bestyrelsen ville dock för denna gång icke
uppskjutta medlems afvändande utan få en an-
slags belopp till Kapellanen *Lönmark* remit-
teras, men folkskole direktionen tillika förtän-
diga om för framtiden ståa sig ofwäntiga
af föreskriften till efterrättelse, samt att för-
sammat huteända den utelämnade redogörelsen
för slöjd undervisningen i skolan under läs-
året 1888 till 1889.

§ 25.

I skrifvelse af den 17 dennes hade utgif-
varn af *Finlandsk Maanviljällys lehti* *J. Forsell*
anträtt oss om att utgå det början af 300 mark, som
Bestyrelsen den 27 november 1888 utlofvadt
till beträffande af trycknings kostnaderna
för förenämnda tidskrift under innevaran-
de år 1889, och beslut Bestyrelsen om utantord-
na och till *Forsell* remittera sagda anslag.

§ 26.

Vid sammanträdet utfärdade an-

ordningar finnas i Sällskapets anordnings-
bok förtecknade.

In fidem.

M. P. Rasmussen

Bert. 9/10 89 - 1

År 1889 den 9 oktober sammanträdde
K. S. Hushållningssällskapets Bestyrelse,
hvarvid tillstäleskommo Ordföranden
Herr Björkman, ledamöterna Hrn Jusse-
lius, Hedenberg, v. Hoartman och Back-
mansson, Sällskapets kassörare herr
Luehla samt underskrifven sekreterare.
se.

§ 1.

Protokollet för Bestyrelsens sammanträde
den 21 sistl. sept. upplästes i afsende å justering.

§ 2.

K. Senatens remiss rörande med anmodan
att inkomma med utlåtande rörande det af en
kommitté uppgjorda förslaget till tjänstgöringsreglemen-
te och taxa för Landtbrukets ingenjörer, hvilka
remisshandlingar hos Bestyrelsens ledamöter cirkule-
rat, fördrogs; och beslut Bestyrelsen efter öfverlägg-
ning att i ärendet afgifva ett så lydande under-
dånigt utlåtande:

Lign. Landtbrukets ingenjörer.

§ 3.

Härefter fördrogs K. Senatens remiss med in-
genjörerna A. Sköldens utlåtande och kostnadsförslag
rörande uttorkning af särskilda kärrmarker
på vestra sidan af Åmra-ådal; och beslut Be-
styrelsen, hos hvads ledamöter handlingarna cir-
kulerat, att innan vidare i saken tillgjordes
begära statsagronomen K. J. Forsbergs, hvilken
tidigare undersökt ifrågakvarande kärrmarker,
yttrande i ämnet.

§ 4.

Med anledning af K. S. Hushållningssällska-
pets vid senaste plenum fattade beslut beträf-
fande guvernören J. Nordanders telegrafiskt

insända ansökan om sällskapets hederstecken för
långvarig och trogen tjänst åt trädgårdsmästaren
Gustaf Rostedt, anmälte sekreteraren att fulltän-
diga ansekningshandlingar den 27. sept. ankom-
mit, och då ^{desaf} framgick att trädgårdsmästa-
ren å Kotisjö gård i Urdiala socken Gustaf Rostedt,
född 1848 i tio år varit i tjänst hos guvernören
Cortiander samt enär vederbörligt frädebevis samt
erforderliga intyg åtföljt ansökan, hade det
ansökta hederstecken för Rostedt blifvit jämte
öfriga åt arbetare och tjänstehjon i Kotisjö glas-
bruk och Kotisjö gård vid plenum beviljade
utmärkelser, till guvernören Cortiander bifverändt.
Något vidare tillförande i saken ansåg Bestyrelsen
icke erforderligt.

§ 5.

En af läraren vid Kummgårds mejeriskola F.
A. Ottelein insänd anhängan om anslag af Lällska-
ret för meddelande af undervisning samt insamling
och utklänning af svarträdspis från Bestyrelsen
icke skäl tillfalla.

§ 6.

Sekreteraren anmälte att det af Bestyrelsen
uppgjorda kontraktet om underhållandet af en
mejeriskola å Winnila i Halikko socken från den
1. instundande November numera blifvit af greffe
August Armfelt och mejeriskoleförstärkaren Anton
Ardelin underskrifvet i tre exemplar, och hade af
dessa ett blifvit till jordbrukets Expeditioner i St.
Senaten insändt i afseende å fastställelse.

Sammanhäng därmed meddelade sekre-
teraren att greffe August Armfelt muntligen
framställt anhängan, derom, att Bestyrelsen
på grund af kreatursbesättningen å Winnila
stoplek måtte hos St. Senaten utverka att elevan-
talet i mejeriskolan finge successivt ökas sålunn.

Till Hans Kejsersliga Majestät
från Finska Hushållnings-sällskapets Bestyrelse un-
derdänigst.

Medelst remissresolution af den 3 maj inneva-
rande är hos Kejsersliga Senaten för Finland anmo-
dat Bestyrelsen att inkomma med underdänigst
utlåtande öfver det förslag till taxa och tjänstgör-
ingsreglemente, som utarbetats af en för ändamålet
tillsatt komité, och för Bestyrelsen med anledning
häraf framställa de anmärkingar, hvartill Besty-
relsen vid granskningen af sagda förslag ansett skäl
förkommit.

Dessa anmärkingar synas Bestyrelsen lämp-
ligast löra anföras i ordningsföljd efter paragraferna i
förslaget, sedan Bestyrelsen likväl först påpekat några
omständigheter af allmänare art. Komiténs förslag
förefaller nämligen i särskilda delar väl mycket
detaljeradt och särskildt synes det Bestyrelsen min-
dras lämpligt att i ett tjänstgöringsreglemente, hvilket
är afsedt att erhålla öfverheltig stadfästelse, intaga
sådana i detaljer inbärande förhållningsregler, som
innehållas till exempel i §§ 11-15. Komiténs har
sjelf i sina motiver medgifvit att dessa paragrafer
icke här äro på sin rättas plats, men de skäl, som
anföras till stöd för, att de det oaktadt blifvit i reg-
lementet intagna, anser Bestyrelsen icke uppväga
de olägenheter, som måste blifva en följd af att så-
dana detaljförskrifter, som de ifrågakvarande, hvil-
ka på grund af vinnens erfarenhet eller förändrade
förhållanden kunna tid efter annan blifva i behof
af ändringar och tillägg, införas med ett näddigst
fastställt reglemente, så att antydda ändringar
och tillägg icke kunna göras, utan att ny stadfä-
stelse å det förändrade reglementet utvekas.

Om Bestyrelsen för sin del icke har något
emot, om landtbruksingenjörerna, i enlighet med

Komitens förslag, ställas direkte under Jordbruks Expeditionens i Kungliga Senaten närmaste inseende, och ej heller vill göra något ändringsförslag rörande deras ställning till vederbörande Guvernörerna, anser sig Bestyrelsen dock böja nämna att hvad komiten i sina motiver anför till stöd för dess förslag beträffande landtbruksingenjörernas officiella ställning till öfverordnade myndigheter icke kan af Bestyrelsen underskrivas, samt framhålla huruvida komitens uppfattning i denna punkt dragit med sig konsekvenser, framträdande i så föga tillfredsställande bestämmingar, som exempelvis, att de af landtbruksingenjörerna uppgjorda reseplanerna icke skola underkastas någon granskning och fastställelse af öfverordnad myndighet, att guvernörerna, som anordnas icke taga någon befattning med landtbruksingenjörernas förättningar, skola mottaga klagnad rörande desamma och afgifva eget yttrande i saken, att landtbruksingenjörernas väkningar ingifvas till Guvernören i det län, der han har sin stationsort, och af denne utanordnas efter en granskning, som, då Guvernören, enligt komitens förslag i § 7, efter kännedom om landtbruksingenjörernas reseplaner endast så vidt desamma betör det honom hunderlydande länet, icke kan omfatta en grifning af de verkställda resornas öfverensstämmelse med reseplanen och med föreskrifterna i § 7, utan varder inskränkt till att tillse, det debiteringen af resekostnaderna skett i enlighet med gällande resereglemente, o. s. v.

Efter dessa allmänna anmärkingar, öfvergår Bestyrelsen nu till en detaljgranskning af de särskilda paragraferna i Komitens förslag. I § 1 stadgas, att landtbruksingenjörerna efter tillhandtaga "kommuner och enskilda" med biträde, samt i § 8 att han af Jordbruks Expeditionen

kan förordnas att utföra uppdrag för allmänt be-
 höf endast, då hans tid ej helt och hållet nyttas
 af förättningar hos enskilda (ordet kommuner
 är här bortlemnadt sannolikt af förbiseende.) Be-
 styrelsen anser emellertid att såväl Styrelsen som
 också Hushållnings och Landtbruksällskap, om hvil-
 ka i förslaget icke särskildt talas, kunna blifva i
 behof af landtbruksingenjörers verksamhet för system,
 som afse att medföra större gagn såväl för det all-
 männa som för enskilda personer, än de förättnin-
 gar, af hvilka komiten velat gifva obetingadt före-
 tråde. De ifrågakommande bestämmingarna i § 5 1
 och § 8 stå dessutom i principiel motsägelse mot ko-
 mitens egen uppfattning af förtjädsrätten mel-
 lan olika rekriter, i det nämligen i § 7 det
 allmänna intresset ställes framför det enskilda
 genom stadgandet: "vid uppgörande af resepla-
 ner iakttagas att i främsta rummet förtägas
 sådana arbeten som begärs af kommuner eller
 byalag och af hvilka den största nytta kan an-
 tagas härfläta, medan mindre förättningar
 kunna bli händelse af bristande tid lemnas be-
 ende." Enligt Bestyrelsens uppfattning borde
 förtjädsrätten emellan dem, som
 väntunda landtbruksingenjörers biträde, utestutan-
 de göras beroende af den större eller mindre
 nytta, som resp. förättningar gifvas kunna
 medföra, och för Bestyrelsen alltså föreslå att i
 § 11 orden "kommuner och enskilda" måtte ut-
 slutas samt såsom en följd deraf svar anförda
 bestämming i § 8 äfven bortlemnas.

- § 11 handlar om kompetens vilkoren för er-
 hållande af landtbruksingenjörstjänst, och skulle
 Bestyrelsen beträffande dessa vilja föreslå en
 ändring och ett tillägg. Skyldigheten att i två
 år hafva åtföljt staten eller länagronom anser

Bestyrelsen sakligt kunna nedsättas till ett år, erfar landbruksingenjörens aspiranten, som genom gått fullständig kurs vid landbruksinstitutet och hvars framtida utseende enligt § 1 endast undantagsvis kommer att sammanfalla med agronomernas, för under ett års tid hinna inhemta hvad af dess verksamhet kan vara honom till nytta. I Sverige fördras, för att antagas till landbruksingenjör, att i två år hafva afgjort i statens tjänst en stald landbruksingenjör. Enligt bestyrelsens förslag skulle den motsvarande praktiska studietiden hos oss blifva ett år hos agronom och ett år hos distrikts eller landbruksingenjör. Skall den ambulatoiska studietiden förändras, så borde det åtminstone icke vara följtiden hos stats- eller länsagronom, såsom kommiten förslagit, utan hos landbruksingenjör.

Med anledning af den frihet, som i mom. 2. lemnas aspirant till landbruksingenjörstjänst att genomgå kurs vid Polytekniska institutet antingen i landtmäteri eller ingenjörvetenskap, synes sådant tillägg nödvändigt, att sökande, som genomgått endast fackskolan för landtmäteri, vore skyldiga prestera intyg öfver godkänt förhållande i de nödvändigaste delarne af allmän byggmåttlära, hydraulik och vattenbyggnadskonst. Genom en sådan föreskrift skulle dessutom i någon mån undanröjas det skälkortare studietid — som kommiten befarar förmå de blifvande landbruksingenjörerna att städse välja den kortare landtmäterikursen vid Polytekniska institutet.

— Att såsom kommiten gör i § 6 i ett öfverheltigen fastställt reglemente upptaga de mest minuterösa föreskrifter om hvad en kungörelse, som af jordbruks Expeditionen utfärdas, skall innehålla, synes olämpligt och opraktiskt, af samma skäl,

som ofvan anförts mot §§ 11-15.

Enligt § 7 framgår, hvad Bestyrelsen redan varit i tillfälle att påpeka, huru stor enligt Kommitens förslag landbruksingenjören själv kommer att definitivt utse sin reseplan, utan någon granskning af öfverordnad myndighet. Detta kan Bestyrelsen vara i hög grad vådligt, enär en sådant frihet kunde af landbruksingenjören missbrukas till gymmande af en eller annan reserent på de öfrigas bekostnad. En granskning af reseplanen är lämplig enligt den erfarenhet Bestyrelsen i liknande frågor vunnit, nödvändig för att resorna måtte blifva ställda i så ekonomisk ordningsföljd som möjligt; och i händelse Bestyrelsens ofvan antydda förslag, om att förträdesrätten mellan särskilda sökande för afvägas endast efter den antagliga större eller mindre nyttan af förättningarna, finner godkännande, så borde rätten att härom slutligen afgöra icke böra åt en underordnad tjänsteman, sådan som landbruksingenjören, anföras. Bestyrelsen anser därför att, liksom förstestyrelsen granskar skogsinstruktörernas reseplaner och Linska Hushållningssällskapet statsagronomens och allmänna plöginstruktörernas, jordbruks Expeditionen, i händelse landbruksingenjörerna komma att närmast tyda under denna expedition, måste betungas med arbetet att granska de af dessa sistnämnda utgjorda förslagen till reseplaner, hvilka därför jämte samtliga ansökaningar böra för erhållande af fastställelse till jordbruks Expeditionen insändas.

— I § 8 skulle, på grund af den utslutning Bestyrelsen redan i sammanhang med § 7 föreslagit, endast ingå förpliktelser för landbruksingenjör, att, der hans tid endast delvis upptages af förättningar inom eget distrikt, på förordnande

af Jordbruks Expeditionen under den lediga tiden
beställa med hans befattning förenliga utdrag i
annat distrikt.

- § 9 tillerkänner komitén Landtbruksinge-
niör rätt, att på rekvisits begäran, utan anmä-
lan hos Jordbruks Expeditionen, göra utbyte af förrätt-
ningsterminer. Bestyrelsen anser denna rättig-
het böra inskränkas till sådana fall, då tillstånd
till sådant utbyte icke finnes utverkas, och då
nämnda förhöjningar i resekostnaderna icke
derigenom förorsakas.

- § 17 föreskrives bland annat, att det
tabellariska sammandrag, som böi åtfölja Landt-
bruksingenjör årsberättelse, skall utgöras "enligt
det för statsagronomerna gällande eller annat
formulär, som kan komma att i sådant afse-
ende föreskrivas." Då det nämnda formuläret för
statsagronomerna är alldeles föråldradt och otids-
enligt, anser Bestyrelsen hänvisningen till
detsamma olämplig och i hvarje fall onödig,
hvarför de citerade orden borde förändras till: "en-
ligt formulär, som i sådant afseende vorder
föreskrifvet."

- § 18 anser Bestyrelsen icke exakt återgifva
den mening, hvarmed komitén motiverat dem-
na paragraf. I motiverna säger sig komitén näm-
ligen hafva ålagt Landtbruksingenjör skyldighe-
ten, att såsom biträde använda och handleda
såväl Jordbruks Expeditionens stipendiater som
andra af samma Expedition antagna Landtbruks-
elever hvilka -- örka utbildas sig till Landtbruks-
ingenjörer. I enlighet härmed borde i § 18 tyd-
ligen sägas att sådana, som örka i sistnämndt
syfte utbildas sig, i främsta rummet skola an-
tagas till medhjelpare åt Landtbruksingenjörerna.

- § 19. Det synes Bestyrelsen som om tjänst,

ledighet åt Landtbruksingenjör, vare sig på längre
eller kortare tid, kunde meddelas till Jordbruks
Expeditionen.

- Beträffande slutligen § 24 anser Bestyrelsen
det vara lämpligare att bestämma Landtbruks-
ingenjörers traktamente hos enskild rekvisent till
sådant mark om dagen jämte fritt uppehälle, än, så-
som komitén föreslår, till alternativt 8 mk, eller,
om han erhåller uppehälle, 6 mk. Ett dylikt alter-
nativt stadgande synes lätteligen kunna leda
till obehag och förvecklingar.

Remissakten återstalles härjämte underdå-
nigst. Åbo den 9 oktober 1889.

På Bestyrelsen för Linska Hushållnings-
sällskapet vägnar:

Da att redan den 1 instundande November skulle antagas fem nya elever, i stället för de i kontraktet bestämde fyra, samt sedermera hvarje år den 1 Nov. sex nya elever.

Da emellertid grefve Stenfeldts framställning blifvit alltför sent gjord, kommande emåt i skrifvelsen af den 20 April 1890 förklarar att framställning om förändring af elevantalet vid mejeriskola bör ingifvas i god tid innan nytt läroårs början, påsig sig Bestyrelsen icke numera kunna vidtagna vägrar åtgärd om förhöjning af elevantalet vid ifrågakommande mejeriskola från den 1 snart instundande November. Hårom skulle grefve Stenfeldt underrättas samt förståndigas att, derest han åstundade förändring i elevantalet från den 1 Nov. 1890, derom ingifva förnyad framställning i god tid under löppet af nästkommande år.

§ 7.

Sedan förståndaren för mejeriskolan i Gästerby inkommit med förslag att läroexamen skulle prövas tisdagen den 28 inner. Oktober beslut Bestyrelsen att bägge examen skulle försiggå tisdagen den 22 och onsdagen den 23 i dettal månad, sålunda att förhöret i de elementära och teoretiska undervisningsämnen skulle ega rum förtvånda dag på e. m. samt att den praktiska uppröringen i mejeriet vidtagna följande dag på morgnen. Hårom skulle kungöras i vittens tidningar införas samt vederbörlig skolförordning och inspektör underrättas.

Sålunda utsåg Bestyrelsen sin ledamot godsägaren Rosledenberg att på Bestyrelsens vägnar förvara läroexamen i Gästerby.

§ 8.

Från läroexaminator i Ruzvis län Alfred Jönström hade skrifvelse ankommit med under.

sättelse att planverket öfver landtmannabyggnader, hvar på Bestyrelsen för Sällskapet's säkring påsumma. samt, i slutet af nästkommande år borde vara färdigt och i handelen tillgängligt. Detta meddelande för anledde för nästkommande icke till någon åtgärd, men skulle detsamma vid utgåendet af Sällskapet's budget för nästkommande år observeras.

§ 9.

Till nya ombudsmän i nedannämnda distrikt utsågos följande personer, nämligen:

i 24de distriktet, efter numera senatman C. Gylling, godsägaren och jordbruksskoleföreståndaren Arthur Gideon Hildén i Skalis;

i 31sta distriktet efter förstmästaren A. L. Boenius som från distriktet aflyttat, mejeriläraren vid Allmänna Landtbruksinstitutet friherke Robert Edvard Gripenberg samt

i 41sta distriktet efter herredlänsmanen J. Sjöman, som aflidit, häradskrifvarn Hjalmar Ekström med Sturkjoen Forsgård i Årnsby.

Öfver skulde bref afgå till de sålunda utsedde ombudsmännen med anhängan att de ville sagda uppdrag emottaga, och skulle därjämte häradskrifvarn Forsgård anmodas att i före om. ombudsmannen Sjömans sterbens efterbörja hvar vid någon uppbörd af denna summa innan hans död (för 1888) verkställas, samt i sådant fall draga försorg om att redovisning därafver varder afgifven.

§ 10.

Från koställningsinspektören Aug. Martainen hade bref ankommit med tackbägel för kallelser att vara ledamot i Svenska Lushållningssällskapet, hvilket här antecknades.

§ 11.

Till Sällskapet's bibliotek hade följande fö-

ringar ankommit:

1. 2 ex. berättelse öfver 9de Allmänna Svenska Landtbruksmötet i Wiborg 1887. Wiborg 1889.
2. Upsala läns Lushållningssällskapet Handlin. har 11ta häftet 1889.
3. Tidskrift för Landökonomi. Udg. af J. E. La Cour. 6te Raekke. 8de Bind 5te og 6te Hefte.
4. Svia Ekonomiska Sällskapet's i St. Petersburg tidskrift. N: 3 1889 (Maj-Juni).
5. En publikation af Jordbruks Departementet i Ryssland.
6. Baptische Wochenschrift Nr: 36-38.

§ 12.

På framställning af sekreteraren beslut Bestyrelsen att i bekräftelse till Stadsfullmäktige i Åbo an. hålla det Sällskapet's Kemiska och Fiskkontrollstation öfver för nästkommande år 1890 måtte på samma vilkor som föint tilldelas anslag af stadens medel till ett belopp af högst 2000 mk.

§ 13.

Sekreteraren anmätte att sekreteraren vid Svenska Landtbruksakademien Professor Christian Lovén på derom gjord anhängan öfversändt afskrift af Kommercekollegiets och Generaltullstyrelsens uttalande i margarinfrågan samt Landtbruksakademien's förvaltningskommitté's tryckta uttalande i samma fråga, och hade sekreteraren fogat dessa handlingar till den vid sednaste sammanträde på cirkulation ställda från St. Senaten an. komna remissakten rörande Industristyrelsens till Senaten ingifna framställning om utfärdande af förbud mot tillverkning i hemlandet samt import af margarin och margarinsmör.

För Professor Lovéns välvilliga tillmötesgående i denna sak anmodades sekreteraren till honom framföra Bestyrelsens tackbägel.

§ 14.

Sekreteraren meddelade att aktuarien vid Statistiska Centralbyrån Sid. Doktor August Hjelt, som för statistiska arbeten önskade begagna i Sällskapet arkiv befintliga handlingar rörande mortaltäta och natalitetens förhållanden i Finland på 1700-talet, övelat till Bestyrelsen hemställa, kunnande ipågärande handlingar, i händelse officiell anhållan derom gjordes, kunde utlämnas till Statistiska Centralbyrån för att der begagnas; och fann Bestyrelsen godt tillåta sekreteraren att, så snart anhållan i förenämndt afseende från Statistiska Centralbyrån ankomme, dit öfversända de önskade handlingarne.

§ 15.

Att äldre nummer obegagnadt bokskåp samt det gamla bordet från Sällskapets sessionssal bestöt Bestyrelsen försälja till förförståren M. v. Haartman, som erbjudit för skåpet 25 mk. och för bordet 10 mk.

§ 16.

Vid sammanträdet utfärdade anordningar finnas i Sällskapets anordningsbok förtecknade.

In fidem:

W. St. Rosnbay

År 1889 den 30 oktober sammanträdde R. S. Hushållningsvälskaps Bestyrelse, hvarvid tillstades kommo Ordföranden Hr Björkman, ledamöterna Hr Juulius Hedenberg, v. Haartman och Backman, Sällskapets kamrerare Hr Svehla samt ombudskrifven sekreterare.

§ 1.

Protokollet för Bestyrelsens sammanträde den 9 i denna månad upplästes i afseende å justering.

§ 2.

Från jordbruks Expeditionen i R. Senaten hade en skrifvelse af den 14 i denna månad ^(ankommit) med underrettelse att Expeditionen, med anledning af Bestyrelsens framställning i bref af den 27 följande september N: 181, anmodat Guvernören i Skylands län att till Bestyrelsen remittera 550 mk utgörande det genom Kungliga Senatens beslut af den 13 april 1888 för underhåll af ~~framnämnda~~ ^{högskolan} höfvedagskolan ^{högskolan} utgjorde anslag för tiden från den 1 sistlidne juli till den 1 innevarande Oktober. Tillika meddelades att Bestyrelsen egde, i fall fem lärningar under nästkommande kvartal vid skolan undervisades, utrekvisera jämväl de 200 mk, som från ~~sitt~~ ^{sin} utbetaltta kvartalsanslag blifvit ofdragna.

I samband härmed meddelade sekreteraren att förenämnda 550 mk redan ankommit och lyftats af kamreraren samt att den anordning, som af följt medlen, blifvit af kamreraren skrifterad och ^{deponerat} öfversänd till Guvernören i Skylands län.

Innehållet af förestående bref från jordbruks Expeditionen anmodades sekreteraren meddela höfvedagskolan direction.

§ 3.

I skrifvelse af den 22 sistlidne oktober hade jordbrukets Expeditionen, med anledning af ett utaf statsmejeristen St. Ross-Schraders väckt förslag att på den inhemska svinnrasens förädling uppköpa afvelsdjur från utlandet, för att på auktionellande auktioner försäljas, anmodat Bestyrelsen att inkomma med uttalande, huruvida skäl förefinnes till vidtagande af åtgärder i det förslagna syftet, der vid en del af de införskrifna djuren förvärfvade placeras på statens jordbruksskolor, för att ifrån dessa sprida afveln till kringliggande trakter, samt tillika upplysa, om inom Bestyrelsens verksamhets krets förefinnes tillräcklig tillgång på afvelsdjur fullt lämpliga till svinnstammens förbättrande.

Efter överläggning beslöt Bestyrelsen, som i förhållande med statsmejeristen Ross-Schraders ansåg den omständigheten att svinnlakterier i landet utrustade och den derigenom jordbrukarna beredda möjligheten till större och fördelaktigare afsättning af svinn, så samt dessa äro af den beskaffenhet, som på slakterierna ästundade, vara till åtgärder för svinnafvelns i landet förbättrande, i afgifvande uttalande till statsiska förslaget att från utlandet inköpa och redemera på auktioner försälja afvelsdjur af svinnraser, som äro eftersökta på de marknadsplatser i utlandet, dit export från vårt land kan ifrågakomma, och tillika för våra förhållanden lämpliga. Likaså ansåg Bestyrelsen förslaget om en del af de införskrifvade djuren till statens jordbruksskolor kunna lämnas till befrämjandet af en bättre svinnafvel än den, som för närvarande mångenstädes förekommer.

Hvad sedan angick frågan om tillgången på afvelsdjur, så förefinnes visserligen i denna del af landet på många ställen förädlade svinnraser, som temmat ett icke ringa antal goda afvelsdjur, men dock ansåg Bestyrelsen behöfver utöfver förefinnes, i synnerhet af sådana raser, som äro mest begärliga vid slakterierna i Hango, hvaribland särskildt den mindre Yorkshires-rasen ansågs böia framhållas.

§ 4.

Från jordbrukets Expeditionen hade ytterligare en skrifvelse ankommit, daterad den 17 den nämnda månaden, med underättelse att H. Senaten funnit godt till alla delar gilla och fastställa det kontrakt, som af Bestyrelsen uppgjorts med kammarherren, greve Augustin Schmalz och mejeriskoleföreståndaren Anton Andelin om inrättande och underhållande från den 1 instundande November af en mejeriskola på Hinnila egendom i Halikko socken. Skrifvelsen åtföljdes af det till jordbrukets Expeditionen inlämnade exemplaret af förnämnda kontrakt med deri tecknad fastställelse.

Med anledning häraf meddelade sekreteraren att ett exemplar af det sålunda fastställda kontraktet redan blifvit till greve Augustin Schmalz öfversändt.

§ 5.

Bestyrelsens ledamot godsejaren Hedenberg, som på uppdrag af Bestyrelsen öfvervarit examen vid mejeriskolan på Gästerby den 22 och 23 i denna månad, afgaf rapport derom samt om den af honom vid samma tillfälle anställda inspektionen; och framgick deraf att skolans förhållande blifvit skött på ett i alla tillfredsställande sätt, samt att elevernas framsteg, enligt hvad examen ädaga.

lade, i de praktiska mejeriarbeterna kunde anse utmärkta, samt deras inhemtade teoretiska insigter försvarliga. Detta meddelande föranledde icke till någon åtgärd.

§ 6.

Så föreställning af sekreteraren beslöts att hos guvernören i Länet rekommendera ett halft års, räknadt från den förstnämnda november, anslag för mejeriskolor i Winnila utgörande 1600 mkr, äfvensom att hos nuvarande inspektorn för Gästerby mejeriska, la landthushållaren sk. Lisiko anskaffa att han fortjarande, äfven efter skolans flyttning till Winnila, ville såsom inspektör för densamma kvarstå.

§ 7.

Sedan Bestyrelsen i skrivelser af den 5 juni innevarande år anmodat vederbörlig kronolänsmän att i samråd med kommunalnämnderna i Parkano, Skalis, Rankaarpää, Karvia, Lavia, Honkajoki, Uuraäminne, Honkilaks och Rajala uppgöra förslag till gratisutdelning af det jordbruksredskap, hvilka, öfverköpta med Purshjelmiska Donationsmedlen, varit i öfver nämnda kommuner utställda, så hade nämnda de infördrade förslagen inkommit från Parkano, Skalis, Rankaarpää, Karvia, Lavia, Honkajoki och Honkilaks, och beslut Bestyrelsen att i öfverensstämmelse med dessa förslag föreslå redskapen af följande jordbrukare i de nämnda kommunerna hembliqven:

a) I Parkano: ullharven af bonden Joh. Henniks, som Jyttilä i Pihniö by.

b) I Skalis: kastmaskinen af bonden David Hakki i Kalma by.

c) I Rankaarpää: ullharven af bonden Joh. Johanson Rajakallio i Hieteljärvi by och kastmaskinen af Toyaren Jakob Johanson Alhomäki från

Best 3/10 89 - 2

Honkajoki by.

d) I Karvia: kastmaskinen af bonden Malakias Pataranta i Karvia kyrkoby och tien af bonden Henrik Kantti i Kantti by.

e) I Lavia: kastmaskinen och tien af Toyaren Isak Huhtala i Riiko by.

f) I Honkajoki: kastmaskinen af bonden Joh. Johanson Ekkipaato i Paato by och tien af bonden Michel Michelson Kalliomäki i Katko by.

g) I Honkilaks: kastmaskinen af bonden Viktor Pyytelä i kyrkbyn och tien af bonden Nestor Liljanpää i Hietilä by.

Till kronolänsmännen i Uuraäminne B. J. Pärting och i Kiruna H. W. Langel, hvilka ännu icke insändt förslag i antydt afseende från Uuraäminne och Rajala kommuner skulle föryttad anhallan om sådika förslags insändande göras.

Med anledning af kronolänsmannen S. S. Salenius i Rankaarpää meddelande att den i sagda kommun utställda kastmaskinen redan för några år sedan skulle på Satakunta landtbrukssällskaps föranstaltande försäls på auktion, kunde Bestyrelsen icke tro annat än att något misstag måste föreligga, emär det icke voro antagligt att Satakunta landtbrukssällskaps skulle företagit sig att försälja annan tillhörig egendom. Skulle så emellertid mot förmodat hafva skett, voro en dylik försäljning naturligtvis olaglig och af ingen betydelse, hvarjone köparen borde till hälle egaren, som enligt Bestyrelsens nys fattade beslut af Toyaren Jakob Alhomäki, återställa i frågövarande kastmaskin. Härvid skulle kronolänsmannen Salenius i bref underättas.

§ 8.

Efter öfverläggning beslut Bestyrelsen att vid

plenium den 1 instundande november förelägga
Sällskapet nedanstående förslag till användan-
de under år 1890 af Statsanslaget af den 1 maj
1861, nemligen:

Till bekostande af föredrag i landtbruk *Engl* 2000.

Till premier för ångsodling " 1000.

Till stipendier åt mejerier att under som-
maren 1890 uppehålla sig vid andelsmejerier
i Danmark och Sverige " 3000.

Till öfriga med anslagets syfte afsedda in-
dama - så samt större belopp än förenämnda
da summer kunna af anslaget ställas till Säll-
skapets disposition " 5200
Engl 11200.

§9.

Till ämne för afhandlingen i 1891 års almanack
beslöt Bestyrelsen vid instundande plenium föreslå:
"Om hemsöjd."

§10.

Sedan inkomna ansökaner om pris för ång-
odling blifvit granskade, beslöt Bestyrelsen att för Säll-
skapet vid Plenum den 1 November föreslå nedan-
nämnda lägenhetsinnehafvare till erhållande af
följande pris för ångsodling nemligen:

1) Bonden Joh. Ferd. Salin i Petula - Paavola
i Suomusjärvi kapell på grund af ett sålydande in-
tyg:

Sign. et.

Tvåhundra femtio (250) mark

2) Postållsarendatorn Karl Reinhold Lindholm
i Meisala i Palikko socken på grund af följande
intyg:

Sign. B.

Tvåhundra (200) mark.

3) Bondeenkan Carolina Toivanen i Ruisko

Uppgifter rörande ängsskötseln

och dermed sammanhängande förhållanden å nedanstående lägenhet, belägen i *Petula*
by och *Suomusjärvi* kommun:

Lägenhetens namn: *Paavola*Innehafvare: *Johan Ferdinand Salin*

1. Huru länge har lägenheten skötts af nuvarande innehafvaren?

Svar: *5 år*

2. Huru många tunnland odlad jord finnas å lägenheten? och huru mycket deraf utgöres af odlad kärrmark?

Svar: *139 tunnland, deraf 11.7. Kärrjord*

3. Är vaxel- eller koppelbruk infördt? och i så fall, har det skett genom nuvarande innehafvarens åtgärd? och när?

Svar: *Åkrarne äro indelade af nuvarande innehafvaren för vaxel så sedan i 7 skiffes vaxel bruk*

4. Huru många tunnland äro odlade med foderväxter? och begagnas dertill lämpliga slag samt hvilka?

Svar: *82 tunnland äro bevädda med klovgräs och kimsgräs, hvilka äro vid öfvergången lämpliga på denna lerbild*

5. Befrämjas foderodlingen genom användande af gödningsämnen? och hvilka?

Svar: *Benmjöl och juddrett samt kalk på kärrjorden*

6. Har nuvarande innehafvaren gjort uppodlingar för förökande af lägenhetens fodertillgång?

Svar: *46 tunnland har han nyodlat samt förbättrat 12 tunnland utfugen hufveland, som nu är i gräs växt.*

7. Har han sökt uppnå samma resultat genom åkrars nedläggande till odlade ängar?

Svar: *Ja.*

8. Eller har han i samma afsigt odlat grönfoder och rotfrukter?

Svar: *Har odlat med sommargräs blandadt med vicker, hufu och arker till grönfoder.*

9. Finnas å lägenheten goda naturliga ängar och äro de väl värdade eller buskbevaxta och mossstupna?

Svar: En god naturlig äng om cirka 20 tunnland finns, som är väl värdad.

10. Huru många häckar hö skördas i medeltal om året, så väl från artificiella som naturliga ängar?

Svar: 440 häckar

11. Säljes en större eller mindre del af föderafkastningen eller användes den helt och hållet till kreaturens utfodring?

Svar: Användes till kreaturens utfodring

12. Huru många kor finnas å lägenheten? och äro de väl skötta samt utfodringen tillräcklig?

Svar: Kornes antal har på 3 år förökats från 14 till 38, hvilka äro väl födda

13. Säljes mjölken till något mejeri eller förarbetas den hemma? och, i sistnämnda fall, efter hvilken metod?

Svar: Mjölken har försålts till Risbo mejeri och nu håller Salin på att inrätta ett stort uddmjölk-mejeri på lägenheten

14. Huru mycket förtryts af de olika slagen ladugårds- och mejeriprodukter?

Svar: Under fjolåret fäddes 45 kannor onjolk i medeltal per dag

15. Skötes lägenheten med drift, omtanke och insigt?

Svar: Med stor drift och god insigt

16. Hvilka omständigheter i afseende å jordbrukets bedrifvande och lägenhetens ekonomi i allmänhet kunna såsom förtjenstfulla anföras? och hvilka fel eller brister böra anmärkas?

Svar: I synnerhet ligger man an på ett lika jorden väl.
Många under föregående veder utjugna åkrar finnes ännu

17. I hvilket skick befinna sig lägenhetens ekonomibyggnader?

Svar: I ganska godt skick utom Åhus byggnaden som i höst skall ombyggas

18. Allmänna omdömen:

Svar: Om Salin, som med K. J. Thus hällnings fällskapet underhöll varit elev i Stora jordbruksskolan har fällskapet bekräftat, ty man är ett föredöme för andra på orten

Luumusjärvi, den 20 Juni 1889.

J. Hakkarinen

200 mf.

Sign. B.

Uppgifter rörande ängsskötseln

och dermed sammanhängande förhållanden å nedanstående lägenhet, belägen i enskilda

by och Haliktes kommun:

Lägenhetens namn: Heisala krono besätta

Innehafvare: Heisala Karl Reinhold Lindholm

1. Huru länge har lägenheten skötts af nuvarande innehafvaren?

Svar: 8 år

2. Huru många tunland odlad jord finnas å lägenheten? och huru mycket deraf utgöres af odlad kärrmark?

Svar: 160 tunland. Karjord finns 7'

3. Är vaxel- eller koppelbruk infördt? och i så fall, har det skett genom nuvarande innehafvarens åtgärd? och när?

Svar: Koppelbruk har införts af nuvarande innehafvaren under de senaste åren

4. Huru många tunland äro odlade med foderväxter? och begagnas dertill lämpliga slag samt hvilka?

Svar: 80 tunland äro besädda med klöver och timothy. Av vilka äro lämpliga vid fäsk och loppis

5. Befrämjas foderodlingen genom användande af gödningsämnen? och hvilka?

Svar: Benmjöl och kreatursspilling

6. Har nuvarande innehafvaren gjort uppodlingar för förökande af lägenhetens fodertillgång?

Svar: Obetydligt

7. Har han sökt uppnå samma resultat genom åkrars nedläggande till odlade ängar?

Svar: J. Genom införande af moppisbruk

8. Eller har han i samma afsigt odlat grönfoder och rotfrukter?

Svar: I mindre skala

9. Finnas å lägenheten goda naturliga ängar och äro de väl värdade eller buskbevaxta och mossstupna?

Svar: Nej.

10. Huru många häckar hö skördas i medeltal om året, så väl från artificiella som naturliga ängar?

Svar: Cirka 300 häckar samt desuten gjöfoder.

11. Säljes en större eller mindre del af foderafkastningen eller användes den helt och hållet till kreaturens utfodring?

Svar: Användes till kreaturens utfodring.

12. Huru många kor finnas å lägenheten? och äro de väl skötta samt utfodringen tillräcklig?

Svar: 30 välskötta kor.

13. Säljes mjölken till något mejeri eller förarbetas den hemma? och, i sistnämnda fall, efter hvilken metod?

Svar: En del af mjölken förpås till Wärfjals ångsåg och den öfriga förvandles till smör enligt ^{surmjölks} beakt metod.

14. Huru mycket föryttras af de olika slagen ladugårds- och mejeriprodukter?

Svar: Kunde ej få uppgift härpå.

15. Skötes lägenheten med drift, omtanke och insigt?

Svar: Med drift och omtanke samt förvarligen insigder.

16. Hvilka omständigheter i afseende å jordbrukets bedrifvande och lägenhetens ekonomi i allmänhet kunna såsom förtjenstfulla anföras? och hvilka fel eller brister böra anmärkas?

Svar: Har varit dikat en mindre del af åkern med sten och höll vid mitt besök på att med Segelrois dränera en gammal illa dikad åker. De öppna diken äro väl under hållna.

17. I hvilket skick befinna sig lägenhetens ekonomibyggnader?

Svar: I ett utmärkt godt skick.

18. Allmänna omdömen:

Svar: Korna skötas utmärkt väl. Ordning och frugghet råder öfver allt.

Reisala, den 6. Juni 1889.

J. A. Hakansson

hemman i Halikko socken på grund af ett sålydan-
de intyg:

Sign. C.

Åttuhundra femtio (150) mark.

4) Kändemannen Joh. Makisari i Kallio by
af Metsämäa kapell på grund af följande intyg:

Sign. D.

Åttuhundra femtio (150) mark

Dererför ansåg sig Bestyrelsen icke kunna
tillstyrka något pris åt bonden Fridolf Lagerlund
å Hammakko-Esko i Halikko, hos Kallioherredatorn
Edvard Adolf Saarinen å Korvenpää i samma soc-
ken samt hemmanägaren P. A. Pettersson å Gur-
pens hemman i Österhångstekta by af Lunds soc-
ken.

§ 11.

På förslag af sekreteraren beslöt Bestyrelsen för
Sällskapet vid instundande Plenum föredå, att
utaf den för innevarande år disponibla räknan
från Håmska bonden, måtte utgifvas tvänne pre-
mier, hvaraf det ena af 25 mk skulle tilldelas
Wäpnerskarri öva Ekholm, ^{i de} som särskildt blifvit
rekommenderad af Fru Louise von Christenson
i ovannämnda socken, samt det andra af 20 mk
åt Sommerskarri Mathilda Stenman i Sammar-
fors, hvilken förordats af förståndarinnan för Säll-
skapets stöfdebola förekn. Sammelander.

§ 12.

Till protokoll antecknades att Bestyrelsen
medelst cirkulation bifallit till en af förstånda-
ren för Otava jordbruksskola gjord framställ-
ning om penning för Sällskapets Håmska
stipendiat Joel Kaasalainen, sålunda att ett
jordbrukssällskap eller annat nyttigt och lämpligt
föremål till ett värde af omkring 50 mark finge

af herr Serlachius uppköpas och till Kaasalainen
öfverlemnas vid hans afgång från sagda jordbruks-
skola. Härmed ^{hade} ~~skulle~~ jordbruksskoleföreståndaren
herr Serlachius underlåtit samt anmodat att
till Bestyrelsen insända säkring af det inköpta
premieföremålet.

§ 13.

Sekreteraren anmätte att han på grund af
inkommen ansökan förordnat Lärarenskan
Selma Salvin att från den 21 till den 25 i denna
månad biträda prästen et. Hilden i St. Charlens so-
kens prestgård. Denna åtgärd godkändes af Be-
styrelsen.

§ 14.

På framställning af Lärarenskan Salvin
beslöt Bestyrelsen att såsom uppmuntran för an-
darnärsenligt uppfostrad och inredd ladanårdsbygg-
nad, tygd och väl ventilerad, för 25 å 30 klafbund-
na skor, föntom ungnöt, kalffvar och järn, tilldela
bonden Karl Birola i Kivisenoja by af Purkalan-
tis socken en sats myjerkärl bestående af en upp-
slutningsåsa med lock och sil, tvänne gräddsätt-
ningsåsar, ett mjölkkanbare, skumslaf, thermome-
ter och s. k. kvinstglas.

§ 15.

På grund af inkommen ansökan från kyrkorä-
det och kyrkostämman i Pielavesi beslöt Be-
styrelsen att vid instundande Plenum
den 1 November förelä till erhållande
af Sällskapetets bronsmedalj för medbor-
gerlig förtjänst kyrkoväktaren i näm-
nda församling Matts Johan Pulkkinen, som
i 40 år inbräckt sagda befattning och af-
ven i öfrigt förvärfvat sig allmänt medbor-
gerligt förtroende inom församlingen.

Best 20/10 89 - 3

§ 16.

Sedan särskilda ansökningar om utmärkelser
för långvarig och trogen tjänst jemte till dem för-
rande intyg blifvit framkade beslöt Bestyrelsen
förelä nedan uppräknade tjänstehjon till erhållan-
de af följande utmärkelsetecken, nämligen:

a) mindre silvermedalj:

1. Insppektoren Petter Siironen, född 1849,
för 19 års tjänst i Härmäläinen gård i Män-
tykainen socken först hos kopparrådet C. M.
Forstrom och efter dennes 1872 timade död
hos hans arvingar, af hvilka prästen Marie
Forstrom nu är ägendomen.

2. Gårdsfogden Henrik Johan Siivonen,
född 1837, för 23 års tjänst i Santamäki säteri
i Loppis socken och

3. Gårdsfogden Johan Eklund, född 1837,
för 20 års tjänst i Heikkilä eller Sarviaja gård
i nyssnämnda socken,

begge dessa först hos senatssekreteraren
Robert Hernberg och sedermera hos hans
efterlevande enke Amanda Hernberg;

4. Materialförvaltaren, bokhållaren
Gustaf Adolf Gustafsson, född 1831, för 12 års
tjänst hos nyligen aflidna kommerserådet
C. W. V. Sundman i Helsingfors;

5. Sagställemän i Mänttä sag Johan
Forsberg, född 1835, för 24 års tjänst hos för-
nämnda kommerseråd;

b) Bronsmedalj:

1. Arbetsledaren och mjölnaren Gustaf
Paasonen, född 1845, för 10 års tjänst hos lag-
mannen J. Forstrom i Pentala gård i Kristi-
na socken;

2. Drängen Josef Ekroos, född 1827, för
25 års och

3. Do ämnen Josef Gustafsson, född 1834, för 20 års tjänst

begge dessa å Santamäli Säteri i Loppis saken hos numera aflidne senatskanslaren R. Herberg och hans efterlevande enka;

4. Rättsaren Henrik Silén, född 1850 för 18 års tjänst hos statsrådet, friherre H. de la Chapelle, dels såsom spannmålsörång å Saaris säteri, dels de fyra sersakti ären som rättare å Kangas ruitthio i Tammela saken;

5. Rättsaren Johan Viktor Malin, född 1854, för 12 års tjänst hos nyssnämde friherre de la Chapelle dels som dräng, dels under sex år som rättare å Saaris gård i Tammela saken;

6. Njälmannen David Johan Koskinen, född 1844, för 20 års tjänst hos numera aflidne kronolänsmannen i Kouhijärvi, guvernements sekreteraren H. H. Gjerpe och hans efterlevande enka Ida Gjerpe;

c) Hederstecken i silver:

1. Kammarjungfrun Eva Gustava Tilmán, född 1826, för 21 års tjänst hos numera aflidne kommerserådet C. W. J. Sundman i Helsingfors;

2. Hushållerskan Maria Lautiainen, född 1831, för 21 års tjänst hos f. d. kronofogden Bengt Broms i Jakkas saken;

3. Tjänarinnan Maria Grönroos, född 1841, för 28 års tjänst hos handlanden Otto W. Bahr i Åbo;

4. Tjänarinnan Anna Sofia Stenmark, född 1840, för 30 års tjänst hos numera aflidne fru Maria Sundén i Åsa, hos oss såsom handlanden Axel Schauman ansikt om utmärkelser;

5. Tjänarinnan Fredrika Sandstedt, född 1840, för 28 års tjänst föret hos numera aflidne fru Maria Julians Blom i Nyted och efter dennas död hos hennes datter fru Ida Charlotte Blom.

6. Tjänarinnan Serafia Alsterberg, född 1847, för 11 års tjänst hos justitierådsmannen J. W. Heltström i Byrönborg; samt

7. Köksan Maria Lovisa Andersson, född 1857, för 10 års tjänst hos kollegan R. Witting i Helsingfors.
En från tjänarinnan Euffiga Koskin i Truska guvernementet inkommen, utan nå

På derom af friståndaren för jordbruks-skolor å Haga prästland, H. Lignell, gjord framställning, beslut Bestyrrelsen tillåta honom att prästlänskapets bekostnad till mejerielever anstaga tvänne allmogekvinnor, hvilka i sådant afseende anmält sig hos honom, och skulle dessa få, emot en godtgörelse af 20 mk i månaden för hvardera eleven, åtnjunta undervisning vid mejeriet å Haga under en tid af fyra månader.

inga slyg försk, framställning om utmärkelser för hennes inaktiva 13. d. Helsingfors förordade till yngre åtgärd.

§ 18.

Härefter fördrogs inkomna redovisningar för de anslag till gremier vid möten och utställningar, som tilldelats Kangasala Landtmannagille, Kesilaks och Lempiälä Landtmannagille, Pirkkis Hushållsförening och St. Karins Landtmannagille. Emot dessa redovisningar fanns intet till anmärka.

§ 19.

Från Folkskolektionen i Messenby hade numera inkommit de utgifter rörande folkskolan i nämnde socken och den deri bedrifna slöjdundervisningen, hvilka Bestyrrelsen af-fordrat Direktionen i bref af den 28 sistlidne Septembris N:o 748. Dessa utgifter förändades icke till någon vidare åtgärd.

§ 20.

Från Direktorn för Generalguvernorskansliet

Verklige Staterådet S. V. Hønsberg havde skrifvelse ankommit, deri han enligt oppdrag af General-gouvernøren Grefve Skiden framfor dennes tacksägelse för de exemplar af Sällskapets "Handlingar" och "Rertornus" för 1888, som blifvit stark Excel-lens tillsända.

§ 21.

Från Läroskrifvaren Njalmar Forsgård i Kronoby, som blifvit kallad till ombudsman i Sällskapets 41:sta distrikt, hade skrifvelse ankommit, deri han förklarar sig villig att sagda befattning emottaga och tillika meddelar att han, jämlikt Bestyrelsens skrifvelse af den 9 i denna månad N:o 886, förståndigat för ombudsmannen Hög-mans storburs att till honom aflemna redovisning för 1888 års uppbojd, hvilken storbursdelegarena förmodat endast delvis hafva blifvit verkställd för Hög-mans död.

§ 22.

Till Sällskapets bibliotek hade följande fö-
rningar ankommit, nämligen:

1. Fria Ekonomiska Sällskapets i St. Petersburg Tidskrift N:o 4 (juli-Aug.) 1889.
2. Baltische Wochenschrift N:o 39 och 40.

§ 23.

Sekreteraren anmätte att de s. k. Ahlmanska kommunerna voro i tur att under vintern 1890 sända följande antal stipendiater till Sällskapets Högskola berättades, nämligen Birkala, Helsingfors, Hangasala och Lempiälä kommuner envar 2 stipendiater afvenom Sammersfors stad och Messen-by socken två vardera en stipendiat; och skulle på grund häraf vederbörliga folkskolledirektioner an-vindas att vites ofvannämnda stipendiater, hvilka likasom fönt skulle från Ahlmanska fonden erhålla ett

bidrag af 20 my i månaden under fyra månader samt dessutom 20 my i resemedel.

§ 24.

Sekreteraren meddelade att mejeriskoleinspek-tören Gösta Grotenfelt tillskrifvit honom med för-frågan, hurvida med afseendet af den skrift om andelsmejerier, som Grotenfelt åtagit sig att för Sällskapets räkning till böjan af näst-kommande år utarbета, följde anstå ytterligare några månader, enär han på vintern 1890 ernan-de företaga en resa till Danmark och der på ort och ställe studera dessa mejeriers organisa-tion, hvorigenom han ansåg bökens värde, ^{komparat} att väsentligt grad ökas. Denna begäran ansåg sig Bestyrelsen icke kunna afslå, men uttalade til-likad den förhoppning att skriftens utarbetande dock icke skulle uppskjutas längre än att den samma kunde under hösten 1890 tryckas och ut-delas. Hårom skulle Grotenfelt i bref underrättas.

§ 25.

Kamreraren anmätte att Landthushållaren Karl Gustaf Lagerström ansökt ett lån från Säll-skapets fonden af 13,000 mk med ränta efter 5% och emot inteckning i Kautela gård med un-derlydande lägerbeter, ^{i denna socker} samt fjällnadsborgen af Landthushållaren Oskar Hartman af Pajaniemi i Beso, handlanden E. G. Nordlin i Åbo och gårds-egaren O. W. Lundqvist rikaledes i denna stad. Se-dan länshandlingarna blifvit granskade beslöt Besty-relsen bevilja det ansökte lånet under förbehåll att länshärdern, innan penningarne till honom ut-delades, skulle prestera inteckningsprotokoll upp-tagande namnen på samtliga de lägerbeter, som för-sagda lån intecknats.

§ 26.

Kamreraren framlemnade en af Länbokhållaren

J. G. Stenwik utfärdad förbindelse, deri han i st.
f. oflidne Hofrättsassessorn A. Forsström iklädes sig
proprietärens för det ^{af 2000 mark} Låns Lånskapets Sekretariat från
Lånskapets fonder erhållit. Denna borgesförbindelse,
hvard de tvänne öfriga borgesmännen tecknat god-
kännande, blef af oss af Bestyrelsen godkänd.

Bestyrelsens Ordförande deltog, såsom en af bor-
gesmännen, icke i detta beslut.

§ 27.

Vid sammanträdet utfärdade anordningar fin-
nas i Lånskapets anordningsbok förtecknade.

J. G. Stenwik:

M. J. Palmblad

Å 1889 den 28 november samman-
trädde R. F. Hushållningssällska-
pets Bestyrelse hvarvid tillstä-
deskommo ordföranden H. Björk-
man, ledamöterna Hr Juselius,
Hedenberg, v. Haartman och
Bäckmansson, Lånskapets kam-
rerare Hr Ivehla samt under-
skrifven Sekretarie.

§ 1.

Protokollet för Bestyrelsens sammanträde
den 30 sistlidne oktober upplästes i afseende
å justering.

§ 2.

Från jordbrukets Expeditionen i R. Senaten
hade skrifvelse af den 14 i denna månad an-
kommit med underättelse att Senaten, i an-
ledning af Lånskapets från Plenum den 1 dennes
insända förslag till användande under år
1890 af Statsanslaget af den 1 maj 1861, fun-
nit godt af i frågavarande anslag från och med
1890 tillvidare ställa till Hushållningssällska-
pets förfogande femtusen mark årligen för sam-
ma ändamål och på samma vilkor, som
närmare finnas angifna uti det till Besty-
relsen aflätna bref af den 10 oktober 1883, rohan-
de det då beviljade statsanslaget, hvarjemte Stej-
serliga Senaten velat tillåta Bestyrelsen att
tillvidare för utgifvande af understöd åt me-
jerskor vid odlagsmejerier för besök vid framstäm-
de mejerier såväl i utlandet som inom Finland
af det nu beviljade anslaget disponera ett be-
lopp af ånda till två tusen mark om året.

Det sålunda beviljade anslaget egde Be-

styrelsen örligen hos Guvernören i Åbo och Björneborgs län utrekvirera.

Med anledning af förestående anmodades sekreteraren att tillskrifva mejraren Carl Drost i Danmark och N. Rosenquist i Sverige med förfrågan huruvida de täre villige att äfven under nästkommande år mottaga mejeristipendiater från Sällskapet på samma vilkor som varit gällande för de stipendiater, hvilka under förliden sommar bitryttit nämnda hvars undervisning å Grönsdals och Rimbo mejerier.

§ 3.

Bestyrelsens ordförande förslög att för Sällskapets väkning skulle från Svenska Allmänna Djurskyddsforeningen rekvireras en slagtmask för större och en dylik för mindre djur, äfvensom några exemplar af den skrift i slagtförfrågan, som nämnda Djurskyddsforening utgifvit. Förslaget godkändes.

§ 4.

Sedan numera kronolänsmännen B. J. Färling i Åuraåminne och K. V. Langel i Hirska insändt egna och vederbojande kommunalnämnders förslag till fördelning af de Turuhjelmska redskap, som varit utställda i Åuraåminne socker och Rajala kapell, dervid kommunalnämndens i Rajala och kronolänsmannen Langets förslag befunnos i så motto afvikande, att nämnden ville öfverlemna kastmaskinen till kapellansbostället i Rajala ego, under det länsmannan Langel ansåg sådana redskap böra föräras åt bonden Otto Karyinen, beslöt Bestyrelsen, som fann Rajala kommunalnämnds för-

slag stridande mot de vilkor som voro fastslagna vid Turuhjelmska donationen samt emot R. Senatens föreskrift i bref af den 23 maj innevarande år derom lutt ifrågasvarande redskap skulle till idoga jordbrukare öfverlemnas, att fördela redskapen på följande sätt:

I Åuraåminne: kastmaskinen åt landbonden Emanuel Antti i Rankila by och tien åt landbonden Isak Ranta i Tyante by samt i Rajala: kastmaskinen åt bonden Otto Karyinen å Karyinen enstaka hemman och tien åt bonden Karl Alis-Rekola i Laajoki by.

§ 5.

Från Industristyrelsen i Finland hade en såtydande skrifvelse ankommit.

Sigr. Ind.

Med anledning af den i skrifvelsen meddelade föreskriften om expositions-artiklarnes insändande till Helsingfors senast den 17 i denna månad hade sekreteraren af föreståndarinnan för Högskolans inhämtat att de för utställningen i St. Petersburg afsedda väfnaderna från Sällskapets Högskola icke till sagde tid kunde blifva färdiga utom först i slutet af månaden, möjligen till den 25. Hvarom hade sekreteraren underrättat Bestyrelsens ordförande, hvarefter bref afgätt till Industristyrelsen med tillkännagifvande att, i händelse indlemningstiden för Sällskapets utställningsföremål icke kunde förlängas till slutet af månaden, Sällskapets Högskola vore nödsakad utblifva från expositionen i St. Petersburg. Hvar hade sedermera Industristyrelsen bifallit till den förlängda indlemnings-

tiden; och hade på grund deraf Slöjdeskolans utställningsartiklar afsändts till Helsingfors såsom ilgodts med kartaget den 26 i denna månad. De förrinnan hade dock dessa artiklar, som uppräknas i ~~en~~ här bifogad företeckning;

Sigr. Ösp.

uppräknats för allmänheten måndagen den 25 på förmiddagen, hvarens arkons varit införd i ortens teckningar.

Någon vidare åtgärd från Bestyrelsens sida beträffande saken icke påkalla.

§ 6.

Direktorn för Landtbruksinstitutet i Kronoborg A. E. Lång hade insändt en till Sällskapet ställd ansökan af ynglingen August Mathias Rivinen från Wartsila bruk att vara antagen till Skutisk stipendiat i sågda institut i stället för bondesonen Johan Haliseva från Luopiois, som icke mottagit den honom erbjudna stipendiatplatsen i Kronoborg. Denna ansökan, hvartill fanns bifogadt intyg af sökandens fader, brukshäroren O. E. Rivinen, att sonen i framtiden komme att erhalla egen lägenhet, och hvilken på det varmaste förordades af direktor Lång, fann Bestyrelsen godt bifalla och skulle direktor Lång derom underättas.

§ 7.

Från Landtbrukshäroren Uno Bremer hade ett sålydande bref ankommit:

Sigr. U. B.

Med anledning häraf beslöt Bestyrelsen affordra Bremer nästnars uppgifter rörande de fall då Wallgren debiterat rekvisiter em.

N:o 395
1889

Sigr. Ind.

Akten den 1 nov. 1889.

INDUSTRISTYRELSEN

FINLAND.

Helsingfors, den 28 Oktober 1889.

N:o 793

Till Direktionen för Kejsarliga Finnska Hushållningssällskapet. adsk. spet

Sedan Direktionen förklarad sig vilig att med alster af Finnska Hushållningssällskapets slöjdskola deltaga i den af ryska tekniska sällskapet föreställade utställningen i St. Petersburg, för Industri-styrelsen, sedan beslut fattats om anordnande af en preliminär utställning i Helsingfors, härmed bringa till Direktions kännedom att:

- a) föremålen böra såvidt oröjligt väljas så, att desamma gifva en tydlig bild af skolans kurs och undervisningssystem;
- b) utställningsartiklarna böra hafva anlänt till Helsingfors senast den 17de instundande November, väl emballerade och under adress: Arkitekten H. Neovius, Helsingfors. Innehåller expositions föremål för ryska tekniska säll.

20	D:	a:	d:	1	95	45	3	25
27	D:	d:	d:	1	95	45	3	25

skapets utställning.

c.) Ländningen bör åtföljas af:

1.) en i 3 exemplar affattad utförlig teckning öfver föremålen.

2.) uppgift, såvidt möjligt, om året då hvarje föremål blifvit tillverkad, antalet timmar, som dertill blifvit använda uppgift om hvilken del af arbetet utöfvens själf utfört, derest tillverkningen icke helt och hållet utförts af denna samt föremålets pris efter skolans värdering, och levrens arbetslön, derest sådant blifvit vid skolan införd.

3.) meddelande om exponenten önskar försälja tillverkningen samt till hvilket pris.

Anm. Af det för försäldt arbete erhållna priset tillfaller 10% utställningen i Petersburg.

Derjemte får Industristyrelsen meddelat att åtgärd vidtagits om beviljande af frihet å statsjernvägarne för ifrågovarande utställningsföremål samt att Kejsarliga Senaten tillförsäkrat Kejsarliga Hushållningssällskapet ett anslag af 1000. mark.

Etiketter
Anordnande.

för bestridande af kostnaderna för deltagande i utställningen, egande Sällskapet af omkostnader handerhavande medel bestrida ifrågovarande kostnader och sedermera, med angifvande af kostnadernas belopp genom Industristyrelsen anhålla om närmare förordnande rörande desammans ersättande, dock icke utöfver det angifna beloppet af 1000. mark.

A. E. Appel

L. Lundström

L. Solander

26	D:	d:	d:	"	1	95	"	45	3	25
27	D:	d:	d:	"	1	95	"	45	3	25

Förteckning öfver utställningsföremål, som från Kejs. Finnska Hushållnings-sällskapets Högskolas väfnads-afdelning sändas till den af ryska tekniska Sällskapet föranställda utställningen i St. Petersburg.

Nr.	Föremålets beskaffenhet.	Föremålets värde.	Färdkostnad.		Blevna arbetelö.		Societetspris.	
			mg	pr.	mg	pr.	mg	pr.
<u>A. Väfnader.</u>		1889						
1.	Divanmatta, ryeväfnad, (finskt mönster)	"	58	"	15	"	90	"
2.	Draperi, opphængta väfnad, (d:)	"	20	15	4	"	30	"
3.	D: d: d: (d:)	"	20	15	4	"	30	"
4.	Gungstolsmatta, ryeväfnad (d:)	"	16	"	5	"	27	"
5.	Bord-duk, dukagångsväfnad (d:)	"	15	50	6	"	30	"
6.	Bänk-kläde (d:) (d:)	"	13	"	5	"	20	"
7.	D: (d:) (svenskt mönster)	"	11	75	5	"	19	"
8.	Längmatta, dubbelväfnad (finskt mönster)	"	7	25	1	25	12	"
9.	Knifbordsmatta, (svenordiskt mönster)	"	11	50	3	50	16	"
10.	Sättstol, rödlokare & dukagång (svenskt mönster)	"	4	40	2	"	11	"
11.	Draperi-prof, saana (finskt mönster)	"	5	65	2	25	12	"
12.	D: d: d: (d:)	"	6	80	2	"	15	"
13.	Löstäcke (d:)	"	13	65	6	"	24	"
14.	Badhandduk, voffeltyg	"	2	55	"	30	3	50
15.	D: d:	"	2	55	"	30	3	50
16.	Handduk med opphængta bänd	"	2	90	"	50	4	50
17.	d: d: d:	"	2	90	"	50	4	50
18.	Bomullstygg, 15 aln	"	6	65	2	25	9	50
19.	D: , 8 aln	"	3	65	1	20	5	50
20.	½ dussin handdukar af drällväfnad	"	7	"	3	50	11	50
21.	Drällprof	"	1	25	"	50	2	"
22.	Underskjolstygg	"	2	15	"	65	3	50
23.	Kattväfnads prof	"	1	25	"	50	2	"
24.	Elle förkläde	"	3	20	"	45	5	"
25.	Bomulls förkläde, Leksands väfnad	"	1	95	"	45	3	25
26.	D: d: d:	"	1	95	"	45	3	25
27.	D: d: d:	"	1	95	"	45	3	25

Nr 411,
1889.

Stolon den 10 nov. 1889.

Sign. U. B.

N:	Societets beskaffenhet.	Sällskaps nringar	Sällskaps nringar		Elevernas arbetslösa		Societets nringar
			mg	pr	mg	pr	
28	Bonnells förkläde, gyphornita väfnad	1889	1	75	55	3	
29	D: d: d:	"	1	75	55	3	
30	D: d: d:	"	1	75	55	3	
31	D: d: d:	"	1	75	55	3	
32	D: d: d:	"	1	75	55	3	

B. Utensilier för väfnad.

(Uttömda af eleverna i väfnadsafdelningen)

Anm. För att så vidt möjligt göra de blifvande väfverskorna oberördade af smickare. Biträde vid förfärdigandet af enkla tillbehör, undervisas de äfven i träsöjd med särskildt syfte att låta sig förfärdiga mindre väfnadsutensilier.

Svårserie, sammansatta af följande 18 nummer.

1	Lågon pinne a)	10. Skafträl a)	} För serie 1889.
2	D: d: b)	11. d: b)	
3	Koppinne	12. Skaftrippa	
4	Trampascl	13. Lattbärare	
5	Häst	14. Skafthäpp	
6	Bärare	15. Spjälka a)	
7	Kägla	16. d: b)	
8	Skednål	17. Skelblad	
9	Skrythäpp	18. Latta	

1889. 3 70 " " 6

Till Bestyrelsen för Kejsarliga Fin-
ska Hushållningsfällskapet.

Uti den landtbruketsafdelning, hvilken jag i tidningen *Neua* redigerar, uppgaf jag med ledning af de upplysningar jag ifrån Kejs. Finiska Hushållningsfällskapets kansli erhållit att följinstubören Wallgren för arbeten hos landtmän på requisition egde uppbära i arvode 16 penni per timme och intet annat. Då emellertid personer, hvilka med stöd af dessa uppgifter velat liquidera Herr Wallgren, blifvit debiterade enligt andra grunder, vågar jag föreslå att Bestyrelsen måtte taga under öfvervägande uppgörandet af en ny tidsenlig taxa för bemälda, fällskapets tjänstemän. - Huv-
tö gärd den 7 nov. 1889.

Uno Bremer.

Tiigt andra grunder än de, som finnas i hans instruktion bestämda, hvarvid Bremer särskildt borde uppgifva, när och hos hvilka arkiventer sådant skett samt arten af de utförda arbetena, och skulle tillika såvidt möjligt de af Wallgren utfärdade räkningar, som af Bremer afleddes, af denne insändas i original eller bestyrkta afskrifter.

§ 8.

Till en af trädgårdsmästaren Kaarlo Oksanen ingifven ansökan om anslag för hållande af föredrag i trädgårdsskötet fann Bestyrelsen icke skäl bifalla.

§ 9.

Sällskapets ombudsman i 16de distriktet provinsialläkaren S. H. Westerlund hade på grund af förestaendes bortflyttning från distriktet afsagt sig uppdraget och till sin efterträdare föreslagit kronfogden i Pernå härad S. B. Rosenbladh, som förklarar sig villig befattningen emottaga och till hvilken doktor Westerlund redan aflemnat den som tillsända uppbojdslistan för innevarande år. Med bifall till doktor Westerlunds förslag utsåg Bestyrelsen kronfogden Rosenbladh till ombudsman i Sällskapets 16de uppbojdsdistrikt.

§ 10.

Biträdande länsagronomen A. Forsell hade insändt ansökningar om pris för ångskötet åt bönderna Klas Piirttimäki i Pärnåmark, Wilhelm Rankko i Kuitka bygd, samt Johan Ala-Salia i Suoniemi. Dessa ansökningar hade ankommit först den 31 sistlidne oktober och derför icke kunnat föredragas

vid Plenum den 1 i denna månad, hvar för
och då anslaget till ångsådlingspremier icke
vid sagda Plenum fullständigt disponerats
sekreteraren hemställde ^{huruvida} ~~att~~ ^{skulle} ~~desse~~ ifrågasvaran-
de ansökningarna ~~skulle~~, i händelse Besty-
relsen vid grifning af desamma funne så
kandena förtjenta att prisbelönas, öfverlem-
nas till Fällskapet afgörande vid nästinförande
de Plenum.

Utän att ännu vilja uttala sig om detta
Sekreterarens förslag, beslöt Bestyrelsen att ställa
de af agronomer Forsell insända ansöknin-
garna på cirkulation.

§ 11.

Till en af kostställningsdirektörerna C. Harti-
ainen gjord anhållan om ett föskott af 400
mark å det arvode, som blifvit honom utlag-
vadt för öfversättandet och bearbetandet af
Arkenii Landtbankspraktika, af hvilken öfver-
sättning, enligt bilagdt intyg af läneagrono-
men S. Forsell, sedan omkring sex tryckark
förelägg i manuskript, jännt Bestyrelsen
skäl bifalla och skulle medlen tillsändas
Hartiainen.

§ 12.

På derom af redaktören för "Suomenmaan
viljelyslehti", läneagronomen S. Forsell, gjord
ansökan, beslöt Bestyrelsen att äfven för näst-
kommande år bevilja Forsell en anslag af
300 mark såsom bidrag till betäckande af kost-
naderna för nämnda tidskrifts utgifvande
under år 1890.

§ 13.

Ordföranden i Hesilaks och Lempälä landt-
mannagille C. Ringelin hade visändt för.

lidet års betäckningslista för den hos bonden
Leonard Kupari i Hesilaks stationerade afvel-
tjuren äfvensom intyg öfver dennes vård och
skötsel; och beslöt Bestyrelsen, enär tjuren nu
mera varit hos Kupari i tre år, att enligt
det med honom uppnåttade kontraktet till
honom öfverlemnna tjuren såsom godtgörelse
för dessamma vård och underhåll under
förenämnda tid. Dock borde Kupari därförin-
nan uppfylla den honom kontraktsenligt
åliggande skyldigheten att insända uppgift
om, hvilka af de under 1888 betäckta korna
blifvit dräktiga samt om kalvvarnes köv. Det-
samma borde han äfven i sinom tid med-
dela rörande 1889 års betäckningar. Härom
skulle skrifvelse afgå till förenämnda gilles
ordförande med anhållan derjämte att gil-
lesbestyrelsen måtte egna sin uppmärksam-
het till den afvel som ifrågasvarande tjur
bernat samt framdeles meddela Fällska-
pet, huruvida afkomman visat sig ega före-
träden framför den på orten vanliga kreatur-
stammen.

§ 14.

Sekreteraren anmätte att den kast- och
sorteringsmaskin som Bestyrelsen anmodat
Landtbankaren E. J. Mattsson i Skofatt by af
Korpo socken förfärdiga i öfverensstämmelse
med den förliden bild af honom förevisade mo-
dellen, numera biträmtats af Mattsson, som
önskade få maskinen pröfvad under sin här-
varo. Med anledning häraf erbjöd sig först-
mästaren von Haartman att i morgon låta af-
pröfva maskinen vid Tuovla Landtbankskola.
Detta erbjudande emottogs med tacksamhet och

vill Bestyrelsen därejante genom forstmästaren von Haartman ställa en anhällan till föreståndaren för sagda jordbrukskola för han Simonen, att han måtte leda uppsöringen och jämte her von Haartman afgifva yttrande derofter. Denna anhällan ätog sig her von Haartman att framföra.

I sammanhang härmed upplästes en tidigare ankommen skrifvelse från C. J. Mattsson, rörande några mindre af honom vidtagna förändringar vid utförandet af maskinen. Denna skrift föranledde icke till någon åtgärd.

§ 15.

Sekreteraren anmätte att han på grund af inkomna ansökningar förordnat läroverksamheten Selma Salvin att under denna månad biträda jordbrukarna Carl Orenius i Harjäsby och H. Hansson i Wiikari, begge i Klisko sockens kyrkoby, rusthållaren Viktor Lindholm i Lindilä i Bjerno samt kyrkoherden S. Bergroth i Kehma. Denna åtgärd godkändes af Bestyrelsen.

§ 16.

Från aktuarien vid Statistiska Centralbyrån fil. dok. August Hjelt hade ett sålydande bref kommit:

Sign. Hjelt.

och anmätte sekreteraren att han med anledning häraf och på grund af Bestyrelsens vid sammanträde den 9 sättilidne oktober under § 14 fattade beslut, redar afsändt de begärda volumerna till Statistiska Centralbyrån i Helsingfors. Någon annan åtgärd föranledes icke af förenämnda skrifvelse.

§ 17.

På framställning af sekreteraren utsattes

Terminsafslutningen i Sällskapets Höjdeskola till lördagen den 14 december, hvarefter församling af elevernas arbeten skulle ega rum på följande måndag.

§ 18.

För Sällskapets räkning skulle för 1890 nummereras de följande teckningar och tecknings

№ 408.
1889.

Helsingfors den 7 nov. 1889.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
FINLAND.

Sign. Hjelt

Helsingfors, den 6 novemb. 1889.

Till Kejsertliga Finska Hushållningssällskapet
Abv.

Undertecknad, som sedan någon tid öfver studier rörande Finland befolkningstatistiken och demografiska förhållanden under 1700-talet, tillåter sig vördnadt anhålla till i sådant syfte beredas tillgång till de 13 volymerna föreläsningar öfver befolkning, födda, döda, vigda m.m., hvilka finnas förvarade i Kejsert. Finska Hushållningssällskapets arkiv [nr: 14, 49, 71, 198-205, 208 o. 209] och hvilka delvis i symmetrischen riktiga afseenden förfullständiga de uppgifter, hvilka innehållas i Tabellverket för Finland, sådant det finnes uppleveradt i Finska statistiska centralbyrån i Helsingfors.

För den händelse Hushållningssällskapet beviljar lemnas till tillfälle till denna min ädrujuba begäran, tillåter jag mig vörd samt föreda, att handlingarna blefve sådana på sin deposition till Statistiska Centralbyrån och förbindes jag mig till slutet i

9 okt. § 17.

vill Bestyrelsen därjämte genom föreståndaren von Haartman ställa en anhällan till föreståndaren för sagda jordbruksskola för han Simonen, att han måtte leda afföringen och jämte den von Haartman afgifva yttrande deraf. Denna anhällan åtog sig den von Haartman att framföra.

I sammanhang härmed anlästes en tidning

Centralkyrans lokal begagna handlingar samt en ofotograf och i oskedd skick återställa dem, så snart behöfst af de samma kyrkan.

Aug. Hjelt.

Fil. Dr. Apellius i Statistiska
Centralkyrkan.

Terminsafslutningen i Sällskapets Högskola till lördagen den 14 december, hvarefter föreläsning af elevernas arbeten skulle ega rum på följande måndag.

§ 18.

För Sällskapets räkning skulle för 1890 års nummereras de följande tidningar och tidskrifter: Finslands Allmänna Tidning, Åbo Uuden rättelien, Nya Pressen, Piet, Suomen Keskisuomalainen, jylslehti, Suomen Keskisuomalainen, Svenska Landtbruket Akademiens Handlingar och Tidskrifter, Tidskrift för Landtmän, Högskolans visningsblad från Åbo, Norsk Landmandsblad, Ugeskrift for Landmaend, Kiltik Revitung, Gewerkschalle, afvenommodetidningen Treja.

§ 19.

Från Sällskapets Ombudsman i Viborg hr H. Backlund hade en skrifvelse ankommit med anmälan att länseagronomen A. Gylden afsagt sig ledamotskapet i Sällskapet på samma sätt som herr E. Andersson förilidet är eller emedan Hushållnings-sällskapet icke ansågs hafva utträtt något till Viborgs länns främmande, hvilken åsigt syntes delas afven af andra Sällskapets ledamöter i 14 de distriktet, ehuru de äro nu icke undandragit sig att erlägga ledamotsavgifter till Sällskapet.

Denna skrifvelse ansåg Bestyrelsen icke föranleda till något officiellt svar från Bestyrelsens sida, men önskade Bestyrelsen att Sekretären i bref till herr Backlund måtte framhålla det skefva i den uppfattning, som syntes vara rådande i Viborgs län rörande arten af Sällskapets verksamhet och betydelsen af

densamma för landet i dess helhet.

§ 20.

Geologiska kommissionen hade jämte bref till Sällskapet öfverlämnat ett exemplar af kartbladen 4:12-15 af Finlands geologiska undersökning jämte tillhörande beskrifningar, dvarutom Sällskapets bibliotek fått emottaga följande föräringar.

1. Suomen Keollisuushallituksen Tiedonantoja 10^a vikko.
2. Meddelanden från Industristyrelsen i Finland 11te häftet.
3. Tidning för Stockholms läns Hushållningssällskap. Okt.-Nov. 1889.
4. Östergötlands läns Hushållningssällskaps Handlingar, utgifna 1889. Senare afdelningen.
5. Götterborgs och Bohusläns Hushållningssällskaps Årvarotalsskrift 1889, häft. III & IV.
6. Trial Ekonomiska Sällskapet i St. Petersburg årsberättelse för 1888.
7. En publikation från jordbruks departementet i ryska Domän-ministeriet.
8. Baltische Hochenschrift för 1889, nr 42-45.

§ 21.

Från föreståndaren för Otava jordbrukskola G. Berlachius hade anmälan ingått att han gifva uppdrag af Bestyrelsen till Helsingfors stiftelsen Kaasalainen såsom premium öfverlämnat en plog, inköpt för pris af 50 mk; och liksomledes hade guvernören J. Costander äfven om firmen Costander & Heitman anmält om mottagandet af de medaljer och hederstecken, som till dem afändts i bref Nr 775-780.

§ 22.

af en folkskrift benämnd "Parrallismet."

sista;" beslöt Bestyrelsen inköpa 1000 exemplar, hvilka af skrifterna författare och förläggare samt mästaren S. G. Bergroth erbjudits Sällskapet för 75 mark.

§ 23.

På förslag af sekreteraren beslöt Bestyrelsen att hos guvernören i länet utrekvisera innevarande års anslag till läromejeriernas aflönande: 2000 mk.

§ 24.

Sekreteraren anmätte att tredje kvartalsförslaget för innevarande år blifvit af kammeraren inlämnadt samt granskadt af kassainspektorn assessor Backmansson; och hade sagde kvartalsförslag, enär vid granskningen skäl till anmärkning icke förekommit, sedan blifvit insändt till jordbruks Expeditionen, såvidt det angick Sällskapet tilldelade anslag för jordbrukets främjande och Hisingerska donationen, samt till Handels och Industri Expeditionen, såvidt det rörde slöjdanslagen.

§ 25.

På förslag af kammeraren beslöt Bestyrelsen att jämte Sällskapets budget för innevarande år, öfverföra hyran för Slöjdskolans lokal från Ahlmaniska till enskilda fonder med 1000 mark.

§ 26.

Kontoristen Petter Skoner i Tammerfors hade ansökt om ett lån från Sällskapets fonder stor 15000 mk emot 5% ränta samt gäns borgens af kaptenen Anshelm Grabn, handlanden C. G. Blomberg och stabskaptenen Alfons Ekholm alla i Tammerfors. Länet beviljades.

§ 27.

På grund af inkomna rekvisitioner utar-
ordnades från Ahlinska fonden underhållskost-
nad för stipendiater vid Kronobergs landtbruks-
institut och Suola jordbruksskola till följande
belopp:

a) till direktor A. E. Lång å Kronoberg 480 mk,
hvaraf 120 mk utgjorde verkliga stipendiater N.
H. Poppelas underhållskostnad för tiden från
1 maj till 1 nov. innevarande år, samt 360 mk
nuvarande stipendiaterna V. Raivos, G. B. Koreni-
us och A. M. Kiviners underhåll för ett halft
år, räknadt från den 1 i denna månad; äfven-
som

b) till förstmästaren M. von Haartman 120
mk utgörande underhållskostnaden för vordne stu-
pendiaten å Suola N. E. Lindberg för halåret
1 maj - 1 nov. innevarande år.

§ 28.

Vid sammanträdet utfärdade kvartals-
och öfriga anordningar förnas i Sällskapets an-
ordningsbok förtecknade.

In fidem

M. Rönkä

Å 1889 den 27 december sam-
manträdde S. S. Hushållnings-
sällskapets Bestyrelse hvarvid till-
städeskommo Ordföranden Herr
Björkman, ledamöterna Herr Ju-
selius, Hedenberg och Backman,
samt samt underskrifven sekre-
terare, ledamoten Herr v. Haart-
man och Sällskapets kassera-
re hade anmält sjukdoms-
fall.

§ 1.

Protokollet för Bestyrelsens sammanträde
den 28 sistlidne november upplästes i afseende
å justering.

§ 2.

Fiisko kommun hade genom utsedde
ombud Herr C. G. Rostedt och A. Sammelan-
der ingifvit förnyad ansökan om anslag från
Ahlinska fonden till kommunens folksko-
la. Denna på finska språket affattade ansök-
ningsskrift skulle till svenskan öfversättas samt
sedermera ställas på cirkulation.

§ 3.

En från magistraten i Åbo ankommen
skrifvelse af den 14 innevarande december upp-
lästes och innehöll meddelande derom att
Stadsfullmäktige på samma vilkor som förut
beviljat Sällskapet äfven för nästkommande år
1890 ett eventuellt anslag af högst 2000 mk till
hvarvarande Svensk och Fiskkontrollstations
underhåll.

§ 4.

Sällskapets träskomakare A. C. Lönroth

hade inlemnadt förskrifna anteckningar om sin verksamhet under den tid han hittills varit i Sällskapets tjänst eller från den 1 oktober innevarande år. Af dessa anteckningar skulle ett sammandrag införas i Sällskapets Handlingar för 1889.

§ 5.

Anteckningar om biträde af träskomakaren Lönnroth hade ingifvits af slöjdläraren M. Ingman för hans privata slöjdskola i denna stad, folkskoleledningen i Trikkis, bestyrelsen för skoletskulet för barn härstädes samt förståndaren för Ruppis trädgårdskötarskola O. R. Gauffin; och anmodades sekreteraren att uppgöra planer för dessa förändringar. samt att

Tillika besluts att kungörelse skulle utfärdas om ansökande af Träskomakarens biträde samt att ansökningstiden skulle utsättas till utgången af januari månad 1890.

§ 6.

Sekreteraren anmätte att den af bonden E. J. Mattsson i Roppo för Sällskapets räknning förvärfvade kast- och sorteringsmaskinen tillfört jämbiligt Bestyrelsens vid senaste sammanträde fattade beslut afpröfvad vid Tuusula Landtbruksskola den 29 sistlidne november och hade Bestyrelsens ledamot förstmästaren M. von Hapertman samt skolans förständerne Johan Simonen deröfver afgifvit ett gemensamt intyg som upplästes sålydande:

Sigr. Intyg.

Med anledning af detta intyg och emär Mattsson hemställt till Bestyrelsen om att, på grund af att de till maskinen hörande sällren tillfört på ett något kostsamare sätt

Sigr. Intyg.

Af en i vår nämning om och endast under några få timmar i Tuusula gård verkstätt afpröfvning af den af maskinieren Mattsson från Roppo kölden för Högskola Finnska Husväringfärdskapet räknning tillverkade kastmaskin och sådesportörare framgår att såväl maskin, som i väsentliga delar skildes sig från andra sådana härstädes köpade maskiner, har ett utmärkt väl konstrueradt flåttverk så att draget i den samman är starkt och jämt samt kan efter behof väl regleras; öfvensom att sålden i densamma är väl städd och konstruerad samt hafva en för sorteringar lämplig rörelse så att ogräsfrön och stödd samt mindre horn fruktändigt kunna med densamma skiljas från den stöda säden, som det sigter fruktändigarna är på en mycket Penng's portörare. Afpröfvningens resultat kunde en icke jämförelsevis bestämmas men torde den ~~icke~~, synnerligast om maskinen gjordes något längre, utgående en Wallas kastmaskin af den större sorten och en portörare af den storslagna Husväringfärdskapet en äger.

Vårt allmänna omdömen emär icke icke lämpligt tillåta att maskinen ifråga ^{är} väl konstruerad och väl upp-

fyllt ut med den afsedda ändamålet
Tervola den 29 November 1889.

Stenbåstman Johan Simonen

konstruerade än de varit det på den modell, efter hvilken beställningen gjorts, erhålla något tillskott till det öfverenskomna af honom sedan uppburna priset af 250 mk för sagda maskin, beslöt Bestyrelsen tilldelas Mattsson ytterligare 100 mk dels såsom pristillskott dels såsom premium.

En i sammanhang härmed af sekreteraren väckt fråga om föranktalande af komparativa prof med förnämnde maskin samt andra för samma ändamål afsedda verktyg och i handeln förkommande redskap uppskötts till annat sammanträde.

§7.

Till protokollat antecknades att terminsafslutning i Sällskapets slöjdskola föriggått vid dagen den 14 i denna månad i närvaro af Sällskapets sekreterare och hade dervid betyg tilldelats nedannämnda elever nämligen:

a) I klädsöm: Hilda Sundros (vitsord: berömlig), Janny Engström (berömlig) och Augustina Wigren (nöjaktig);

b) I skätsöm: Alma Grönmark (berömlig), Olga Lindström (berömlig), Johanna Hartzell (berömlig), Klara Lundström (berömlig), Olga Wilén (ganska nöjaktig);

c) I halsarbete: Augustina Wigren (berömlig) och Olga Wilén (nöjaktig).

Öfver af eleverna i väfnads-afdelningen, hvilka nära nog samtliga vid terminens ingång voro nybörjare, hade hunnit genomgå så omfattande kurs, att betyg förklarade dem tilldelas, hvarjone också de alla flesta fortsätta under inledande vårtermin.

Själlika antecknades att elevernas antal under den nu avslutade terminen uppgått till 54, af hvilka 22 lärtjunitit undervisning i väfnad, 29 i klädslöm, 21 i slätlöm, 15 i träslöjd och 6 i hälmarbete.

§ 8.

At biträdande lärarinnan i väfnad vid Sällskapet's Höjdeskola fröken Sigrid Jammelan. der tilldelades ett anslag af 100 mk, för att sätta henne i tillfälle att besöka Tekniska och Höjdet. ställningen i St. Petersburg.

§ 9.

Från agronomen U. O. Bremer hade en skrifvelse ankommit den denne erlynder sig att under nästkommande år hålla 20 populära föredrag i landtbruk på samma villkor som under förre varande år; och beslöt Bestyrelsen med bifall till denna framställning för ändamålet anslå 1000 mk.

Deremot ansåg sig Bestyrelsen icke kunna fästa afseende vid ett liknande anbud af mejerikäraren J. A. Ottelein om föredrags hållande i Satakunta.

I sammanhang härmed anmälde sekreteraren att läraren vid Håga jordbruksskola H. O. G. Lock till honom mündtligen framställt förslag om hållande af populära föredrag i landtbruk, hvilket upprädras. Lock var villig låtaga sig. Med anledning häraf beslöt Bestyrelsen att för åtta föredrag, hvilka borde hållas i Sund, Paltvik, Finnskron, Hammarland, Leherö, Jemala, Lemland och Hårdö, anslå 30 mk i ett för allt för hvarje föredrag eller tillsammans 240 mk, hvarom Lock skulle i bref underättas.

§ 10.

Ordföranden i Loimijoki Landtmannagille

A. Wirrenius hade insändt förlidet års betäckningslista för den hos bonden Åland Almarakula i Kivvab by af Loimijoki socken statimerade afvelsturen afvensorn intyg öfver dennes värd och skötsel, och beslöt Bestyrelsen, enär tyren numera varit hos Almarakula i tre år, att enligt det med honom upprättade kontraktet till honom öfverlämna tyren såsom godtgörelse för densamma's värd och underhåll under förenämnda tid. Dock borde Almarakula i sinom tid insända uppgift om, hvilka af de under 1889 betäckta kororna blifvit dräktiga samt om kalvarnes kön. Härom skulle skrifvelse afgå till förenämnda gilles ordförande med anställan derjämte att gillesbestyrelsen måtte egna sin uppmärksamhet at den afvel som ifrågavarande tyren lemnat samt framdeles meddela Sällskapet, huruvida afkomman visat sig ega företräden framför den på orten vanliga kreatursstammen.

§ 11.

Länemejerskan Selma Salvin hade ingifvit berättelse öfver sin verksamhet under innevarande år, och skulle densamma ställas på cirkulation.

§ 12.

På förslag af länemejerskan Selma Salvin beslöt Bestyrelsen föräha en sats mejerikärl, bestående af en uppsilningskä af 15 l:ns rum med lock och sil, tvänne gräddsättningskä af 6 l:ns rum, mjölkåmbare, skumblef, mejeritermometer och kvintglas, at en kvart af nedan nämnde allmogemant.

- 1) Bonden Karl Orenius-Häkä i Pisko sockens kyrkoby för välskötta kreatur,
- 2) Bonden H. A. Long i Palo by af Kousis so.

ken, tilkaledes för välskötta kreatur, samt
3) bonden Erland Isotupa i Mäenpää by af Ha.
vins kapell för tidsenligt uppförd Ladugårdsbyggnad.
§ 13.

Sekreteraren anmätte att han på grund af
inkommen rekvisition förordnat läremästern
Anna Almquist att biträda handlanden J. Grund-
ström å Kamppaanala rusthåll i Raumo Lands-
församling. Denna åtgärd godkändes af Bestyrelsen.
§ 14.

Från Lemo, Ahietois och Kumo Landtmanna-
gille afvenom från Hivensalo husbondeförening
hade redovisningar inkommit öfver de anslag
Sällskapet tilldelat dem att användas till premi-
er vill tällingar och utställningar under förlö-
den sommar. Mot dessa redovisningar fanns
intet att anmärka.

§ 15.

Från Sällskapets hedersledamot kammarrå-
det J. B. H. Andersen i Danmark hade ankom-
mit en sålydande skrifvelse:

Sigr. Gåfva.

jämte de i skrifvelsen omnämnda till Sällska-
pet förärade tryckalstern. För denna gåfva an-
modades sekreteraren i bref framföra Bestyrelsens
tacksägelse.

§ 16.

Från Allmänna Svenska Utvådesföreningen
hade jämte bref från föreningens sekreterare an-
kommit berättelsen öfver föreningens verksamhet
under år 1888.

Desutom anmätte sekreteraren följande under
korsband ankomna gåfvor till Sällskapets bibli-
otek nämligen:

1. Från Industristyrelsen: Industristatistik

J. Nr 451.
1889.

Antan den 19 dec. 1889.

Sigr. Gåfva.

Med mycket Tak för den modtagne Berättelse om
det "Kyrkolige Svenska Hushållningssällskapet" Hand-
lingar" för Året 1888, tillåter jag mig hermed att sända
det höflade Sällskabet 25 Förtvåk af mit Foredrag ved
den nordiske Landbrugskongres, om "Stambogføringen
i Husholdningen, der udføller Hovedpunktene af det hved-
der her i Danmark er udført paa dette Omraade, og om
hvortil Foredrag jeg her haabe at det ogsaa med Interesse vil
læs af Finlands Udvalgte. - Alle til de ransvirkende
ijællandske Landboforeningers Stambogføring hørende
Schemer og Blanketter, her jeg lidligere haab den Udsat
overende til det høflade Selskabet.

Jeg tillader mig dernæst at vedlægge 10 Exemplarer af
kort Storkortet - særlig brugbart ved Anbringelsen af
Spærens Nummer i Høstet - der brugtes meget her
i Landet og vandt almindelig Anerkjendelse paa den
nordiske Udskilling i 1888. -

(S)

..... udførelsen for udsættelse
års sidste kurs, og skulle derved tillige eravise.
Der vorder sagda kurs undervisats fem elever,
rekvireras de 200 mk, som fra anslaget for næste
frieående kurs blifvit afdragne.

§ 20.

På fremstilling af sekreteraren beslutets att
hos Gubernoien i Huset begära anordning att i

11

Stiftelig hasker jeg et mindre antag, at det vil være
interessant det højlands Selskab at kjende det Waarsige Haders
medlemmets tidligere Virksomhed for Høvedsgrøden; - Værlig
Kæmpeleni - Fremme, og jeg tillæder mig derfor endvidere
at vedlægge N° 20 af Selskabets Landøkonomiske Selskabs
Medlemsblad, som tillige indeholder de for dette
Selskab vedtagne, meget udredte, Love, der omfatter agrariske
betragtninger af hvilke man kan se, at de er af Finlands

Op. Kongens den 12de December 1889

Chobitz

P. Anderson

See

Det Kjøbte Finlands Hushållningssällskapet

hade jemt det fra foreningens sekretærer an-
kommit berättelsen för foreningens verksamhet
under år 1888.

Desutom anmälte sekretären följande under
korsband ankomna gåvor till Sällskapets bibli-
otek nämligen:

1. Från Industristyrelsen: Industristatistik

4. År 1887. Lära delen.

2. Suomen eläinsuojelusehti för 1889. 1-4.

3. Tidning för Stockholms läns Hushållningssäll-
skapet. Dec. 1889.

4. Hester-Norlands läns Hushållningssällskaps
Handlingar 1889. 4de - 6te häft.

5. Gelleborgs läns Hushållningssällskaps Hand-
lingar. 1889. III.

6. Svia Ekonomiska Sällskapets i St. Petersburg
tidsskrift N° 5 (Sept. & Okt.) 1889.

7. Baltische Hochenschrift N° 46-49. 1889.

§ 17.

Från prästen J. C. Castrén i Sielavesi hade
det ankommit med anmälan att den bronsme-
dalj för medborgelig tjänst som Sällskapet
tilldelat kyrkovaktaren Matts Pulkkinen blivit den
17 sistlidne november till honom öfverlemnad.

§ 18.

På förfrågan af sekretären beslut Bestyrelsen
att äfven under nästkommande år 1890 antaga
några kvinnliga trädgårdselever, i händelse såda-
na efter deras utlärdad kurs, som sekre-
tären anmodades inför i Tidningarna, anmälte
sig.

§ 19.

Till jordbruks Expeditionen i R. Senaten skul-
de skickas afgå med utbegärande af anslaget
till hållvarande hofbeslagskola för innevarande
års sista kurs, och skulle dervid tillika eränska.
Där under sagda kurs undervisats fem elever,
rekvireras de 200 mk, som från anslaget för näst-
följande kurs blivit afdragna.

§ 20.

På framställning af sekretären beslut att
hos Gubernoren i Sienet begära anordning att i

löjan af nästkommande år på tyfta följande för 1890 beviljade statsanslag nämligen: anslaget till Statsfonden 3,428 mk 80 penning, anslaget af den 1 maj 1861, 5,000 mk, Sekretariats personella lönetillskott 1,500 mk, anslaget till Ploginstruktörens aflönande 1,800 mk, jordbruksanslaget 8,000 mk, Höjdan 7,200 mk, samt anslaget till Kemiska och Sjökon. trolstationen 3,000 mark; eller tillsammans 29,928 mk 80 penning.

§ 21.

Ploginstruktören G. Hallgren hade inlemnat sina reseberättelser för innevarande år och skulle desamma, sedan de undergått den af Sällskapet ankommande granskningen och i händelse skäl till anmärkning dervid icke förekomme, till Gouvernören i läst öfversändas.

§ 22.

Till protokollet antecknades att genom cirkulation hos Bestyrelsens medlemmar följande tvänne lån från Sällskapets fonden blifvit beviljade, nämligen:

a) 1500 mg af kaptenen Theodor Sjöleman mot 5 % ränta och inteckning i Kauhais egendom med underlydande lägenheter; samt

b) 800 mg af föreståndarinnan för punitimmes skolan i Åbo prästen Wilhelmina Gripenberg emot 6 % ränta och pignorat borgers af assessorn E. Backmansson och lyceilektorn G. Rygnæus.

§ 23.

För tvistade ordinarie sammanträden under innevarande år utanordnades till Ordföranden, ledamöterna och suppleanterna i Bestyrelsen följande dem enligt Sällskapets stadgar och nu verkställda räkning tillkommande broden, nämligen: till Ordföranden Hofrättsrådet Björkman för elfva sam-

manträden 110 mark, ledamöterna Bogmästaren Juselius för tio sammanträden 50 mark, Godsegen Hedenberg för elfva sammanträden 110 mark, Just. mästaren von Haartman för sju sammanträden 35 mark och assessorn Backmansson för elfva sammanträden 55 mark samt suppleanterna Kammarrådet Dahlén för tre sammanträden 15 mark, läsveterinären Fabritius för fyra sammanträden 20 mk och Godsegen Mayalinn för två sammanträden 10 mark; således tillsammans 405 mark.

§ 24.

På grund af att Sällskapets Kamrerare af sjukdom varit hindrad att infinna sig, upp-sköts till annat sammanträde den granskning af Sällskapets skuldsedlar och öfriga säkerhetshandlingar, som plägar af Bestyrelsen verkställas vid första sammanträdet Kwaji år.

§ 25.

De vid sammanträdet utfärdade anordningar, garna finnas i Sällskapets anordningsbok förtecknade.

In fidem:

M. P. P. P. P.

[Faint, illegible handwriting in cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwriting in cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwriting in cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwriting in cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

